

داستان امیر حمزہ

جلد دوم

مصنف

حضرت مولوی غلام رسولؒ عالمپوری

حضرت مولوی غلام رسولؒ عالمپوری اکیڈمی (رجسٹرڈ)

بانی و صدر: صاحبزادہ مسعود احمد

پوسٹ بکس نمبر: 612 جی پی او، فیصل آباد، پاکستان

یہ کتاب باخا بلخ رہنمائی ہو چکی ہے کوئی صاحب چھپانے کا قصہ نہ کرے

داستان امیر حمزہ

جلد دوم

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

1	ہا کھیں راویاں وچہ در سے کوہان	1	بریاں واک شہری و حضرت شہری عادت
2	ندیں شاہستان نام مبارک سی	2	اسے ہوتے باشاہ اززع نام بری
3	بریاں خود ہزاری وچہ اسد سے زمان	3	جنگل خوش رکھیاں رخ روشن برستان
4	تے اک کول کوہ قاف سے حکوہ عفریت	4	نور نماں او سدھی تابع دیو پلید
5	گڑھی دل عفریت ز پریاں عالی شان	5	برہاں کولوں کھوہ لوہاں زرین منشا وکان
6	فوج پانی ترگیب نے بہ عفریت حلام	6	گردے شارتان کے بیٹھا مار مقلام
7	اززع لے کے فوج فوج کلومی لقب ابل	7	دیو پنے وحابری نے جا بلہ چھاں نوں مار
8	یک کر قیدیاں بیوں بدل ونگ سے سیاہ	8	بھلی ہنگوں کو کندے کانس جال تہا
9	دیوں جلد یادیا کر کے جوش و خروش	9	دیواں آگے آگے سب بھلا کھوش
10	اس گمان کج چھاں لے کجہ سوہیاں تہا م	10	پریاں چچہ کوہ قاف و کلیں بے آرام
11	مدرشاہستان سے دیوہ سے مردار	11	تخت لیا عفریت نے بیٹھا جو سردار
12	دیواں و اس دین سے ہونیا دخل تمام	12	دیو پنے وچہ دونہاں بریاں سے آرام
13	عادت چھاں و علیاں سوہیاں نا امید	13	دن تے رہیں گزرد وچہ چھاں ہی قید

۱۴	آپے اندر ہی دی ہی ایک خاص ضرب	۱۴	اس سلسلے اور سدا پادہ بدر سنہیر
۱۵	ماہر علم نجوم دی چشمہ رطل استاد	۱۵	ہا ہا علم نجوم دا اسٹون چنگا یاد
۱۶	اک دن لہری آکھدی سد سلسلہ فوس	۱۶	اندو علم نجوم دے دیکھ پیا ہی توں
۱۷	جہا ساڈے آدھی دنیاں شادستان	۱۷	ہیں کرسان فناں کراں ملک اندر فزان
۱۸	کے سدا ستاروں کے سدا سلسلہ سن	۱۸	اندو علم نجوم بر آدم لادے وس
۱۹	ہیں دن تیرے بیجاں رعد شاطر فرزند	۱۹	توں فرمایا دیکھ کے ہر جو کے خورد سند
۲۰	اس تیرے فرزندو ذاتی ہو گئے کو	۲۰	سوہناں انگوں لیدے ہرگز کتے نہ جو
۲۱	میں کہاں آج بیجاں کے دچہ امیر	۲۱	صورت تیرے بہت قیس مسدی بدینہ
۲۲	تینوں تیری مغل نے نہ آئیا اعتبار	۲۲	فرمایا توں اوسدا جیل دکھا دیدار
۲۳	توں میں خاصا نال لے کر کے کوچ تمام	۲۳	گیاں کے غم خیزوں او سے وقت تمام
۲۴	جہا لہلہ برب دے گھر دھلا لیاں جا	۲۴	گہوارا کچھ دیکھیا اہہ فرزند پیا
۲۵	اس کے توں دیکھ کے قول کیا خوش ہو	۲۵	بہر بہت فرزند قیس سوہناں بے خوش ہو
۲۶	گوارے دچہ لانا لے وقت امیر	۲۶	یکو دیکھیں گوارا یوں دوس اپنا شیر
۲۷	گوارے دچہ پاپے توں اپنا فرزند	۲۷	پرقتلان امیر دے رعد شاطر بند
۲۸	دیکھ تیرے فرزند فوس اہہ ہونی میران	۲۸	خیزو باجوں ہو رہے بہر کو نفس بیان
۲۹	رعد شاطر ان کو کس نے اپنا شیر چھنگا	۲۹	گوارا لے پوچھ پانیا پھر توں لیس ادا
۳۰	توں مرزوں پانیا گوارا سے دچہ کبیر	۳۰	پھر مڑیاں دل وطن ڈر امیں نہ لاتی دچہ
۳۱	میں لہہ لڑاکا رب نے کینا جہان جان	۳۱	تاتی اہد سے زور دانا میں دچہ جہان
۳۲	توہری نہ آدمی مسدی ریس کرن	۳۲	ہے اہہ آکے میں قتل ہی توں کرن
۳۳	فرزندو دیوں اہہ مار سے میدان	۳۳	مسدی رگت میگا تینوں شادستان
۳۴	تکے لہری آکھدی تیرا ہی بیجاں	۳۴	انہوں جھاگد ریا آلبے نفس ان
۳۵	پانیا لہری آکھدی اندر و لیس زمین	۳۵	اسیں بہری اہہ آدمی رعد شاطر نہیں
۳۶	کے گوارا سے کس نے اپنے آکے گا	۳۶	کیونکر لشکر دیو دا مارگا اہہ سے

اس سلسلے اور سدا پادہ بدر سنہیر
 ہا ہا علم نجوم دا اسٹون چنگا یاد
 اندو علم نجوم دے دیکھ پیا ہی توں
 ہیں کرسان فناں کراں ملک اندر فزان
 اندو علم نجوم بر آدم لادے وس
 توں فرمایا دیکھ کے ہر جو کے خورد سند
 سوہناں انگوں لیدے ہرگز کتے نہ جو
 صورت تیرے بہت قیس مسدی بدینہ
 فرمایا توں اوسدا جیل دکھا دیدار
 گیاں کے غم خیزوں او سے وقت تمام
 گہوارا کچھ دیکھیا اہہ فرزند پیا
 بہر بہت فرزند قیس سوہناں بے خوش ہو
 یکو دیکھیں گوارا یوں دوس اپنا شیر
 پرقتلان امیر دے رعد شاطر بند
 خیزو باجوں ہو رہے بہر کو نفس بیان
 گوارا لے پوچھ پانیا پھر توں لیس ادا
 پھر مڑیاں دل وطن ڈر امیں نہ لاتی دچہ
 تاتی اہد سے زور دانا میں دچہ جہان
 ہے اہہ آکے میں قتل ہی توں کرن
 مسدی رگت میگا تینوں شادستان
 انہوں جھاگد ریا آلبے نفس ان
 اسیں بہری اہہ آدمی رعد شاطر نہیں
 کیونکر لشکر دیو دا مارگا اہہ سے

- 37 کیسے سلسلے جانی گئے آپ لہاں ہیں
 38 جاں حمزہ کوہ قاف سے اندر آوے گا
 39 آگے سے گل ایسے سوئی محبت تیار
 40 ہے جو سے کوہ قاف سے دہریاں بیابان
 41 لگے دلی عرب و ایت اللہ و چہ سی
 42 تال پر یاں تعظیم کر حاضر ہو تیراں آ
 43 حضرت تم رسول داگر کے ادب و ادب
 44 حضرت عرب میرے میوے لئے اٹھا
 45 پھر امیر جلا وندا عمر میسہ نون
 46 مر کے معلوم کی تینوں ایسے اسرار
 47 حمزہ نے فرمایا میوے نوا شفا
 48 بسناں تائیں بندہ و امیر عیار جو ان
 49 ناں لہاں کی چیز ہے ایسی لذت دار
 50 میدا مطلب پاس جاں آیا عمر جو ان
 51 حمزہ نون پرورد کے کھدالے فرزند
 52 جاں مشق سے پاس اود آون دو جی دار
 53 بیت اللہ و چہ آیس حمزہ دو جے لفظ
 54 دے میوے او جیہاں لونی چھوڑ مقام
 55 پکوسہ سلسلے رعدوں کر کے ادب لدا
 56 میر جانی ہے قساں دانے عربی سلطان
 57 کیا تھی وہی ذات ہے کھنڈ عرب نام
 58 حمزہ نے فرمایا ایسے بھی کرو عیب ان
 59 جیوں جیوں ملگا لویا کیسے سلسلے حال
- 37 تے اسفون عنقریب دے مال لڑا ہاں میں
 38 لڑیاں وی سب فوج نون مار گولہ سے گا
 39 ہد شاہ فزون مال سے ہو بیٹھی اسوار
 40 کے دیو چہ آہندی کر کے جو شمش کمال
 41 و چہ عبادت رب دے آہم نبی
 42 میوے تھے قاف دے لگے عہدت بیا
 43 نقر دل غائب ہو یاں اودیں پیر شتاب
 44 پر حیرت و چہ دلیدے عمر نہ جب فنا کار
 45 کہے حقیقت دس کھان کی کھجماں نون
 46 سیناں کدی نہ کھیا کیا کر ان اظہار
 47 اندر کے خیمہ دے سبحان نون و تار
 48 لذت تھیں میوے منب سے حیران
 49 اس وی اندر نون دے کئے نہ پالی مار
 50 لے عمر حیار سے کیت حال بیان
 51 ایسے پر یاں برد سن لاد کھیں یہ بند
 52 قساں دیوس انہاں نون حال کرو لہار
 53 کر تعلیماں جو تیراں پر یاں بزم افروز
 54 حمزہ قساں دتیاں حاصلت کہہ تہام
 55 قدماں و چہ امیر دے دیوے سیں جھکا
 56 خدمت لدر کمال دے حاضر ہو یاں آن
 57 کیا پر یاں ہندیان و نون میں تمام
 58 بھائی میرا لگ دا کیونکر ایسے جو ان
 59 جیوں اندر کوہ قاف تھیں کھیں تہی مال

نام غلام حسن

۶۰	اندھ جیوں امیروں شیر پلا یا سسی	گبور کے دھوہ دونوں جیوں جیوں پایا سی
۶۱	امیر گل کہ کے ہونیاں غائب پھر تمام	سختن عرب میر لکھی آہنا دھوہ مقام
۶۲	گھوڑ چھانی باب تمہیں حالت کہ جھان	مانی سن کے سکدی ہے میر تہ بیان
۶۳	گبور سے دھوہ کدن تینوں پایا سسی	جہاں دویاتے ہو رہی نظری آہنا سی
۶۴	میں لاندہ سے ذوں ملک کے شیر چلا یا سی	گھوڑ سے دھوہ پھیر میں اونوں پایا سی
۶۵	ساعت پھول دیکھا پھر تو میں نسر زند	اسدن تھیں میں بن تکت میاں جہر زند
۶۶	جہاں بیوں جھان نامیں جموت جھان	رعد شاطر میر دا کھانی ٹھیک جھان
۶۷	بیہت اندھوہ آہنا جہاں لگے دن پھیر	کر لفظیاں آہناں جہاں پھیر جہر بند
۶۸	جزے سماں دیتاں ملک ہر کرہ میں	آہناں کہہ کے کھوں حالت کہو جھان
۶۹	اٹھ ساہل جتھو جھوہ سے عرض سنا	ایوں ساڑے کاکھن خلموں لٹ لٹا
۷۰	شاہستان کلاھیب ساڑوں کو کھار	کے ہنواں بارباں مل لیا در دیا
۷۱	کھوہاں غریب نے ساڑا جہدوں تمام	بولنی دھوہ روندان ہسبساں اسپر تمام
۷۲	پھر میں حضرت گزرا علف دھوہ نجوم	تیرے جھوں دیو دی مرگ جہونی معلوم
۷۳	سن جھوہ بھونو دا دوسو سادہ دست کار	جے تے جھوں میریوں جہوہ سے فتح دہار
۷۴	لے بر میں جیوں لڑاں گتے ہے کوہ قاف	میں گتے تے کس طرح کرساں جھاصان
۷۵	کہ جہاں کہ کوساں چلا پیے برس ہزار	یہ جھوہ کھیکے جٹھے ہین کفار
۷۶	تو میں تے تو شیر داں تے لٹ کر کھار	شہر ساڑا گھیر کے میٹھے پکھ جھار
۷۷	وہ صکے میں انہاں لہیں کئی ہے پیکار	تے جہاں کوہ قاف ہاہل نہیں کچھ کار
۷۸	بیوں بیٹھیں میر سے ہر میاں پڑھن گزار	حضرت پینڈے دور تھیں کہ نہ کچھ جہار
۷۹	دو اٹھالان گھن ددھ نہ ہو سوزج	لے جہاں تے لے آہے اتھی مدت دھوہ
۸۰	مرو سن کے شاہوہ گردا عرض قبول	خاں تہا سے جھوہ ذوں کول نہ مول عدول
۸۱	جہ ہنواں دی مروی رہے کلتر جہ سول	کے زمانے کرے گا یاد غہ مہول
۸۲	پھر بیکے جہاں ہر دھن مجلس میر سے یار	آہناں دے روز نہ کر دیکھ لٹھسار

۶۳	تاں بخت لے نہاں نہیں دلاں گل دوان	۶۳	پریاں من کھلویاں حمزہ دستان
۶۴	ماں بکے دن عید حمزہ وجہ مقام	۶۴	فوج سے مصاب کسی حاضر یاں تمام
۶۵	پریاں حاضر نہیں آکن ستا پہ حال	۶۵	جاہیں میں میراؤں کھڑا اپنے مال
۶۶	سن پہیاں دے حال توں بخت دیوں غار	۶۶	دے رہنا میراؤں ناے جسے ہر نگار
۶۷	سوز گذری دوستان آہیں کدوں میر	۶۷	بن حیرے ہو عداوں مکہ کل اسیر
۶۸	زویا وجہ دلاں دے نہ کہوئے سوز	۶۸	جاواں ناے آساں وجہ انصافاں روز
۶۹	اشعار اللہ جو تان کبیب نہ نال زبان	۶۹	سال انصافاں تاں سیا وجہ کوفت نال
۷۰	یاراں توں پڑاوند والی عرب امیر	۷۰	عمر میرے جاہیہ میرے خاص ذریعہ
۷۱	میری جاہیہ سنوں جاواں نہیں تمام	۷۱	کیسا سدا ملیوں میرے خاص عوام
۷۲	نالے ہر نگار ہی خدمت وجہ مراد	۷۲	کتن بڑا راد سے کوئی جو مول کہو
۷۳	پریاں توں نسر مادند حضرت میرے میر	۷۳	دہندہ انکو ڈاکم ہے کرو ذرا تاخیر
۷۴	محمد کہ نگار توں گردوں دیا ہریش	۷۴	بہر آتاں دی فوج توں کرساں مارنسا
۷۵	شکر پریاں کہندیاں جنگ نہ جاہیں مول	۷۵	لے سواواں مارے میں کھاناں توں
۷۶	آہاں وجہ کافراں پریاں دہشتاں	۷۶	قل بے کفارتے خون اندر قریب
۷۷	پریاں مول نہ دسداں سر و گدی تلوار	۷۷	دھڑا سیکہ سر ڈگ پنے مردے کئی ہزار
۷۸	جو توجہ کافراں دل وجہ خوف پیا	۷۸	ایہ کی آفت کہی سہند جہ جہ کبیا
۷۹	یہ عداؤں عرباں سزا عشا یا کی	۷۹	پڑا وجہ دو تلوار تے پو کہ پڑا یا کی
۸۰	کار جہیت کھانیکے جھوڑے سیردان	۸۰	پریاں ماری جان دیاں پو کھیلیاں خون ان
۸۱	مرد ہنڈھے کیوں کافر دوڑ گئے	۸۱	فوجاں مار گویاں پھولوں نادر پنے
۸۲	پریاں پڑاں فوج گرفت وچ خوشی	۸۲	بد سے جتو کھلویاں لگے عم خمی
۸۳	کچھ سواری واسطے لہاؤ کہے امیر	۸۳	جس تے جہوہ کے چاں میں جب کو تہیر
۸۴	جاہاں آہیں آندی جھب انصاف	۸۴	اہر جاہیہ میراؤں اڑیاں وجہ جہوہ
۸۵	سرنے چک میراؤں لے گیاں کر خیشد	۸۵	وجہ زمین آسمان دے سماں ہواں تیز

یاراں کو لوں ہو گیا بخت جزو شیر	پرو خدا ڈنڈا دستان نظر آنا پھیر
بجھوں لڑا میر سے ہوئے سرگرداں	رب جانے کی ہو یہاں صالت مال جان
سختیں توڑ میر توں روون زار و زار	پکھتا دل وچہ داندے با جموں میر قرار
پیرس ڈھی عقل سے پردہ آن سپا	کا جنوں جزو توڑ یا ہو سی خبر کیسا
انویں بزرگ میر داکھیا خط گیا	قاصد بختیں لے دستان پڑو پڑو کھو گیا

خط لکھنا بزرگ میر کا عمر ایسے کی طرف

۱۱۱	سعدنا طوائف نوں حیدر عالم کی	۱۱۱	جدی پر بندیاں تھکتے بے مل
۱۱۲	پیرہ وہ ذلیل لڑاں جو سرور نقابین	۱۱۲	عمر ایسے زمر پان سے نور العین
۱۱۳	عبد القادر ماں روزا کر کے گیا ایسے	۱۱۳	انشار اشد ناں کیسا بھل گئی تدبیر
۱۱۴	دستان انشاں دیکھین اندر اوقاف	۱۱۴	دیول بختیں کوہفت دورے کر چکا مران
۱۱۵	دایرناں توں ماری تیرا دچہ مصاف	۱۱۵	سیرے ایسے بیان توں ماں وستان خلاف
۱۱۶	لے فرزند اکیموں جب سے باہر آ	۱۱۶	اندو تجر شہر دے ڈیرہ وچسل لگا
۱۱۷	تجر دچہ سناں توں ملی سن ایسے	۱۱۷	دانا باقی نشا توں اوتھے لے کثیر
۱۱۸	سے یا ایسے دے اگے سکھ پلٹان	۱۱۸	لکھیا بڑھ بھڑا کچھ ہوئے حیدران
۱۱۹	وچہ فرق ایسے داندے زار و زار	۱۱۹	میر آدے ادبناں توں رفتی جہ نگار
۱۲۰	نے تیک ایسے خبر نہ سیں کیا سوگ	۱۲۰	اندو شکر مرے پیا اچانک سوگ
۱۲۱	عمر ایسے آکھ دا پاڈ جسیں کہا	۱۲۱	جو کچھ ہوتی ہوئی و سس نہیں بن کا
۱۲۲	تجدیول وچہ سرت جانے کفار	۱۲۲	غلبہ پاوے آئے کے کون کرے پکار
۱۲۳	ایسے گل سن کے ساریاں کیت کچھ قرار	۱۲۳	تجدیول ہوتے اس وقت سوار
۱۲۴	جاں کے قہیں جہاوندے نزل تیغ گیر	۱۲۴	خبر سنی کفار نے گئے پچھاڑی چھیر
۱۲۵	دگاں نے اٹھ کے دل کا ڈیرا تے	۱۲۵	فوجاں ملیاں سٹنے وچ علی تلوار

۱۲۶	اک حصار و حصار دا دل و چہ عمر میر	۱۲۶	ایر شنگ میر دے جا چرے دہر نگار
۱۲۷	چہل ہز نظاموں کینا حکم شتاب	۱۲۷	پچھے چہر نگار دے سویر گوم رکاب
۱۲۸	رکھو تیناں سنگیاں مست آسون بدخواہ	۱۲۸	بسی مقبول نوں انہاں دے نال کسے عمرہ
۱۲۹	جو اگر سے فوج نوں حکم کرے حید	۱۲۹	حکومت ہو گنوار دے نال کر دے کار
۱۳۰	سدھیماں اپنیماں عمر کرے فرمان	۱۳۰	گرہاگر دے سر طرف دیکھو کتے مکان
۱۳۱	قلعہ ہو دے مضبوطی حاضر گھاٹھم	۱۳۱	خبر لیا لہو کے کرتے چیل مستام
۱۳۲	ہر طرف دے دل کے بھر نکلے حید	۱۳۲	شکر تیناں شہر دا لہو خوب حصار
۱۳۳	آن عباداں سکھیاں عمر امیر نوں	۱۳۳	عمر امیر حسن ہونی شاد دوروں
۱۳۴	چھوڑتاں کانٹوں لٹکھیں لگ دل	۱۳۴	تے کجا افر فوج دے چھوڑا انہاں دلوں
۱۳۵	تے تیناں دے دریتے کرو آن پکار	۱۳۵	میں جنگ باں سنیا آندی چہر فلکار
۱۳۶	عمرہ کوں کھو کے میں نے آ دھار	۱۳۶	عمرہ دی ہے آندی پچھے سنی سپاہ
۱۳۷	دو کھلا کوٹ دا داخل ہو داں آ	۱۳۷	مست بن عرفی آئی کے دیوں جنگ بجا
۱۳۸	حاکم تیناں شہر داسن ہوئے قربان	۱۳۸	جنگ دی تعلیم نوں بار گیا میان
۱۳۹	کھڑا چہ حصار دے کردا سو آ رہ	۱۳۹	کسے حصار سب کچھ حاضر پیش شتاب
۱۴۰	خاصاں سے طہارت قدمیں آن پیا	۱۴۰	صفت بھلا دے دہر لنگھ لکھا گیا
۱۴۱	انداز حصار دے سنیا عمر حید	۱۴۱	بیش چہ قرار دے نالے نہر نگار
۱۴۲	گروں لٹکھو ب داسا اور یا آ	۱۴۲	تاں بے نینا لیاں لئی حقیقت پا
۱۴۳	حاکم تیناں شہر داکلاہ دتا مر دار	۱۴۳	درواہے چھوڑ کے دے نینا عمر حید
۱۴۴	گردے تیناں شہر دے آرتے کفار	۱۴۴	جنگ پورا گھٹت کے پٹھے عمر حصار
۱۴۵	پیر چہ دن گویاں عرفی ما لہر وار +	۱۴۵	نال فریغ کر دے مومن نیکو کار
۱۴۶	تن ساواں دھلتے دے اندر خرقہ بھا	۱۴۶	سب علو نہ دے قہنہ وچ لب
۱۴۷	کسے کھڑکھلا لہا افسوس کسے گزراں	۱۴۷	گرد حصار کفار بھی حکم کرن مکان
۱۴۸	لے دن حال امیر و باقی آکھستا	۱۴۸	آج جس دن کیوں بریاں نال گب

۱۶۹ شام ہی تے اتے تڑاک پہاڑ
 ۱۷۰ کیت کچھ آرام تے سوئے پھیر رو ان
 ۱۷۱ دونوں نظریں کیا نہ ہی شاران
 ۱۷۲ حضرت سادہ شہرے بن ہوئیا انہار
 ۱۷۳ بن تھے حضرت دسا لڑ خوف جڑ
 ۱۷۴ سن لہر گل میرے پن لے تجھیار
 ۱۷۵ تڑ لئی رہ تھو دے آئیا وہا
 ۱۷۶ کو چہ ہر بن خیر ساد کچھ لیب
 ۱۷۷ آسہ رو شکہ دون لگے گئے تمام
 ۱۷۸ بھوادیہ رو باخ ولی آسار ب امیر
 ۱۷۹ کھی بھوادیہ تھو دے کر آسا کار
 ۱۸۰ حضرت نرہ باربا بل پسا لگے
 ۱۸۱ خود ہیہ کو وقت دھنچی بلند صدا
 ۱۸۲ کھی چلائی تھو دے ماری چھال
 ۱۸۳ کھی گیا دیو تھو دے ماراں دھچی وار
 ۱۸۴ دیو ہو یا جان کندھی سپیا کریندا شو
 ۱۸۵ حضرت ناوک مانیا نکو امیر تھو دے
 ۱۸۶ پھر حضرت نے دیو لڑ لیا کاری تھو دے
 ۱۸۷ بڑا مال پھر کے اک لگا دیں سو
 ۱۸۸ زخم چیب خاک مینوں سو لگا
 ۱۸۹ پھر حضرت نے ملیا رکونٹ نے تیر
 ۱۹۰ ایسے طرح امیر جان مارے سپیلی وار
 ۱۹۱ دوجے زخموں اٹکے پھر کرے ہو جنگ

پریاں دین امیر لڑ کھانے لذت دار
 آدیا کوہ قاف دھ پریاں مال جان
 پریاں آرا نہیں ہو کے نو جھان
 آندا جس دے واسطے تینوں کر سوار
 اسیں گلا ہی ناک چھال اسیں چو تھن
 تہریں شاران تھو دے طرف گیا بشار
 حال دیا دھ شہر دے نظر کے ہر جا
 دیوں دا دھ شہر دے تال کچھ نظر پیا
 خالی پیاں چھال نئے پئے مقام
 ڈھانڈھے باغبان دیو پراناں پیر
 باقی دیوے باغ دے پوٹیاں لڑ موار
 شیر بھیجے آناں چھوڑا جب آگے
 جوش کسے سن باغبان بہہ کی پھی بنا
 کھی پھی حادہ رست تے پھی ماری مال
 حضرت ماری دیو لڑ ڈک لگے تلوار
 تن تیرے تے خاک لڑ زخم لگا دیں سو
 ڈگیا ہوا اٹھ کے لگا کرن غنیر
 ڈگیا پھس بر زمین تے ہو جھال شہر
 نکل جا دے جان تے میں کھا دیں سو
 نئے خلاصی دھ دھسہیں سوواں حسب فنا
 پھر ج کے دیو تھو دے پڑنا ان شہر
 زخمی ہو کے ڈگ پڑے دیو دشمن موار
 حالت ایسی دکھ کے حمزہ ہو یس جنگ

172	زخم ہولناک ہے دو جا زخم دوا	جراحت دو چو دیر سے کھڑے آگے کا
173	سبز دیو مر رہا کیا کہے زار می سوز	لوڑکے گز رہا بیٹوں کو ادا روز
174	اک طرفوں اک آیا بیڑا مرو خدا	سینھان سانسے نکھڑے جزو بیٹھا آ
175	کر سے پیار امیر تے وچ نفل سے سیر	دیکھا سدھی تعلیم نول آئیں اظہار میر
176	بیڑا کھانا کلاہ کے ہاسوں کرے عطا	بیٹے سینھ درخت دست دے دو توں مرو خدا
177	کیتی مرض مہیر سے کہہ بلا احوال	بیٹھائے وہاں سے کھا دو ہونو شمال
178	نام مبارک اپنا فراو ہے کی	بھری امداد تے تے کد مر عا دن وی
179	کرن نصیحت آئیائیں نول سے فرزند	کہیا سو جسے حضرت میر نام بند
180	دو گئی داری ماریاں جو ہند امہ شہار	زخم لگا اک دیو توں مانہ دو ہی وار
181	کچھ چسا و خدا سے دی ہرگز نہ تھیں	اپہ حکمت جنگ سی دیواں مال کریں
182	شہر گھماتے سکرے جگ عروا مال	بیر حکمت سن نصیر تھیں بہت ہونو شمال
183	جزو جہاں لگا کیلے اک فل آن پیا	جزو ناخیں باخیاں مارے سنگ انھا
184	پھیر گھماتوں ماریا محرمے تیر سنگ	جزو نول لب رکھیا پہ زمین سے سنگ
185	پول لگا اک خاکیا جو جھاواں برباد	کاری لگا زخم تے دیو کرے کسریاد
186	وکر زخم لگا مادوں گیس استاد	جزو کتا چپ کرے ظالم بد زاد
187	مر تھرتے مار کے مر جب نامہ وار	بیراد کد چہرہ دے سے حال بڑا دیکھا
188	اوتوں پوچھ شکار تھیں تے دیو نام	جزو شکر گور کے بیٹھا اک مقام
189	جس طرفوں دیو آؤن سے گھر کھوتا ماہ	تیرنگی کر اٹھیا حمزہ عالی جاہ
190	لگے لیٹے ہاد ست توتے انسان کھرا	دیوان دیکھا میر سوں فقی خیر نیچا
191	کہیا کوئی ایسوں تے کرے نہ دیمیر	آدھ حفریت نے اکیس مال امیر
192	لیا کچھ خدا سے نے جزو بزرگ مار	دیو آیا اک اول سے آن چہر یا وار
193	دو کر کے تو زمین سے آن پیا مردار	باری تیغ امیر نے خوب لگی جس کار
194	خمر سے تھوڑ تھیں وہ بھی مارے	دیو حرمی وار کے اوتوں ہی سوہر پیا

۱۹. جو سب اور چنگے مارے شگ امنا
 ۲۰. جتنے سبے سے سامنے زندہ گیا نہ کو
 ۲۱. پھر کیا حضرت سے جلا سے کوئی ہو
 ۲۲. اور پھر اگر سب دیو نہ سوسے کو
 ۲۳. دیو یا جادو کے پاس غفرتے آ
 ۲۴. پھر سب ایمان نے فرمایا اک روز
 ۲۵. آفروداک ان ایسے آدمی سے گا
 ۲۶. جو سی اندر زور سے **و** اوست مند
 ۲۷. عبد المطلب کو سب نام پورہ اور گوگ
 ۲۸. ساں اند کہ تاقب **د** کچھ بچا مصمصام
 ۲۹. وہ **پ** یحییٰ بن ماری سے بادست ایمہا ہاں
 ۳۰. جو ان تھیں کہ تاقب نون صاف کوے کوزر
 ۳۱. گل سنی حضرت سے ہو نہا بہت **م** خفا
 ۳۲. ہادی عدل حدیث نامار گویا مصلحت
 ۳۳. سو حضرت میر سے پاس گیا مزار
 ۳۴. کیا حمزہ نام اُن عربی دافسر زند
 ۳۵. جاں نساں حضرت سے زند گیا ہو رنگ
 ۳۶. کہیں میں **ن** بکامار یا کنبد اور بشیمان
 ۳۷. میر سب سدا کھیا میرا عین بعین
 ۳۸. پھر کیا حضرت سے جے نون حسرتہ میں
 ۳۹. بکرتا خدا نیدی حمزہ بزرگ دارو
 ۴۰. دیو پھر چک مارا لگا اور ڈھال
 ۴۱. گویا ان تائیں دھس گیا دھیر زمین امیر

حمزہ نے اک تیر تھیں کہتا رفت
 پھر نہ کوئی آند اسارے سے کھد
 پلاسے یا پکھو کے نے آسے کر زور
 ایچ جھاک دی دیکھو کے کسا جب گرا ہو
 کنبد اس سے بادشاہ معنی میری دل لہ
 دل میر سے لے بادشاہ کے اس گلین خند
 حمزہ اندر جھکے نام مسد اسے گا
 ذات قریشی مکیوں ہوسے قدر بند
 دیوان د گھریا دسی اورہ ماہترے سرگ
 دیوان دی اورہ قوموں تاکر کو قن کلام
 ہوسے دامن تاقب و اخفوں ٹالو لال
 پھر نہیں امیر اورہ ہے یا ہے کوئی مور
 چک پھر سر مارا بڈا سوئس اسفا
 طلق **ب** شہا ہ عقل تھیں نال غشیدہ صفت
 پھید امر و اکون میں نام کر سں اظہار
 والی کے شہر و اذات قریشی شنسہ
 اور آفت نکلی کون کے سے من چک
 جے اورہ ہوندا سدا مہراں ہور ایمان
 زور و سے خوش نہیں نون بجلے نین
 جمل میر سے اک زخم نون ارکول تن میں
 ڈال لئی میر کھرا ہو کہند کر لے اور
 چلتے اب جو گزیر یا حضرت حمزہ مال
 نکلیا اک صحال تھیں دھرتوں عالمگیر

208	حضرت حمزہ کدکے جان مارا کی تلو اور	پھر یہاں حضرت نے سورج پورہ اور
219	قد ندر سیدان دے پیا پیا و خدا دید	اور جو پیا کافر دیو پیا پیا
220	سحر کر کے آئے حمزہ کھیر لیا	جان دیوان سے بادشاہ کا قتل پیا
221	دیوان دیو چھو بیج دے دہو پیا کھیر	حم شہی و چھو شہس دے آبا غالب شیر
222	دو گولی دے کر سدا لیتے بہت نف	تن جد سے تے مارو اچا ک تیغ اٹھا
223	پھر وہ گ کر یا خون داسو یا دل مقام	تن دن راتیں دیوان کتے زلیبا آسیم
224	آفت سائے سر لے کھول تے کھیر	دوڑک دیوان آسب وچ کیتھ ایتھو پیر
225	اسلوں رنگ نہ پچھا ہوئے اسیر نف	یہ اسیں لہ آسوی پر پے بڑی جلا
226	چھو پیا سیدان توں ناں ہو وقت اول	جنگ کرن کھنڈ پیاں تھیلے لعل نول
227	قدر شاہستان سے شور پیلے نفل	ہو گئے پیا دیوان خسرو کل
228	ماد سے خون آسب دے لڑے پیا پیا	نوروں غائب ہو گئے لڑے وچ پیا
229	جن سو یاں سیدان وچ نظر نہ آکے کر	حمزہ وچ سیدان دے قتل پیا کسو
230	نہیں شاہستان و اندر موع گیا	کیتا کھڑک میر نے دتی نتیجہ خدا
231	سکرانے سے نفل دہر حصہ اسکر گزار	تن جوتانے کپڑت بھی سارے تھیر
232	واری جان آسب دے قدم کھینک لگا	سوزیاں وچ شہر دے پیاں لڑو پزار
233	دزرع اپہ کھنت دے دیو سے سن بہا	اندرشہستان دے حمزہ تیا پیا
234	خدا نگاراں تیریاں پیاں توں مقام	تخت جیروں بادشاہ سے اسیں غلام
235	میش کن تے سدا یاں ہونی اور جلا	کھانے دنگانگ دے حاضر کرن لیا

236 نہیں مشہدستان میں پریان کرن آباد نوں

دکن پھرا پنا سہو پیا دل مشاد

237 تن دن راتیں اسے مختلف حمزہ کسے مقام

پریاں خوشبیاں کویاں سدا یاں پچھتا رام

مارتا ہمیں المومنین حمزہ کا خویا مے ابن عفریت کو معہ لشکر دیوان و طلب کرنا امیر کا اسماء پر سی کو اور ذکر کرنا لشکر عرب

خدا پیار سے دغذد سے منبیل کمال تھیں
کے گردانی مہاندی پر اندر کعب ن
پر یاں نون فزاندہ کے دیو پہنچ
حکم تیرے ہی تابلی تیری قوم تمام
حکم کرن تک دیو نون قوت آگہ بیان
دو جا کھنڈا ۱۱ ٹھہ دیش گھڑاں کے چہ جا
انھاں پہراں و چہ میں کے چل ڈاں
انگے سو ب میرے ہوئی سو من گذار
کھ ٹھہ گھر اسان تھیں نال اپنے لیجاہ
مردا دیدان مرتب ان نال سب بیان
سوتا دیو ہاں پستان پستان باجھ شمار
کی ٹھہ لیجاہ اسان میرے نامیں دل چہاہ
خواہ نخواستہ لیجاہ نخواستہ کے کچھ چیز
نالے ایک رنگ داپاس سر ہانے شاہ
کہندہ اسدے مال ٹھہ اسان کی بڑی کار
شاہ سلیمان بحث ہاں ساوں امیر و چہ
جے منہ سے کہنے لہ نظیں بختی سنی سلیمان

کھا سب پیار سے من ہی ملک سلیمان تھیں
نکا یوسف نون چو معہ سے اندر سی سلطان
نظر حمزہ نون سب من ہی غالب ہوئی آ
تھہ نہ یہاں کہندیاں سبے اسیں تمام
جسب سرداواں دیوان چہ من بندیاں
کیس تن دن راست چہ کے چہ پنچہ
تیجے کیا اک دن اندر راست گھڑاں
انز سے دیو میرے کہتا جسب تیسار
چہ نزلے اسق دے حضرت کو لگاہ
چہ نزلے ہی دے حمزہ کرے جہ بیان
سل زمر دے ہاں گئے پئے ہنار
حمزہ کہندہ لیکھ کے اسدی زہر دہ
انز حرم ن گذار دی لے فزاندہ عزیز
کیسی نظر میرے ذہنی ملک کلاہ
حمزہ بچھے ہنوں دی کو حقیقت سار
پر یاں تے تھہ جس کے کہا نالی تیسر
لیجاہ صیت انہاں ہی من نوں کلاں بیان

اس جا بک تھیں ہوسوں کو سے خوب سزا
تے جے ہنر سے خلق تعیر آپ شی لنگ
جو سہا سے ایسوں اوہ ناں نظر ہی آ
سن عجز فرما نہا بہو کرو عطا
جا بک سے کوا دل وچ کے امیر
جا رہا ہن سکو لے کے حروفوں بخشہ
جا رہا ہن چکے لے اڈے دیو جہ سوا
ڈیا دیو اٹھائے کے ہو کے تیز ادا
دقت ہو پر امیر تے غلبہ کیا خواہ
مرض گذاری دیو تے باسحرت قربان
پیر تے بزم مقہے پیچھے سوں نہوں
دیوان دیا بہتیاں سے سرت کو کرے ضاد
عجز تے دیا با ساحت کچھ قرار
دیو تعمیرا جسزری کر فکا سو وار
پاکلا سوں گیا نظروں غائب ہو
کی عجز و غنظر چار بانی دے پاس
تروں کا آندا بہتدا شور بکار
دیوان ہی فوج ہی جہ صی دما مر مار
آہیت عفریت دا انہاں داسرار
چل میا شہرستان تے پورا لین قصاص
سہا دیو امیر دا حاضر سمجھی کول
اس تے کچھ نہ دست بہا جو تھا مو مثل
غریبے تے دیووں کہیا منھے ناں

سوں نہو پھو سے رکھ سے آپ سزا
مرتے رکھ کلاہوں غائب سوں لنگ
ہو دسن سب ایسوں دیکھ نہو آزا
نہی بدماں دم مار یا کرن چلے جاہ
طر عیبہ واسطے خوب کلاہ تدبیر
توان بریاں دیووں جا رہا ہن حکم
خفہ جمیع امیر کر حبلہ کے دار
داہو وہا ہی چپہا کے طرف سدا
کہ مہی ہوں سوں لوں کر دھم کہ کتاب
حکم شیر سے تھیں عذر نہاں ہندہ زمان
تے جے اچھے سوں رہو جو سوا مال
لے جمل کے سوں لہو ناں جمعیت خاد
میں رغبہ نیند داہو نیا با جھوشار
گدا جا رہا امیر کے دہرتی لیا مار
دیو رہیب حیران ہو نظر آڈے کو
جا رہو فی سے دکھو پاری جہ سوا س
گھٹ کالی جہوں سوگت کاں با جھوشار
بھلی داگلوں کلاکے کا فرنا جھار
خو یا تے نام لیدہ اریہ غلبہ موار
جا رہا ہن ول کووندے کا فرے لغاص
دیوان تے آکیر دیا کہن حقیقت بھول
خو یا تے تھیں کچھ لکھ لکھ کر نیست
کیوں نا میں لوں دستاوا بر حال احوال

نہی کچھ

وہ کہہ لیا ہوا ہو کہ اس کی بیسیان
 سن حضرت ناموں دیو ہونے تپ مال
 ستا ہوا ہے کسی حضرت علم رسول
 دیو کو کہے اس کو چلے جنگ لوں جوڑ
 تے وہ دیو بہ بیگے کر جان سے فرمان
 اندر رستان دے جا چاہا جنگ
 اندر رستان دے دیو فورے مردار
 بیٹا پر تخت دے خراب سے پکار
 دیو عمر جس گلاڑی ہو یا کسی پیدار
 تھے سرول کلاہ نوں بر آہٹناک
 چھوڑے میرنوں خسرواے دستا یو
 کہو سی تیغ میرنے کرن لگاقت نام
 چا کہیں ہوشاں سزاں مول نمار
 ہوا **دھرم** میرنوں تے کینا فرمان
 وہاں ماضی ہوئے کے آندا حکم کج
 راہ اولے نے پئے کوہ قاناں دے دج
 میرے مال حویاں دفاکس یا پئے
 کڑھی تیغ میرنے قبر فضب دجہ آ
 ماشاں اول اجنادے مٹا دھرت میر
 رانے ندر جانداں آئیا اک دریا
 دکھ کئے توار تھیں تختہ کرے جسد
 تختہ ندر بھو دے یونیا تیز وہاں
 پورا یونیا آب جان خیریں عمرو پاس

لے حمزہ نون جلیا میں گل عرب جان
 جا چو نیر لیر نوں دے سوامی بھال
 آنا فضاں لکر تھیں متہ نہ آہا رسول
 مار گویا دیو نوں گئے مٹی نوں توڑ
 جہاں حمزہ نوں دیکھید مار گویا جان
 پیدیاں عاجز ہو کے ہو آئیاں وقتنگ
 پیدیاں مار کد مپیاں خود ہونے مردار
 پیدیاں دجہ کوہ قاناں سے بھو دیاں مال خوار
 قتل دے مٹا دیو اپنا مٹی کج سے چار
 آن پئے اندر تداں نوں وہ دور نون پاک
 مٹے دھرت میرنے کینا وہاں غریب
 وہاں کیتی عاجزی حضرت امیر غلام
 ہاں بندے فرمان دیکھتے خود سنگار
 بن چاک سینوں سے جولو اندر تہاں
 لے کے اڑے میرنوں وہاں جس جہا
 حشرے دفا کجھائیاں دلہ جہ ہو یا زچہ
 مرد وہاں سے راہ تھیں اجڑنا یا بے
 کو تھیں وہاں دے گئے مپیں جیوا
 اک قتل پیدیاں بونیکے تریا عالم گیر
 باقی سدا تلخ تے رہ میر نال نہ کا
 باقی خیریں نال لے ہو بندہ سوار
 جد ہر دن لیا دندی جاندا عرب جان
 میر کرے برانت نوں گئی بہت پاس

دہستان میرٹھ کا ایک لیا اک بی
 تھے ہر ایک بنا جو دتے بے حال
 اک میرٹھی آئیے تخت رنگ گیا
 اترا جاں بہرت ہے چلن چو پیا
 کینا نور میرٹھے باہر آد دن لوں
 گل توڑی دیکھ آگے گہا دیر سے دھس
 بن جانا تو زندگی ہوئی میری بس
 پھیر نہ تھو گیا دھس رہیہ لاجپت
 جاں بیاں نے جانیہ ان گند کی زیر
 غیر نہیں ہے مددی اللہ غیر کرے
 دیکھ لے خوش ہے مزہ سے دقتنگ
 نو ہنر ماں پر ہی نے نکتی گودھ
 چکرا لوچہ دیکھیا دھیا پیا جو ان
 زہری شادستان کو چو لہا نیاں چہیر
 کہ گیاں خود چھوڑ کے حزن پیش گیا
 دھچکواں کو لیاں سے بہرتی ہل گئی
 شکل دیکھ کر دھکڑے مقابل ہو
 بدلتی ہے باپ کا اٹھیں جائے
 دیو گیا اک چک کے مارے جنگ لٹا
 پھیرا گیا اس دیو نے پھر مارے سور
 دیکھا تھی ہو کے بہرتی تے مردار
 لہو چہی گزرا ہو مار میں تلوار
 مزہ کیندا دسیا زخم کو استاد

پہنڈے سارا میرٹھوں پونڈی کرات عشی
 ہوش رکائی اپنی درسیہا دھو ہال
 پانی بوشش میرٹھے آندا شکر کب
 زانوں نیک زمین سے اندر دھس گیا
 چکرا جو لہا پنا آپ چلاوں لوں
 تے میں بل نہ سکدا ہو رہیہا پیکر شش ہوئی
 تے پچھے قدر تقیں کتول جاناں نش
 کہتے دعا خدا تقیں کرہن چھڑاوا ہاں
 ہونہ لوں دیکھو کے تاں مزہ لہا پھیر
 تھوں ساسل کلاہ کے پیش جو ہم ہے
 سے اندر میں کاک؟ لہو چلاون شکر
 بسو کل ایسے روں کو تافاں دھو جا
 پیریاں کڈھ لہا نیاں نوب ہنلا یا کان
 دو جو اڑی لے گیاں کیریاں دھو شہیر
 نرو کینا جا کے دھال خوف پدا
 دھو دے کو تاف دے جیش سخت پٹی
 خسر پائے تے اکھی اسٹون مارے کو
 ایسا کاری زخم جو حزن تھاں ہے
 حزنہ جمال لگائے کے اگدھر ہو گیا
 ماری تیغ امیر نے کر کے حملہ زور
 دھندا کر زار یاں منت کرے ہنرا
 شکل جادے جان تے ہیر سے آزار
 لاوں دھوے زخم دا ہے نہیں دل پلا

پتھر کے سربار کے اہم حویا سردار
 ہو گیا ایک کھانیکے ایسے بھی تھا اور میر
 آپ گیتے جاسیا پہلا دار کے
 تیر نگار دوزن چھاتی چیر گیا
 کند اینوں دہے مجھ سے جان مکا
 حمزہ کہنا زخم اک دس گیا استاد
 دیو مویا سر جھن کے لشکر پانام
 دیوان تاملین ہاریا گستی رہی نہ کا
 بڑوگ تریا خون پاکرے دیر شمسار

اکواری صبح پونصرہ کرن تمام
 حمزہ مست کر گزار ہو گیا اندر باغ
 او نہیں جانے تریاں بریاں تو ہزار
 حمزہ تاملین تخت سے اپر دین بہا
 آپسے اندر اونہاند سے نام اسماری
 نالی کی کوہ تانہ دستہ جید جمال
 ناز و صفا تیرہ غنیمت دی استاد
 کھالے سنگ کرشمیوں لٹ کھاکو میگ
 اڈ سے جانہ سے چھپیاں نظر دل تو ڈگا
 سو مزہ ہے کہدی اس دل نظر کرے
 لڑو لکھیں دھچھکے دل نیچا دن دا
 سوزنا کرشمیوں **سوا** غنیمتیں جوں
 جھنپیاں دوالی دی نوکب کھنکی مزیدار
 نورانی تاملین دھچھکن سرست

یوں گے دیو سائے کھاموٹیا تلوار
 خزیات سے سورنوں پھیر نہ سول کہیا
 حمزہ رکھ کمان دھچھ تیر دست دہرے
 اوہ ناری کر بہرت تے ہر دگر پہا
 تیرا جہا صاف کہا ہو میرے دھچھ لاہ
 اد جہا مارا ان واسطے لبے نہیں ارشاد
 بند ہر شیر میرے جسم لئی مصمصام
 حمزہ تاملین زخم غنیمتیں رکھے رب جہا
 اندر اونہاں کا فرل مویا دیو ہزار
 نظروں غائب ہو گئے نئے پھوڑا مقام
 ہتھیاروں سے بدن تھیں چھو خونی داغ
 قدماں تے سر ہر دہاں کر کے ٹھہر گزار
 ناز جن تے شاداواں ہو **دوں** پیش سدا
 اترتے دی اوہ بھاجھی نالی جمال جہری
 صدمت سورج چند تھیں فائق سر جمال
 کلا کھڑن دل نظر تھیں سکی سونوں جل ماد
 دریا داندی چھپیاں دکن لاکے اک
 دیکھ جگن دی وحشت بیان ہندی جان ہوا
 تیرا تیرا تیرا تیرا تیرا تیرا تیرا
 گھٹ کالی فوولت دی بدل ساون دا
 تیر نکاہ کار تھیں حافظ مہرے نہ کیوں
 رے تیر پھر نہ کہدی سینے دے چکا
 جان لگا ہوں طباہی سودا امت بدست

پر یاں نالوں تہے اس نہیں پر سے کیا
 سو بہی ندر قوم دے پر شرم چہ
 ایہ مجوب امیر دے دلوجہ دس گئی
 عاشق ہو یا بری تے سکے داسر دار
 ایسے خاطر رسیا سی مدت وچہ کوہ قاف
 کبدری پاس فیروز دے اندر شاہ پر سی
 پئی سپند سمائے ہی زینت زریب در سی
 تے دنگ گئی پیر پئے ایہ انسوں گری
 چنگ ہے جے ایس نہیں حمزہ کر سے دیاہ
 دیواں تائیں ماری ملک نہ حوادے پیر
 کے سوسل جس نہیں کی چنپ گئی تہ پیر
 سب لوگاناں میں ہو تھوڑا پاس
 جے توں نال سمائے تے روح عقدر کرا
 حمزہ تے فرمایا قول جہ ہر نگار
 پر یاں کہیا د احمد تیرا سہ نال
 ایسیں پر ہی اوہ آدمی اس وجہ کیا گناہ
 جیوں کیوں لکے انہاں تے آ کر سے کیا کرا
 نال سمائے دے رات توں پنا عقد ضما
 خوشبیاں کر دھارت دن اسو نال امیر
 بلکہ غلام رسول بن پیر علیا حال حوال
 بیانا ندے قلندر داکھ نامک گہا
 لکل حوالہ قلندر نہیں عمر کر سے شب یاں
 لگے نوح کفار دی جناب دوسے جہا
 دیوے جگ

پہنچیر سے بری نہیں کے زلفت لیا
 ایسے کواری نازیں کو نت نہ ڈنڈا کا
 نوک دے پتوں قاتلوں جگہ سے دس گئی
 مات دے اسماعے داکڑا سی ویدار
 نظروں مجید امیر دیاں جان صاف
 دسدی نظر امیر دی بہر عشق دھری
 تے فرقا رہا دنی دا لگوں لیک در سی
 دلوجہ ذوق لقا کے برہوں مغز بھری
 بیٹا ہو دے ایسا کامل خواہ خواہ
 رہسی وجہ کوہ قاف دے دشمن توں پیر
 شازدہ ہی مسلمانے توں جیکر کے امیر
 ہتھ بندھے کینہ دیاں بے حضرت کت اس
 بے سالاں امیر فائدہ ظاہر دین سنا
 سرور ویاہ نہ کراں میں کیوں بے اقرار
 آؤ مزاد و پاپو سے دل بے برہر حال
 بہر خدا امیر جی کر لے اج دیاہ
 پر یاں دے دل شادیاں کیتا کر م خدا
 دسم دسوم چو انہا ندی آندی کل کچھ
 رات دے دل شادیاں کدی نہیں دنگر
 حضرت نال امیر دے کی کی بیجاہاں
 دچہ دلاندے عربیاں غالب لک گیا
 لکل قلعوں ہو بہا شکر سدا ان
 شیر امیر دیوے پوندے آگ انما

دے پیر سے بری نہیں کے زلفت لیا

دے پیر سے بری نہیں کے زلفت لیا

جہاد لڑے راہِ وحی بہت ملی ایذا
مقبیل حلبی گھمدا خط نہیاں دست نام

بڑے کر کے چپقلش ڈے حلیب چھوڑ
راہِ حلیب داکھیر کے کافر کھڑے تمام

مضمون رقعہ مقبیل حلبی

آبادی کو کہ قاف سے حمزہ گیا امیر
کو سے منت مقابلہ بروم دمنہ جنگ
نہ جو عرب ہمہ دی سلاوی سے سردار
تاہنگ نہا فوسی تاکے کے کوچ حلیب دے
داخل ہون نہ چند سے سانوں اندوار
سن لشکر حلیب دے داخل پہن آ
کو سے جلد ساریاں فوج بنے لے دہار
قہر ہزار سوار سے وند سے بے تاخیر
دندہ ی فوج کفار ذمی الجہ کی قہر چیا
حملہ دیکھ کفار دے ہل گھستے پیر
مقبیل ذوں لے آوند سے ناظر حاضر
پہر شہر ذوں کافراں کیتے کڑے نشان
تین برسوں داہنے دچہ ہونیا خرچ حساب
تیر حملہ ان گویاں قلعیوں باہر وار
مغرب دے اول جھانڈی کر دے تنگ دلیر
دہ خنڈا دے شہر دچہ کر دے حکم تمام
نکے نہر نگار دے ایبڑہ شاطر شتاب
سن دختر ذشیر وان مندا پیر محراب

پچھے جو صلوة دے عاجز امیر سے دیر
اسدے پچھے کافراں ساڑوں کیتا تنگ
کان نہر نگار دے ہونہی سے پیکار
خوف دکان چہ اساند سے منت کو کھو کھو
راہ اسقا روک کے بیٹی فوج کفار
فوج لیا ذقاہرہ دیر و صفا انشا
نے قاصد خط خانہ پڑھو سے سجد بھرا
ناصرا طرہ صا و صحتے اسدے دیر
دچہ تو راں جاپنے لشکر مار لیا
لوہرے مار سے حلیب نال مسان کی چیر
غیر کر کے حلیباں کیستاراہ کشتاد
فوج سے دچہ حلیب دے مقبیل گیا جان
ہلے لگے کوٹ دے کوشق بر آب
فوج حویب دی دیکھ کے ہونی لشکر گزار
کوٹوں نکل ہونہی فوج روانہ پھیر
تین دن پچھے حمزہ دے مندا شیر مقام
ارد شیر نام اک دو جاسی محراب
ملا سنیان اہل بنے جوں دچہ عام بچار

تین برسوں جان کھانوں چھوڑوں کفار جوئے عربی لہان غار کو تمام

راجہ جٹ کا اندسہ بنگلہ جیسے شہر پر
 بیہوشی سن کے وہاں کے کیتی بڑے دھار
 مدد دیئے وہاں کے کر کے اسان
 لطف کر کے اسان سے بھجوتے حال
 کہ وہاں خبر اویاں بہر بخیتہ تدریس
 دستمال گل پائیاں تنگی بھرتلوار
 بھوکے شکل بہر دی کر کے بوش پنے
 کچھ مارے کچھ نس گئے ہولی فتح تمام
 نبرد کرن در قلعہ واسے اندر وار
 گرد بکر دے کاڑاں تہوئے لگا

لشکر عرب بہر اعاہز ہے د لگیر
 فرج لیا ہے عرب دی قلعیوں نادر وار
 جہاں آوے کوہ فاف تھیں حمزہ سوتل
 حمزہ دکنہ ہے تے عالی قبسال
 واک انصافی تانیاں لشکر گفت بہر
 حمزہ حمزہ آکھدے واسے بک بار
 سکے نیم امیر کا فر دور گئے
 لے آندا خبر اویاں لشکر مال آرام
 خندق باقی پانکے بیٹھے وجہ حصار
 کچھ چھوڑ نہ جانندے کرنے جنگ صلا

بجھا

پاکستان امیر المومنین حمزہ کا شہرستان سے اور مارڈالنا دیوان کوہ قاف کے

حمزہ وجہ کوہ قاف دے نال اسماء پر ہی
 بیویوں اندر خوشی دے گئے مینے چھ
 پروادہ مہر نگار دوا عشق دے وجہ سول
 حمل ہوئی اسماء زون حساب گذرے فوٹا
 قریش محمد اسد حمزہ نام دہرے
 جان دیکھے فرزندوں حمزہ جو دے شاد
 ۳۳ مہر نگار دوا لوں لوں وجہ شوق
 تے امیر ذوق رکھنا دنلا بہر حالت وجہ شوق
 پاس سعاد دے اکدن بھٹا ہوئی امیر
 اسماء عرض گذاری امیر ہے کہ تمام

بہر دم عیش گنگو دوا نالی دل فسر پئی
 پریاں خدمت کر جہاں لگے حمزہ دے
 صورت مہر نگار دی دلوں بھائے مول
 پینا سپاہ ہو یا کیت فضل اللہ
 پریاں دے دل شادیاں بہر شوق کے
 پر محبوب پئی رکھے دل وجہ یا د
 تے امیر شوق امیر دوا لوں چاہنے شوق
 تھاس اوتوں شوق دوا خوشی لگے وجہ شوق
 لے نال مہر نگار دوا پور بیسا د لگیر
 امیر محبوب کون ہے رہندی کس مقام

آہ بھر بس کیوں نام سے حالت کو میں بولی
 حمزہ کہند انعم ہے جسہ انہم شکار
 ہو مزایا تو کبھی یہاں نالوں خوب
 شکے اسما آنکھ دی حضرت حمزہ لڑاں
 حضرت حمزہ آگھدا کیوں نہ خواہش ہو
 ایساں گلوں حمزیاں فارغ دل ٹھیک
 گھس جریاں ہڈیاں دچہ ایسے کوہ تافت
 سن حمزہ اس گل بول آیا اندر جو شش
 اشدے نیک لہیر دے ڈوگنی اسمار
 حوال ملک جہر نگار داناں کرسان بیار
 ایسہ گل آگھ میر نے تمہ نے تمہیہ ر
 اندر اتے سلسلے سوئی خیر میسان
 جہز کن نے نشان دور و عروسی جو
 وہ تن دور آرام کر دے ایسوں پیچہ
 حمزہ کہنداناں داناں میںوں قسم خدا
 انہاں بہتر آگھیا منے ناں ایسہ
 حمزہ کہ جہز تریا جاندا تیز رو ان
 چھاوڑاں میں نہ رفت دیکھنا جدوں میر
 وہ پیارا رب و حضرت علیہ السلام
 بیٹھا پاس میر دے کڈھے خیر ظلم
 حمزہ عرض گندا دایا حضرت فرما
 ڈانہا ایسے میر دے ہی پاریہ سے ناں
 ناں رکھتم پیریا کی حاجت تدبیر

۲۱۴
 جہر نگار جو ناز میں ہے وہ کوں پرسی
 وہ جہز تریا ہی ملک ہی جہز تریا
 ہاں سدا تو خیر داناں وہ میری محبوب
 نہواہش اسد سے ملن ہی رکھدا جو میںوں
 مڑا سما نے کھیا ایسوں گلوں متجہ دہو
 زندہ ہوں نہ جاو میں آہ مزداں تیک
 اسما تقریرت کھا کے آگھ سناوے صفات
 کڈھی تیغ میمان تھیں گئے پر ہی دے جوش
 حمزہ اندر جو شش دے کہنداقسم خدا
 ناں بریاں دچہ آہ سال ایسہ بریاں مزار
 پیر سپیادہ ہو نہواہشے طرف تیار
 خدمت دچہ امیر دے حاضر ہو یاں آن
 اک مسواڈی عاجزی سن کے ذرا کھلو
 اندر داناں تیریاں دن دچہ کھڑے چھا
 پیریں ترساں اپنی خواہش ہو نہ کا
 آسٹرمزیاں وہندیاں جریاں ہو دگیہ
 وقت اوپہر اتے سپیڈہ درختے آن
 مردانہا اک آوندانہا طرف درختے پیر
 آیا پاس امیر دے کردا اللہ نام
 بیٹھ وہاں نے جمع ہو کھا داک مقام
 کھا کران تدبیر جوڑاں وطن دچہ جا
 حاد میں گا دچہ وطن دے تول خیر مال
 تول سپیڈہ دچہ وطن دے کرسی فضل قدر

بیور سترے چکے سے مدہا تریا حجابہ
 حوالہ جو دیوان ادس تھاں کہتا آن مکان
 کھو اندر ہوا ہناتوں مدہ کر س قسٹلام
 حمزہ عرض گذاروا ہینہ بیز گنند
 اندہ کھولان ڈو گلیان کیوں کر حادان گا
 خضر گنڈا بر شہی دیو سے حمزہ نوں
 جہے بلند عینی چہ ہوسسی ایہہ ہواناز
 جے کو جاگہ سو گراں سو گز لب لب ہو
 کیتی عرض میسر نے آکھو سو دیان
 حوض بیعیہ ہو جو تینوں نظری آ
 آگے اسدے سو راک کھو لا سو گنند
 ایہہ نصیحت دس کے حضرت خضر گلی
 دوجے ہزار ہاں ماہ سد پایا سسی
 ڈنٹا جہواں پروں مند ہے اظہار
 جاں چو میا اس تھاں نے کھو لا نظر بیا
 اک چھوٹا سوراخ سی آتا دجہ دسیان
 حمزہ ہاری سنگ نوں پیر حوالی چوٹ
 اندر داخل ہوئیا دسواں سو رانند
 گیا آکا ہسی دیکھیا اک دروازہ پو
 چھیک آہا چہ اوس دے تھوڑا چھوٹا
 بیٹھا ہوا تخت تے سسی اک دیو حرام
 دیکھوئی ناٹوں اسدا دیوان داسر وار
 دہر چھپ کر چیک کے کہندا ہونگے گین

نظر ہو سسی اندر دیوان اندر وار
 کھو زمین دجہ کلا ح کے داخل ہو سکان
 ایہہ تیری مردانگی جاگ چہر سسی نام
 ایہہ چھوٹا ہے دیکھوئے عینوں نہیں پسند
 دیوان نال مقابلہ کیو تکر پاواں گا
 کہیا ایہہ گنندے پاس رکھیں اس نوں
 جتنا حاجت ہو سی اتنا اس دراز
 گراں ہزاراں ہوسسیا ڈی جاگہ پو
 دیوان دے کھو داسدا دھو تیرستان
 کہیا اہہ بھی کچھ توں دیوان دی ہے جا
 رہندے سن دیو اوس جاوہ بھی کر نابود
 عم نمی بھی اٹھ کے اپنے راہ میا
 اک بلند مکان تس نظر سی آیا سی
 جاتا ایہی سو سن دیو ڈسے سردار
 دتا ہوا لوکس دے دتے سنگ پلا
 جس نقیہ دیوان ہوندا باہر دار عیان
 ڈایا سنگ پتنگ جوں ڈسے سو کو روٹ
 پاگنند میر بھی زیر گیا خوشنود
 دتے تھوڑا سنگ دہر باسی کر زور
 نظر کرے اس چھیک تھیں پیا نظر میدان
 پیش نظر دے دیو چار سو بدے تھوڑا
 بیٹھا سسی دجہ فک دے سر نوں سردار
 تھے ڈھکی آندی آفت اہہ سبیں

تھ بندہ اک ہوتے دتی عرض سنا
 میں ہی اندر سے کتنی ہمیش نظر
 تان میں سنا دیکھ کے ایسا اندر جاہ
 سادہ نمنا بھر آگلا وہ جیسی مراد
 بچھا سا ہجوڑ کے اجے نہ گئی جا
 درتھیں پھر سٹ کے داخل ہو گیا
 دیوان سے وہ جا پیا تھ لئی تلوار
 روم چینی خود ایشیا اوزک خضہ کھا
 ماری تیغ میر نے ڈھک لگای ہو
 پھول دیوان سائیاں کر کے جوش پیا
 اوہناں تائیں مار کے باہر آ گیا پھر
 تن دہنا سنجی رہی ہو سارت تان
 جا ڈیا وہ کھوہ دے او میں پاکند
 گورے رنگے اوسدا آ وچ سکرام
 حمزہ دی دل دیکھ کے حمزوں دلا پیا
 حمزہ نے جا مارا رکھ کس نے پیر
 دیکھے اک ہوجار نکل جاہ سے جان
 سر پھرتے مار کے ہو گیا دیو فنا

سدا حال حقیقتاں لیبہ دوائف
 پیر میں تریا آوند نظر میں پیا
 موفض گزار ہی آئی تیں گے اسے شاہ
 ڈر دے استعین زمین دچکیتا مسافر
 لہو آسا اس باست وچ حمزہ بیوتا جا
 پھر دے پر جا پڑیا اوں سنگ اتھا
 دیوہ کئے دیکھ کے کون کرے پیکر
 مارے سنگ امیر فوں نے بچا خدا
 بھڑھنی لک تیغ نہیں ٹھکوتے ہو یاد
 دیو سزا می جاہر سوسا مارا لیا
 تر دیاں اندر راہ دے ڈھا جوش لگیا
 کھڑا ڈھا راہ دچہ آ گیا نظر خان
 دیو ڈھا اک تحت تے آنا دلیند
 برق چینی ناؤں اوسدا صاحب تخت حرام
 سنگ اتھا امیر دی دیو لہ سین گیا
 پیر گیا تن تیر لے دہرتی پیا شہر پیر
 کے امیر ہوا تم اک مرشد نازبان
 ہوزاں دی دل تیغ لے حمزہ دیو ناوا

دیوان تائیں ماریا خون دے دریا
 باقی رہیسا اک ناں دتی تیغ خندا
 دیوان تائیں مار کے حضرت عرب نام
 باہر آ گیا کھوہ تھیں دن میں سکرام

قصہ شکر امیر

ہیدل فوج میر دی حالت آکھ سنا
 تن سالان دا جو گیساپیوں خرچ تمام
 نامے تر دے جھانڈے نامے جنگ گن
 اکھرو لوں ہو گیساپا ہر گرو خہار
 عمر بچھے گک مرو تھیں کون آہی سردار
 نوہ کہندا ایہہ ترہ شیر مٹسل جوان دلیر
 تھی گز اقدے مفلان اسد سلطان
 والی بخت عقلم دی ملک آسیا ہے
 عمر میر حال سن ہو رہیہا غناک
 جانا راں نیں عمر نے کھی حقیقت حال
 جنگ کرنیدے جا: تدمے مغر بظنہ دان
 سی کا اوس جو بادشاہ شہزادی سردار
 وہاں گنتی مملکت مدد کرے جہا
 وچہ قلعہ شہزاد دے دے عیہاں مکان
 بیکہ لشکر قابوہ چسل ہزار جوان
 روکھ دیا فوج نے قتل ہوئے کفار
 تہہ برسوں دا جس طرح بھی حاضر کرن تمام
 تن سالان دا خرچ جہاں کھدا وچہ شہزادان
 کاہنچھوڑ کے مول نہ حسب ندمے سی
 کئی دنوں تک چلدا ہاں آسیا تک مکان

کی کی پانہاں سختیاں محنت
 غولی پاپر آوندے جو کے بے آرام
 پیر وچہ دلاں دلیریاں ہرگز ناں گرن
 عمر امیر جہا تدا فوج ڈھکی بسیار
 کس اتھا لوں دا بادشاہ کتول پونیا تہار
 ایہہ ترہ پیوں دا کھانجا قوت دیو چہ خیر
 ایہہ لشکر پیر دے تے غالب میدان
 کنگ عور دی سی فوج سے چا نہ لیا ہے
 مڑنکا دل آسیا وہ چشماں شناک
 رکھ توکل رتے تریا پادراں مال
 ست دیشیں ان تریاں شہزادیا شہزادان
 سی سردار شہزاد تک جیہ قوت دار
 لشکر والی عوب دا اندر قہر لیا
 آسوزہ کوہ قاف تھیں کر سی ہدل احسان
 وہ دنوں اندر کافر مل لاپے مزان
 لشکر دا عوب دا آندا اندر وہ
 وچہ قلعہ شہزادان دے عزتی کرن آرام
 پیر شہزادوں جو ندمے مغرب طرف سال
 ایہہ قصہ کھاندا ہے ندمے لیا ندمے سی
 خیراں گیاں آوندے عزتی لوگ دلاں

اس مقاموں ہا بادشاہ نام اسلام اشغال
 مال کمان اوس نے دتا جنگ محیا
 چہ قلندر اشغال بھی درمخمل ہوا یا حیار
 مزوج داتا قن سالاد خوش کرد سے گدمان
 جنگ کرید سے مات دن راہیں بیکے نام
 کسی تخریب داماد شاہ نام مہدار کمان
 شے لشکر چہ کا فراں دمو نکو ایسا
 ہو کچھ حاضر خرفی کیستنا پیش لیا
 لکھیا بزرگ پھر ۱۱۱۱ نوین حفظ گیس
 اول حمد خدا نے نون حسن دامک قدیم
 عمر بہ زمر یا سن میرے فرز ند
 تنہ اندر کساں نون کا زم کرد مقام
 آن لیکہ کساں نون حمزہ ایس مکان
 سن کے مہا خط دہم ہو گیا دل شاد
 باقی حرب امیر ۱۱۱۱ ایدل بہ کھ بیان
 باغ داتا چہ راہ سے جس دچہ لکھ ہر کر
 خوش آواز جنادراں خوب چائے رنگ
 سوزن چھانہ باقد سے انگر نظر پریا
 خل کر سے وچہ سوزن سے شاکہ تھیار
 کر کے ذیح کباب کر کیتا نفس تمام
 ذمعا اندر باغندے تک محل پر شان
 کچھ امدارت و کچھ حیرت نالی امیر
 اسامزہ دیکھ دایہ خوش کلمہ تمام

شہروں باہر سہیا لشکر کے نال
 مولیٰ چہ نگار سن دڑے شہر چہ آ
 خندق آب بھرنے کے لینہ اور سے بخا
 مزوج مگاتے مہو ند سے اونقوں پھیروان
 نیزے ڈھکے تھیوں عربی مرد تمام
 سکے نام لہرا بیوں برو حاند اقبوان
 لگے کر کے طریاں سے دچہ شہر گیا
 حاضر خدمت ذو عہدی آندی خوب بجا
 سنبان عمر عیار نے لکھیا دچہ کیا
 فکد مسلوۃ سلام سے ایدل ابراہیم
 طرفوں بزرگ پھر دے یاد رکھیں امیند
 باہر سول زحمان ہرگز صیغ و شام
 رہنادر چہ حصہ دے کچھ حیاں مردان
 حمزہ تائیں مٹن دواہ ل دچہ شوق زیاد
 دیوان تائیں مار کے ہونیا پیش اوزان
 میوسے شیریں سہریاں شاماں خوش گلزار
 باغ حجب خوش دیکھ کے حمزہ ہوا دانگ
 خوشبو آب گلاب دچہنا بوٹ معا
 پھر حمزہ نے گور خرن کیتا اک شکار
 سیر کر کے پھر باغ دایا سے دل آسیر
 چائنا دچہ محل دے ہوسے کو انسان
 ایدل محل سہا نام کن کیستنا تعمیر
 تدوں اندر دار تھیں آتیا یو حرام

لگے عرب میر دے ثیوں نیرل کر کام
 دیو کہے میں سناں داداں با باچھ غلام
 تیں عزیز جو لوسدے میرے جو سردار
 اندوں تشریف ہیں حضرت بھیل توں
 کر کر گلوں مٹھیاں من تپسیا لیا
 حرمت تھیں جھٹلایا عزت مال تمام
 بیوشی دا دیوندا ڳارو وچہ رلا
 پہوشی وچہ دیونے جھ لیا کرتگا
 مارے سو سولا ضیاں دتا بدن ارڈا
 گوشت بدن سدا کیوں ڈیا بڑے جو
 ہویا تن دے خون تھیں لالو لال مکان
 اند کھلے شتر دے پا چھے مردار
 بیوی دونوں بیسرتوں جانوں مار گیا
 اسپاسی اک جانور ہند ایس پہاڑ
 اندر بونی جھ کو غنقا اسدا نام
 گردن بہت مازتے تے آہر شان
 کھلا تائیں دیکھ کے من نے کھڑیا جا
 ہوا اسدا آملتا وچہ جہرے سی
 آہے بچے دسدے اس جگہ کاں
 بچھوں کچے نھاڑ کے کھلاؤں یکے لہ
 کی دیکھن جو آدمی بڑے بدن پیا
 دنی اندھا کہنے عقل انہاں وچہ پا
 تاں اوہ نال میر دے گئے کرن کلام

ہتھ نہو حافر سونیا گروا **اب** نام
 نوکر رنوع پر ہی دا ان میں **ہیہ** **مستطام**
 ہازم حضرت سناں دی ستر سے **سولہ**
 قلام رنچہ ڈانے کے تا وظلم انوں
 حمزہ نال بپید دے اندر فار گیا
 کر کر سو سو عاجزی جان کر کے تمام
 حمزہ کھانا کھا چکے ہوں بیوش گیا
 چلا نال وخت دے کر مضبوط لنگ
 حمزہ نوں مرد دے دنی بہت ایذا
 آئی بیوش میر توں پیش نہ حادے کو
 بیوش نہ ہی میر توں خاک لیکھ غلام
 اپر سے پہاڑ دے سٹ گیا بکار
 تے اہ کھلا وچہ سی رہیا پہوش پیا
 واسا اسدا رات دن اندر دست اجاڑ
 کیر رخ وچہ فارسی اس نوں کہن تمام
 سیر کریندا آئیا اوہ وچہ ایس مکان
 کامن اپنے بچھوں ایہے گیا غذا
 سے کھلا وچہ آہنے آہا خوشی خوشی
 دے کھلا وچہ خوش نوں بوہا پیر ہون
 کھانا کھان دے وسطے سب پوسے تیار
 دیکھ کچے بہت جان دے کھانا بھل گیا
 وچہ زہانے انہا ندی بولی کرے عطا
 کون ہی توں بسدیا **حالت** کہ تمام **حالت**

علم

۱۰۰

۱۰۰

کس غلام نے زنجیال کھلا ہاویں توں
 ۳۲ **پوش** امیر نوں حال کرے ظہار
پوش خلیل دی میں سپہاں اولاد
 سکے حال میر دا بچے کرن پیا
 بچے حال میر دا استخس کران سب ان
 اوہ حالت میں کھلم سن لے حال لذت
 کچھ اک حضرت تے دے میرے متحیا
 حمزے نوں بھرنے اوہیں **انھالیب**
 حمزہ نے جنیبا رسب لے دختوں لہ
 کچھ آرام امیر نوں اند کرے عطا
 آہو بہارست دا دیو پیا اوچ خواب
 دیو حمزہ دل دیکھ کے جو پیا حیران
 چک پھر میں مارا حمزے ماری سجال
 ماری تیغ امیر نے دیو موئیس مردار
 کتنے روز آرام کر ہوئیس پھر ودان
 لگے گلوں دیکھیا اسن جگہ اک چاہ
 لگے سی دھوسر اند سنگ انار
 دیو ڈھل اک تخت تے سدانا نام موسی
 حمزہ تاہلین کچھ کے تختوں آہن زبر
 کچھ خدا دے دستے میںوں دیو امان
 حمزہ تے فرمایا میری شرط سمجھا
 دیوں دا کچھ دس دے میںوں چہ نشان
 دہاں غلامی **لہ** نوں کران سرار تمام

تے کس طرفے عاونان کشتوں آہوں
 جوچ حال گد ریا دیو ال دی بکار
 نال دسے دے ماریا میںوں دیو بڈ زار
 مر اعتقاد اوہ آہنے آہن دیو وار
 اندرے بھرخ نوں دتی صاف زمان
 ہوتی سی سو پوئی من کہہ مطلب ہات
 لے بیوں تبھیار میں جسے لے جلیں یار
 اندر باغ بہا بیکے آہنیا پھر سرد پا
 پینے تن تے پینے کر کے یاد اند
 زخم تے دہ دھنیں ہوتی کل شغ
 حمزے لہ مارا یا لہنے جاگ ختاب
 کہہ نکو پچھا حیدر اسخت ابھی نشان
 پھر سپا زمین لے کرے کھسا دال
 مار امیر خنیر نوں ہوئیا شکر گزار
 راہ جانک سے پھر دیکھیا دیو میں پوہین
 داخل ہویا کھوہ دچھ پیش ڈھن اک اوہ
 جاگ روشن دیکھ کے آہن اندوار
 دیوں دا عملہ سی ایہہ ظلم ہم مذموم
 رکھے سپس زمین تے پیش امیر دیر
 نشان گا میں نشان دیو کر سو فرمان
 تینوں قتل نہ کران گا زندہ کران رہا
لہ میں لادل انہانوں پھر اندر میدان
 قریش محمد باس جاہو کے رہن غلام

کچھ سووم ہیر جی تن دن واسے راہ
 اک سووم نام ہے دیوسنہد حرام
 سب دیوں و ابادشاہ قاف اندر نظر
 چاہ چرشارستان دے سنگ چاہیگا
 مینوں حضرت نے جو چیل دکھلاواں نال
 سن جزو اس چاہ تھیں کہا باہر وار
 لگے لگے جاندا دیوسنہد نے دینال
 پنجہ دے تھے راست نوں مساسے ہیر
 تھے دہا میر نوں اک بیٹا دکھا
 سہنیاں ایس بیٹا دے جانکے کوٹنگاہ
 تے مینوں آزاد کر جاواں شارستان
 جمرے کٹ سووم دے کن دوچا قوال
 نڈرانہ دج دے گیا دو نوں کن مشیر
 دیو گیا تے آیا پر کوہ امیسر
 جہو تائیں دیکھ کے سارے کرن خوش
 کھدے شارستان تے پھیل جادا لگے
 دشمن سادھی جان واپنھے پھیسپا آ
 ایو گل سن کے چاہیا جمرے نے مشیر
 جو کے گرد ہیر دے دیو کے مر وار
 بنام دیو نے مارے کئی ہزار
 تن دن تھیں لادیاں دیو نوںے قتل م
 فوج سادھی مر گئی خاک کی بنے دیو
 زادے دے ہو گئے اہووی بہت قنا

سب دیوں کوہ قاف دی جسے لشکر گاہ
 سمند ہزار تے ہیر بے سداکے مقام
 جیسا شارستان نوں لے لشکر وار
 نوں ہزاراں ہیر نوں مار گولے لگا
 چل کر قتل تمام دن کے جنگ عدال
 پاکن سووم نوں دھسرا پیش گزار
 جمرے تائیں ہیر جی کوہ ہیر ہیر
 پھر جمرے نے ترے کر کے پیش امیر
 کھتی عرض سووم نے کر کے لب لہا
 خاص سمند دیو دی سے ہیر لشکر گاہ
 خوش ممد پاس چاہیو کے دیوسنہد
 گولوں کند تار کے کہا جانے الحال
 بکھا ہورت جلدی ڈگیا جو تیر
 ذمہ بیٹھ بیٹا دے دیوں فوج کشیر
 کھڑ شکل بچپان کے آکے اندر خوش
 پہلے عربی زاد نوں مار گولواں گے
 دیری داسر گرد نوں کر نافر حق جوا
 دیا اندر نوں جد سے جیوں لڑو چہ مشیر
 حضرت عرب ہیر تے چاوا ہی تلوار
 دیوں دے سر دھراں بیٹا ز کھ شہار
 رہندے آہیں مار دے ہو کے بے آرام
 زخم دکھایس نوں تیا غالب شیر
 لکے دیوں نے جھاننی دیوسنہد لہا

آگول عرب میرے آگین آرا م
 کیتی نظر میرے اندر گرد خبار
 صورت سے انسان ہی جہاں سے جمال
 تدری آں سوار بھی پر پیادہ ہو
 سحر و تدویں چھپا نیابے میرا فرزند
 سہجائی نال لگا کیے کیست ثابت پیار
 کہیں حضرت اساندے آکھے دین ہمیش
 سحر گری جو کا دریں تینوں کیست تنگ
 توں مدد تن راست ہن کیتا جنگ کمال
 ایہی کل آنکھ سوار ہو تھمہ لئی تلوار
 جسے سحر بربادہ آکو تیغ اشک
 بڑھو دگ تریا خون داحو مے بہت حلیم
 دیو لہرا لں سے ان ایہی بھی لڈو نال
 دیو کین ہن ایسے نال لڈیگا کون
 دیوان لغو نامو یاسار سے دوڑ گئے
 دیکھ جا لکی پسردی حمزہ ہو یا شد
 شائش میرے بیٹا بڑا بہادر توں
 ہن توں دیوان ساریاں لیسوں آپ منزل
 حمزہ تھو اٹھا سکے گرد اعرض دع
 ہالفت تھیں آذراک ان ذوں گوش بی
 وار سے حسن حسین دے تائیں کج حیات
 حمزہ رضی جو لہا سن کے ایہہ بچار
 تے خوش جو فرزند امرب امیر جو ان

کی دیکھے جو آوندی اٹھوی گرو ف م
 داہو دای آوندنا نظری سپ سوار
 تھو صورت دیکھے کے ہوں بیبا خوشحال
 تسلیات گذراوا پیش امیر محلو
 فریش محمد پرسی دا جب یا قدر بلند
 کیوں فرزند آئیوں کہ مدد ہوں تیار
 تیری خبر کھاندے سب سداں ہمیش
 میں آں مدد اسے کرتے آریا جنگ
 ایہی طرائق میں کراں رہندیاں دیوان نال
 دیوان نال اچانکے جب کھتی پیار
 ساق تائیں ہر دیوان کرد اجد اجد
 رہندیاں نالوں ہاں تھاں تھو تھو مقام
 اسپاسی بہت پرسی داو کھدا اسی پر بال
 لہرا دیواں ہی لہونداتوں کھالی جہن
 ہان گئے لے جوندے تھوے چھپے
 نے اپنے فرزندوں کے مبارک باد
 شارساں ہی طرف تھیں فارغ ہو یا ہوں
 تے ہن شارساں دہیں دل خوف نہ کا
 یار رب اس فرزندوں کو توں عطا
 ایہہ دعا میردی ہو منظور گئی
 سن خلیفہ ہودی بھوے ایس افات
 سرچھے فرزند دا کو کر بہت پیار
 جاو تہ پیش محمدانوں ول شارساں

رضت پر میر تمیں چاہا گہا فرزند

کے دے حل تر پیا عمرہ قدر بند

نکالنا حمزہ رضی اللہ عنہ کا رئیس دیو کو صندوق مقفل سے
 اور حرکت پانا اسکے ہاتھ سے اولہ پیدا ہونا استقر دیو زار
 گھوڑے امیر کے کا اس کے لطفہ اور پر ہی کے بطن سے
 اور اندھا کرنا خرد جال اور اس کے چلانے والے کو۔

اگر یاکوف وطن دی شادان وچہ حمیر
 بیشی بدھی دیو فی کر دی گریہ زار
 درازہ صندوق و نال قفل مفلق
 حمزہ عرب میر نوں بادب جلدی گل
 میں صاحبز در پیش دی مشکل حل کرے
 کہہ حمزہ سے تمیں دیو فی تیرا کم کیسا
 کی تیرے سرے سے مشکل پی جلا
 مینوں بھی کہ کہ ہے حمزہ عرفی مال
 نام ادنیس دیو دل خوب سعادت
 تے مینوں فرنا گیا پیغمبر الہم پسند
 کہہ سے تیرے پستان لہن لہن کے نشان
 صندوقوں رئیس لوں کہہ نہ کے کو
 حمزہ آوے میں فوں قیدوں کے آوا
 میں اپنے فرزند دار علیہ لوان دیدار ✓

حال اپنے فرزند تمیں ہونا واداع امیر
 رہے اللہ کا نایاں دوروں سستی بکار
 آتا آگے اوس دے دہر پیا صندوق
 دور دی بچار دی بدھی اپہو گل
 کیر ہی گھڑی سہادی آادہ گل کرے
 سن آواز امیر بھی اس دی طرف گیا
 کیونکہ عرب امیر تمیں واقف میں فرنا
 بھر میں سن آکھ دی بدھی مند حال
 اللہ ایس صندوق دے لہے میر فرزند
 پیغمبر سلیمان نے کر سٹو ایانہ
 اس دہر ہی وچہ آوی حمزہ نام جوان
 باجوں عرب میر دے بھادیں کیڈک ہو
 میں ہندی لوں ایس بھٹان بدست گئی جہ
 اکٹری وچہ زندگی ہو کے شکر گزار

سن حمزہ فریاد خدا ایہ بھی کر اظہار
 بہت ترے نول اوہنا گدے کیوں نہی نکال
 دورہ بڑی گھدی کر کہ بہت خسرو یو
 سبحان نور گک یا قفل نہ شب مولی
 پڑوہ لیم قفل نول لے توڑ ہمیر
 بیزیرا ہے میر دے لگے کچھ فرنا
 ایہ ارتیس پلیدی آجا بڑا شہر بہ
 پتہ بندے جہ پٹیاں جڑی نہ مہندی کا
 مژ مژ کردہ عاجز زری ایہا رے جس جرم
 حمزہ دلوجہ آکھدا اس تے ہوا سوار
 چکیاں ہراس گدیاں بچر تپسا یا جی
 جان جلاواں دچھہ مندے ہر ٹکارے
 فریادے ارتیس نول ہنول دشمن پتسا
 ونگ ہوائی شوکدا اڈیا دچھہ ہوا
 تھوڑا جیڑا جاکے جڑھیا اول ہمان
 حمزہ دیکھو زمین ول کہند ایہہ جہان
 ہورگی اسن ول چوہہ ارتیس ٹپیس
 پھر پچھے ہن حمزہ کیندک زمین مقام
 پھر کہند ایہن دس کھان کتے ماراں جا
 سن حمزہ فریاد خدا ایہہ کی کر ہی جفسا
 میں مند و نول گڈھیہا تینوں لے مردار
 دی کہے ایہہ خاکیا کیوں عقل نہیں بھل
 جہا کرے جو دہ عقلیں ہوا کرے ویہ تھیک

کہے دچھہ سن بہت دے دیلو تو ہزار
 قفل صدق لائے توڑ یا کیوں نہ توت نال
 تن دوری کوہ قاف دے جمع تھو سچھ دیو
 بیویں اندر بند دے رہی حال مولی
 نکلے صدق نہیں باہر دیو شہر بہ
 تیرا حکم اپنا ہوساں حضرت تر ت بجا
 ایسے کارن کیتا بند ہی دچھہ ایہہ
 سنگ چھندے جے عزت دے کوئے کوئے
 جو فریاد ہساں دا کر ساں کارنت م
 جلاواں اپنے وطن دل ملن دچھہ یار
 جہو بہ بن زندگی مزہ دکھا دے گی
 یہوں جھاننی جان نول کیوں تیرا لے
 من لہا ارتیس نے ہوا دہاں اٹھا
 جوش بھرے دچھہ ہارن اٹھا کیندی ہوا
 کہے جو تیری چھہ کتنا کل جہان
 اک جولی ونگ ہے تیرو جہان
 گوش کردا تیروں عمر ہی داسیں
 چھوٹے چھوٹے ونگ کیا دھوت تمام
 یا کہہ دچھہ پیاڑ دے یا اندور یا
 کی میرے احسان دا لگوں کرن و قار
 توں بدے احسان دگن لگوں کی کار
 ناں سنیاں جو دیو دے کہے اٹھے کل
 میں بدلہ احسان دا ملن لگا تڑدیک

سن حمزہ وچہ دیدے کچھتاوے سو دار
 سوچ کسے جے کہاں بن باد اندر دو یا
 میری ہڈی پستلی بوجا دے گی چور
 ہرے سٹوں کہاں میں ابر کوہ و گکا
 پانی دے وچہ پواں گا بیٹا دل سوچا ہر
 کندہ سٹ بھاڑتے مرساں ٹکڑے ہو
 دو کوئے کد پودا انا ہے ہر حال
 کھان تینوں پھیلال سٹاں وچہ دیا
 اپر گل کہہ دو یا دل بادیا حمزہ سٹوں
 حمزہ اکھیں پھیلاں کر کے باد خد
 ملاوں پناہ فرشتیاں نال قرار آلام
 جیہ چھوڑے بن تھیں حمزہ دے پنجیار
 سٹ گیا دشمن میریوں دہڑ گیا مردار
 پریاں ابرو حق دے آیاں بنا دن لوں
 پھر پھنساں پری لوں چاہے وصل کرے
 اوہ دوسے ایہہ پھڑوے کرے سٹوں زور
 تہ لوں ہر حوض دے پونتا آن امیر
 تہ بے ہمتا نہیں تے غم کرے سو دار
 مینوں اک دن آکھیا پھیر سلیمان
 حمزہ پر لوسدے ہو دے گا اسوار
 مار نہ مینوں سید اگر تا خیر ذہری
 وصل کران میں میں تھیں گھڑا پید ہو
 سن حمزہ اس گل لوں جو نہیں از صارا

میں پھنساں گا سٹوں دشمن تے اسوار
 مارے پر کوہ دے مینوں ایہہ اٹھا کر
 سفت ہے بن باد دے جندہ پھول
 بیہ اٹھا دیوے سٹ سی وچہ زور یا
 جان میری کج عبادی جے سٹ نسل کیے
 نٹے ہڈی پستلی جہتہ بادے کو
 تیرا کیسا کیوں کر ان باداں تہدو حال
 چھی کوئی راج کے میں حق کرے دعا
 حمزہ تا میں سٹ کے نٹ حال نہ بون
 چو یہ حکم فرشتیاں ملاوں پکڑو عیار
 دہر بادیرت لیا چھپے نہ جھٹک مقام
 جا دہ لوں پھر پیند اگر گل گھری قرار
 تیرا اک حوض تے ظالم نا ہو ار
 اک پری تے ہو گیا عاشق پھڑوں
 پلا پری پھڑا وندی عبادے پرستے پرے
 اوہ نہ مئے آکھیا دوقوس کر دے شور
 دیکھ او نہیں حرام لوں کچھ کما تے تیر
 میری عرض میری سن پینے پھر مار
 بہشت تیری تھیں ہودی گھڑا سلطان
 ہیندہ اسواری رے گا ایہہ دائرہ سوار
 لید سٹوں لطف کرنا لے ایہہ پری
 کر بس سواری سٹے نبی گیا کہہ جو
 نال پلا ر امیر تے پری لئی تہ سہا

بڑی تھے دیو مل کے حائل **پیر لکیری**
 مدت گذری عمل دیکھا ہی جسے فرزند
دو چہا تھیں تین اسدیاں وہیں سرسبز
 جہاں یہ نکلیاں ماہ نکلیں کدھیا کر جوش
 چمے مرنے او سدائزہ نال پیسار
 پاس اونانندے رکھد عرب میر مقام
 سستا ہوا کان آسا عرب ہیر
 جیت جو سدا سے پرتھے حمزہ جو اسوار
 تیری مرنے کہتے توں بھی آکر سنا
 کہنے کہیا پیری تے اینوں سی تقدیر
 مائل ایہ ہیروں اسب سوار کی دا
 جے نہ ہندی ازل توں اینوں کھی کھنا
 دیو آتوں پیری میں نسبت ایس کیا
 سن کہیا انیس تے مول نہ کراں پسند
 حمزہ نال میں مارساں دیوان جان گنا
 جیوں سنی ایش تھیں ایہ اشقر دیو زاد
 جہاں سے سوار تھیں دے مرنہ جہاں سے
 ایہ حال جو دیکھیا ہوئی پیری جوا
 حال حمزہ بیدار ہو کیجے کرے جھان
 دل دھچکنے کہ کیا دیو تھیں ہوئی خطا
 حمزہ جی تر چھیا اشقر تر یا نال
 حمزہ سونا لاس توں اشقر پیر بیدار
 آس دیہ ایس نال پیری جھنگھکھے شیر

اتوں نہ کہ ایس تھاں نال جمنی ذری
 گھوڑے دی ہر شکل تے صورت بہت پسند
 تھی اگھی اوسدی تھے دے دھکار
 رکھے بیس میرے پیراں تے کر جوش
 تے اشقر دیو زاد تیں نام دہرے سردار
 اشقر دیو جے پرورشش کوشش کرے تمام
 پاس پیری دے اکھوا ایہ ایش سر ہیر
 بینوں ایہ پسندناں جین ایسی سوار
 بینوں کیونکر چھاؤندا دل دی کھول دکھا
 کرے ساری ایس تے حضرت عرب میر
 روا ازل تھیں جسکھی انیس پاری ہا
 ایہ گھوڑے دی شکل کیوں پسند پیسار
 جنہاں اسب جو پیری تے کھنے نظر پیا
 میں حمزہ دے جہاں نال نہ دیواں فرزند
 سستا ہونیا کیونکہ کرساں جدا جدا
 پیا کدھ پٹ کے جو اس تھیں ناشاد
 مفر سردل دیہ چھیا ہویا دیو فضا
 ڈر دی ماری اڈ گئی مت ایہ کہے فنا
 دیو مونیاتے پیری دالوتھے نال نشان
 نا اشقر دیو زاد نے کیتا ہوگ فنا
 مگرے مگر میر دے نال پیر کمال
 رہند رایتیں جاگ دیا آکھ ایہ سد
 جواسے شیر جانے کے دیکھے نہ دیکھو

ایوں سپ میرا ہونہا خوب جوان
 حمزہ تریا جہاں لاک دن و چہ پستان
 نرم آے مگر اسدے کھوت زمین تمام
 اشقر دی دل دیکھ کے حمزہ سی حیران
 نڈوں آیا کد و حورن خضر علیہ السلام
 چارہوں کد خضر نے سہیں چڑیاں چایا
 حمزہ حورن گزارا ناعلمان ہور چہ بار
 خضر کے جہاں اسد بیان نعلان ہون جدا
 اعلیٰ نعلان میریاں شمن اسے نون
 ایہ گل سن کے خضر خضیں پریا چہ میر
 حمزہ رخصت ہوئیے ہوئی جہاں روان
 عالی شان مہمان بڑا بشد حصار
 سنیاں زبان جو آئی خضر تہم بنی
 حمزہ نون لہجہ نڈیاں کر کے ادب سہوار
 کھا نا خوب کھلایا خدمت کرن تمام
 ادھی مات میر دے کینیں ہی مسدا
 حمزہ نون کاز سے جہاں اللہ شتاب
 کہ جہے و چہ آئی کے ڈھنے دو انسان
 حمزہ کچھے کون ہو مرد کروہ بیان
 وہ کہندے جان آدمی گرو چہ عربستان
 سی تقدیر خدائیدی بیلایا پٹ گیا
 تھے تے نہ گئے اصین دونوں انسان
 پریاں سنیاں سہر پویش سے وہاں کچھ نال

فانی چکنے گھس دے ہوئی جہاں بیان
 اشقر جہاں بارن جب نڈا نال بیار
 پات کے تم لاسد سے رہیا کھڑا نظام
 سن کی کراں علاج میرا اسد ایس مکان
 حمزہ اگے خضر سے حالت کہے تمام
 اشقر ہو یا خضر ست تریا جہاں چو چار
 دیو ہر جہاں شمن ہواں دہمی وار
 یاد رکھیں ایہہ حمزہ پرتیر جہاں تفسا
 جس دن تہوں اعلیٰ تیر گئے دل دوزخ
 دوزخ گیا ہو خضر میر دین ڈنی داپیر
 رشت نریاں جاندیاں آئی نظر مکان
 پریاں اچھے سہر پویش رکھن منت تقدر
 آئییاں استقبال نون کر آدب سہی
 فرخ اتے خضر جہاں مھانہ کرن شتاب
 دست ہی تے سول گیا حمزہ نال آرام
 آہیں کر کر دندا کوئی و چہ ستر
 کون کوئی سے وہ دندا اسو کہا مذہب
 ہوندے آہیں ہار سے دونوں سرگردان
 نالے لھاؤں مکان دادو نام نشان
 کرن چلے سو داگری طرفے کس مکان
 و چہ سند آدھی تے اسباب پیا
 دم دم مرگ نو کھدی آجاسی گردان
 ہو گیا جہاں ہر سے ساتوں و چہ جہاں

عمر سے دیو چہ رکھیا ساتوں اپنے کول
 میں آشوب مداح ہاں ایبہ پہلوں نقاش
 تارنگ سن کے انہاں نصیب حمزہ مڑیا پھیر
 شاہ پری نون آنگہ حضرت عرب نام
 دا سعادت کند یاں دریاں موجو شمال
 حمزہ نے اودہ جہریوں دونوں لئے کڈے
 کئے آشوب میر نون کر اک سور سوال
 کشتی نے سور سو گھگھ چلئے در یا
 حمزہ کشتی تنگد پر ہاں دین لیا
 چرمہ کشتی نے سودے سرفے وطن دوان
 اک ان وجہ دہرے کشتی گرد چو پھیر
 سورج کے آگے جیوں اک سار سیاہ
 حمزہ کبدا دوستو ایبہ چلے کیا فتور
 تاہیں خبر جو نہاں نے ہیا جنہ و لا
 چلئے سن اشقر سے وجہ سے حیران
 کمال معلم سیرغ نون ایبہ کشتی دا بھار
 حمزہ ماہ و کچھ کچھ سن ہاراں حیران
 تیر لگا سیرغ نون تن من گیا پرو
 ہر دہر تی خشک ک کشتی جہوں بیٹا
 ایبہ بچانے رب نے سن اشقر دیوزاد
 تو دیا سیرغ د اک حمزہ نے پرو
 تے پہلوں نقاش نون کر دا علم امیر
 شکل سجے سیرغ دی نعل کر سے پہلوں

کے دن نام اشوب سے دو جہاں پہلوں
 شہر نہیں کی ہوسیا کھنڈے رسی لاش
 ایبہ جہاں حاضر ہو یاں ہونی جہوں سو میر
 ایبہ جہ دونوں آدھی کر تینوں القاسم
 اوہاں نون وجہ خدمتے ایبہ اپنے مال
 شوب کے انیاں خاطر اں اپنے پاس بلا
 لے کشتی انہاں نصیب چڑھنے فی الحال
 تا وجہ عربستان دے نعل ہونے جا
 حمزہ اشقر لہ دونوں چلئے وجہ دیا
 وجہ سمندر جہا ہندی کشتی تیز روان
 اکن لہانک جو گیا اک بڑا اند جہیر
 نظر کھیتی تے حلقہ آتیا اک لگا ہ
 دکھ گیا ایبہ دوستاں سے سیرغ حمزہ
 چا کشتی نون پہنچ نصیب لے گیا شہر
 لے سیرغ جہاز نون خوشی پستیا ان
 لیکے او ایبہ اندا لنگہ ندی نصیب پار
 اوڑک مدے کشتیوں اچھ چہ تیر لگان
 سن کشتی اوہ جہا نون دیکھا نون جو
 ذرا فراموش لکڑی ہڈے جو گئی
 جہاں گئی سیرغ دی اک زخموں پر باد
 ایبہ فتنی واسطے نال لیا با طر
 قوں لکھ لے سیرغ دی ہڈے قلعوں
 ایبہ بھی مڑنے وطن دے نال لیا ندی کول

میر شکی پر سو گئے اک دھر طرف روان
 یاراں فوں فرما خدا حضرت عرب امام
 باہر وار اس باغ تھیں سبیں کر آرام
 یار میر کبیر دے باغوں باہر وار
 گئے صدیچہ ہر دکھ سے اک گز تو تمام
 حمزہ فوں لہو و بکھر کے اپنے اندر جو ش
 سنگ سنگاں چھ سدا یاں آسین چہ اڑا
 وجہ اپنا ندے جا پیا حمزہ نے تلوار
 جبرئیلے فتول تک سے چلے باہر وار
 اشقرے **پیشانی** آدھے کھیتی جدوں نگاہ
 جاں حمزہ مر آئیا دیو ڈٹھے قتل نام
 کچھ آشوب جو دیکھے اپنا ندے لشکار
 جاں اشقر نے اپنا توں ڈھنڈا مال مہان
 ایہ گل سن کے اپنا ندی حمزہ صویا مشا
 پھر سب لڑ پئے شوق دھن مل داغ
 یاراں فوں بھلائے کے حمزہ باہر وار
 سب بیٹیاں اک ٹکھڑے آسے جمع حرام
 حمزہ نامیں و بکھر کے کر کر جو شش پئے
 کیتے قتل میر نے رہندے سن گئے
 کہ کے صلیت تمام فوں باہر گیا جان
 پھر دیواں سنگ سداں ول لگے پئی گزار
 شتر سہے اک تم بھی سی دیواں دی مور
 زبغ سرے پھر آندے دیوہ چہ رواہ تمام

باغ و کشا چہ رواہ سے اپنا نظر دھان
 ایہ دیواں داہو سی خاص محل مقام
 میں دیواں فوں اندرون کر آواں قتل نام
 نے حمزہ وجہ باغ دے وہاں لے تلوار
 گائیاں در گئے سر انہاں پھر لشکار نام
 گھیر لیر کبیر فوں مگر کرے **خبر دشمن**
 کیتا بند امیر دار ستہ تخت کیتا
 مارے باجھو شمار تے آپ نہ قوار
 جد ہر طرف میر دے بیٹھے آسے مار
 دلا پھیا نے ساریاں کبہ تہا مار فنا
 پچھیا کس نے اپنا ندہ کیتا کام تمام
 جان ساڑی بدن تھیں جی کی فی لکھن
 مال مہان نے اندیاں مارے وجہ میدان
 سر جو تہیجے تے کیے دیو اشقر دیو زاد
 اک دن تر باں جانداں پھر ڈھنڈا کٹغ
 اپنا اندر باغ دے دیو ڈٹھے مر وار
 سر اپنا ندے کھو ڈیاں دی ماندا تمام
 حمزہ لہڑا مارا ہوا ہو جو شش گئے
 اشقر و کھوت ڈھنڈا سمجھاں سم تے
 رل لاراں تھیں ہوندا اگلی طرف ملان
 ایہ بھی سب میر نے کیتے تہ تلوار
 ادہ بھی اندر زاد دے مارے کر کے نور
 ادہ بھی علم رسول نے کرے قتل نام

اگے اندر چٹکے داخل ہوئے آ
 حمزہ بچے کون ہیں مرد و س نشان
 ٹنگ سوتی و چٹیل دسے حمزہ دیول دلا
 چہہ چہنا لوند سانا نذر حرام
 حمزہ نے فراموشیا دھرتی تے مردار
 نیز خیر کج ایسے ماری کستی دار
 حمزہ بچے نہ ماروں وچ دے پیران
 صلون مار نہ حمزہ ایہ ناں مہ جوان
 نہیں عقد ایہ سے مرگ لے لے ہار
 سن حمزہ وچ چٹہڑے مارے تیغ اٹھا
 ہاں حمزہ نے چھڈیا اٹھ کھڑا مردار
 حمزہ نظر کردا اگے طرف اچار
 دیوں آتیا دلا باکرہ جو شش حرام
 حمزہ بھما زخم تھیں کہستان افضل خدا
 خیر ما میر نے کاری لایب گھاہ
 گد اٹے طرفان بھی دونوں جوئے کور
 آہے پید ہونسا ہاں کافر دجال
 تے ایہ گد ا دجال داتے سداغریبان

بیٹھا ڈھکھا آدمی سیوں جل پیا
 میں تنہا وچ چٹکے کوہی قیری گدوان
 مردوں کج نہ بولیس اجمبر ڈاگل آ
 سوسو ہاڑ جلاوند اتوت نال تمام
 چھاتی تے چڑھ مار دا گل اسدے تلوار
 اک لوں کٹ نہ سو دندا زخم نہ کردا کار
 ہانف تھیں کس ندان دل بی پکا عیان
 ایہ کا فرد ہاں دا خاد م سہ خریبان
 بھاڑیں اس دھکے تے ماری سوتوار
 سچی اکھی اوسدی کہتی کوہونف
 اندر بولی اپنی کرے بلند بکار
 گد ا ڈھکھا اک آفند اقرع گنگ ہاڑ
 دند ہا ہا آتے کر کے زور مہ
 یکڑ دونوں کن گد سے دن حمزہ لینا ڈوڈا
 سچی اکھی گد سے دی کہتی توڑ تباہ
 ہھاڑ ہڈا اٹھ تر گئے بچہ نہ کیتا زور
 ایہ بھی سچی اکھیں کانا سدی بد حال
 تے جو تھا شیطاں ہے لہر کائے کٹان

نکلنا امیر المؤمنین حمزہ رضی اللہ تعالیٰ عنہ کا

کوہ قاف سے اور پہونچنا شہر پیل گوشاں میں

اور مارنا دیو سموم کو اور ملنا امیر کا صفیے اور قصبہ
 عمر سعدی بن کرب میں ملاقات کرنا
 امیر کا اس سے

حال اس تھاؤں ہوئی فارغ عمر سعدی
 پہنچا جلد سے راست ملن جانے سے سو وہ
 شکل انہاں جیوں آدھی ہا نفسیاں جس کے کن
 سنیاں انہاں چہ آدھا عمرہ فرسہ فعل
 اس تھاؤں دا بادشاہ آباغرضی نام
 برتنت بہا نی کے حاضر کرے طعام
 کھنے ہو کر گزار دے اندر ایس مقام
 غرضی کو لوں پھیرا حضرت عرب نام
 غرضی عرض گزار دا ہے آبادی دور
 ہے اک دریا آب دا دو جانوں تمام
 جو تھا دیو میں نچ دی تھا ٹوگے ہر گام
 ستواں بحر مہلے امیر سے تینا ک
 امیر سے ہیا جان نہیں لگھ گھے ہو بار
 سن عمرہ فرماؤ اندا اسے غرضی فرما
 غرضی عرض فرماؤ اندا کے عرب امیر
 نام مہارک ہوسدا اصفا با صفا

پھیر کرے دل وطن دے وطن پارسی
 چلی گوشاں دا شہر ک آبا اندر راہ
 قوم تہاں متفق رہند ہی طیس وطن
 باہر آئے نوح لے کارن استقبال
 حمزہ لوں لے عائد کر لفظ پر تمام
 ہتھ نہرا کے تخت دے حاضر ہو گئے تمام
 کرن تہاں ہی وطن دی کر کے خوب آایم
 دس آدھی ملک دی کیڈک مہر تمام
 ست لے درباہن اندر راہ طور
 آبا دریا آگ دا ہے پر سوز صف م
 جنواں اسیا پوش دا صیہ ان تہاں تمام
 نکلن سخت محال ہے ہر ہشت بریاک
 تاں جہاں کو وہ قاف نقیب آئے ہر بار
 کہہ کر لکھے عا دسن ایہ سے دریا
 ہے عورت اک عابدہ عمر ہاتی پیر
 خاص کندھے دیا نیدے آبی سعدی جا

جنی مانی خضر دی ہے اہ عالی نام
 وہ بھی ابر خضر دے کر دی لطف مدام
 میں طسوجاں و سولوں بھر کنار سے جا
 سن حمزہ و پانڈا کر رہبر ہم سہراہ
 عویشی عرض گزار واسپ جیر باری زمین
 حال بنیادے زمین تے جو عباد میں سوار
 تاں بچ کر آئے اوتھناں تے مور کیتی تاخیر
 دے آگ پیلگوش کرے غلہ بیکار
 تینوں گروا ہلاست اہ حال نہیں معلوم
 سن حمزہ و پانڈا کھنڈے دیو سوموم
 جاں میں شادستان دی طرف توجا پاسی
 عویشی کندہ جس گھڑی کیستناستان آ
 کلاہ کھو پانچ زمین دے عیشا ٹھانڈا
 گھوسدے سی جھیاں اک پچھن بھان
 من اوہ ساؤنی قوم تھیں زنل بھانڈا جا
 جی میری ہی لے گیا شیر بلادون ڈوں
 ناں طاقت دے لمانڈے استخیر کھجنگ
 حمزہ سن کے ہو گیا جنگل طرف رعان
 طرف دیو سوموم دی کر کے قصد گیا
 حضرت عرب میر نے کھوسے دے سے ستر
 رتھ لوں ملوایا ایسے رہیں گھسوں
 یہ گل آکھ کند یا عباد و پانچ جہاہ
 ڈٹا ابر حنٹ دے بیٹھا دیو سوموم

نت خضر بھی آڈنڈا اسدے پچھتام
 پار کر سہی تسان لوں اوہ کر عجم سام
 اڈو بڈی تسانوں دیسی پار لنگھا
 اصفا باصفا بھدی طرف دکھا دے اہ
 کیت حکم بناوناں بیٹھو نال یقین
 اے سادے پاس لوں کتے نوگزار
 سہا بیٹھا بادشاہ اک دن پاس امیر
 آگے عویشی شادے ہوینا موغڈار
 دختر جیری لے گیا جھانچ دیو سوموم
 میں تے سارستان جل چھاپا سی عجم
 دو نوں کن پید دے و ڈھ لیا پاسی
 اوہ دچہ ساڈے ملک دے صل ہویا آ
 تے من ساڈی قوم لوں بہت دنا آزار
 ناں موتی اس ففل دی جھاں آنا دان
 تاں بالن من ففل لوں اپنا شیر جنگھا
 ایہ تے کسا و صل چھپے اڈوں لوں
 ساوں اس مردار تے کر چھڈیا دلنگ
 تے اسفر دیور اہ لوں میدانل جوان
 کھوہ ڈٹھا دچہ جنگل دے سنگ پیا
 سنگ قدم تھیں ٹھوکر دل دانا مار اڈا
 بچکے تیرے پاس تھیں دیو بخلاے کو
 رو چلے دے سنگ لوں سٹ گیا جی اہ
 ہو کر کھڑے بچہ نچے کر دے دیو سوموم

حمزہ نامیں دیکھ کے دیو بویا مغموم
 بھائی کئی کئی بیویوں کی مغموم
 اندھا دل گیا تخت تھیں ایسے غم مغموم
 حمزہ سے ناوک لڑیا تن من چیر کر گیا
 زخم لگا کر کانٹے پیا کر سدا شوم
 نکل عداوتے جان تھے مر عداواں اکیسار
 ہوئے زخم گلاساں کیند عرب امیر
 سر تقیر نہ کے اہہ بویا مغموم
 حال ہیرا آن نکلے سر جس دیو دا آ
 جیرا آسے جو تن کر مرے و جہ جاہ
 لاؤ تو پیش ماہی سے دیو کر نید سے شور
 جتنے مارے اسپ نے تھوڑے سے کھلو
 اور خوف میرا نیز جد ہی تلوار
 اور ہر تھک شیرا کھڑے جگر ذوں شب
 اور ہر ذک خدا نگ دی ہوں آکر کھوت
 اور عہد مان اور اول شہر عرب اب جنگ
 اور ہر گور و لالہ اندا شیر ست کن زور
 اور عرب میرے مارے دیو بد حال
 دیر ہی دی جڑہ بیخ لہن ملکہوں گیا کیکر
 آہی اولاد رسوم دی سب ہوئی سحر م
 نے غرضی دی دہی ذوں حمزہ تر یا مال
 کیر یا بویا کھوہ سی دیو ای نال تمام
 جیسے ہی پرں پے گئے حضرت بخش جان

کہا نہیں جان غریب ہی ہون لگی مغموم
 خادم خود سے کیند سے رب تیرا خدوم
 جا بیٹھا وجہ باغ سے جہاں تے مغموم
 است سوم اس طاق تھیں مغموم الٹ پیا
 تن میرے وجہ حمزہ باز تم لگا وہیں ہو ر
 منہ سے ایسے زرع دا حال لہی د شوار
 زخم کو سکھ گیا مینوں میں پیر
 باقی رہندے ڈر کے چلے ہیرا ر
 شکر مارے کہتے پو سے تھپا یاں جا
 باہر جان دیو نڈا کھیر کھوٹا راہ
 ایسے حمزہ دے نال دایا کھٹا میں ہو ر
 اندراوت کوہ دست پیش ز جاہ سے کو
 ایسے کھو کر سنب دی کڈ سے سر کھار
 ایسے سر دھیر دھیرا بگیل داگوں سنب
 ایسے سر ڈوڑ کھوڑی سم غنبدی جوٹ
 ایسے کاسے مغزوتے پوڑ جا دستک
 ایسے ہر پو سے دماغ تے ضرب چاک کڈ
 ہدایت رسوم دجا د ہرقی د نیال
 وہی داری جنگ ہی نال رکھی نہ کیکر
 خادم جان جہاں تھیں نال رہے مغموم
 کھوے دیو چپا کیے سب ڈٹھا ممال
 کچر تیغ امیر نے بہت کیتے قتلا م
 وضعت دیو سے نہاتوں شیر عوب مردان

۴

۵

۶

۷

مانے غرضی شاہ دہی دغزنی کھال
 امیر دغز کھ اپنے دھن ہونی جا
 دشمن دی بڑھ ہو گئی دھما دھما تھیں بڑھ
 کھنڈے روز گزروے اندر جشن تمام
 حمزہ رخصت ہونا دہر اشقر نے زمین
 نال کے کچھ پیل گوش در سر جو ہمراہ
 باغ بڑھی داد کھیا اڈا عالی شان
 کٹ رحمت امیر نے سونا کھڑا بنوب
 لگے گنبد دیکھیا اک عائب دور
 پیگوشاں سے دیکھیا کون حضرت بن جا
 پیگوشاں لڑی دواج کر تعارض امیر
 اصفا ہا صفا ہندی کے زیارت جا
 حمزہ تائیں دیکھ کے آئی با سردار
 تیری دھ لڑیکہ کے سی ہیں سے لوند
 آن غلابوں بے دھ لڑیکہ سے
 راتیں اچھے رکھ دے بڑھی داس تمام
 دھ غرضی آرام سے جانے رات ۱۰
 دہر سے دھ باغ سے ہن جانا دھ
 لڑا امیر جائیکے لے کے تیر کسان
 کہیں میں کھل تھیں پہن بدل تمام
 ہڈی کو ہن کچھ دحضرت عرب نام
 ہڈی کھندی اٹھنا نام محمد جان
 حمزہ اند باغ دے لے گیا تھ کسان

آ گیا اندر شہر دے سے لاکوں نال
 آگے اپنے باپ کو کھندی حال سنا
 کھنے اس حال لوں غرضی ہونیا شاد
 ہونیا ذہن آگے ستر زینت دار تمام
 تے پہلوں آشوب بھی چلے ذاعت گین
 اصفا با صفا ہند سے طرفے ستر لگاہ
 سیر کرن ہوش زمان اندر باغ جوان
 بہر سہی اندر راہ سے کھند اندر طلب
 آ آ پر گنبد سے مجھ حج بر سے نور
 یتیمی دھ اس گنبد سے کردی یاد خدا
 سن بڈاں دھ گنبد سے جاندا عالم گیر
 آگے اندر دہی کردی یاد خدا
 سر سر مجھ امیر دا کردی بہت بیمار
 جاگ جاگ بیٹا حمزہ دہر سعادت مند
 انشا اللہ پاوسیں جو آئی میں آس
 بڑھی پیش امیر دے حاضر کر خدم
 غبر سے کے امیر لوں اصفا با صفا
 صورت چوہے رنگ سے دھ لڑیکہ
 کھل اتاروا ہن دہی لے حمزہ مردان
 آتش دے دریا تھیں لگے زوال تمام
 امیر آسے کی جانور کی لڑبندا نام
 دھ لڑکھن دھ آگ دے چھوٹی کسان
 سست سندھ جائیکے دہ لیا یا حسان

سب ہنوں پرستین من افتقد و نداد
 نے ہونٹاں تھوکتیں جسے عبد رمان
 بہر دیا آتشیں بڑی حکم کے
 من یہاں سر پہنے ہڈی دا فرمان
 ٹھکے منڈی آگ تھیں اندر اس امان
 ہاٹی سے دیا تے جدم پتے جہا
 دستہ ہی ہر ہونٹا ٹنگے گئے آسان
 سے دیا اس طرح ٹھکے نال ہرام
 بعد ہو گئے بکھی سر جہ سے وہ جہا
 میںی حالت دیکھ کے بہر ہونے جہان
 جہان من جو کون من دیوے منسل کھن
 روز گھر من پنے من ہا سے تھیں جہب
 روز گھر سے ہونہ لینے ایہ نامی یار
 کر کے شکر خانا ایہ ہون گئے ان
 نے دل کے ہفتہ ایہ گل ایچھے جھول
 آسے فوج امیر دی تہجد چہ جہوں
 اصحاب صواری و ایہاں تاہیں دستہ کرن
 بلدادی دا جھکے تھیں ہونیا حال خوار
 میں ہارانی من جھکے تھیں ہونیا ہاں جہان
 جا کے ماراں شہر کوٹ لواں بازار
 میںی گھلن کچھ تانوں خرچے وہ جہ حصار
 خرچہ ہون سکھ دا بڈک جھکے یعنی
 کہ تہرے ڈاٹن شکم تان امیر کی دگ گئی

شکا وال نہر کی ہونڈی دار شد
 ہڈی عماما پڑ گئے اگے تری عیان
 ہر گھ سے جھنڈا جھے قدم دھرے
 اسفا با صفا شیدے پچھے گئے تھان
 اگے ہڈی جاوندی پچھے مرد جہان
 ہڈی عماما پار یا ہاٹی ہاٹ گیا
 جہوں ہونسی دا مسجزہ اندر کتب عیان
 تہرے ہی دو گانہ شکر دا ہڈی ہون من تمام
 دھان فانی چھوڑ کے گئی بہشتاں
 ہونہ کی لوسدا وعدہ ہونیا ان عیان
 تہرے جولا تھوں بی نڈا و چہر کن
 فضل کھن دا کھر نہ کر لو کھے سبب
 ٹر دیکھن تے اوس تھان بیتہ لہار
 چیلڈا کرو سے راستہ ان کو شش بہشتان
 خواجہ احمد آکھرا دا اگے پچھوڑی ہو
 خرچہ ہون کاتے جھکے نے کینا خرچہ تھوں
 جہن کہ بہ جھکھا دن سے اپنا بہت جھلن
 عمر امیر ہاں بہر حساب کرے تھار
 دیہہ امانت ہو حواس شکل کتے دن
 بہت پھر ان کچھ کھانے ہونہ کوں پھر
 جھکھن ہانڈی فوج تان کوں رہے کھلار
 کہ دنگہ مارے جھکھنے نے شکل جہان گئی
 اگے گئی سدیاں تانوں لگ گئی

پڑھو

تاریخ

تاریخ

✓

نال ہاں لوہرے ماریا کدبر جاویں گا
 پنہاں کٹ مصیبتاں نال ساڈے توں
 فاقے وچر کواکباں ہاں لہاڈے کٹ
 عازن سائن جھوڑے بند دکھاں دے
 جیاں صبرتے مصیبتاں صبروں ہل ججا
 دکھیا مکرشے دلدیں صبر و یا
 نعت گلے لہساں دے ہی مصیبت بجا
 اسیں بچے وچر لہاں دے بچے رہے جیاں
 اک سینہ گیا سالی اٹھ راں بھنیں
 صبر کریں ملھا دیا ڈھکا وقت قریب
 سن کرے جاویں ہر دوں گے خوشحال
 فوجاں داسواں میں لشکر داسنگار
 اڈوگ کرنا لک وار مروں ڈرنا گب
 تے مرے دے خوف بھنیں لگے مرے کیا
 ددین ملے صبر دے ڈال ویری نال
 تینوں قسم خدا نیری سانوں جھوڑ ججا
 ملھا دی سن اکھدا لے عیاض دار
 بند نہ لکھا جھ قلعدے مڑ بھینتا دیں گا
 ویکھو میرے اس سنگم پن کوں رجھاوینگا
 توں جیویں بن جانڈے تے میر جھ جھوڑ
 سوران اوکھ وڈنا مشکل ہے چرسال
 بھوکھ غنڈا لکھ سے جنوں مل نہ سکھ
 ججاں وچر قلے دے مر جاوانگا میں

تے کہہ کے کز دروں لٹ لیا ویں گا
 جھوڑے جاویں جنوں دے دنیاں بھائی جنوں
 باقی لانا قلعدے کو بھنے کڈیاں چٹ
 کھا جھوڑ بھانیکے پتے درختاں دے
 پتھر ڈھماں نکل کے دیا میں لکھا
 وٹکوں بھلے لکھ دے کڑو کاٹھ ججا
 ختمتے رہا ماریا حمزہ گیا سدھا
 بنیوں وچر خانہاں گئے اٹھاں سال
 جاں تے ہویا گم ہے حمزہ پاراں بھنیں
 مڑ کھنگے سونے جنوں گئے نصیب
 جیوں کو پیں سیرجہ دے توں ملے نال
 بھائیوں دا تمھو او میں میں ججا بند ایا ر
 پئی کھائیوں مر مرسی زارسی کر پی کیا
 دکھنا ویں بھکھدا آہیں بھریں کیا
 کھا کے ذلت گزار تے نہ ہو جیاں
 ہاں جھوڑاں ویکھو لے ساڈا حال تباہ
 سمیڈو لکھیا جھوڑے تیں ججاں ہاں ہاں ہاں
 جوتے فاقے والیا کیا کھلا دیں گا
 وچر میں برج حصار دے کی کھو پوڑنگا
 ملے گلے والیا میں سونوں مول نہ موڑ
 شے خرچاں والیاں اپنا حال کھال
 تیری تمھو سی بھوکھ ہے کدوں کسرا دکھ
 اندر میں حصار دے کی کھاواں گا میں

وسدا ننگ خدا عید اچھا راجہ فرستام
 حصہ دیاں دے گھرٹ کے پنے فلک اجاڑ
 قیدیوں نکل جانائیں میں لے رات منور
 تیرے ہر حصہ دے کچھ نہ کھانا ہے
 میرا ہندی واردا ایسی لے سدا م
 شیر کوئی لٹ پٹ کے راجہ کھا دنگا
 لے بار میں چیلہاں ہاں ہاں اڑا
 عمر میری کھانا پارا مول نہ جہا
 او کہتے ہیں نہ ہاں قسمت پھرے ہمار
 جاننا عمر میری لے ایہ سو گیا انور
 بیٹھا دی نول آکھدا اور و عمر عیار
 دیکھ نہ ہون دلیہا کہ صبر جہا دنگا
 کبیرے شہر گرنوں نول لٹ لیا دیں گا
 لے و چھوڑے تیر لہن حال میرا پزار
 راجہ نہ جندی تیرہ نول بھکے لسانے کل
 لے نئے تیرے صبر تھیں پھر کھلے نول
 مت میری ننگ دوستا قدم نہ ہا پھر کھل
 عمر میری ہر پھر بیٹھا میں نوا
 روز و پایا روند ہاں اندر حال خوار
 اک جھڑکے جنگے گھوڑا ایک دوڑا
 اتے ہوسے کارواں ڈھلے ایسے غلام
 نور ہا جان نے دنا گھٹ اثبات
 کتبے کے صبر کھانا ہوش اڈی چھجا

کچھ کھاواں کہہ کھتے کے علاوہ کے مقام
 وقت گزاراں میں نے گھٹ غصہ ہی ہوا
 کہ ان کو توڑ ہی ہو سوں میں کھوش صبور
 لے میں اجور ات نول نکل جانوں سے
 میں اچ نکل جانوں عالی چھوڑ مقام
 ہے کچھ تھیں لے راجہ تھیں بچاواں گا
 بچوں موشیاں کہاں نول میں ہر دھا
 گھوڑا شوقے دا میں بھر ڈکے کھا
 دل میرا وہ ایسے تھاں اچ سو گیا پزار
 رزق ہونے آدمی چلے پزار توڑ
 گھٹ اجاڑ چیلوں لے میں پھرے پزار
 چاندی واری میں کھا کھلے کہوں گا
 ایسکا ہاں فوج نول کھل دیں گا
 بھکے ننگا نول توں میں پزار چھوڑا
 لے لے سوس نہ ہوندا شکر تیر بدایوں
 بدنامی دانندہ دے شکر پھر کھل دیوں
 اندر گھٹن فوج دے طیل لنگوں ہوں
 مات پے صبر بیوچہ سو کر کے جا
 رات ہی تے قلعے میں آیا ناہر دار
 دن چو ہرے نول بیٹھا اک جھا پھر جا
 کھارا ڈیرا دنہاں دلو گوں فوج تمام
 سنکے اندر کارواں پوند تروڑا نوات
 کوئی کہندا دیوے کوئی کے ہلا

سجناں تاہیں خوف تھیں کھل آنی جان
 بیادھی نے جانیاں جتھیں نے قسم
 کر کے خور کجا یا حاضر کرو قسم
 پھر پھر کے پھر کھکانے آئے کرو ان
 سو کر لے توشمالاں کھڑے پو تھو جوڑ
 ان وجود سے نہ پھر گیا بیادھی سردار
سیریاں بیٹیاں دی نورش لڑی چھپ گیا تنہا
 سب گھنڈ گھوڑے گھوڑے کے مڑ پھیر
 کھانا دیو لہوایا بیٹے کجا بچا سب
 جو کچھ تھیں کھلا **شیان** ابہر نڈا دی
 اچھ ضیانت دے دیو پو یا ان جھان
 کرداں نے حکم تھیں ہدر نہ کین کا
 پھر شدادی شیر نے ابہر بھی شکل لیا
 کلکے کے لے قالوں تھیں بے سردار
 ابہر سے گھمستی اونٹوں لاکھی لڑی سوار
 کھانا چھپ لیا نے کے پیر اشکم پھرو
 ابہر گل سٹکے کاراں ہونے سچو جیران
 شو کے ست بکرے دیو چھب لیا
 ست لہا لہے بکرے سکرے پٹیل دہر
 آگے پڑنے دکھ لڑی لڑی پٹ لیا
 بال انہاں **کھلا** لڑی کردا کر باب
 گوشت ہانی آندوں دیو چھو دیو لیا
 شکر کر شیدار ب دا سیوں لاسے زمین

نخن دلا نوجہ ہباندے ابہر پابن انسان
 اسبے میرے ہناول کیتا تیز لکھم
 پاتے نفاذوں طعام کے کھاوں انسان تمام
 پھر شدادی شیر سے لگے دہر سے کن
 ست ساتوں قبر تھیں کھاوے پکر موڑ
 حرم دیو ایس طعام لڑی مسکا گیا کھسار
 نے اچھے تھلا او جید دھانی آگے ہر دا
 کرو لڑی من نورشیں فل نڈا لڈو پو
 گوشت پوست پڑیاں صلور کرد پوس
 کھانا ابہر کھلاواں جتنا چاہے ہی
 ڈیر لڈو طعام لڑی بے پیر انسرمان
 ہر اک صونک کر گئے پھر پھر مور لوار
 نے بے صبر سے حکم لڑی نے زہر پیا
 بوہینوں تیاوند کے کر کر کر مکار
 نے اس گھٹ طعام تھیں کی مٹیوں کھلیا
 کھا والیے نہ کچھ بھی سے انصاف کرو
 سین کی دھے مینوں لگا ساتوں کھان
 پاتے ہرے انہاندے لڑی ستوں کھا
 بیادھی ہیا تیغ تھیں ستے ذبح کرے
 مار زہیں نے اوسنوں کیتا نکا نکا
 وج جیسا کہ کیتا چھ پھر تھیں لڈو آب
 بیادھی سردار لڑی تان آرام سپا
 گھوڑا چھڈے چکن لڑی لڈو ایس زمین

غیر ہو گیا نیند داستان امیر ہمار
 ہوئی وہی رات تے دلاڑا آسن تہا
 بیجاں نعرے جاں تے فہندی تہر کہا
 حد کر کے جا پسا مارے اسی چور
 کرواں دے مال ذل بیند امر چھڈا
 دیکھ تہری مردی کہندے بو خوش حال
 غیر ہوئی تے سارباں کہیا کوچ اگر
 عمر صدی بازار دے چھکھو تا حب
 رسم آہی اس ملک دے کھوئے سلطان
 نام تھا اک جانور دیندے کبڑا ۱۵۱
 سی اس وقت انونکے کچھ پامتہ مہا
 دہا سہا لیس دے اپر بیٹھا ۳
 اپر تخت بجا شہادت حرمت نالی
 بلعاد دی بیچرت تے جلد کے پیغام
 دیندے مجھ پیا نیچے خوب طعم ہور
 کھانا کھداریجکے پانی ہیستنا ڈیر
 رخ برہمی تن کدی سستی کھا غلچڑمی
 خون پئے دھپا کورے ۱۰ او بھری شہوان
 تے اس پر شول کھولدی ہونگے دھی دھپنا
 بلعاد دی دھی شہوانوں جان ہونی ہون گم
 کو دھکم ڈیر ذلی جلدیبا ڈ فرن
 تہہ تہہ لگے مردے کر دھرض وزیر
 دیں لڑکی اپنی دہسی ہندی ہو

دن تے رات نہ جا گیا چھٹے رشتار
 کرا ناں دامال سب چوراں لٹ گیا
 ہر مہسی ہن کہیا توں آنی جاگ ڈرا
 باقی ڈردے سن گئے دیکھ عمر دا زور
 دیوے سارا مالکان تانیں حق پچھا
 جو کھو میں کھنیا تمیں پر سب حلال
 اکڑ یا اک شہر دے اندر عمر دلیر
 موٹا سی اس شہر دا والی نال قنبا
 ہو کے جمع کھلو دندے خلقت اک مکان
 جس دے سرتے جا بے لہو ہر نیا دشا
 عمر صدی بن کر بھئی وچ کھلوتا جا
 سارے لگے مردے آئے سیں نوا
 ہونے اسدے تابع ملک تہر لے مال
 بہتا سارا مہاں موہنہ حاضر کر و طعم
 جو لاقن سلطان دے خوشبودن دار
 سے پتی تے راگ سن ہویا مست دلیر
 نازک نواں ملیاں غائب ہو سن دھی
 جی حارت عضائیاں چھو مارے پانچ
 تے دنی اس تھلے سنی کلا جگا
 اس گرمی نے مردو توڈ کو ابا کھبر دم
 شہوت غلبہ پانچا ہوش پیا وچہ تن
 عورت دیاں لیا سکے ذرا نہیں نا غیر
 ہر اک ایسے رسمت اوہی سن کھلو

مرد مرے تے نال تیش عورت فتن کرن
 شرط ایسی سے دلوں تھیں جو اک فنا
 یلما دی نے آکھیا رب کھج کر ل قبول
 اپنی دھی وزیر نے دتی خست ییا
 لڑکی د سے وزیر بھی گھروں گیا سدا ر
 کوندا شہ شیر دا ایہہ نازک شو گوش
 تے من عمر لیر توں . میانہ صبر دھی
جلد ازیم خدار دودن مخلص با دام
 عمل دے پھریوں چیم ستارے لنگ
 چند شے دھچو دھویں ناخدار کے لنگ
 تے تھان وچ پھرنی تیر دہری دو دا
 زلف سیاہی جھانکے تیرو کرے لگا ہ
 سید حوض طور ابھریا ذوق ڈال
 سخت معذرت چکیاں جلد لال
 وگدی تیر سال دی سینے دے چچکا
 گردن نازک کوچی دی کر دھوڑی دی
 جوڑی اپنی کوسٹکی اپنی نہ شوہر دی
 مونی صورت دیکھ کے نظر دیکھا ہو لنگ
 امیر زیار رخ ناز نہیں ناز بھری شو شوہر
 چھلہا دل مرد دا کدیب نیک بار
 گل ناز دی شانخے تے پیا پیا و ہلند
 کھلا دھچا مٹیا تیر لٹنے د پور
 اچا تیروں کر گیب اکو چھپا تمام

مرے جے عورت مرد بھی اندر تیر بچرن
 دو جہا نندہ پکڑ کے دیوال نال د با
 عورت جلد ییا دیو دیر نہ ناز مول
 عمر صدی کرب نے لیا نکاح کرا
 تھی ملدی لاشی جہا مٹ گیا مردار
 ملدی توں بھوکہ ٹیکے خود ییا رو پوش
 گھنٹا ناز نگاہ کر ڈھٹی شکل پر سی
 شیریں اب کے وصل کالذت دھام
 مستی مشا شہ خدار سے چھوڑے لنگ
 صورت بورت ہتی دھی چھکارے لنگ
 یوں اس نوریں سہاگے آئی سینیں گلہ
جلد تھیں دھن غنڈہاں خوشی لہو دا
 دو کا فوری طیلے دھرے لنگ نال
 دن دن من دہر دھیر ہاں لاشیاں ہالو پال
 تے گردنات جنات دی لٹن لڑکھیا
 ایسی کیکے شیر توں ایسی لڑی دی
 توڑو چھوڑی ہو سیاہ لکل چل دی
 تے گوشے دھچو شش پھوڑا لنگ
 شہوت سے دھارو دتے بجی اللہ ہو
 کیو مرد مرڈا کے دھری دھرت لار
 چڑھی دیانی باز نے کیتی حیرت مند
 وچہ لٹکانے گزویا تین من گیب پرو
 تے کھوڑ کر خفا صدار پیا نشان زمانم

اگر ضروری ناز نہیں گیا دو پارہ ہو
 جاں بایہ مررت جردی دینا چھوڑ گئی
 ہوئی صبح وزیر نے آڈٹ کا سوال
 نے خلوت وچ دیکھا یہ حیرت داماد
 پیا ڈیر کڈا دنداو دستردی گور
 دختر نوں تابوت وچ پا ہو چلے تیار
 ہتھیں چکھت لوگ توں نے جل اندر قبر
 بیجا دی دنا دنا بیہوش نہیں قبول
 ایہ عدالت وچ ساندے نول نہیں کا
 جو موتے سو مگے اسنوں دیو دبا
 ایہ سردی و ہر دست کدہ کدہ نہیں
 کہے وزیر جو سناں نے کیست تاسی گزار
 پیلے ساڈھی رگم ذوں کینا آپ نول
 چرکھے اس قول جا کچھ نہیں اعتبار
 لینے قول قرار داجیست نہ پایا میں
 رگم نہ سناں سنا ندھی لگوں دیاں ہٹا
 میں بن مانگ بلک ڈاگراں جو رضی ہو
 کوئی ایسی رگم ذوں کرے نہ مول ادا
 نے مراد و کوزور کم ہنسی کی
 آپس اندر اندر دست بوٹیا تکرار
 دیکھ تھی کتب کے دلو چکرن دھار
 گئے کرن خوش مذاں بو عددوں خاموش
 جگہ لگی نے عرتے لہا طع م سنگا

روندی ایس سہاگن گئی دولہن تھو ہو
 بھی میں شرط بجاونی سرے آں پی
 دختر گئی جب ان تھیں کر بست نول
 بیہوش اندر جوش دست بیجا توڑ مراد
 اندر کے تقدیر سے نال دساڈا زور
 کہے وزیر تیسرے ساندے سردار
 تانے آپ داز ہو پے جا کر کے **صبر**
 اندر ہوں دفنا ہوں روانہ نہیں مول
 مراد و پیر کدہ حوں رگم لگی گل پار
 تے میں کیوں وچ قبر سے پوان تھو دجا
 نال ہوئی زن کے تھن دہاے حکم نہیں
 کیونکر تکرار ہو عہد تھیں دفنا کرو انبار
 بن کیوں کہتے قول تھیں ظہر کر پھول
 اندر سستی جوش دست بیجا توڑ مراد
 میں اس لینے قول ذوں توڑ کوانیا میں
 اندر میرے ملک دست ایہ کہہ کے کھار
 تے میں میرے حکم ذوں توڑ نہ سکے کو
 نام لو سے اس رگم داویوں خوب سزا
 اپنی جان عزیز نے آمنت پانی کی
 بیجا دی اٹھ گلشن توں بوٹیا ہمت تیار
 مرمت ایہ اندر قدر سے جان کوکو مار
 میر محمدی بن کرب داد ہم جوٹیا جوش
 دانا انہاں لہا چیکے دار و دچر لا

کھا نا کھا اصرارے وارو چا بیہوش
 و چونکہ میراں اینساں نے حکم نہ لیا
 نے کہندے توں جو براہ کرم میں خدار
 خدا اوچہ سنگلے جانا بوقت شباب
 بدھ بھوئے عمر و حال آہا چھار
 اے کہندے سے تابوتوں کفر میں ہے اٹھا
 چکن گانا بوقت توں بڑک ہو تاجدار
 میں بن محمد نہ وہاں بھدے آسنوں
 ہو کے تابوتوں ناں اٹھاواں میں
 سوئے پکڑیو فیروں نے عوامی دھما
 سونیاں ناں دلیرا دن کرستیا چور
 سن میت دھچقو دے جل آچے دفنا
 کند لہے ماروے مر جواں گا میں
 لہے کبے اس ماروے ایہہ دھچقو دے بنا
 اشرتے سوارسی دولوں ناں جہان
 بوجھا اٹھا عمر توں اتوں بوندی مار
 حور دیکھ احوال توں کرے بند بیکار
 تے اس مرد جوان نے دانکب و کاڑ
 کھدا جھکا جو کرینشا بازی آڑ
 کہے ذریعہ ایس نے جوں کیتا اقراو
 ایسین بنسا بابا بادشاہ ایہہ پر دہیسی سی
 ایہہ ہے اس شرط دا ناں کرا اقرار
 کدخا کہا قول تھیں پھر پیشہ بد بخت

کھا پیشہ جھوٹ تھیں بہت پہلے پیش
 پاسر کہ دھچک دے تا پھر جگا
 دس جانا بوقت نکل سن اول قبر سردار
 لے جل طرے قبر دے لے بد حال تراب
 پر تابوت اٹھا توں لہے کرے اٹھا
 طرے تان جہرا دیکھے سب اڈا
 ایہہ تابوت اٹھا و فل غامض تیری ہے کار
 بڑک چالیو ہاناں اسن میت توں توں
 بگڑ جی ویسی تھیں باز نہ آواں میں
 بدھے سوئے مرددا دتا بدن اڈا
 کندے دہیں پکڑ لے ایہہ تابوت منور
 منکر لے نیکر تھیں سٹ غمخندی کھا
 پر زندہ دھچقو دے نہ سوال گا میں
 تہ توں گمراہ گد مہول وارو ہو گیا
 اٹھا لیا اس شہر دھچقو کہ توں زمان
 گوشت پوست بدن طافنا حال خوار
 کیوں ہو اسنوں ماروے لوگو کو تار
 گھر کدے توں لٹ کے گیا اس پچھڑ
 بدے کس کتاہ دے بد لکھا نہ اعلیٰ
 سن نا میں ایہہ بند رانا میں حال خوار
 توں منگی اس شرط تھیں دنی اپنی دھی
 اسنوں دھرا اپنی ناں دہندا میں یار
 سن پھیرے توں بکریا پھیر لکھانی سخت

حمزہ کبند عمر نوں سے کیتو اتسرار
 آپے بدن امیر دے مکل سمندر دی
 نکل بچیا تا عمر نے حضرت حمزہ نوں
 کس نے کیتی شرطے من کیتا اتسرار
 نیوں جھابہ دچکر کے جو یوں انہوں
 جو کچھ وہ اسلام دے لکم نبیوں مول
 حمزہ ایچے کون ہیں کی بے تیسرا نام
 بیجا دی رواہت سال کرے اچھا
 حمزہ دی بیج فوہدے حاصل پہ سالار
 گردش دیوہہ غالیسٹوں دکرہ پیا
 شہر شہر کفار نے کیتے پھیر خوار
 قبر نصیر جالیسا سین اٹھاراں سال
 تہہ ڈرا اسان دانالے ہیر نگار
 خوج گیا ملک تھو جس فرج ہوئی لاچار
 قتلوں مکل بچیا اس ارادے تھیں
 کچھ دیکھو دیوہہ سٹھ گھلاں خورش لہاک
 یار تھیرا لڑ رہے ساروں چھوڑ نہ جا
 وہ خرابی اسانوں چھوڑ نہ جا نہیں مول
 میں یار نول چھوڑ کے آیا دچہ بلا
 جیہا ہمارے تھوڑ کے میں آیا دچہ غم
 جائے دیرنچ بیاری باری لاٹ د
 توڑ امیدان چلیا دیداروں محروم
 تان دینا وہ آدناں میں مڑو دی وار

قتلوں پیرناں سردا کم نہیں لے یاد
 بدل گئی مٹی شکل تے وارسی آئی سی
 کندا بس کرو متیا کی کہہ جانے توں
 سنیاں پھریا توں توں کہوں کہ آکو تہ
 رملل نال تھیاں مگر میں نہیں دی گل گل
 ہاں میں سلمان ہاں کروا کہوں قبول
 ایچھے کیونکر گھٹوں حالت آکو نام
 عمر سعدی بن کرب ہاں بیجا دی سرور
 حضرت عرب امیر دانانہ ضرورنگار
 جسدن دا کوہ تاف توں حمزہ جھلا گیا
 پیکاراں نت چندیاں کلارن ہیر نگار
 دچہ دیکھ امیر دے اندر حال حال
 گرد بگردوں گھیر کے بیٹھے ہیں کفار
 میرا میکھ پیا بس نے کیتا حال خود
 مہارماں کو شہر میں گھاواں جو خوشحال
 بیٹھے ماہرے آدمی عداون نال آرام
 حمزہ ہی آجا دی ہیں اندر اس ماہ
 رہیں کیا انہندا کیتا نال قبول
 اس شامت دالدا ایچھے بھیا آ
 اس جاگہ تقدیر نے خوب نہایا
 کہد سانون دچہ زندگی عجب میرے
 دچہ فراق امیر دے حیران تے غم
 لے انوس امیر دا پائیا نہ دیار

میں کیوں نکل گئے تھیں بہت کھانا ہوا
 آشتیا توں ہمیشہ آدو سے بند اتار
 حمزہ تاہیں درجہ سے ہو غصے و میلان
 چپک چپک مارے غلطیوں لگا کر فنا
 دوسری دے وچہ مار کے دیندا بیٹھ دھما
 تے ایہ دھمک دکھیوں دیندا جان گوا
 مارے خلق چو جہ طرح چڑ پاتوں شہباز
 چپک اتا ہاں لے گیا تلافی عمر پریا
 ہند تہا امیر دے نظریے عمر اسیر
 اس جو سہ فوں سرور لاندہر قبر اتار
 بادشاہی اس ملک دی تینوں دیان کھال
 وہ دوسری تے رکھی یا مسد قرار
 دیکھ دوسری مرد دی عمر سب امیران
 لے بے حمزہ عمر دی آیا وچہ بچپان
 پیش لدا دہ چلن دا آپا کدھ رول
 میں آیا کوہ کاف نہیں ہاواں عربستان
 حضرت عرب امیر دکانی پتہ سستا
 گھلیا عرب امیر دا میں آیا ہاں چل
 شاہ میرید باق صداتیں پروری جان
 کیونکر وقت گزارا دیواں پریاں تال
 راضی ہے اوہ دس کھان پانا دیکھیر
 خوش ہو وقت گزارا تال اسلئے پری
 فرحت دے وچہ گزارا دس دے وقت نام

یہاں سر سے مصیبتاں قضیہ آئی پریا
 ایہ گل سکرے عین حسرتہ روز بازار
 اس تعاقب دے آدمی دیکھو ایسا حال
 کھلا عمر جو قید تھیں یہاں در و صا
 آدھیوں نول پکا دا وچہ کلا دے چسا
 اگے تھے ہاں نہتے لوگ ہزاراں با
 حمزہ رہیا ہشاوہ عمر مد آوے باز
 اورک حمزہ دے ڈر کے تھوں پکویا
 اونوں پر قبر دے لے کے گیا امیر
 کرے مذہب اس شہر دا تجر ہزاراں وار
 پاتوں دیا ہے اس نون مصیبت نال
 حضرت حمزہ عمر نون لیندا بیٹھ اتار
 ایہ دھنی دی سردی ڈٹھی عمر جوان
 عمر پریا تنک دیکھدا کر خوب مہمان
 چکھ مردا کون میں گتھوں آویں چسل
 ایہ گل سن فرماوند ارب امیر جوان
 سن بھادی شادا ہو چکھدا سپس نوا
 حمزہ گنہا ہاں میں بن کے دل
 ایہ گل سن کہے ہو ندا بھسادی قربان
 حضرت عرب امیر داکہ خبر بہت حال
 دانی سا دے سراندا حضرت عرب امیر
 حمزہ گنہا اونوں تاہیں دکھ ذری
 راضی رہندا رات دن اندھیش مدام

ایہ گل سن کے عمروں بھل گئے سب د
 سی ہیں پاس امیر دے رہند اور حضور
 خدمت وچ امیر دے ساں میں نکھ ظہم
 پھر حمزہ فرماوندا ایہوصاف کلام
 کرد یاوند پور نوں حمزہ سو سو وار
 نالے عمر عیار نوں کرے بختیرا یا د
 یاد کردیندا راندن ساریاں پاراشو
 سن بلعدی رہ گیاں جیوں تے گلین
 بھر آئیں رو آکھدا ہو کے حال ملال
 میں بد قسمت اوسدا خاصہ خدمت گلر
 کی جانوں کی مو گئی کچھ میں مقبیل تقصیر
 میں لہجہ مٹکا خاک مقبیل بد طالع نادار
 گشتیاں وچ اڈیک دیکر ساں کئی دیا
 قاتل بھی وچ شمار دے میرا نام نہیں
 گھٹ ڈنکا کچھ مرگ مقبیل امیر پیغام نہیں
 پائینوں وچ گوردے زندہ دبا دیو
 حمزہ کھے امیر بے نظر پوسے تیں آ
 بیٹھادی فرماوندا کیوں نہوار بچان
 حمزہ بکے امیر دا میرے جیہاں قدر
 عمر کے امیر جیہاں تیرے وانگ کدول
 تیرا چہرہ ہونے قدم پوسیرا ہے
 تیں داٹھی کوہ قافیا لکھی پرائی جو
 آسے محل سمندوں بدن سو تیرا سی

ہیں عرض گزاردا آکھ سسائے مرد
 یاد کردیندا ہوسی جیوں کہ سے ضرور
 توں بھی سینا ہوسی کدی اسالہم
 تیرا عرب امیر مقبیل کدے نہ سنیاں نام
 لہجہ اسود پار نوں نالے ڈھلا ہمار
 رہنا انت زبان تے مقبل علی زاد
 تیری کافی خیر فال کون کوئی ہیں توں
 ردور مٹی پھولدا دیکھے طرف لہجہ
 مفرق نہیں کیوں جاوندائیں اس حشر تال
 جیوں دونوں وسار یا ہے افوس ہر وار
 جن مقبیل دونوں وسار یا جیوں عرب میر
 بے حمزہ تے چھٹا یا جیوں دونوں وسار
 وچہ فراق امیر دے میں پور بیٹھ
 ہن کو جگ وچ میں جہا ہے آرام نہیں
 کون جیوں وچ زندگی مزہ تکم نہیں
 سبہ دربار امیر دے میرا قدر نہ ہو
 دیکھ پھیلانے اوسنوں یاتے توں فرما
 ہوسے اکٹھے پرورش اک جامع جوان
 تے اوہ میرے قدمیں گھٹ نہیں ودھ
 ناں سی داٹھی اوسوں کسب احدوں
 رخ حمزہ دے اسرخ تے کچھ تیرا ہے
 تیرے نال امیر دی مثل نہر لکھی ہو
 اٹھیں ہاچھ نہ بدن عاوان نکیرا سی

رضی مہارک پر یوں بندھی سی معلوم
 کمل سمندر ہونے بد توں عرب جو ان
 جہوں کچھتا ہر نے لب میں ڈ گیا
 ہر جی دھنے ہماں لے روئے ڈار و زار
 دیکھو وہاں دے دونوں جانوں دلسوز
 جان لیا سب شہراں آہیں عرب میر
 بیگادی دے جھڑیوں بہت جانلقی اللہ
 کو تھا طرفہ ہماں نے آداب تمام
 حمزہ نے فریاد ایہ کی تباں رسوم
 چھوڑ دیو ہاں رسموں حق کرو معلوم
 یا چھوڑ چھوڑ دنیاں کرنا شہیں غروم
 کہے وزیر امیر یوں اسیں تیرے محکوم
 ساون سستہ حق واقع ہو یا سنبھوم
 تو بہ گیتی سار ہاں ہونے مسلمان
 واسدرب کچھیا نیاں چھوڑ لی محکم ہری

تا میں عمر کچھان تھیں آلاسی معلوم
 خال پٹھا ہے ہر داں لیندرا عمر کچھان
 حمزہ نے جان زمین تھیں جھاتی لیا لگا
 سوز سبب اوچھوڑاں ہر داں سبب پکار
 یا ڈگری وہاں نے چھوڑاںے روز
 سبب نواد چھوڑاںے حکیمان آن وزیر
 دھڑوں دفناے کے گیا انہاں نے نالی
 سواڑ پیش میر دے سو یا وانگ تمام
 سوزے تھیں قتلہاں زندے نوں کرنا
 رسم تہاڈے ملک ہی ایہاے مذوم
 دیہے ہوو چھوڑ دے کرنا ہوں معلوم
 تے اس رسم رسوم نوں من کیتا معلوم
 کیتے لکھے رسم تھیں ایچ اسیں معلوم
 چھوڑ رسوم کھا دی آگے دل ایمان
 پھیرنا انہاں زندیاں کیتا دن کدی

بیگادی تھیں فوج دہی عننے پانی سار
 سکے حال سدستی ہو یا شکر گزار

جانا امیر المؤمنین حمزہ رضی اللہ عنہ کا تجزیہ میں اور ملاقات
 کرنا مہر نگار اور گردان عرب سے اور مارنا

اردشیر با بکاں کو میدان میں اور بجان لشکر کفار کا تخت سے اور جانا دمشق میں

✓ لیل غلام رسول بن حسنہ پارہنہال
روندی مہر نگاروں ایسے جب سوہ و سلا
جاں اس شہر امیر نے کینا رات آرام
تہ دی دل چلیا عرب امیر جوان
رہنما جانانندی وہ نظر صندوق پیا
لے آندا آشوب نے پانی و چہ تہرا
یلعادی نوں گھلدا شاہ عرب سردار
عمر سعدی صندوق نوں کڈھن لگا آن
سینٹی صندوق نہیں ہو حیران رہے
طانی کھول صندوق دی کردا مشردھیان
کڑیا گل عمر دا چلیا گوشت پاش
گھٹ گھے نوں دہونے دتی ہوش بھلا
عمر کرنا ملتاں ناں ہو بے دہنا
چھوڑ میراں آپ جا جدھر چاہے نبی
دہو کہے نہ چھوڑ ساں جد لکھیں نہ نول
عمر کہے میں بھلا سی کیتا تیرے نال
دہو کہے تیں جا بلا نہیں کہاوت یاد
یلعادی اڑا وندا اوکھا ساہ بھرے

دلت ہوئی وچھڑے گئے اٹھ اداں سال
بھر خیر طرار دی دردوں جان بچھڑا
خیر چوئی تے ترہیا یاراں تام تہم
گنڈے گنڈے بھڑے آ پاراہ دانا
فرمایا آشوب نوں جا کے پکڑیا
باہر کڈھ نہ سکیا ریمیا زور لگاتا
توں جا کے صندوق نوں سے آباہر دور
بھارا معلوم ہو گیا عمر یہاں حیران
کی اس اندر موسیٰ دلو چہ عمر کہے
دیوڑا اک اندر دی باہر پونیا جان
عمر سعدی بن کرب دا نکل گیا اثاث
یلعادی دی جان تے بنی مصیبت آ
میں تینوں اس قید تیں کیتا آپ دہا
کون مزاجم ہو وندا دکھ چپا دس گی
تینوں چھوڑ نہ جا وناں بلکھیں کیتے نوں
توں کیوں براگھا ونداں کر کے صدرا حال
کم اٹھ سب دہو نوں دس گیا استلا
ماں طاقت آ وندا دی جو آواز کرے

اس ظالم دستِ بخون شگے لوسے چھڑا
 یلعادی نے جانیاں اچ کو تھماں حرا
 جو یلعادی شیردے سر تے پیا و مال
 نال اشارت سدا یا اس نوں کز پیر
 جیوں کیوں اوکے سوکھیاں نوں نال کھار
 لگا ایہ گوارو نے میری جان احسان
 عونس احسان کریدیاں انوں پلیٹھی سی
 کیس وس صدوق تھیں باہر کیت سی
 کیوں کر وس صدوق تے ہوسی اندر
 اصدا بدن نہ ایسدے پونا اندر وار
 ہن تینوں دکھا دیاں وڑ کے اندر وار
 تے پڑے دے دلے تھیں لہن گولڈون
 پڑھا طاقی لائکے بند کر کے ہمشیر
 دیواندی وچ قوم دے مہر گز نہیں و فنا
 یلعادی صدوق لے آیا پاس ایہ
 دیو جیوں گل پکڑ کے ظلم مکسا سی
 فضلوں رکھی رے جان تیری آ پار
 مدد کیتی تہ دی جس نے نال شہو
 کوہ رے جان تھیوں کے امیر جوان
 اندر فوجاں عربے جا وچ قلعہ ڈراں
 یاتے نہیں پھیانہ از ماواں ایہہ کار
 ایہہ مصلحت ساز کے حمزہ گیا امیر
 آسے مہر نگار نوں اس دی بڑی ایک

حمزہ تائیں جا پونا سد سے نال نہا
 دیو لگوں پھر پھٹا کون آواز کر سے
 حضرت حمزہ ددر سی نظر نہ آنا سال
 نظری آیا عمر نوں جاندا سرداگ پیر
 پڑھا آٹیا پاس تے عمر کے گمہ راند
 اس میں بابا جاں ایہہ سے نال کیتا احسان
 اس توں کر ساڈی منضی کیسا کہ بد لای
 پڑھا کبند ایس تھیں ہمسلا کما یو کی
 پیر کے ایس گل تے نہ آوے اعتبار
 ایہی جو تان صدوق ہے دیو بڑا پر کار
 دیو کے جے پڑھیا تھیں نہ اعتبار
 چھوڑ گھلیں دیو آکھیا وڑ دکھا دوں نوں
 دیواند صدوق دے جاں وڑا مسر
 تے فرمایا عمر نوں پھیر نہ تھارہیں دا
 امیر گل کہہ کے عمر نوں گم گیا ہوتیر
 جو جو حال گذر یا آکھ سنا یا سی
 حضرت حمزہ حال سن شکر کرے شہو
 تے اوہ پڑھا ہوسی حضرت حضرت ضرور
 پھر خبر دل ہو گئے لے صدوق روان
 تھیں پھیلائی جیوں تھما پٹن چیلان
 دیکھاں ہن پھانڈے جنوں میر سے یار
 پھر پھیلائی آونان تھیں عمری کو دیر
 اشقر گیا او وندا تخبہ دے سے نزدیک

پر مدد کے ہر قلعہ سے تھیکے وال کوہ قاف
 آگوں ڈھٹے جانور اٹھ دے توین دو
 کھندی ہے اک تیر تیس لوں ہر باتوں ہا
 رکھ کھٹے مار یا تیر جو ہر سنگار
 باہر قلعوں حب نور مزہ پاس پئے
 مہانا مہر نگار بن نہیں کسید تیر
 جیسے کل سمند ہی آپا ہی باس
 بڑیکے دو ہاں جیادوں عمر عیاد طراز
 اگے دیکھے جھڈا ڈا بس ٹوٹوں نوں مر
 عمر امیہ نگھدا دوروں تال بیکار
 جانور انوں و حیا چھٹ جا پتھ نہ لا
 سے چھوڑیں تے جھوڑ سے پا خود جالی
 جنگ سیرا ہے سنگدا توڑ گواواں تنگ
 حمزہ کھندا ایوں ہے اگاڑی آ
 جانور ان دیا مانکا تمیر کی ایک
 تینوں کیو کر دیدیاں تیرا دعوتے کی
 عمر امیہ آخدا مارے ہر نگار
 دو توین اڈ دے جا ولدت سے مار پو
 توں کد جالی دیکے پڑ سے نہیں فرما
 مالک مہر نگار ہے جبر اوین تیر
 میدان اسدا حکم ہے چھوڑ نہ جانور ان
 حمزہ کھندا کون ہے جو پکے مہر نگار
 زوہر عرب امیر دی ساڑی ہے سردار

قول جو بزرگ تیر داچ تو ہی بالاف
 نیست کردی قال دی مہر نگار کھلو
 تان اچ جنوں بیگا آکمزہ دلد ار
 دو ہاں تیر دیکی و عمرت تیر سے بیکار
 تیر جوڑ شا پار دادہ نوں چکے
 مٹی جھارت دو ہاں ہی اٹھان تال امیر
 جانے نہ امیر نوں جیکو آوے پاس
 آپا اٹھالین نوں قلعیوں باہر وار
 پر مدد بن شریف دے سیرا من پر گورد
 کون ایی توں و حیا کیدک ہیں طرار
 سے پھر دعوی طول ہے ماراں تنگ
 پتھ ماراں کن تے دیوان کن رڈا
 جانور انوں نوں سنگدے متاں چھوڑا دیں تنگ
 بہت دتی رہنے تے میں نے کھت
 چوگا پانہ پا بیو دعوتے کر سن کب
 بن انصاف سیرا یا پائش نہ جاوے گی
 امید او سید سے تیر نے و عمرت سے
 اپر ماری مار دے بیٹوں مالک ہو
 دعویدار حق دا بیٹھا جھنگوا پا
 تے، یہاں سدی عقل ہے وچہ اوڈیک مہر
 صفت جھاوین زور تیس کھوہ سد ہاں گا
 بیٹی ہے سلطان دی کھندا عمر عیار
 دیدے اسد سے جانور ہور نہ کر نگار

حمزہ کہتا چلیا میں بھی اسد سے پاس
 آکر اور امیر دا میں اس نوں بیجام
 سوڑیجے اوہ کی کرے خود اندر کوہ قاف
 مہم جوہیں گیس کار تے وعدہ گی طرف
 کیندگ پئے مہاٹے اسنوں دیکھ کوہ قاف
 حمزہ نے فرمایا ہے اوہ سوں محاف
 نواح جی تھم نے شیر عرب سردار
 اشتر نے چڑھو گیا مال امیر روان
 کندرے بڑھیر نوں اس ویلے کنہر
 اوہ نہیں اچ آیا رہا روز و صا
 کہا لڑو قبر نے دیکھو مال دیمان
 شاد کہے نو شرواں اس وجہ نہیں دروغ
 جنگ کہندا اوہ نہیں ہے ایہہ کوئی ہود
 آس اندر نہ اندا ایہہ آہا نکرا
 حمزہ جی حال لگا ٹیکے کس یوں پار گیا
 جاندا ہوا لڑ گیا اشتر نوں فرمان
 اشتر بار حصار تھیں حمزہ اندر وار
 فرمیں نے فرمان کر ملے کچھ سوار
 کافر آئے چڑن نوں اشتر کیر لہیا
 اشتر نوں داؤں ہی غالب چھیکار
 دیکھ گھوڑے دیاں تیزیاں کنبے کفار
 ندوں اندر وار تھیں حمزہ کرے بکار
 اشتر جی حال لگا ٹیکے کہ گیا یکس

حمزہ نے سوں گھلیا کوہ قافوں کر اس
 حمزہ تھیں میں اسنوں کہنا اچ سلام
 جھنگا جھا پاروہ پڑکے تے اوہ کس صاف
 سائوں دلوں وسار کے کی کیتا انصاف
 اچ سنداوں تا صد مار تیار نہ لاف
 تے اوہ مال اسائیرے نوش کرے تے مہاٹا
 اندر تھیں میں سے چھلاں پار ^{کھڑا}
 خندق پاس حصار دیکھو نوں گئے جوان
 نوں کیا اچ آواں گئے داسر وار
 ایہہ کی تیرے علم تیرے تھامری خطا
 حمزہ عربی زاد ہے خندق پاس جوان
 ٹیک امیر چوں ہے آوے نظر فروغ
 سہر بر اس دے تل دا عمر امیر چور
 ندوں اتر گھوڑیوں پیدل ہو یا سوار
 اشتر تھیں چھوڑ کے اندر وار گیا
 حدوں ہڈوں قطعہ وجہ آجسا دوج کر تان
 تے ایہہ حال دیکھ کے دوروں سب گفتار
 خندق پاس جو اسپ تے پڑوہ شیار
 اشتر جوش اٹھائیکے وجہ کف ارچا
 ایہہ سوار تار کے سنے پنگ وجہ مار
 گھوڑا تے یاد رہے یاسے کی سردار
 توں جی آجسا اشتر اندر وار حصار
 شپ گیا لگ جی حال تھیں خندق تے دلہار

حضرت امیر عرب کونوں کے اندر
 سنیاں نہر نگار سے ابرو قاصد ہر
 کر پر وہ چہ چادریں بھیجی جس نہر نگار
 کہیا جو با میر نے نہ کر ساں اظہار
 جنوں حکم امیر دا بنوین سے بے ظن
 گوش نہاں شہزادیوں ہاں نہ ہوا نکلا
 علم امیر قاصدوں گل کر سے حساباں گوش
 کنداڑ کسہ قبا میداں سے قاصد ہوش
 کون ہو دیں قوی و حیا کن چہ گل کریں
 سہج چند نہ سکہ گے جو اوہ کرن جہاں
 کہے امیر جو ناں کر سے بے شہزادی گوش
 کہیا نہر نگار نے اہڑک ہو لاجپار
 سن حمزہ بدلا فدا بھیس قسندوا
 صورت شکل امیر دی سو فی حدیثاں
 آں دہرے سر قدم ہوتے ہو ہو کے قرباں
 قاصد صحن والیا کدی نہ کھلی جسیر
 ملیا نہر نگاروں رور و عرب امیر
 سارے وچہ صدارت ہو فی خبر جہاں
 بار ملے غوش ہو نیکی کر سے خوشی ہزار
 علیا مقصد دلال و اشاد ہوئے سب یار
 بچھدے حال حقیقتاں کی گزرتے سوال
 حمزہ آکھتا ندا کھ حقیقت سار
 سن سن کے مروا کئی دن گئے سب یار

گئے نہر نگار دے آئیا عمر مبار
 آیا سے کوہ قاف نقیب نے بیجا مہم سوار
 عمر کے ہن قاصدا کہہ کجے اخبار
 جد لگ نہر نگار سے اس پر دہ نقیب یار
 د میں نہر نگاروں واڑ میرا چسہ کن
 بصیرت امیر جو ان واسول نہ کھولان گا
 عینے دیو جہ لال ہو آیا اندر جوش
 بے ادبی دی گل نقیب بیٹیا رور خاموش
 اینہ قدر بچھان کے سہرگز نہ ڈریں
 قول عاجز کس قدر دار کھ سمبال نہاں
 نہ دساں نہ چھو ہو رہو خاموش
 جو نکر حکم امیر دا اد فوین کر اظہار
 بدن نقول لہ سٹیا جم سمندر دا
 لوڈوں نہر نگار نے حمزہ لیا بچھان
 کہندی جنوں چھوڑ کے بیٹوں ماورکاں
 بیس نت ہی لڑیکہ جی جلیل کے وچہ صبر
 بیس اندک وہ قاف دے قین پیاں لنگیر
 کوہ قافوں اچ آگے عرب امیر جو ان
 گہاں لوح مصیبتاں ہوئے شکر گزار
 بعد اٹھا ماں سال دے مڑ ملیا دیدار
 کی کئی سرتے گذریا وچہ اٹھا ماں سال
 سند سے یاد امیر سے نالے نہر نگار
 اٹھنیں بھی تولی سردا حصے دو دھنزار

عمر سعدی بن کرب بھی تھے آشوب بعلبل
 بیجا دی بھی آئے کے لیا یاراں نون
 نامے بھول ستوندا کھادیان ماناں نون
 لاساں ریا کین تے کھول دکھایاں سب
 بیوں جیوں چاہیا دیریاں آہن قبرے آہ
 حمزہ وچہ حمزہ سے اندر خونگی ہزار
 حال سنیاں بن کافراں آہیا عونی شیر
 دہسبگاہ وچہ پھال دے بن غالب شیر
 ڈبوئی فوج امیر تے جسدوں مقابل آہ
 کرک جنگ تیاریاں مارن جوش جوان
 سب دکھایاں تیریاں گڑھی آسمان
 سر تھیں تاج اندر گئے کبے امیر پکار
 جھوڑا تھی کیوں جسدوں سدھایا سی
 کئی ہزاروں دیگڑوں کر سٹیا قلام
 زرخیز داستان سے کیتے دیو قناہ
 رہے اندر مارا شتر سرلاں نون آہ
 سگ سریاں تے تہور جوداخ سرے ہزار
 بعد اٹھاناں سال دے میں سن یا لیاں
 نال اٹھایاں امیریاں ستین اٹھاراں سال
 بیجا دی نون آکھ، عرب امیر جوان
 بیجا دی سندوق نون جھب لیا ہاجا
 نکل ہندوتوں چھیا دیو جودا ہودا
 دہتر اندر امیر لہن دے دانگ پہاڑیا

ساعت پھیر آگے حضرت حمزہ کو ل
 دسد حال حقیقتاں سب غمخواراں نون
 بہت مسایا حال کہہ یاراں غمخواراں نون
 تے اس بوین دیا وہ انہیاں جو بن سبب
 بیوں جیوں چہ پر بوین سے آفت پانی رب
 بھیر فوجاں ہمزہ تے آیا ہا سردار
 فوجاں ہا ہر کڈ میان کرسی جنگ دلیر
 اچ برانے و ہر دی گئے اندھیری پھیر
 دو ہل ملانے سے بلوں تھیں ہو یاں صف آہ
 پر وہ اشقر تے آہیا حمزہ وچہ میدان
 اشقر اسمہ وچیا دہرتی گئے توان
 میں حمزہ لال کافرو دیکھو نظر گزار
 میں وچہ کوہ خافت دے جنگ مہا پرسی
 نہیاں خون چھاپاں حال کڈھی مصمام
 مرداراں دے ستاں نون کیتا توڑ تباہ
 اسپ سراں گان سر تھیں دی خوب سرا
 میں اندر میدان دے سارے گئی ہزار
 ستیں پے میں روو سو تیغ دیگھی حال
 ظلم کما یا تھا لہو ابر سے فے اٹھالی
 جھک لیا ہندوق نون جھب اندر میدان
 طاقی کھول امیر سے کیتا دیو دہا
 ماری تیغ امیر سے کیتا سبیں جدا
 سرسدا لہر بدن تھیں ہڑ ہڑا کتے گیا

حمزہ پکڑے سیس نول مارے دل کفار
 گھوڑے مارے ٹانگے سے لگے سوار
 بلزیر شیر دے دوڑ گئے حیران
 ہوتے دھچھو جھدے ہوئے مرد سوار
 حمزہ چھ میدان دے لفرہ کرے بند
 نالے کے پکار کے نتر بے جوان
 سن آوازہ اور شیر وہ میدان گیا
 حمزے باہنہ مارا کر کیکہ لینی آگست
 دونوں تھاں پکڑے وہاں تھاں نال
 پھر آگ لفرہ مار کے اونیس دیا سپا
 تیغ دوڑتی مار کے دے آہو لاء
 دہچی صف بھی ٹوڑ کے اندر قلب سپا
 سردھڑ فوج کفار دے کلد دھچ میدان
 پاس علم نوشیرواں میں دم گیا ایس
 مگر نوشیرواں دوڑیا تے سارے سردار
 حضرت حمزہ مارا دھچ اندا مگر سپا
 فوج عرب دی دیکھ کے ملکے آجی
 چونکہ کوہاں تک انبا نہ اچھا کرن دیس
 گھوڑے تینو پانچاں بہت لئے تغیر
 اتی فتح خدائے ہو یا ستاد امیر
 خوشیوں وقت گزار دے لہری شرف
 دے دشت امیر نے کار گزاراں نول
 پچھے جنباں امیر دے کیتی مدد تمام

سیس پیا دھچہ فوج دے سوا شور پکار
 لئے طرفے جھگے دل تمہیں گیا قرار
 گھوڑے کپڑے جھگول آندے کئی نیر
 ملی سوار سی پیدلاں ہوئے شکر گزار
 پئی صدا دھچ جھگول زمیوں بلے بند
 جنہوں خواہش جنگ دی تے اند میدان
 کیے گز امیر تے کر کے جوش سپا
 گھوڑے نہیں چک لے گیا نیچے اندھت
 اور دھچی چہرے دیکھ لیا فی الحال
 اندر فوج کفار دے تنہا چا سپا
 صف اگلی کفار دی کیتی مار فہا
 لفرہ سن لفرہ دے دلوں قرار گیا
 خون آلودہ آخندے سبناں سپہ جوان
 سن لفرہ نوشیرواں نت کھت و تیر
 پچھے فوجاں صاریاں سنس زیاں مردار
 کتنے مارے شیر نے کئے نہانت لیا
 فوج بچے کف ردی لگے لا لینی
 دتی فتح خدائے تے تازے ہوئے شیر
 مال غنیمت رخت دار بہا نہانت شمار
 مجلس لانی عیش دی کرد جشن کبیر
 خاص انبانوں دیو نہا خلعت تے انعام
 مستحقین خلعت دیو نہا سب سردارانوں
 خاص انبانوں دیو نہا خلعت تے انعام

بڑے بلند مرتبے کیلئے سو رہ عطا
 عربی نذر شاہ دیاں بہ دم شکر گذار
 ظاہر ہوا تو نینرواں سے نہ چہں مردار
 دھجہ دشتے بادشاہ نام جو اس راہوم
 ہوم بڑا ایبہ بیسلوان چالی گز دا قد
 کتبہ اسد سے تھجہ دی ست سو من ہی گز
 سرد بادہ چار سو پیکڑ سے اسدی لت
 لگے شہر دمشق دے آن لغا سلطان
 جاہ توں دھجہ دمشق دے گھڑی چر لگا
 بختک کے حکم توں لو توں گیا سدا
 دریا مل نے ہوم توں دنی خیر بچک
 ہوم دمشق آگھا گھلا اندر دار
 جاہیاں نے ہوم کے سبب سے مرار
 اول لگے ہوم دے کرد اصف شاہ
 دیکھ اسد سے سوال توں سدا پوچھو جان
 والی صفت اقلیم دا خاصہ راہیہ نیر
 سے تحقیق جو بادشاہ ہوا سرگردان
 ہوم کے توں بختک حالت کھ سنا
 سنکے کیا ہوم نے جاہنشاہ اول
 خوشی کرے میں تابع میرے پاس رہے
 جے تے حمزہ چل کے آوے ایس مقام
 یا تے زندہ پکڑ کے سنوں کراں سنرا
 کن مردواں اسد تو بہ کرے شب

سارے عرب میر توں کرد سے بیکہ
 اوہ سر فوج کفار دوا ہو بیس حال خوار
 گز توں دمشق دے آئے باہجہ فرار
 آ آ حکم حیا فدا اندر شاہے روم
 دھجہ ملک مشہور سی نور اندر بجد
 جے اک مارے نور کیت کرے البرز
 پیر چھتے سے سبھا کئے پوندے آن بہت
 بختک تائیں اسد کے کرد تاف عمان
 ہوم دمشق شاہ توں جا کے سد لیا
 دھجہ صبار دمشق دے داخل ہو یا جا
 بختک آئیاد سے تے سنگد اول کھرا
 اذن لہا تے جاہذا بختک حیدر با
 رور دے تھجہ جوڑ کے ہو بہا وں گدار
 دانگ گدا مرا سببیاں کرد بچر دعا
 خیر نہ نظری آگھدی ظاہر کئے عنوان
 میں لگے سر رکھا جو عاجز دل گیر
 آ یا مدد جاہو نے میں اول ہو پریشان
 بختک حال سناؤندا جیل چیل علی سنرا
 سن مغال سلطان توں جاہری اول کن
 کیا مجال میر دی اسنوں کجہ کسے
 جیا اندر میدان دے میں کرساں تمام
 لگے شاہنشاہ دے ایوں دیاں چمکا
 جے کجہ آؤ کر گیا کرساں حال طراب

سچے جنگ خدا جو مزیل شکر دار
 چل شہنشاہ ہوم ہے تیرا مددگار
 کندا مدد کراں گا آوے میرے پاس
 ایسے گل سن نوشیر داں نیپیا جھے نال
 جنگ تانیں ماریا جاکے اک لٹھا
 ہوم دشتی کون ہے عاواں اسدیاں
 میرا قدر امیاں آبولوں ڈوب گوا
 ہوم دشتی آپ کیوں نہ آئیں موار
 کیوں نہ مینوں کے گیا کر کے مستقبال
 بزرگہر ذیر دل ترو میں کوے بگاہ
 بزرگہر دشتی ول آئیسا ہوا چار
 بچے ہوم ذیروں کون ایسی سردار
 دیکھو نصابت تخت تھیں ہوم نہیں
 جا جیا بزرگہر نے لایا سچے نال
 خواجہ نے زینا سنے لے ہوم جوان
 صاحبے نوشیر داں خادم نہیں تمام
 شہنشاہ ہاں تانوں لازم استقبال
 جیو نکو تہر پہاں فرال زماں سم
 سے کے فرخ تہر سب چل کاون استقبال
 ہتھو بچھ کہیا ہوم نے میں فر ماہر دار
 او نوں لشکر نال سے ہوا ہوم ہوان
 سیں ذرا نظیر تھیں تریا بیز وکاب
 موقن تھیں بادشاہ تیا خواہر متکار

آگے نوشیر داں دیو سے حال سنا
 تینوں سرداروں دا وہاں اپنے دربار
 والی بہت اقلیم دا کیوں سے وجہ میں
 نے غضب دی آتکوں ہوسا لہ لولال
 سرداروں آبرو تہوں خاک رلا
 اور خادم میں بادشاہ جا ہاں اسدی اس
 مینوں کے خاندان جا نہیں کھڑیں بھکا
 کیڑے کی چیز سے تے وجہ کس نسا
 کیوں خود عاواں چل کے میں تانیں کنگال
 ویا تیری مدد والے دانش بگاہ
 ہوم دشتی شاہ دے آولیا دربار
 کہیں بزرگہر ہے آئیسا بزرگ وار
 قدمیں بزرگہر کے آن ٹکایا میں
 کردا ہوم جوان نے شفقت لطف کمال
 والی بہت اقلیم دا آہلے سے سلطان
 لکھا کے تے پہلوں پہاں وجہ تمام
 ہوتا ہے فرمان دے رہاں ہر حال
 رہندے تہاں حکم دے لوہوں رو تمام
 ہیر سلوک کماہاں شہنشاہ دیناں
 شہنشاہ دے حکم دے ذرا نہیں لکھا
 آگے نوشیر داں کردا عجز عیان
 اندر غم لیا خدا نال تمام آداب
 جان میری فرمان سے ذرا نہ سوا وار

لطف کرے نوشیرواں پیکار کے چہ کمار	خلعت دیوے سوم نون کو اہست بہت
تخت چہ نوشیرواں تے کرسی تے سوم	تے حمزہ دے جنگ تھیں سرکافر معلوم

کچھ قدم رسول مہین چلے طرف دمشق
 دے سو بھاہاں ہے جنگ خدا عشق

جانا امیر المؤمنین حمزہ رضی اللہ عنہ کا دمشق میں اور
 زمین پر نارنا سوم دمشق کو اور جنگ کرنا کافروں سے
 اور زخم پہنچنا امیر کے سر پر سوم کے لائق سے اور
 آنا مصری امیر کے بیٹے کا اور شکست کھانا
 کافروں کا اور غصہ کرنا ہر نگار کا

کے فوج امیر جہاں بیٹھا وجہ تمام اک دن عمر حیاروں کینہ لپاس بلا عمر امیر آکھ امین امیر سنیاں سے مہن اوہدے پاس ہے وجہ دمشق کا ہو لاکھ امیر داعی نقار سے ضرب نو بہت دہی کو چہدی سوئے مرد سوار مرد لاد و بوسے پردل شیر شکار	جہاں روز گزار داند جشن تمام خبر کچھ نوشیرواں کتول جلا گیا سوم دمشق شاہ نون پاس گیا ہے چلو طرف دمشق دہی پھیر امیر کے چوہما موہری نوح دہ امر سعدی بن راب جانہی طرف دمشق دے لپس گرفتار شائق جنگ جہاں دے ہوش کرن ہوا
---	--

<p>جاندا کنگ امیر دنگرے مگر یہ آن پہا کوہ تکت تھیں مولیٰ جیغ گذار سارے دشمن زہر کر لئے گاڑی لا دہری مارے جہاں شہر اندسے بیکار کیتا آن دشمن تھیں کوہاں جہاں مقام طرفے شاہ دمشق دے کرتد یہ جہاں</p>	<p>جن رابے نو شیروان نہ جہا گیا دھماں اندر ادھ سے کردی خلق بیکار اگے دہر نو شیروان لب لانا دیا حمزہ اندر خلق دے غالب تے بیکار منزل منزل جہا ندا حضرت عرب نام عمرہ بے عباس نوں لکھو میرا فرمان</p>
---	---

کا فخر و داستانے مٹھا شاہ جب اس
رقعہ طرفے بہوم وی لکھیا نال قیاس

مضمون فرمان خجستہ عنوان

تجدد نمود

<p>دچہ زمین تے آسمان جہاں ہے فرمان سے باہجہ شہر یکے سے دامن خالق بھیک بدنامی تے تہتوں ایہہ ہوئے مردود عزیزا لات مناس تے نکھہ تھیر نادار نیا کاس دے ملک داسا پھنڈہ دار جو منکر اسلام داسر لہد سے برفاگ جہاں ہی بہیت ہے گئی سگد و چہ جہاں جہاں دیو انمول مارہا کرے جنگ جہاں بختک شہر میں نال دل دیبا ابن قیہ ایہا سنی فوج دے کیتا قبر انہاں</p>	<p>نول حمد خدا انمول جہاں جہاں مذہبوں جنسوں لہد کونی نہیں شہر یک گہروں تے ترسایاں سنسے ٹھور دیو د بت گر جھوٹے لعنتی پوجا وی بدکار بادشاہاں دابادشاہ ادھ واحد غفار ہر ہر پیغمبر میں اہر حق مذہب پاک سن گئے بہوم دشمنیا حمزہ دا فرمان میں اندر کوہ تکت دے رہیا اٹھا اس نال پچھے میرے کا فرمان کیتا بہت فساد پھر با میری فوج نوں شہر شہر انہاں</p>
---	---

ہن میں آیا نفع کرتاں ابہہ آئے نس
 لازم تہد و خفتیا ز منان نہ چھپ
 جے میرے فرمان تھیں کر چشموں انکار
 کوٹ تیرے نوں توڑ کے رات رات دیاں لڑا
 میرے اکو ملیوں ہووینگال برباد
 جے کچھ چاہیں خیر توں مجھ سے حسرت ہو
 عرت حرمت تہد دی رہی سب بجال
 نامہ پورا ہو یا کرن فس فہ بند
 حمزہ نے فرمایا کون لیجا دے گا
 عمر امیر کی بیوں اٹھ کے عرض کرے
 دتا خط امیر نے عمر امیر نوں
 اوہو تہا امیر نوں یاد جو آئی سی
 پڑ گلاہ ہتھ اٹھا حضرت عم نبی
 عمر امیر دیکھ دے ظاہر ہے سنا
 کبھی چیز امیر جی گول کرن عطا
 سن حمزہ صبر یا سیکے نظروں چھب گیا
 ساتوں نظروں آؤندے کہ عمر امیر
 راحت دیکھے سرے تھیں حمزہ تاج انار
 خوبی دھنی تاج دی سب دے حیران
 بیا خیال امیر دے حضرت کرو عطا
 دانی ہفت اقلیم نوں اول کراں فس
 تے جنک دے شکم نوں کراں وہا چھر
 فرما دے سن عمر نوں حضرت عم رسول

تیرے پاس پناہ لے گئے دشتے دھس
 نائے مال خراج لے حاضر ہووین آ
 تینوں نے کفار دے ماراں کر پیکار
 دھو دشتق ماریاں پھو کاں لا منو لا
 شہر تیرے آدمی سب ہووین ناشلا
 ہیرا ہیم خیل ہر ہڈ سب سن مسلو
 نئے انجم انکار و اسرت رنج مال
 طرف دشتے تو رناں چاہے قدر بند
 رقعہ میرا ہوم نوں کون پب دے گا
 رقعہ باجوں اساندے کبھڑا ہو رکھڑے
 عمر امیر چلیا طرے ہوم زبون
 جو تھو کہہ قاف تھیں نال ایسا سی
 جے ایہہ تینوں دیواں میں کار کریں توں کی
 امیر برانا ٹوپ ہے میرے کم نہ آ
 کتھوں تاج دلا ہی لیا تھیں من گوا
 دیکھو سب حیران ہو کھندے سرک
 ٹوپ ڈھسا سر پا دھنایا سدی تمیر
 اندر تھیں ساریاں پھر سو یا اٹھا
 عمر امیر دیکھ کے ہوویمیا حیران
 کہتے گا اسنوارساں میں استوں سر پا
 پھر شہ میں گاوس دی دیوہں جسٹ گوا
 پکڑیا واں ہوم نوں کر کے چھب امیر
 جے امیر نیت تہد صدی تاج ماریواں کتھوں

مارن نال فریب دے کڑھاں نال خند
 تہہ ہوں میں نندہ ہوں ہے کر میں سو گند
 عمر میرا کھدا عینوں قسم خدا
 دشمن لدا بولے کے کران نہ مال فدا
 دکاناچ امیرتے لیسند امیر عیار
 پاٹوئی دچہ تویرے لے خطا گیا سد بار
 جہاد بانوں ہوم نوں جہاد کر کھلام
 در بانوں نے ہوم نوں دتی خبر پنجاب
 ہوم کے وہ کون ہے عمر امیر نام
 ہے تے دچہ جہان دے حمزہ ہند اسو
 نال کھلم کھلم بولیا بھر کے ٹھنڈا ساہ
 چالے جاندا استیاں بن لشکر فوج
 بادشاہوں نوں پکڑ کے را تو راست لیا
 لے آؤس دیکھئے ہوم کرے فرمان
 ہوم ہوشی دسی نظر حیاں او پر عمر پائی
 عمر کے نہ مس چو لوکھ ہو دیں گھا
 ہوم پکارے خفا ہو کی پوجا دیں گھا
 عمر کے لے دیکھ لے اسیں ہوا انہ گے
 حال میرینیا ہوم تے قہر غضب وچہ آ
 نے تلامش چاہئے لا نوس کنی جو ان
 یکے یکے رہ گئے سب کافر بد زلو
 دیکھئے ہنر امیر و لوک ربہ جہان
 عمر گیا دل ہوم دے مولی بہر دیا

میں مرزاں دچہ مرزاں ایسہ نال کال ہند
 با اسوں کس کسینوں دیویں نہیں گزند
 جان نہ ماراں کسے دی میں اسوں کھلا
 جیوں کہیں حضرت تاج امیرینوں کو عطا
 راضی ہو ہو چھا ادبوں سو سو وار
 او سوواہ دمشق دے آسنا وچہ در بار
 عمر پیدہ دے تے لے آسنا بقیام
 عمر امیر دے تے تے مسکدا داخل کھرا
 ترو میں رو رہا کھدا پچھ نہ کچھ کلام
 پر امیر چور نہ ہوندا اک نہیں سی عمر
 جس تے میں پھیرا کیستیا مار فنا
 تے مرزاں یاں دہا ہاں لیسدا چو خرچ
 مارے سو سو جتیاں دیوے مسخر اڈا
 نال اعزازت عمر نوں لیا بندے دیان
 مس مس ہو لوٹ پوٹ ساری ہوش گئی
 جتنی زمین کافر اتنا دیویں گھا
 منحصرے کپڑاں نوں کیو سو دوا دیں گھا
 اک بل اندر تہہ نوں چا ترنا نال گے
 کہتا لہردا ایسوں کو رو پکڑا فدا
 عمر امیر ہو گیا پاٹوئی پنجاب ان
 خشاہ کے نوشہرہ دیاں لہہ کی ہے پر اوہ
 دیو پری تھیں ددہ ہے ایہ نظر انسان
 کن بے مذہب ماریا گنگ اک گھا

دہی سٹ اچانکے موسم جو بھال پیا
 اٹھتی جی دل اپنے کر دا موسم نکلا ہ
 سکی مادی موسم نے پیا وزیر جو کھیل
 کئی عرض پذیر نے سادی قدرت کی
 میں نے تینوں ماریا بیسٹوں قسم رلی
 وزیر کی کوئی تدبیر نہ تھی پیا اچانک آ
 پھر کبھی دل ہرنے سٹ لگاتی ہو ر
 پھر کبھی دل اپنے دیکھے کرے دہیان
 موسم غضب چو آئے کے کہے پکار پکار
 آپ نہیں ہو مار دے جنوں وار وار
 سٹریاں دالھیاں ہاں میں کہ کہو تیار
 توں کیوں مینوں ماریا کر مغلا اٹھیا ر
 میں تینوں کہ ماریا دل دچھ لیں دھیار
 تینوں مٹاں مارا اٹھیا ر طرار
 تینوں مارو تو داونا جو کستا اقرار
 داری آئی دعویٰ میں لیادن حصار
 لہو لہو میر میر سے دھم جہدی سنار
 ایہ گل سن کے موسم زلی آئی بھیتام
 تھو دھو توں دھیر شکم نے ٹیسندرا شکم لگا
 بھٹاک کہند امر دپے عمر حیار طرار
 ایہ گل کوئی بان تھیں غور بھٹاک بھرت
 تھو ڈنڈا بھڑا جیا عمر حیار طرار
 نکاتی کوئی کٹ کٹ دھرت اسے مردار

مجھے ہوش نہ بھجا ایہا مساکر کیا
 خاص وزیر جو ارب را بیٹیا اس جاگاہ
 پایا دلیری کسیا کر ہر لسانے نال
 میں کد کد لہا بری اپنے وانی دی
 برسوںے داکٹر ک کچھ میں ہی سنیاں ہی
 مینوں با بھگ گناہ دے صفت نہ مار گوا
 موسم پھر انڈی پیا کر بند شہو
 کول بیٹیا دیکھیا تھو مین مغل جوان
 کھے تھیں فرادے مجھے مل بیٹھے مردار
 ہندے ہو خود سٹھے کر دے لسان شمار
 ایسے نہ میرے تہ دی ملی تانوں سار
 مغل کے کچھ ہوش اٹھل سدا پون خوار
 ایہ کچھ بازی تہ دی ہو گسٹر دا کار
 لگا ہو گسٹر دھو لے مجلس دیو چہ کار
 ہن کیسے لہزاروں ہاں بھدا سے یار
 لہو لے ہن ہناں بیٹھا وقت گزار
 اس بانسی وچہ تدبیر دی جان گواسی مار
 دھو بیٹھا بھدر جان تھیں ہو گسٹے آرام
 مست میرے وچہ شکم دے دیسے کر دا
 جانوں مول نہ مارو ہی مینوں سے اعتبار
 پرین جی جان تھیں دھو چہ ٹر یا محنت
 کرسی اتوں مٹیا موسم بلیدہ انار
 کیتی ظالم زادوں جو نہ بھراں دی مار

مقال کفالت نہ کیجھا تو گواہے جوڑ
 گواہے گئے لوگاں جھون سرینا وان
 چکاڈنڈا پیر یا پیر نہ چھڈی بوشش
 شد پیر میں تے جوہ اندر در بار
 ظاہر نظر آندا کوئی مارن بار
 عمر مہار ظر در سے دلوں بچ رو گیا
 ہوم چ طرفے نووندا پیر دا پیر سے پیا
 ننگ اندر چلتے رہیڑا پیر دا ہوم
 عمر نہ نظری آفندا نڈا توڑ سے پیر
 کرہ سو سو جاہزی تو بہ تر ب کرے
 چھوڑا دادا واسطہ میری جان نہند
 پیر سے اسد سے لاہ کے مار سکر کاد
 قہر جو کے سکھو آکھ دیسا میں دس
 تیرے مال خرماں میں کھند ہوم شہر بر
 کہے عمر بن دلچ لے عمر واد فریان
 تانے داڑھی من دے میر لا پیر خراج
 میرا امیر خراج ہے جان سارے شاہ
 انہاں منیاں داڑھیوں مجلس دے چکا
 آپے رگڑ تار دے تیر کناری نال
 دو توں پھان پیر ہاں براہ برابر امیر
 پلوں داڑھی نہند دی ہوئی جسے دو
 وال سون لاہ دے مہاویں کھڑے نڈا
 امیر شتاب خراج وہ عذر نہ کر انہسار

گھوڑے پڑانی ڈنڈوں میں متعلق بخوڑ
 ہونہ سر کھند تھو پیر سر کپو لبان
 اڑے غصہ دی ضرب تھیں جوڑے ہو گوس
 رو رو آہیں ماروایا کھٹکے سے چکا
 اس ان ڈمھی ماروایا پاک نہ بچھے وار
 ہوم کے میں چھیر کے بدلہ کیر لیا
 پیر الفت عمر تے لالوں لاہ لیا
 تے وچ مجلس دیکھدے مرد سبے غوم
 بھل گیا میں واسطہ ہوم کے تین چھٹ
 آس ہی تین جانہ دی دو چہ بہت ڈر سے
 دکھ لوں سے جان تھیں ہاں فرما نظر
 آگے تھان جا کھرا ہو ٹوٹی لئے لہار
 دوونہ گانوں کافر آتسا سولی دس
 میں جانا یا دو سر اجانے عرب امیر
 کھو جاے شتاب میں سواں پکڑوان
 ہے کہو کرنا عذر ہے میں پھل ساہ گران
 تہو میں نیک بک بکھے دے دو توں تین گولہ
 ناٹھ لے سب بیٹھ کے حال امیر سرکار
 اودھ میرا اودھ تھو دا گھٹ نہ اودھ کمال
 دکھ گوتوں دو سری لاہ مسافروں دہہ
 اک تیرا اک اسان دا اس وچ شاک کو
 لہروں دودھ نہ لاں میں منوں قسم خدا
 یا تے قیمت لیس دی امیر دینت لہزار

تے دند نہرا چپ کر ۱۶ یوم ۱۷
 پھر شریا خط یوم سے گنہ انہیں مجان
 صلح کر سال حمل میں جس کا ہی مطلوب
 سن کے عمر جوابوں میں بوجہ جلد ان
 نئے طرہ عیار نے صفت سانی سور
 سن عمر و خزا اندامیوں بھی دکھلا
 عمر کے مکمل وصال میں توں میر سے نال
 ادھی رات میر نے بین لے پھینا
 نال حیا رطر دے اچھے گیا ہو دوران
 خندق چھان مار کے دوڑیں تب گئے
 ایک جگہ وہ دو اُن نے کیا اتات آرام
 یوم سے سب انہوں نے اول میدان
 کہتے چالی مثال دی نہیں اٹے پھینا
 پیر و بر سے اس لٹ تے گنہ انال ندا
 گیا جو ان ہوا چارو پکڑا غف و ن پلا
 جہاں ات چھو کی یوم سے سار پٹے چپال
 دیکھ پکارے آخر میں میر طرف حیا
 ایہ بھی دے دیکھ دے عمر و طر عیار
 تہوں یوم پکارا کہتے ہے اچ سام
 ستمناں توں وجہ بہت داناں پر لار
 ایہ گل سن کے عمر نے کیا حمزہ توں
 سو کے چھین صودا گراں آیس عمر آگہر
 جنگ دیکھ پکارا کہندا توں میں توں

۱۵ امر ہی پیری زمین سے بینوں کیا کہ
 جہاں کے کھ میر توں میں تیں وجہ وفا
 صلح کر لیں اندر میں عمر و نقیوں معلوب
 آیا پاس میر دے کیا حال بیان
 سو سنا یوم جوان سے سدا صحت نہ
 کیڈ کر سو سنا یوم سے قوت صحت کا
 نور دکھاواں یوم دانالے حسن جمال
 میرا لے کھڑے مت کو کرے سار
 آتے شہر مشق دے گرد حصار جوان
 تخت کند دیوار تھیں لہر چھب گئے
 فخر ہوئی تے یوم دے وجے طبل تمام
 نالے مئی نو شیراں نالے سب جوان
 سدا اندر لے یوم نے مئی وچ میدان
 چکو میر سے پیر توں سب جوانوں
 پیر نہ ہرگز تلب تکلے نور لگا
 دس و ہیند ماں نیک سبلن خوار خیال
 دیکھ رہیا نو شیراں سن تو میں حیران
 انہاں وہ ہانڈی سے نے خبر نہ باقی سدا
 دستہ نال جو آئے کے چکین پیر تمام
 میر کی کھ سے پیری پٹے کس دامقدار
 میں جل چھڑاں میںوں سدا آدیں توں
 پاس آمد تو نام دے ہو کے غاب دلیر
 دیکھ کھ ل اوس جوان اول کول کھنا توں

عمر چھ ماہ کا ایسے دائرو میں کنہہ حاصل
 ہتھال عمر چھ ماہ یاں ہو جو کے نزدیک
 لشکر کھمہال کے کو تاشہ پار
 ترفوں جلکے تو مہدی عمر کے تعظیم
 کس مطلب لڑوں ایوں حالت جس کیا
 ہاں سو اگر مہر دہم کرے اظہار
 میراک غلام ہے وڈا صاحب زور
 کدی کہ لہو لہو ہوں ہے میں جساں کم
 ہجر کاں جہنباں سے کدی کے اعلیٰ گل
 منظر سے کدی چھیا چاہاں میں
 کوئی نہیں سیر دا دیکھہ طبع جاواکت
 سے کدی جو پیسواں کو نیر سے یا دور
 دیکھہ تیری من مردی میرے پیا خیال
 میری پشاک روزو ایسا دہرت دہسا
 سکے کیا ہوم نے جھبے سے سد بلا
 عمر کوا زہ مریا آنو لادی شیر
 ہاں کھلنا موسم دے آسونی سردار
 نے کنہہ لے لت فوں اٹوں حکم غلام
 ہوم کے موہا گلو کی اس وجہ اسرار
 تیری ایہ غلامیوں منہ کسے سرو وار
 عمر کے پور کونوں اسدی جان مکا
 شوہرے تو بادشاہ اسدی جھگنت صدار
 دہبی وارسی ہوم نے کیا لے چاک چہ

فرماوے تو نیر غلام عمر چھ ہی سے حال
 کہندے حمزہ ہو سنی آل عمرے ٹھیک
 پردے دلو جو جنگ فوں کھلے تیار
 ہوم کے فوں کون سے کپڑا وطن قدر ہم
 نال اساتے تدرہ فوں کی کچھ کم سپا
 اندر تیرے شہر سے کن آپا پیا پار
 جنوں منت ستاؤندا زور کھے تے شور
 میں عاجز اٹھ کے لہن پوندا جمع
 ہے میں جھلاں ماریا اللہ دے کھل
 ایہ قضیہ خبر دا گل غنہیں لایاں میں
 طبع دلور او سدی سخت ایہی سبک
 ہر اک غنہیں ہر جیلے کشتی کرے حمزہ
 اہہ جیلے جو آکرے دہنہ تیر لال
 مر جاوے تے لوسا کے کو پستہ
 تیرے اوس غلام دا دیواں کم جہا
 جن سے کھڑا ڈیکھ دے اینوں شاہ دلیر
 ہوم رکھے جاپیر فوں اٹ لے مزار
 حمزہ کسے غلام ہوتوں بد زاد حرام
 کہو غلام تے چڑ پوسے کردے پتکار
 اس بے اور غلام دی خصلت تیری غار
 ہنہاں گللاں غنہیں جھبے یا لہو غنہیں ستا
 پیا دکھاوے آواں کرولے انکار
 کسے تیری غنہیں گزریا بخش دتا میں خبر

حمزہ کھنڈا پرتوں پہلے میرا چپ
 بٹک مثل نوشیروں سارے گئے پچان
 حضرت حمزہ اٹھے رکے پیر ٹکا
 دپہ انگلیاں ہوم دے ہو یا فون اوان
 ہوم رہا حیران تے دکھے سسز ناپا
 ہتھ مٹا پالے گیا اوٹوں چک امیر
 چاسراتے پیر کے مارے دصرت اٹھا
 عمر امیر دوزکے لیندا اٹ اٹھا
 ڈوین دیکھ احوال فون نعرہ کرے بند
 دن پیادے گھوڑیوں لوسپا میو گھیر
 اید گل من کے فوج صب ہو دسیر بنی
 کھالے کیس عرفوں پچھا میرا رکھ
 حمزہ پوندا لیکے مارے غسل ہزار
 پچھے عرب امیر دے آہا عمر جوان
 آہا دچہ حصار دے بند امار دمار
 نالے عرب امیر دالفرہ گوش پیا
 جسا ناخال امیر دے میل ہی تلوار
 کر کے تیخان نیکیاں اٹھ پئے یکبار
 اگے درے حصار دے آہے بند ققام
 تیر تنگ چلا دندے باسوں اندوار
 اندوار امیر سردی دگدی ہی گوار
 نہنہ شیر امیر نے سارے سے دبا
 ایوں لڑ دے لڑ دیاں جاندا روز دہا

ایسا وار نہ کراں میں توں ہی زور لگا
 کردا نہیں پہل سے ٹیک امیر جوان
 چک نہ ہو یا ہوم تمیں لگا زور لگا
 ناک کن آہیں ہوسدے تریا ہو حیران
 پیر کے لے اٹھتیں میرا پیر اٹھا
 لے کے تام خدا پیدا نعرہ کرے کبیر
 ہوم دشتی شاہ دی ہوش گئی ہو دا
 پاورے اند تو برسے دتا مال خدا
 تنہا حمزہ آٹیا اندر ساڈی بند
 ددہاں تائیں پکڑ کے چپا سکو شیر
 حمزہ نے بھی اودھروں آتھ شیر لہی
 سزا ساڈی تیغ دابین سپاہی چکھ
 نوی دگا فی خون دی جساں کڈی کوا
 شیشہ نعت چلا دند لانی آگ جہان
 باہر فوج امیر دی معلوم کرے پکار
 گرد فوجی ملک دے شور پکار پیا
 عربی دھل نہ لاندے ہو بیٹھے اسوار
 اندر جوش خروش آئے گرد حصار
 نہ اندر دڑ سکدے ہوئے بے آرام
 ہمی لشکر کف ردا کر دیا ہی پکار
 قتل بندے دچہ شہر دے کافر با سچہ شمار
 فوج ہمدار ہو گدی ہوئی بہت فنا
 جمل سیاہی مات دی پئی تدا منوں آ

و پلا دھی رات دا بندہ آپا جنگ
 جنگ دی وچ فطر دے آئی اتم رسول
 دھنس حال امیر دسرون لئی دستار
 چند جنگا چسریوں دین پوسے شکار
 بجلی دنگوں چمکدی فولادی شمشیر
 جنگ دیکو اکاڑوں گیا کنار سے ہو
 گنہا جو م جوان فوں آستان تدبیر
 ماری تیخ اٹھا کیے حسب پھیاری ہو
 ہوم کے اسے جنگا بنے صلاحیت کار
 قیس کو میں عمر نون پھیوں دہوشا
 جنگ گلے فوج نون پئی مڑتے دھا
 ہونی شیر امیر دے ہوم پھیاری آ
 چار انگل دھن میں دے کھب گئی تلوار
 جان بچے مڑ دیکھا ہوم گیا حسب نفس
 حضرت عرب امیر ملامی بیا گپھاری سما
 آپ عرب امیر دے بیا سر سے تے گھاہ
 دیندیا شمشیر خون داسیں دھول اک تلوار
 کینا قصد جو اندرون ہاواں شپ حصار
 ماری لت امیر نے نختے نون پرکار
 ماری چھال امیر نے آئی باہر وار
 غنی پئی ہن ناں ری طاقت ہوش بقا
 پامنی لہوا بیٹھے لے آئے دھ فوج
 گیا امیر جو زخم کھا جاتا جھروں حسب

دیکھو دیر سی شہر دی کافر ہوسے تنگ
 تن ہیبت تعین کنیا ریا قرار رسول
 زلف برہنہ شگدی تخت کالی شہدار
 سونوں جنگ چلا دھی جوشوں شہنشاہ
 سرہیوں ڈھانچوں نون دھ دھ گنگھار
 مت عربی لکت تیخ تعین تن کر جاہ سے دھ
 بے جو نظری آؤندا سنگا سرون امیر
 بدن امیر جوان دا ہونے ٹکڑے دو
 پر بے لاگے جا وصل ساڑے عمر عیار
 تال میں مارا امیر دی دیواں جان گوا
 حمزہ کو لوں عمر نون دتا دور ہیشا
 دھنیں تعین میں تے ماری تیخ اٹھا
 گار تم امیر نون ہو جاندا ہوشیار
 جا لگیا دھ فوج دے کت کتکے دس
 بڑا وہ ہتھ لہا آئی اموزی حال تباہ
 کول او لنگ نواریاں نون سرون دھ رہا
 طاقت گئی امیر دی رہیا نہ کچھ قرار
 دروازے دل دڑیا بندار کے دربار
 تھہ ٹکڑے سے ہو کیے دھرت بیا کبار
 لے طاقت ہو دھرت تے ڈکھیا ہولہا
 او نوس بار امیر دے لیندے آن اٹھا
 ناں کچھ خبر امیر نون میں دے گت مہج
 ماری چھال حصار نون آئی باہر وار

او دھرو فوج کفار دی شہروں اندر وارد
 دہ عراقی عاپے شہروں باہر وارد
 اوڑک جاتا عوسیاں غالب ہن کفار
 نہڑھے ڈھکے مند نہیں عینی فرخ خال
 فوج امیر کبردی سب لے آئے نالی
 آئے وہ حصار دے عربی قدر بلند
 پچھوں فوج کفار دی گردے تھی آ
 شاہ پچھے نوشیرواں کہہ اسے ہوم جوان
 اوہ کہنا میں خلق تک سیس تو ایسا پیر
 فرماوے نوشیرواں دوجی وارعیان
 تھے توں لت مار کے ہم نہ سکدا مول
 کھوڑا لگا ہوسی سراوسدے وج عہاد
 تک کہنا امیر ندا مسفرہ زندہ ہے
 حمزہ ہوسی مرید اٹا نہیں فوج ڈری
 ہن عربی کی چیز نہیں ہوٹیا سر دشتاہ
 رل مل کافر بیچو کے کرن کے تہسیر
 تک کہنا تک وہ پچھو پو عرب نام
 کثرت باجوں فوج دے نہخ ہونگ حصار
 پھیر گل سی نوشیرواں کاکھ گلے فرمان
 اسے حکاں دے صاحبو ہے میرا فرمان
 حمزہ عربی مارا دیہ دمشق مقام
 اوہ ہن وہ حصار دے پھر بلا سہیں حصار
 ماہدہ ہوی فرج دے ایہ ہے فرخ مجال

وہ غضب پاں تیز پاں کر دے ہوش ہزار
 لشکر نالی کفار دے آن کیتی پیکار
 لے حمزہ نوں آگے طرف حلب سموار
 من حلبی شہزادیاں کیت استقبال
 عزت لے تعظیم تھیں سب بکتے خوشحال
 خندق آب بھر لیکے دے کرائے بند
 تیر لنگ جلا دندے دونوں طرف کہا
 کت ازحم امیر نوں لاشیا تہہ خصال
 شک نہیں پوزنم تھیں مویا ہوگ امیر
 اتنا لگا زخم ہے گل جاندی جان
 خندق ٹپ نہ آؤندا **اوہ** عربی مقبول
 تا میں تا میں ہوٹیا عربی زار دشتاہ
 لگدی پھردی فوج نہ وہ حصاراں دے
 وہ حصار حلب دے ڈردی آن ڈری
 حکم کرد سپاہ تھیں مارو غلبہ پا
 توڑو وہ حصار دا عربی ہون اسیر
 آدن سارے بادشاہ لے کے فوج نام
 کر عقبہ سب ویریاں قتل کروک بار
 طرے شاہاں سامراں لکھیا ایہ فرمان
 لے فوجاں ولی حلب لے ہو پو پو جلا دشتاہ
 لشکر سدا وڑ کے وڑیا مند مقام
 حکم قلد حلب دا توڑن ہے دشوار
 فرض تھیں پر آذنان قول پھر حال

جی جی عربی فوجدار دشمن ساز ڈھیر کیک
 میں جہاں جو اتنا تدا سے نہ نام نشان
 تہیل لہا سے پہلوں مکان دچھت م
 ایہ پر دہ نہ شاہ داوکی موت اقلیم
 دن دن لشکر آئندے ہی جمعیت قلم
 آہا والی حضرت ناصر صبری ناصر شاہ
 حال جا پینچا لو سنوں ایہ شہی فرمان
 آہا ایس کتاب فادیکھ بھڑی حال
 دھڑ ناصر شاہ ہی **عبدالحمید** نام
 جیوں جیوں ہوئی حاملہ اہہ جی سے مرقوم
 گئے کہ اس صاحبیوں پر آ آ آ آ گاہ
 جاہی وی دچھ حضرت مریلمے فرزند
 ناصر شاہ خوش ہو بیک عمر رکھا یا نام
 پر اندر بخلق دے ایہ آ آ مشہور
 نئی معلوم ایہ خلق نون مریلمے دان فرزند
 میں ایہ پیر جوان سی شیر لکھن پر زور
 بھری جوانی شیر دیشی روشن فرزند
 نہ صرف سے عمر نون خلوت دچھ بیان
 تے کیا جو مار یا عربی حسنہ نام
 سن فرمایا لہرنے میں گھر جایا میں
 جیکر میرے باپ نون انہاں کیٹا مقتول
 باپ میرے جن ملیا باسنوں مار لو ان
 ایہ گل کہہ کے چلی کھڑا **پہن** عمر نصیب

سے سن انہاں ناگن ایہ تہ بن نھن شریکت
 تاں ملکان دچھ صاریاں سوی امن لہان
 محبوب کہک نون **نور** ندر ملے انعام
 چڑھے بہادر مرد سے لینے نون عظیم
 گرد بگڑے شہر دے پہ حلب لول گمیر
 مریم حمیدی مری نون حمزہ گیب دیاہ
 چڑھی ناصر ستہ نے اسدا کل بیان
 دچھ زانی مہر دے صاحبہ سوال
 جیوں جیوں ہوئی محکم کیا حال تمام
 پر ایہ جمعیت ہیر نون ناں ایہ معلوم
 بھی واقف اس جمعیت د آ آ ناصر شاہ
 اہہ ہم شکل ایہر د صورت وانگوں چند
 دن دن یا کوست پر دوش اندر خوشی تمام
 ناصر دافر زندے عمر تمبیل غنور
 عمر شے ہی خوشی دے ولات دچھ زند
 شانی اسدا ملک وچہ مرد نہ آ آ پور
 دانشمند کمال سی فوج خلقاں مشہور
 سا حال سن وندا جیوں پونسا فرمان
 اہو تیر لہا پ سی حمیدی دچھ تمام
 جے کواں قصا ص سن تم گویا میں
 جے تے بدلہ ناں لو ان مرد نہیں میں حال
 کار جانی **ملا ناں** حاکم کار لو ان
 چیل ہزار اسوار تے کہا نقب اوجار

میں

نائے ناصر شاہ بھی جرحہ ہو گیا دوران
 جاسوسوں نے ذیبا جانکنگ فی حال
 ہوسوں لوگ پکڑو سے ناصر اور لبند
 جیون پیدا ہوا کیتا حال بیباں
 چیل نزار سوار لے لیتے آوے گا
 سن جنگ دھمکدے ہو رہیا جبران
 جے آیتے کس طرح گھٹ گزارے گا
 رہند ہی دھمکدے جنگ نشنت نصیب
 ظاہر ہوں نوشیراں آیا ناصر شاہ
 جنگ نے دربانوں کو چھڑیا فرمان
 باجوں کے حکم دے دے نہ اندوار
 من لیا دربان نے جنگ و فرمان
 لوگ دتے دربان نے ہائیو نہیں مگر
 ہر گل سن کے طرے پکڑ لیا دربان
 سرداں ناہیں لوگ کے مدد کے لیے تھیں
 شہر سی نوشیراں دھمکدے بیباں
 ہر گل نوشیراں حکم کرے اسرار
 آکر سلطان دے نال آداب پیار
 آ ناصر دھمکدے نال آداب تمام
 تے کج عمر نہ ہو لیب دھمکدے کلام
 قریبا نوشیراں کہہ لے ناصر شاہ
 ناصر شاہ مجھ بھگے ہو یا عرض گزار
 بے اسوں دیوانگی عقلوں خبر نہ سار

چلے طرف جذب کے نوحاں مردان
 چڑھیما پت لیر دا لڑاں ت ڈنڈل
 معلم ناہیں کے نون حمزہ دا فرزند
 قوت دیو چہ شیر سے حمزہ دانگ جوان
 نال تڈے آسے جنگ چھاویکا
 ایہ بلا اچھا کئے بی سراس نے آسن
 جے ہے بہت ہیر داکدی نہ ہارے گا
 نڈوں لشکر مصر دا دھکا آسن قریب
 مئی شہر شاہ دی مدد ایہ سپاہ
 ناصر شاہ دھمکدے بارگاہ دخل نہ ہا دستان
 جان میں حکم پچا دساں گھلیں اوہ دربار
 ناصر شاہ تے عمر بھی نڈوں پیٹے آسن
 حکم ایہ سلطان داسو ناناں د لیر
 مارکی دھمکدے کڈھ گوانی جان
 سمیریاں ہی دیکھ کے عقل گئی سب عقل
 ناصر دے فرزند نے مار دنا دربان
 سن فرزند لیا د ناصر نول در ہا
 ناصر شاہ نے عمر نول کھڑیا اندوار
 والی آفت قلعہ نوں نیوں نیوں کرے سلام
 تے آداب سلام دلایا نہ ہرگز نام
 کیوں تیرے فرزند نے کبت مرد قبا
 ایہ میر فرزند تے مدت قہیں پیار
 ماروا لیس بہارو اللہ سے دوبار

جاں سالوں دربان نے یکدوتا کھلیا
 لئے دھبہ دیکھو اچھی مشرت رکائی دھبہ مار
 ابہر گل سن نو شیرواں سب سب دربان
 کدے حکموں رو کیا مردانوں دھبہ رواہ
دوبال تہہ تہہ کے عرض گذری رو
 تلوں جنگشہ دے کبند اندر گوش
 دھبہ بارے آواز اسدا با بھرو مند
 دربانوں تلوں میں کریمہ بیان
 ابہر گل سن نو شیرواں فردا سے حیران
 باجوں جہر نگار دے راکھا ہوں بند
 سرتی پورا بھد واکر اترار گیا
 تے اس نے دھبہ مڑے کیا گول بیوہ
 جنگ کھول ساؤندا سارہا حال میں
 ابہر گل سن کے بادشاہ دل دھبہ مار چھپا
 پیر اپنے دریاں بیٹھے جو تہہ م
 سارے کھنا کھاوندے جو اندر دربار
 بڑا کھڑکھ خدا بھی رہا تھو کش
 دھوں خود نو شیرواں تلوں کسے بہان
 دیکھ مشتاقی گھیلی او توں خد منگار
 خادم آگے بڑے عرض گذار سے جا
 عک کے جاٹہ نوں مڑ کے آکھ سنا
 مور گھری نوں جنگ سے میر اتیر نال
 خادم آگے شاہ دے عرض سنا دے جا

آون دتا مول نہ سالوں اندر وار
 اس دربان مغرب نوں مار ہلایا پار
 تے ذبا یافا لوقا ہر کر و بیان
 خا سر کر و حرامیوں کر ساں حال تباہ
 جو جنگ فرمایا اسان کما یا سوہ
 ابہر سے بہت امیر امول نہیں پہوش
 توب نہیں مت کید ہی حدت جان کا
 ناصر عمر اچانکے اندر ڈرل نہ آں
 آٹا عبد امیر دا سے مشہور عیان
 جو رواہ نہ کران میں کیتی اوس سوگند
 تے اور عہد اقرار تمیں کیونکر ہار گیا
 حال سادیں کھول کے مڑ کھنڈا شاہ
 سن حالت نو شیرواں جو رہا حیران
 ناصر مصری واسطے کر کی کسے عطا
 جو نیا وقت طعام و اما ضر کرن طعام
 سبھال دی دھبہ خد متے حاضر خد منگار
 تہہ غضب دھبہ دہد سے بڑم ہار گوش
 کھانا میں کھاوند اعرق زاد جو ان
 بکھ عمر توں کھاوند کیوں نہیں آ پار
 کیوں نہیں توں کھاوند حضرت آکھ سنا
 تیرا کھنا کھاواں میں پر نہیں روا
 کیونکر تیرا اسان تے کھانا جوگ حال
 بھول جیوں عمر جوان نے دما سی فرما

فرمایا نوشہرہ اور کپڑا لیا گیا
 شاہزادہ فرمایا کہ جسے تمام
 کر کے اشارہ موم دل امیر گل سن سلطان
 جنگ تیرا ہے جو موم میں میرا امیر طعام
 اپنے آوں بادشاہ طاس حجاز سے جا
 کھو حقیقت عمرتے کھا دارج طعام
 فارغ جدول طعام توں موہنے کل امیر
 ہوم نشے وہ آئیے مفسرہ ہر کہے
 تے میری ملک تیغ نہیں کبڑا مریجے
 کیا کہ غری نادوں مار گواہی میں
 کیا کہ دشمن مار یا مردان وچہ میدان
 سن شکستہ خوف میں دل دستہ وہ کہے
 بختک ہر دل ہوم دستہ کوسہ عوام
 ہوم کہے وہ سرید سے میں ماری توار
 دن مردوں سب جان نہیں تیغ گئی ہو پار
 دو کوشے کر سیا میں گھڑاوں حصار
 امیر گل سن کے عمرتے کپڑا انفرہ مار
 عربی زادہ مار یا برہا بہادر توں
 توں لڑی توں چریا دو ٹیکے یکے
 ہوم نشے وہ جنگ کے ہو یا لالو لالی
 جولی جنگ کن وچہ کتنا سن اسے ہوم
 سن کے کہیا ہوم نے کر بیکار توں
 گرز لئی ہمت ہوم نے اٹھ چلائی اولو

کر سعدت جنگ دی میں وکلن ہیں
 عمرہ میر سے باپ نوں توں لیکتا قلام
 مار یا تیر سے باپ نوں اسنے اسے سردان
 کھابے شک شہزادیا ناں کر چوش تمام
 دھریا اگے عمر سے قلام نے سے جا
 تے امیر ہوم حرام نے سنی نہ خبر کلام
 بعد شراب کباب دستہ رگ سنن دلا
 ساڈے اگے جنگ دشمن کون لڑے
 سے تے جان چھان نہیں دو کھڑے
 کیا کہ زور ادا دی دامنز پچھا یا میں
 کیا کہ میں منار یا من بکن عیان
 ہوم نشے وہ دیکھے کی کچھ کھٹ رہے
 جیوں میں گنتی مردی ہے کہو تمام
 او ہو وچی چیریا کے واسطہ وہ
 تے میری توار دی چرخ گئی لشکار
 تے میں اک تلوار نہیں ختم گیتی پر بکار
 تیری اٹھ مر میاں دیکھ لراں توار
 کافر ہے حرامیاں خوب دلاؤ توں
 اینوں وچہ میدان دستہ کر دھلاواں چکار
 کون لڑی یا مار کے کچھ کچھیاں حمال
 بے امیر سن امیر زانہن ہو یا معلوم
 مار لیا سب سب دا کچھ مار توں
 عمری چیرے آؤدی تھوہ کھڑی بکس جبار

دونوں باہر بچڑ کے چک لیا سر زانو
 سے گردش دوسرے تے کر کے حال خوار
 پرندے مار پلیدوں اہ نون مٹی بنی
 ہو چے وہنگ شراب بنی ہو گیا اہست
 گردن اچھی کلمہ کے بلی وہم ہو گیا ہست
 مجلس ماری دیکھ دی سال شرفانی دا
 ہوم چھا وہم دھرت سے رملاسی بیہوش
 بستی بیڑے مستیوں غم پرستان فوں
 عمر سہانے ہوم دے کر دا کھڑا یکا کر
 فوں عربی فوں چیر پانگھو دیں یکساں
 کہیں ہاں بست ~~ہو گیا~~ ہاں نہ دار
 تینوں دھرتی پے فوں ناں ماراں مرداں
دیکھاں دھرتی میدان سے میں تیری تنوار
 ہوش بنی جاں ہوم فوں اٹھ بیٹھ سردا
 اٹھ زمینوں ہوم نے ہن لے تھیں
 آئے وہ میدان دے گزراں پیر جان
 مدت کڑی لڑیاں ہوم ہوا چار
 تیغ چلائی ہوم نے اک - نصف اول
 عمر چلائی تیغ تے دھمال گئی ہو دو
 اکوتیغ جوان دی کار سنوار گئی
 جان بھار سے ہوم ری تروں پار گئی
 کہنے کچھ کاؤنے کو کچھ کار گئے
 مارا جان عمر سے ہوم اندھ میدان

چھا دھرتی عقین سے گی موزی نون یکا ہار
 نال تخت نوشیر وہاں ہمار سے طرار
 ہوتی ہوتی دست دی ماری گمشتر گئی
 بنی دا جھٹ و کچیا نکل گئے نے دھت
 سفر وری ہا کر لیا سودا دست بدست
 سر جسدے تے گزرا وقت خرابی دا
 تے اڑے جوش شراب داسا ہو غم گوش
 سزہ دو عالم خردا خوری ہستان فوں
 ہوش سمال شرابا کدو دھنا کھوار
 تے ہن تیرا تھرا کچھ نہیں دشوار
 آاندھ میدان دے وہم میرے تہ چار
 آجا میرے صائے اک دو دار مظار
 جس نہیں عربی چیر پا توں اندر یکا
 عمر کھڑا فرماؤندا اٹھ ہو دیں ہوشیار
 دونوں اہر گھوڑیاں ہو بیٹھے اسوار
 گئے کرن مقابلہ دونوں وہم میدان
 چاہتوں سٹ گزروں کڑی بیٹھ لنگھار
 وہاں امیر جاں نے بھی اہر دھمال
 ہوم لیس نے اصعب غم ہوا تھریں ہو
 مغزوی دے مغز فوں دھرت نکھار گئی
 دو دن وہم جان دے لاقان مار گئی
 دو دم وہم سرفری دقت گزار گئے
 کر نغزہ اول کافراں گھوڑا کرے لوان

میرزا

پاکستان

ہو گیا

نعرہ سنا عمرو کو ہاں ٹیک پکار
 وہ عراقی حمر نے لئے کھسار دیا
 امیر قاری دیکھ کے منسل سے مردار
 نکت ہر کس جانتے نہ وہ اپنے نام
 تیس اندر جوش دے حمزہ دافرزند
 پیا پچھڑی دھماکے ڈگ ڈگ پٹے کفار
 خون خون زمین سے تولدے سرد و کل
 ڈرا مغنستان داکیت از شاہ
 چکے پیا کفار دے جسامت پیا دلیر
 نعرہ پوندا عمرو اپنے صیے ہر وہ
 آہ زخم امیر دا اچھ ہو تپ سی
 سرد کھ کھ لگا دے اپر ان پیا
 فرادے وجہ کافران امیر کی شور پیا
 عمر امیر دھڑیا کایا و اجو واہ
 بکریاں وی فوتا دپہ گرگ جو پیا پکار
 اگے اسدی تیغ دے اڈے میں ہرزہ
 عمر امیر دیکھنے کب اگلائی دھما
 ناسر نے جاں دیکھی عمر عیار طرار
 عمر امیر پچھ پیا ہے ایسہ کون جوان
 عمر امیر شاہ او جوڑ با طرف حصار
 خوشخبری تھی سرد اپنے تیسہ افزند
 سامنے دا سوال جو کردا عمر میان
 سن حمزہ احوال نون دلوجہ ہو کاشاد

بے پیکار کفار دے دل تیں گیا قرار
 بے خبراں دے سراں تے پئی صحبت آ
 میں جنگ و شیر داں جو بندے اسوار
 نہ جاندا بادشاہ فوجوں بے آرام
 نعرہ کیتا قمر تین قوموں پہنے بند
 ماریس کھسار داکیتی ہمسلا اسوار
 سرداں دی سردی گئی دلاں تیں مل
 لگے گیا کفار دے اگے کھڑے دیا
 ہو کا فر بے اختیار گلے گئے اگے
 چار چو فر سے فریوں سدا شور پکار
 بیسی لوجہ حصار دے لہد ہوش صی
 نعرہ طرخ ان دا اند کن پیا
 عمر امیر دوڑ جا جسد سے شہر پیا
 ڈشکاک جوان بے صورت دانگوں ماہ
 پھڑ پھڑ صفان نکھار دا سہد اند تلوار
 مارے جسد سے سر پتے کٹے ونگ خیار
 ناصر مصری تندوں اکد مصر پیا نگاہ
 ننگے پیریں دوڑیا آئی اشراف عیار
 ناصر اکد سنا دغا مارا حال میان
 گنہ آں عیار کی حمزہ دے دبار
 کون میرا فرزند ہے کہ میرا سندا
 دو دبتا ناصر شاہ دا مصری عمر جوہن
 کہن چ طرفوں آئیے یار بارک باد

حمزہ کیلئے فوج نوں ہو محمد سے اسوار
 زوین تے نوشیر وال آپے نس گئے
 وجہ انساں دی بارگاہ کر سے امیر تمام
 خبروں گیاں عمر نوں تیرا باپ حیات
 حضرت عرب امیر سے قدمیں ڈکھیا آ
 مزہ مصر تھے اکیاں پکولے وجہ کنار
 نالے ناصر شاہ نوں قلعے کر سے عطا
 اگے مہر نگار دے دتا عرب چھوٹا
 بھگیا مہر نگار دے اگے عمر جو ان
 غب ہر دی حاسطہ ملکہ مہر نگار
 اپنے بیٹے عمر نوں اپنے پاس بسا
 شد پانہ بجا ودا کر دا خوشی ہزار
 کینا حکم امیر نے اندر مہر در با دنا
 سنا حکم امیر دا کر دے خوشی تمام
 شد پانہ در خوشی دا سب سردار اندر سے
 پراک بسہر نگار دے دل وجہ آپاظم
 بیڑھی گوشے رو دنی کر سے شکایت حال
 کینا عدا امیر نے نال میر سے ابہر شیک
 بیٹا کھنوں ہو گیا ہے مذ کینتی - رن
 سن حمزہ فرما وند عمر امیر سے نوں
 عمر امیر آگے گوشے پکا دے حال
 سن حیات فرما وندی ملکہ بسہر نگار
 ثابت رہن بکارتاں ہو جا وند فرزند

بیٹے دی مداد نوں آگیا باہر وار
 آگے سب عربیاں عالی قداں پہنے
 مذمت وجہ امیر سے حاضر پار تمام
 ہٹیا فوج کفار سے بچھوں عالیہا
 حمزہ نے پانہ تمہیں سینے لیا لگا
 گل لا دے فرزند نوں کر دامت پیار
 لے اپنے فرزند نوں اندر کب سدھا
 امیر سے مافی تدو دی اس نوں میں خوا
 میں تیرا فرزند ہاں اس وجہ شک بھلا
 کر دی عمر جو ان نوں شفقت لطف پیار
 خشک بنی اسحاق جزہ کر سے عطا
 بیٹے عیسٰی لائیے صوب عربی سردار
 شد پانہ اس خوشی دا بچھا وند سردار
 غم نکروں وجہ بارگاہ سب نشان شقا
 جوش خفا دے عربیاں وجہ دیار اندر سے
 شد پانہ اس خوشی دا دردن کر ابا تم
 ہو قافی یار نے کینتی میر سے نال
 تیں ہوں حاداں متول مذ حورج ہر جزو یک
 حمزہ جمہر مٹا قول دا ہور مذ کونئی سخن
 جا کے مہر نگار نوں حالت دسیں توں
 جیونکر لطف صافیوں کینا جسبیل مجال
 سنیاں کدی مہاں طرح لطف ہر سے کر لہ
 سو رکھے بے عقل توں امیر سنا خاند

خبر امیر کا اذنا سپہ در پہے سو گند
 سن کے بہر نگار دا ہونا تیر و دھیر
 گندھی خرمیاریوں سے ہسار طراد
 ہو میں نال امیر سے تائیں نوکر توں
 جو گندھے امیر دا تینوں قسم پورے
 پٹیا جاسیں غلاماں جھوٹی قسم بڑھکا
 گل جاہوں گا چھوٹیا اتنا جھوٹ ببول
 جھوٹی قسموں شرم کرا ایک جھوٹ مذبولی
 گھاندوں تھماں جھوٹیاں بیٹھوں لوفی لا
 کہو تیر تیری منہنی میں کیتی منظور
 ناں لیا جوے احتساب بہر گز بہر نگار
 بہر تیروں اکھدا اوہ ہر سے منول
 ابر گل سن کے جوئے اطمینی دلگیر
 عمر سے تین والدہ کھلے نا صاحب توں
 ایسا میں دس سال حسب سنا فرشتہ دکھا
 شہزادی توں اختیار دلو پورہ سہ منول
 دے تھیا تہنوں نعتاں کر کھلے نوشتہ سماں
 کہ تول کماوں دایا دتا کما یا کیوں
 میں تیری وچھ خندے رہیاں بندی بھو
 ڈوب گواٹی تیرو ہا پ پیا سے دی
 خیر کما سوسی دعا کما سون ہار
 کما لھندی اماندی ہی تھیاں توں
 ظلم کما تھیاں تھیں کما نے آپ

ہر گز اندا سید سے شک نہیں تاں خند
 گدھرتے کہوں جہاں پہنیاں پڑا نظر
 حمزہ بدتے سر سے تے چاہیا ڈی اہلسر
 گدی کدا میں جھوٹیاں تھماں گھاندوں
 بہ تیری سو تھنوں کبھی اسن پورے
 توں سر بہ دے عمل دہا بیوں کویں گود
 کھوٹے عملوں دایا صد توں بہر نہ شول
 بیوں ملو کو ایسا مال دے تے ان بول
 این بیٹھوں آن پچھا منصف مال تباہ
 اکہیں گوں میریوں ظالم ہو جا ادد
 خبر امیر آپا اڈک ہوا چار
 سو گندیاں بھی تھیاں ہنوں نہیں قبول
 ہر دن رخ گمان دی کی کریتے بندیر
 شہزادی تھیں جہاں کہ آکھ حقیقت توں
 قسم کرن شہزادے اسوجہ نہیں دغا
 ظاہر کھیا اتنا نا اہل تھیاں قبول
 بچوں اڈوں رندی اندر حیاں مل
 ہے تے ایسا تمبوسہ کھوٹیا کیوں
 ناں تیرے اڈھ تیاں ساک گوں اتھو دھو
 صبی خاوی سرے عالم صا سے دی
 ظالم دے ڈاگیاں رہے اہو لڑنا پار
 بہر پوویں کس تھماں تے بیٹھ تھیاں توں
 دو تان دلاں تھیں گلی میں منہ دلاوے بہا

<p>دہیاں انت خضمزی دل ویری تن دکھ کونت طبع والا ڈلا پورا چسول پیر ہل طبع حریف لوں ہر سر گل دی بولا مارے سل رقیب کے کھل نہ مگر ہی دوڑو کا ثیاں غیر لوں کا نگہ کھیں دہریا یار نہیں خوش خوار ہے ظالم ہے غلام کس سو سے پرے دلا ہو پویشوں مشام بولوی دی یار لوں چنگا لیس سواد رنگ جسمی لوجیا چکھ رہیاں تا شادا دہ جوائی یار دی دل کے جان نسل چکھ مزا اس بیت والے اول آزما جینی مند خلوتے روندی ہر رنگار پانی شہر میسر تے آپ گیا اٹھ پاس اس رنگے دی بوالعہ میں نہ ڈھکی مول اہل من کہندی وقت سر پہاویں حمزہ لوں بوڑگ مہر نجانے دتا صاف سنا دکھ لیکھوں ان ایلیکے شیشہ توڑ نہ جوڑ چھپدے جا رہندیاں یاری لادوں لوں کندہ لیا تو کتھیں پش گاون لوں کاسنھل کریں بنا ڈیاں میں تھیوں لوں میں کندہ لائق تہدھے جو لوں کریں خسا دلچہ عرب میر لوں بری لگی ہر سر گل شیعہ جسے دچہ مال ہو کہندا عا سندا</p>	<p>چٹ شے غبار سے ہر سے ہون رکھ میں جیساں تہیں سنا کٹے جلا پھر لوان کیر اک عظیم گلزار تھیں کو میں کفایت ہو ڈوب نہ مونیوں روندی ہے ترگی نہ میں یار نہ تہیں ایسا ہے مار نہ مروسے مار پئی پرانی پتری ہن اسدے کس کار کھوٹا یار دوا جیسا گئی ہر دو شاخ و ستورہ دیکھا دھری امید گادا دنیا سے گھر وٹے دامر ساں باجھ مولو ایو مند رکھ رہی ہے باجھ دوا رنگ چٹکے دل دکھ کے لے دل میں فارو نار پکار دی سندے باہر وار دل حیرتے وچہ ناز میں کیا سپا او پاس بیخون تسم ضا عیہ کے کہندا ہم رسول بڑی کھیں ہر میاں قساواں کھاون لوں تیں وچہ حمزہ عمر بنا تا ہیں مول و خسا ناں کر گلن تھیں تے میرا چھ چھڑ ورس جب اٹا گھیبو و قساواں لوں میںل وچہ چہ ہاندے لیکان لادوں لوں میں تاڑیں کہ جہندی کر بناؤں لوں اینا کیستہ انت لوں آپ لیس تیں پا گزری ناز ہویوں لگی قعدی دل میں ہالقی تہدھے لائق سے اولاد</p>
---	---

نقص عیال

تھیں

ذبح کیا گیا۔ لیکر جو کچھ بچ گیا وہ بھڑا
 بن ساڑھی چھ قید سے رات دن نہ نشا
 اہو لایا۔ کچھ دنوں کے بعد لائق توں
 ایسے گل کر کے آیا حمزہ و چہرہ دربار
 فرمایا توں سے طبعی دی تھیں بسند
 بلحا دی دی قید تھیں اسنوں ایسے چھڑا
 لے آیا توں ملکوں غم سر عیال
 ایسے عاجز توں اسی سببوں چہرہ اسیر
 فرماوے اولاد توں حضرت عرب امام
 تیری عورت کھوئی کیسے تباہت جفا
 مس توں یعنی آج میں کٹھے رب گناہ
 خوش جو گیا اولاد سن کھکھ کرے دعا
 عورت ملے نہ ملے تے جان پچاھے رب
 عورت لیندے لیندیاں بدست ہو گئی خیمہ
 عورت کھائے چندیاں میری جان بچی
 ہو گیا اسکے جھگڑا توں میرا کام تسم
 آبرو طہر شاہیہ ازوا پچھے نکا دانوں
 اچھ عورت دکھ درد ہے دا نہ بھائی دا
 میرے بس وہاہوے آتے شکر شکون
 چنگا پور نگار یا پرماں وچہ غماں
 ٹیٹوں کیس وہاہوے کر چھہ شہر یا بدیم
 شکر کراں میں جے کوں زندہ شہر و شراں
 آسے جاں اولاد توں کہا غزنی شاہ

نہم ساوا ہوتے گھر اسدا ریاد
 توں اسدی مطلوبے تیری اوہراد
 ناں کر عینی جان کے غزنی زادے توں
 خدمت دے وچہ سدا علم عیب ظوار
 اس تے ظلم گناہاں ساقوں نہیں پسند
 حق بچی شتار کے کر ماں صلح صفا
 حاضر کیتا لیانے کے حمزہ دے دربار
 حمزہ تھیں اپنے کھولے اٹھ توں خیمہ
 تیرے ابراساں تے لیکتیا ظلم تمام
 میں پر ظلم گناہاں تاسی مول روانا
 توں لے عورت اپنی گھراپے دل جاہ
 والی عرب امیر تے رحمت کرے خدا
 لکھ عنایت جانے لے خلاصی بھب
 عورت چھدی زندگی دی جے رہے امید
 عورت ایسے ہے مرد ہی میںوں مکھوں بچی
 عورت کھائی خصم توں ہے ایسے دانام
 نوشہ میرے نال جے دروہوں اولادوں
 میرے سے آگ چہاں تے کون دیا ہی دا
 عمر نہدی پچھ کئی بھر کہیں وچہ شون
 دروہوں لاناں با لیاں اندر سہریاں
 موہڑہ کالا تھیں پلٹے نیلے پرتسم
 سو توں اس عورتوں جے گھراں گھراں
 توں لے عورت اپنی گھراپے دل جاہ

سارے بار میر دوستی تھی تھی وہ دھما
 کیا زہاں ہمارا کوں پیشا سخن الہا
 حمزہ اندر جوش دے کہندا پھر پکارا
 رہی میری وجہ تو جو کچھ ہے اچھا ہر نگار
 اپنے خاندان مال اندر ہو کے رہنے روانہ
 غصہ دیکھو میر و سارے چہ پہ ہے
 شہزادی کی سن وہ ندی ایسی ہوئی تھی
 پیش نہ ہوا سے غدر کن حمزہ دے نزدیک
 حمزہ تو رے لہر کے چرگی جہاں کی
 شہزادی پھر تمہیں ما بہہ کر دی تہہ بے
 انیسویں ہاں جو ہوں خاندانوں گدلاں کی
 جیسے حمزہ نے کشیا میں دور ہٹا
 کیاں فرخ سوار ناں ہے نہ وہ تھنسا
 دو عویں جہاں میر میر سے مال چلو
 علم میرا کھدا سن شہزادی توں
 میری کوئی روز توں آواں تیر سے دل
 ایسے بل جہر نگار توں کہہ مٹیا اختیار
 توں میں جہر نگار تھیں جو جہر سے اسوار
 فرمیا اولاد بھی تدوین شکر گذار
 دے تہہ میر نے نہر لیاں کفار
 سٹ تھا دے کوچ دی کا فر وہن لگا
 لے کے اپنے خاندان آئی باہر وار
 تے دنا اولاد توں حکم ایہو فرما

تہہ نہر عرض گذار دے سارے سپہ فرما
 کی گذری وجہ دلیر کے تہہ نہیں ہی وا
 باز نہ آواں اڑی تھیں ناں کر پو بخار
 مینوں تہہ خدا کے دی ماراں گھاوار
 میں ناں لاقین لہر سے ما سہی دوی شان
 شہزادی تھیں حال چا عمر عیب ار کے
 جلی توں پھرتا ندی خود کھا پھرتی
 نال اولاد دیکھو یہ سے جہاں شیاں علیک
 غدر کران لکھ واریاں سو نہ پاواں کی
 توں تے قبل نال میں پہلو میر سے ویر
 آپ مران اولاد توں یا تے اران کی
 بھی مٹا ندی اسل توں توڑ نہیں ہن کا
 کر ناں لہر کنشیاں ناں لگی نہیں ہوا
 نیشبت دیول کوئی کر جت کت حال چلو
 توں تیر سے تل میں حلال متیل توں
 اسلطان وچہ راہ شے توں نیشبت دل چل
 متیل تا میں آج کے حال کو سے اظہار
 کافی رنج بنائے کے جے ایہی درکار
 بسے لشکر ناں لے ہوئی ارت تبار
 جو آئی اولاد دے خاصے خدمت نگار
 شہزادی توں جہاں تاں سپہ سنوئی آ
 سنے کنشیاں آدھی آئے چل حسد
 اک کوہ میری فوج تھیں ڈیرہ رکھ شیا

ہاں توں میری فوج دے آویں اندھا راز
 اس حکموں اولاد نے ہاں کیستنا نکلا
 تے اسدے ہر دیر سے سی ایہو اختیار
 اکر کھوے جاوسی جنھوں ہر نکلا
 شہزادی نے آکھیا سی اس توں کہ کوہ
 داتاوں دے قول تے غل کیا سو
 مقبل علی اور مروں آئیا حمزہ پاس
 مہا بھی جہر نکلا دے جلاں پھیاری دہا
 چار ہزار سوار تے مقبل مگر گیا
 چالیا ہر راہ دے ایہہ شہزادی تیک
 آہا اک اور دوا چھوٹا بھائی سی
 جاکیستنا اولاد نے نشت و چہ مقام
 تے کہہ اولاد نے اپنے بھائی توں
 لے کے بھائی اسدا جتنے کئی ہزار
 سنے امرانہ فوج دے کر کے استقبال
 کہندا اندھا دے تے مقبل اسدے کن
 ڈیر تیرا اولاد ہے عمروں پیر جہا
 کیستنا توں اولاد توں کر سیں مارنہا
 سن لئی تہہ تیرا آئیا و چہ رہ بار
 خودوں جہر نکلا دے کا ئیا جو خوش حال
 توں بھی جہا آئیا مجھے جہر گیا کھلا
 گیا جب توں مار کے نو شوہ ویرا سنے
 کچھ وقت ویا جو تے شکر و چار گیا

اندھا راز سے سوال ناں آون کفر
 علی خلاصی آکھدا شکر ہر ہر شمار
 عہد عرب امیر و انت رہے دن چار
 ریش توں ایہہ شیر دا چپڑوں شکار
 دو کو ہاں تے پنہاں پیر سے گیا گروہ
 گنچے شے جو آپ تیں تہہ پستا ہو
 وچہ در بانا میر دے کہندا توڑ ہر اس
 حمزہ کہنہ را چلا جاجہ حشر تراناہ
 پچھے پچھے جاو ندرا ہے ناہ سپا
 مل مل نشت شہر دے آؤ کھنڈے نوک
 اسدی بہر نشت دے حکمرانی سی
 ڈیرا ہر نکلا را شہروں باہر تمام
 لے آکر ہر نکلا توں استقبال توں
 خدمت جہر نکلا دے آئیا ہر وہ
 شہزادی توں لے گیا عزت حورست نقل
 میں ہاں تیرا خیر خواہ عقل اسادی من
 شہزادی کروا ندی اس قبیل انھیں وہ
 شہزادی پھر تہہ تیں لیسی عقدا کر
 ماں بیو دی اولاد توں مہرا کے کیستنا چا
 مقبل لے تے مارا چا اک خوجہ سائل
 ماں بیو دی اولاد دا نام نشان گوا
 ریشری و چاری جس نے ہر دو پت جتے
 یا آئیا لھر لھر ماں پور نکلا گیا

مقبل بیٹھا تختے سے فن کھڑے امکان
 سر نے دہر یا تاج تے بن بیٹھا بادشاہ
 آداب سر نگار سے دل وچہ تاں قرار
 کیا نصیبوں میریوں دل بس روا دیدار
 مؤثر مار بے بیچار پیر سے فرسے فرسے
 کون کسے بن رو دا کج نثار سے نون
 روندی سے مر جھولن درد مند سے چنگار
 گزری ہنوں کھاوتوں روندی رات دے
 ابہر شہرین وچہ خاک دے ہو گیاں اظہار
 بھل گئی راجہ ہر زور و حکا نے نون
 دل سے گزر زو سب ہوئی بے یاد
 دکھ بھلے سکے سے گیا جھٹ تھیلوں بے یاد
 حور سے لے کدو قید تھیں کر کھلیا ناش
 نبشت دے وچہ پا و نلہ بن اولاد مراد
 ابہر زو میں کا و س دے نہیں خیر تھی
 نبشت تھیں گھیر یا جہاں تھیں نے آ
 پانی پائیا خند تے ہو بیٹھا ہر شیار
 یہ وچہ فریق دے حضرت عرب میر
 رہنما آ اپریشاں غم دے وچہ مدام
 تے زہنہ دیکھتا اندامیں کر مٹیا کی
 و مدد عرض گزار و الف دے دربار
 کھل دانہ چل گھنڈ میں صلح کرے دل نظر
 تے مکر وچہ چٹھاں دے اندر گر یہ زار

مفت و تی رب سلطنت کرو حکم روان
 وچہ ریاست اپنی حکم کرے دل خواہ
 کر کر یاد ایسے رتوں آہ کرے ہر وار
 کیستہ عزیز بی بی طبع و تی صدار
 مت مر جاواں روندی تیرس نظر نیوں
 بہت دہری ویاہ و سکے بار کار نیوں
 تھر نگار گذاروی روندی است گنار
 ناں باہر درو جہاں وچہ پائیا کدی کنے
 حمزہ ہر سر نگار تھیں ہو بیٹھا بیٹھا
 موڑوں لایا ہی تھیں نے ملی پر اسنے نون
 تے میں گھرو لاد واد وچہ خوشی آباد
 بن کہندی اولادوں خلق مبارک باد
 کدو غرض تھیں تیر دے جا کیستہ آباد
 درواں دی فرنا وری توڑ گیا تیر باد
 تیر یا نبشت شہر نون دو لکھ فوج لئی
 مقبل دے سے حصار دے دے تے سکر
 بیٹھا وچہ حصار دے منت کرے بچکار
 با بچوں تھر نگار دے رات دے دیکھیر
 نال کسے دے مول نہ کرد اعل کلام
 وہ بچپان کس طرح زہر سپا لینی
 یار رب مہر نگاروں میل ملاں اکسار
 بیٹھے ان مقابلے شوقوں گھنڈ تار
 اللہ حیا طسرا بھی جو یا عرض گزار

وی

وی

یا حضرت میں آسماں دار میاں قدرت گار
 گزرمی گستاخیوں سچ کراں اظہار
 درباروں بے آبرو گزرمی ہر نگار
 نے انجمن چار و پانچ قبل طلی یار
 دل میں سے دھما دھمی ایسوی سوچ و حسد
 درباروں اک روز میں در حکم کلمہ سوزگار
 شکر میں جس طرف میں اول پہنچاں تیرا
 حمزہ کہند انہیں توں میرا کچھ غلام
 کہ نظیم امیر دی ہو گیا امیر روان
 لشکر و حصار سے ہر نہایت گپا
 کس تھا توں دابا و شاہ ملا کس دے تال
 وہ کہند ایہ پادشاہ مغلان با سردار
 نبوت تائیں کر سے کا نبوت نے تار
 ویر پانے در و در جو خدا سے اظہار
 کیتی عمر عیار کے سکے سوچ و چار
 ساز ہوا کر دیاں مست ڈر بے گھر یار
 کہ میں ہر نگار توں ڈھکے نے سردار
 ڈھونڈیوں توں سامنے کراں ارادوں پار
 جاوے و چرمیدان دے دشمن بازی ہار
 ایہی گل عرب میر دے کراں گوش گنگار
 دشمن تائیں مل کے جاوے و بہرت نگار
 صلح ہو جسے و چروٹنڈے من و چھنے یار
 حمزہ دے سوال چلیا کر کے قصہ سردار

تے میں وچ حضور نے چھڈی عمر گنگار
 نہیں وفاق چہ آساندے لکے سید سردار
 وچ و فاجس سرے تے چھلے طعن خزار
 بے پرواہی تک اندی گزری عقلوں پار
 کافی دماغ توں اس اندا کر سوعل خوار
 اج میرا ہے آفتاب مار گرم پہنچاں باز
 نے حضرت میں چلیا چھوڑی سردار
 جسے بے سچی چا ہوندا ہا کے کرا رام
 نبوت پوچھنا قصہ کر ڈھکے لال حیاں
 عمر کچھے مک مر نہیں سا حال کیا
 ڈیر کیا وچ انہا ندے لکے سنا احوال
 جو ٹوہیں کا کوس ہے غالب وچ بیکار
 بیسی ہر نگار تے جا سی چھوڑ حصار
 کارن ہر نگار دے و گدی سے تکار
 مست بدخواہ بدخامیوں کر جلوسے کھار
 انجمن چہ چہ ہانڈے ہونا پو نے خوار
 مت کچھوں سید لاندے وچے من نگار
 تے ٹوہیں کا کوس توں جا کر آں ما
 نے نظریں دکھ مغلانوں دینت پو سے ہار
 جسے خود والی عرب دابو آدے ہار
 تے ہر نگار توں چہ کھڑے رہار
 ایہی گل دل وچ سوچ کے کرا با عمر عیار
 لاسے اندر گزری ہر کھڑا ناں سردار

ایہ عرب امیر بھی سن یا ماں غنت ک
 یا ماں لوں فرما و ندا ملی عرب امیر
 جانو باسرو وار لوں شکار کرو
 بل لے جاؤ گسروں سیر ضرور کرو
 لے کے بن میر لوں سب حمزہ سے یاد
 بہن گاٹری عمر سے ہو گیا نکل روان
 بہن دورا و افوج تھیں لے ناک دا
 عمر امیر او دوسروں راہ چہر لیا
 کتھوں آتھوں ایہ حروں تریا بن کس و
 تریا مال عید روئے شہر حمان ہور
 ہو کے بس امیر سے توں چل تھیا کچھ
 کر حملہ کفر تے مار اندر میدان
 سن مصالحت عمر دی این امیر
 میں حمزہ لوں کا فر و کرے طینت پکارا
 سن حمزہ سے تمام لوں شہر چلے کفار
 توڑ صفیاں و چہر تہا جسے پہننا خون گڈلہ
 جاں بخلا ندی جان تے ہی مصیبت آ
 بجائی توں میں سفلا بیڑا سوار ہم
 توڑ ہیں جان بچانے کے کس گیب سروار
 کئی کئی ناک کا فر تے ایک عمر و ڈٹلا
 کو بہت تانی بادشاہ بیوں جب دانا م
 اس دہیلے نو شیر داں و چہر دلائن سی
 شریہ عمر پھار یوں نیشیت و جب گریا

وہ نڈلے پھرتا و نڈا چشم و لوں برنگ
 بارو میر سے دستے نہ ٹھہروں گیسو
 علم چھوڑو تے خوشی و احال باظہار کرو
 تے وحشت علم و لاں بقیں سارے دور کرو
 کرنے شیر شکار لوں آئے باسرو وارا
 پیا پھاری ہرن سے بن امیر حمان
 چچو پھاری عمر بھی گھوڑا گیا
 شاد ہوئے مل پھیا حالت تاکہ سنا
 عمر امیر اکھلا نال میرے چلے و
 نیشیت دل لے آئے عمر عیسا طر
 حمزہ حمزہ اکھلا چل وڑا شکر و
 بھڑی تیرے نال ناں جاں ناک و چہر
 جاڈریا و چہر کا فرں کر شکی شہر
 دیاں تہا ڈی فوج توں و چہر ہرید نکل
 بار سے حمان لے گیسو کئی دیکار
 زن و چہر قتل کفار دار میا نہ کچھ شمارا
 فوج چھینی و چہر خون دے وڑی دہو ماہ
 شہر جمعیت عمر لے کر شہر تہا م
 عمر پھاری جب وڈا کردا قتل ہزار
 زوہ میں گیا پہاڑوں تہا واپس واپس
 اس دے پاس بنہا لے زوہ میں گیا حرم
 آ آندہ صلب دے حضرت جسم شہر
 اکھلا ہر نگار دے قہر میں آ گیا

سیر

تہا

تہا

سین لائے مجھ نہیں آگے ہر نکل
 واہ فرزند انا بقار کہ دکھا ہوا لاج!
 نیش دے دے جو خوشی وا گرم ہو گیا ہا لاج
 چل شہزادی صلب توں حمزہ اس چلو
 جاں باہر ہر ٹھارے گل پٹھا وچ کوشن
 دیا گیا ہاگ فدا یاں خون جگر تھیں دردا
 عمر عیارا یار دا چل دیدار کرا!
 لے چلے طرے صلب سے چل حمزہ دکھلا
 تاز بھرے دلہ رو سے چل دربار کچھ
 ہوئے وچ دربارھے سن کے شاد و تم
 کوچ نقارہ مار کے ہر نگار چلی
 کدھ گئی نچے نشوں اپنا و خل تہم
 چونکہ کوہاں تے صلب تھیں تہی تہی چول
 عمر امیر جا دنیا تھا پیش سدھا
 بیٹھ رہیا خاموش ہو آدر واہ مل
 آ اندر غصے وے آگے عرب امیر
 عمر چو گیا شکار تھ ناں شرابی تہی
 تے اندر اس درد دے ات ونے حیران
 دریا ناں تے تھل توں آن حضور کیر
سٹھیا یثیب اربا جا کے سدیا
 یثیب اوی نے وکھیا آدر واہ سے دل
 چپ چپا نا کے تھیں ناہیں کردا گل!
 یثیبوں و ملی عرب واسد واوچہ ہار

شہزادی بھی شاد ہو کر دی بہت پیارا
 بے وارو دے درد واگیتو آن علاج!
 کھنڈا ہر نگار توں عمر عیارا طسرا
 چھوڑ غصے تے غٹکیاں ہو کے صاف رو
 اپر تہم فریق دے پیرا زخم دا چوشن
 اندر واو فریق وے تہا ہر اٹوے جیوں گرد
 چل مل کے میں مہلی میری کس بجھا
 میری جان ظریب توں دردوں غموں چھڑا
 تے میرے بچشا وے لکل تصور خطا
 چلے طرے صلب دی کر کے کوچ مقام
 ہجر و ماغ اتار کے ہوا لچا رہی
 منزل گشت مرصلاں ہون تھی صلب مقام
 تے حمزہ توں انہاندی کافی ظہیر سار
 حضرت عرب سیرے وے تے غٹیا آ
 ہل کیدے ہول ناں کردا گل کافی گل
 بیٹھے وے کم جاووں ہر و تھی دل کیر
 اس ما بھیت ہیر نے ہول تہا پتہی
 زخم و جہا بہد زخم تہی وکھاں چہر جان
 عمر امیر **رہے** وے وے چھیر بہت
 پور شہزادی چھو تھیں اادو میں میں کیب
 عمر عیارا وے چھیرا ستہ مل
 پور شہزادی کھدا اٹھ عیارا چل
 کیوں مینوں در مل کے اسوچہ کی اسوارا

ساعت پچھے لوہا عمر عیار طسوار
 امیں نہ سرگز جاہ ناں بجا توں سحر کو
 سر نہ کھئے اناواتاں بے عقلماند کم
 یلداوی فرا وندا چڑھی تھساری کی با
 آپ چلیں گئے آپ چل پور نہ اسال ہولوں
 کیوں تائیں توں جاوانن تیری کیسا جمال
 عمر میسرا کھدا بس کر بول نہ مور
 مست سرکاری تو کرا جاویں دو تن کھسا
 بس پچھاڑی مگر کیلیک اوی سٹور
 حمزہ خود کھائیا لطف صحبت تل با
 حمزہ کے عمر توں عمر کر کے انگار
 متھ نہ آویں دوریا کتنے جاویں گلا
 جانا عمر عیار نے طعنے دھرا میسر
 اوویں پیریں آپ لال دچر کر تھ میسر
 چا حمزہ نے تھم نہیں لایا سینے نال
 سارا حال سنا وندا عمر عیار طسوار
 سن حمزہ فرما وندا وقت کئے دشوار
 گھر تیرے دچر آری کہنہ ما عمر عیار
 اوہ گل سن کے ہو گیا عرب امیر سوار
 نیسے ہمہ رنگار سے آویا سوار
 جان حمزہ نے وکیا ویر وادھار
 تیر پیاوہ ہونے کے آسب اندھارا
 بااں کھول دوہ پاسیوں آن تو جھکے دوریا

اسے ظلم مٹھلا جا سور نہ کھنکار
 مارا وازاں مول نہ ستر تلویا ہو
 رہ جنھیں عجب جلا جاستان لہراویں جسم
 یوں نہیں بیسزار ہی کی کچھ بیٹوں پی
 تل جاویں تے لے جہاں تینوں پچا کھوں
 نال جہاں لے جہاں سر موخو کر کے لال
 مست غلٹی دچر آئے کے میں وکھلاواں پچ
 جس حاکم نے گھنیا پاس اوہ سے مٹھا جا
 حمزہ نے کھئے آئی کے حال کر کے ظہر
 دیکھ عیار امیر توں نسس گیا لہچال
 تیر کمانے رکھیا اثرک ہوا چہار
 تیر گئے مر جاویں اکو کھا ویا گا
 انہیں لا ذکر نی دیاں مارے سے مست تیر
 مار نہ خدمت گار توں بخش میری آقصیر
 کہ خدمت گنہا یوا تھ سنا سنا حال
 تیری ہر رنجار وادی میں خدمت گلار
 کتنے بے بن دس کہاں مہر خبر نگار
 تر چلو میں نال تے کرو اولں ویدار
 لے کے عمر عیار فقہا آسب پاسوار
 نظری آئی رو وندی ادواز سے دچکار
 جو ٹیل گلزار تے دل بور سے ہنکار
 ڈٹھا ہر رنجار نے بھلی ہا بھر تھما
 گھنیں لمن رو وندی و تھیں کر دے گریہ زار

<p>اک وہ ہے دل کچھ نہ ہے شوخوں وچہ گستاخ دو دور دستہ نہ ہے جو گزری سرسجھا اک وہ ہے جسے کہتے ہیں گزے کے کہ قرار نامے عمر جوانیوں میں عرب میسر طبل دجائے خوشی وہے ہوئے پیش آلام</p>	<p>کئی توں بچتا نہ ہے کی کوہیٹھے کار وچہ وہ چوڑے کھیا جیوں جیوں حاصل خوا صلح صفائوں وہا نہ سے دل سے گئے بخار سب آئے وچہ صلح کے شاداں وچہ میرزا ہوا کھئے کھانڈے فرحت نال طعم</p>
---	---

مذخوشیاں پیش دے گزے چالی روز
 وچہ شراب کباب دے سب فرحت لفظ

صلاح کرنا امیر المؤمنین حمزہ رضی اللہ تعالیٰ عنہ کا نو شیراں
 سے اور خوشی مانگنا حمزہ نگار کو اور چڑھانی کرنا ترکستان
 پر اور چڑھانا جوانان عرب کاڑھیں کی بہن اور عورت کو

<p>بار خواجہ احمد امیر سے دل گوش یہ خواہا نہ سے سرسوں تے دل کی قضاوی وا! وا! وا! قائلیاں بہر نیل پر دلیاں چوہ گیسر آہے حمزہ شاداں اندر صلب رہے دل میرا ہے چا ہوندا ہو صلب اوں ہوسار جسے اوہ دہنئی ہوٹھے کے دیوے عقدا کرا حمزہ دی تدبیروں کرن پسند تمام</p>	<p>اج شکاری شہسہ طبع سے جزو شمس ننگ ناموس اور بیکے لکے دنا خاک شیراں چڑھڑیاں کر پیچھے چسپ نیر اک عدل اندر جلیے یاروں پاسن بکے صلح کراں سلطان تھیں منگان جس ننگا کچھ شکایت کسیدی وچہ جہان نہ آ پٹ تیرا دل صلب تھیں باہر کرن مقام</p>
--	---

آئیا طرف دہانے عرب امیر و لیسر
 حریا استقبال ہوں لے کے فوج کگیر
 آئیا جب سر راہ سے ہوئی صلح سفار
 عزت حرمت ہل لے آئیا چہ خراب
 سارے عربی پہلوں ہر ہر خاص مقام
 منگواوے نوشیرواں چہ سردار طعام
 بعد طعام کہنہ نے جس خوشی دا ساز
 پور شادی و زکیا چہ صہما ہنسی
 چار چہ پیرے ساتیاں تہو بلویر جہام
 تین و دنا زک ساتیاں ہیرے خداری تہیں
 جہک کہ لے وچہ ساغر و شہما شادیدا
 عرق جینوں سٹان پڑ پڑ جام کلاب
 نمودن اندکاسیاں موج رہی کلنگ
 موشیہ بول در کمان و سے رکھانے خوشبو
 مجلس و سے وچہ بلبل بوے ٹیل و انگ
 ایک فانی لبیلہ حر تر لے ہو لار!
 شہ و مکھی چشم لے وچہ آئی فاکوس
 یک رنگی وچہ رس ہے ہون اتے ٹوکوس
 سر خوشیاں وچہ جھولدے بیٹھے سر خوش ہو
 یہ تھی وچہ بیضیاں مٹو شاں دی خواب
 بیٹھے تن من توڑوے ہو ہو کے نمودیا
 اکٹاں ہال شراب وی پہے ہوا ہی سی!
 اکٹاں مٹو حساب تہیں و دھڑکی مٹ جاہ

خیر سخی نوشیرواں آئیا عربی شیر
 آئیا طرف امیر و سے دیرو لول منہ پھیر
 حمزہ فون نوشیرواں کھٹے سے مدائن
 اپر کر سی سلم لے کر دناختہ
 بیٹھے اندر خوشی و سے امیر و نہ تو سلم
 کھاوا سارے عربیاں وچہ خوشی آرام
 دو در دھڑو شراب تے ذوق دکھا سے تاز
 کھی تھارے کھم چہ مٹ شہما ہنسی
 کھیر بلبل مٹو صرا جہاں خوش انداز طعام
 ساغر خوشی و کدے روح کھٹ لسی تہیں
 دو کھیں دیاں و میراں چہ مٹو ستا بلبل
 سرخ شراباں ٹوڑیاں تہوں لعل غناب
 ساتی لے سے شہ شہ طاب انگ شک
 لعل شراب نانا تہیں گئے وچہ جس میں ہو
 کھڑے شراباں بلبل کھڑیاں گل ونگ
 اس میناوی لہندوں تن من مینا کار
 مردوں تہیں مٹ لے گئے ساتی انگ نوس
 خوشیاں ہر گز سے لے ناک مقدوس
 دھون فانی توڑ ماغ سب چہ چاتی ہو
 گم شہاب شراب تہیں بیٹھے حال شراب
 بیٹھے کھ دو ساغر وں کرن خداری دو
 اکٹاں دی وچہ شہل و سے خشک مٹو سی
 اک بیٹھے وی لے تہیں ہا سے مار شہار

انکس سے رو شاجے گزرے لاجار
 بعضے صرف نیند تے وقت گزار گئے
 قاضی رئیس انار کے بھوک نت لگے
 تے بعضے انیوں تیں ہوشوں پار گئے
 تے گمراہ چریش دے پھیرا ہر سول
 نوہ سنی دی خواب تیں اندر نوق نسال
 تے ملکان دے ہاوشاہ اسدا بھن خراج
 تہر قوموں شیر مینیاں کھ اندالذت وار
 کی وی کچھ چو اچا سب تیں حال خیر
 واسٹری چھ غریب دی گیا اڑا میں کھا
 تے آوہ چکر دوں جن جام ہر بند
 باروں عرب امیر دی رز مچ پان لئی
 چاہے عقدا میر و مت انبر لوی تیں ہو
 بخشی عرب امیر ذوں اراج مہر لگا
 تے امرا امیر رنوں کہن مہار کیا وا
 تحفت اگے کر کو رشاں دیوے کے سیں وا
 جام پہنے تہہ سائیاں پھیر نہتے دچ آ
 ساتی ایشم شراب تیں چڑیا سار غنی گنگ
 نازیل شیر لعلتیاں جاں دلانوں تے
 قباوسے دچ ہوش تے ست عرب ڈاشیر
 دشمن میری جہل دا کھر وڑیا مچ
 پھیر گیا مچ جیوندا ہے افسوس کمال
 اندر کو بہستان دے سن اوہ وڑیا بجا

اک شات سیکوں لیندے جام او بار
 بعضے تازی چائے کے تازی بار گئے
 بعضے کو نڈا بھنگ دا گھوٹا گزار گئے
 بعضے بی بی کو کرا راکت گتار گئے
 اٹ پندر دہر تے پیا چکر وچہ جا
 دند کھلے سب رہ گئے دچ بے ہوشی حال
 کرا وچ خیال دے تخت اٹنے ہر راج
 رنگ رنگ طعام دے دچہ جھٹھا بنا
 چنگار اراج کماندا چشم کھلی پاک بار
 کافی کد مضمضرا گلدے سے راج آ
 تے کجا ڈک اچیا چشم لاسے کے دند
 بعد فراغت تے تیں مستان ہوش و کھی
 عمر امیر اٹھ کے اگے شاہ کھلو
 خوش ہو کے نوشیرواں کھندالے عیار
 سن مہن چہر دیہے ہوئی خوشی زیا
 مہمزہ اتر کر سیں لئی بیسر آ
 پھر بیٹھے وچ خوش دے مجلس عیش جم
 مست شمس شوق تے ہے دلاد رنگ
 چشم اشارے سائیاں لہر کھتی دچے
 سبندل چڑیاں استیلاں تہرہ ست دچہ
 آکھ سناویں بھکاڑ دیں کئے آج
 پچھ میرے اہل دے ریا اٹلاں سال
 کرا عرض میر تیں بچک سیں تو!

ارجمند و اپت سے بہین نام جو ان ما
 جانو میں کاؤس نے اس قبیل کی رہناہ
 ہے توں حضرت اوس سے یوں گھراں ہوا
 حمزہ اندر نشے کے کندا بے سوگند
 مغلانہ سے گھراں قول لٹ لیا داں میں نا
 عمر میسر آگھدا کر کی ٹیبوں کا مہا
 پہلے عقد کر اس کے جنگ کریندوں پھیر
 حمزہ کندا ہو گیا جو کھسہ ہونا سی
 عمر معدی کر ب توں کندا والی عرب
 اندر کوستان جسے گرم کر چل حرب
 دم گتو وہ دیں جسے لاشر قول تا غرب
 سن لیا داں ہاردا حضرت بقار سے توں
 وجہ طبل یا سیر جسے بیامدان مشور
 وجہ مدائن گھر پ گھرونی خبر قسم
 یمن زو جی کاؤس دا گھر صلیب لربا
 ہو حضرت سلطان تھیں عم نہی سردا
 لت رکا بے دیوتا کر کے یاد خدا
 چڑھیا لشکر عرب اندر زب ہزار
 منزل کٹ مر حائل جانہ سے دا ہوا دا
 ایک دن راہ چہ جاندریاں چاہیا شہر شکار
 حمزہ آپ شکار توں ہو جیسا اسوار
 آپے وہ شکار گاوس عربی طر
 شوخ عراقی ملاں جسے دا خوش رشتار

اپر کوستان و سے اسدا گھمدان
 ملک پھاڑی اوسدا طلی باچہ سپاہ
 مال خزانے اوسدے لٹ لیا دیں جا
 جہاں لگ ہراناں لوں شادی رکھاں تہ
 تاہیں مہر نکھار تھیں عقد کرواں میں
 خبر نہیں کی پوچھسیا جگاں دے سے نکام
 انویں اندر نشے دے کھاہ جی قسم لیر
 باچہ چڑائی کرن تھیں ہونہ مصالحت کی
 مردا کرو تہاں ہاں وہر و تقار سے ضرب
 حرب تھیں بدخواہ دی دہار کشدیدی حرب
 توڑو یہ پوچھے کار تھیں بدخواہاں دا کرب
 گھوڑا گتتا خبر دار لشکر سارے توں
 فوجاں زب سنگاریاں چڑھ چلیں چھوڑو
 چڑھیا کر کوستان تے حمزہ عرب نام
 مرداں لٹ لیا تاں کرو شمن ناشاوا
 مے کے مہر نکھار توں ہو تریا سوار
 تاں لشکر دیوزاد نے یہاں لڑا چا
 حمزہ گیا مدانیوں چڑھنے تہا
 کثرت فوجاں عرب تھیں یوں ہونہ راہ
 جنگل وے چوچہ توج دا ڈیرا لیا تہا
 نائے سانسے پہلوں نال گئے ہت سید
 بھراوشت شکار تھیں ٹوٹھا باچہ شمار
 تے میدان پر بلاں نے چاوا ہے تھیار

پہن

جنگل گھیر رہا اور اس مارے شیر مڑا رہا
 پائے سہانے گرگدن جنگل دیو چکارا
 نیل سرسبز صراں تھیل سٹوں اظہار
 وچہ ہم سپاہ کوش تھے کیئے کوش سپاہ
 خواب بھلی خوش کوش دی تھی گیا بیتاب
 مارے لگ چوٹیاں نے کون سا دوسے کون
 عمر عیار طرار دی ٹوٹی داسنگار
 تے مروں دی تیغ نے کیتا دوش تے صفا
 گور خراں دی جان تے ہی مصیبت آ
 نس گیاں بھی ماریاں مروں وچہ میدان
 مروں حیر کمان تھیں سب کچھ ماریاں
 تے جنگل وچہ ہر تھیل لٹ لیاں میدان
 اگے اپن اسی سرے ہونیا ہن جان
 ہرن گیا اک برقی سی بھلی دی رفتار
 تازک دلکش شوخیوں گیا اکاڑی لگ
 چڑیا ہرن پہاڑ تے گرسے گیا جوان
 عمر چو فیرے دیکھا ہرن نہ بیا دھیان
 اک دھر طرف دیکھا کر کے تیرے نر لکھا
 پور شدای تداں توں پہونتا اس جبا
 تے مرو پہاڑ تے ہوئے جمع جوان
 لشکر نظری آوندا دودوں وچہ میدان
 عمر میسر آکھدا تے پئے دھما
 اتر پئے پہاڑ تھیں تے مروں دھما

چنے سنے چپت کر تیر نو کی تھوار
 تے گنار رنگ دار میدان کوش تھار
 تے رنگھاں تے رنگ تھیں رنگ تھی کلار
 ہر شغال کنگھل داسب تھیں حال جماہ
 مشک بلاتھیں پھڑیاں وچہ بندیاں بختاب
 بھل بھلاوے ماریاں ٹوٹی بھریاں دوتھن
 وچہ تھی دسے ہن بھری جان سر تے وار
 وحشی مرد مہوار دا ہم نشان گواہ
 نس گیاں کچھ گو بندل ہونیاں بہت فنا
 نیساں جان نہ تھیل دو بانڈوے تان
 ہن ہنوں دے میدان لکھل حال کیا
 ہن اس بھیل حال دی من تفصیل عیان
 عمر بچاڑی اوس تے نس دوگ گیا جوان
 باد میدانوں چال وچہ جسے تھوہر ہزار
 عمر چو تے امید اگیا بچاڑی وگ
 ہرن نظر تھیں چھپ گیا ہونیا کم نشان
 ابر کوہ کھنڈ دے عمر تھیں ہیرن
 نظری وچہ جھنگے بااچھ تھما سپاہ
 عمر عیار طرار تھی بھجوں چڑھیا آ
 کہا اپن میسر نے دیکھ تھیل میدان
 شیر نہیں جو کون ہے وچہ انہاں سلطان
 ہوسی فوج کفار دی لٹ لیا سیے ہا
 جاہوتے وچہ فوج دے غالب تصد تھا

جا بچھا تاک مرو تھیں ایسے کبوتر سلطان
ایسے کبوتر ایسے مغل ہیں مرو دلاور دلاور!
لے ترکان دی فوج لٹن نال قبائل مغل یا
ژد میں دی کٹن سے کٹن ہے کٹین
فوج انہاں دی نال ہے تڑی حفاظت لٹن
اوہ پچھے ایسے مغل نے سد بلیناں کہوں
کر کیا اس مغل نے پائی خبر تمام
لے خود بہن پاس ہے کن ژد میں کاؤس
خولیں قبیلہ پڑھے کے مت اوہ بھ کھڑے
زن مائی تے ہمیں توں پاس جا لیا
جاں مرواں نے ترک تھیں نہ حال بیان
عزیزہ گمزہ آکھ کے لشکر وچ ڈھڑے
تیمال وچ میدمان دے تیز و سہری تلوار
بیٹا عرب کبوتر وچ امیر جوآن دلیر
تبع و گلا دے برقیوں ساڑھے تھی توں
جا آترکان ساریاں عزوہ آن پیا
لے ژد میں کاؤس دے فاص پیتھیں جان
سی جاندی فوج توں آپ کھلو تے کبیر
فوجوں وچ میدمان دے پھڑ پھڑا پھڑا
تاز ترک ہو سلنے غم سہرہ کر دا
سی تہہ ڈو سے پہلوں دو توں مغل جوآن
تاز ترک دے ساٹھے ہویا جن کبیر
تاز ترک نے سر تھے ماری گزرا لارا

کتوں آسے چلیا کت ہل ہویا نہ ان
ہیں ژد میں کاؤس دے کے پھیلے دو
چلے کو بستن لٹن دو چوٹھی تے شعل
طر فہ کو بستن دے سد کٹھے میں
کے کوئی مت راہے اندر حال زبون
طر نے کو بستن جسے داگاں جا لیاں کپلاں
لشکر نال بلانیں وحا یا عرب امام
جانس عربی پاس دوا توڑے ستاں موس
مال خزانے لٹ کے لے تے عرب وک
مال خزانہ ہمد بھی نال لدا لیا
وحو تلواراں جا پتھے مرواں دے مرواں
تیمال تہہ دے کسے ترک کار کھڑے
مغل بہادر پہلوں لے ست لارا
صورت سیرت ہا پدی پوندا ناگھوں شیر
وچ میدمان دکھا وندا جا بک دوستی توں
ژد دے لے تیغ تھیں دلوں قسمار گیا
تاز ترک تے دو مساز ترک مرواں
مرواں و میدمان تھیں کس نہ چھو لگا کیر
بہت اندر میدمان دے جوئے تہ تلوار
آجا گمزہ عربیسا تھیں تہہ دکھا
اندا پنے ملک دے مرواں تھیں مرواں
لے کبندہ میں وار کر مٹلا بے تھیر
اپر ڈو حال جوآن نے جھل لیا ایسے تلوار

کمر بندوں پر مغل قوں لیا اتا ہاں چہا
 دے گردوش خرابا مروا من اسلام
 ناز ترک نے منہاں مسلمان قوں
 ہر لہیا نون سونہ اسروں اتار جوان
 غا ترک نے دکھیا بھڑیا میرا ویرا
 ہتھو اسدے قوں مہر نے پھڑیا وچہ ہوا
 تھے مسنوں بھی آکھیا جو مسلمان
 سروں اتار جوان نے و تا یاراں قوں
 پھر قوں خاصے تھوہاں تنے کئے سہا
 اول ہاں مسر نے کیتی آن نگاہ
 ادہ سو تھی وچہ ملک تھے گلچہرہ اس نام
 گلچہرہ دی صفت ہن شاعر لکھے کی
 رنزی و لدوز تے گوہر شب افروز
 چیر دھرے وچہ چینی و دھڑا ناں وچہ دوز
 ادہ بارکی وال دی حرفاں دی بھید
 دو دو مسر عہ میڑھیاں گت قصیدہ نام
 تے مثنوی وچہ ایس جے دلوں بھی باریک
 ذیبا لٹ وچہ پکیاں حکمت ال بھیری
 دوہاں دلال وچہ میڑھیاں دلال کرن چیت
 دال ڈاؤن دلاؤن دلال کے سو وارا
 تھئے ہاں مثال قوں کی دل کرے بقول
 مستحالی و سٹھین بھریا توہ ظہور
 تے واگوں دل مو فیمل یاہ لاروں مھورا

کھڑیا اچا سر سے تھیں مر و دیر اٹھا
 نہیں تے ماراں نہ ہرت تے جو میں آراہم
 رہا دلوں تھسرواں ہو دیکھ جوائی قوں
 ابھیر اور مغل قوں رکھو سہدیوان
 تیغ جھلانی و ڈر کے ہراکن امیر
 کمر بندوں پھڑیز تھیں او قوں لیا اٹھا
 غا ترک بھی صدق تھیں لے آیا ایمان
 پائی کجہر ڈاکیا مور کف ارا تھوں
 وچہ قبائل مغل سے ڈرے تھو وچہ آ
 آڑہ پس دی بین دی شکل ڈ مٹی واہ ما
 تے چہرہ اس شوخ دال بھی اک ظلم
 کی کھڑے کی فن ہسے کس آگت دی دہی
 زلفاں سدیاں کالیماں داغ برہو ندا سوز
 دو دل پٹکے پاگلی سیکتے ناز اندوز
 تے اندر ہر لفظ سے پر مثنوی ہم تقد
 تھیاں سدیاں پنڈیاں پھنوں تھیاں
 دور دراز مثال تھیں حیرت تھیں نزدیک
 خوشی روغن چا شکر کے چا وچہ کار و مہری
 ہاگ سیاہ سے بچرے تھے نیکے بے انت
 تھیر کپڑے دلاؤن پھر مز لوسے رسا
 داغ وچہ چہرے اس وچہ ناں ہی مول
 جیل تھیاں جس لہیاں جیاں شمع پر نور
 وچہ صفائی صدق تھیں و دھو فراموش ہو

کے خیال دے سببوں کچھ فرخ دہر
 اہو دی دکنیوں تو اس فرخ ہے رنگ
 لائق حسن و چنگ چلے چشم **سلا** نام
 رات و لے ہے آرد کرے ہزار ہزار
 ہے اس نازک چشم تھیں لے کرا میں آس
 میں وہ نور ہے پر دیوں جہل کرے عیان
 نوک نظر سے نیز یوں جہنیا لے وال
 بہت دوراوی نظردی تیر نظر سڑی داہ
 سببیں جینی زیب **ور** زیبانی خوش رنگ
 و ڈانک رکھا ندی خود دینی تھیں مست
 لعل لہل دو سو مہیاں ہوتیاں ہر گے زند
 رخ سارا رخساریوں و سائش و چہ غرق
 رنگ شوق و اہیاں سے نوشیرہ و فرخ
 آب و رخسالی لعل داس دو لب و اعرق
 موندہ نقطہ پر کار و انیوں بے معلوم
 دیندی زیب جمال فون یا یہ صورت ہو ہم
 تنگ جوں دل شرم و با باطل الم دی گورا
 یا اپنے لب دالینوں نقطہ کر دیناں
 ہور زبان زبان تھیں حال سناں کی
 نرم زبان تو انیوں نرمی تھیں بھی نرم
 موتی و انگ صفائیوں شیرینی جب شہد
 صاف ایچہ ول **چھلا** تھیں و چہ سخن نوشیرہ
 پوری قول تر لہری کامل و چہ کلام

و اہر دے طرز تھیں کچھ فرخی شمشیر
 و چہ کشادہ بھول دے فرق و چاہے تنگ
 و چہ محراب لمور دے چوں سیاہ اہام
 طاس کے ملاوت تھیں ناواری اکوار
 چہ صامت سورا لؤلؤل کرے و چہ غائب
 بہن گواہیاں بہر نیل نے آہو سہران
 گزر کما توں بھواندے مار گھٹن لے احوال
 متولاں دے ماتوں سہیوں چشم سیاہ
 تیغ و لایت منہدی رخ سے و چہ جنگ
 خود مہیاں دے و لائنوں کرے جہل پرست
 دو رخسارے کچھ کے **تو** تال و انھوں چہ
 دو ہاں بہاں و چہ شوق دے دند و کسے برق
 و ندان دے ہویاں دا غریب اپوتے مشرق
 تھوڑا **اس** دی صفت فون اک **نور** ہوتی
 تان سوچو دسا و نولان با کتل مسدوم
 نام دین جس چیز و اہیہ لن دینی ہجوم
 یا فلس دی روزیوں تنگ ذرا کچھ پور
 رے سفیدی اندرون یا ہر لالو لال
فرا ملاوے لطف تھیں نرم کر لو کے جی
 تے اوہ نرم تو ایوں بے دس و دو گرم
 ریں بھر یا و چہ نرمیوں ہو چہ تہ چہ شہد
 صدق صفا کے **رہل** بولی شوق انگیز
 مہنی و چہ و فانی دی اسدی خود شش تمام

تھیں

روش

ہمدان تک بلاختوں زیر زبرد گئیں
 مطلقاً دسے گردوں کو سچ نوا دسے دھون
 دھون صراحتی جس دی جس وہ نہیں تار
 اعلیٰ اندھ نظر دسے تیز چڑیا رنگ
 گردن دچہ تباہ کسے پہلی گریس ان
 خوب قطع وہاں و ذیل رن چڑیاں جس
 پنج پنجے دچہ انگلیاں پہنچے خوش مقصد
 پانچواں دسے برتے چڑھی ہلالوں تار
 چینی نہیں بسکدانگ مراتب اوج
 سینہ خالی گئیوں صاف صفائی تھیں
 چنے دچہ گار دسے سن سینے پر دو
 میں سیناں پر عمر کھلے ناں کدی
 قل ایہ سکے ناں جھڑے تازہ سے دم
 سخت دو دوس دچہ طبع دسے تازگیوں سر شد
 نہر کھڑک جھڑے نہیں کھل ہو جائے تک
 لہر کھلم دسے کچھ نہیں مٹا دکھا دسے نگ
 بار کھنڈ چہ شہر تھیں کھڑو اور زوریک
 کمر نہیں جبہ کسے دلاں دلا دونوں
 ساق دو پری پوریاں پور **موشال**
 ایہہ کہہ گئے اور دسے ریسے منور ہو
 پیر سنیلے پندلیوں جڑ جڑ منشن نکار
 اصدے نازک پیر دو مندی داس کھل
 جندی تھیں لگ کے گئی رنگن وچہ آ

دعویٰ آسب فصاحتوں بہتی نور آگین
 گرون کئی جمال دی آکھ سنا دسے کون
 آرزوست گل ہی فوں تاڑ گئی کرتار
 سیب بہشت نہ خندی و کیکو رہے دل تنگ
 تے خوبی دچہ باز دواں عقلوں دو عجیبان
 دچہ اصدے کدرت دسے لہرس لایا مل جن
 سرنگستان خندقوں حصہ خوب بہرہ
 پشت پنہاں دسے نازتے نازکے سوار
 دگے بہرہ دوش تے حسن بندی دی ہوج
 بھر پان مال جمال دسے تے زبانی تھیں
 بیسلس طبع عشاق نے بے نہانی لوار
 گماں باد صبا ہندی اس تے ناں دکی
 شاہ نہر جو ایوں طیا آب قلم
 دچہ برابر شان دسے دو موزوں تار
 ناف چھے اس آجکے پر آفت گردوب
 دوشر گئے رہ بوج دسے شرم کرے تنگ
 خاک بوسے دل دیکھیاں بے باہیں شک
 تے آزار تار واکلم سندانوں
 چند تھیں وچہ جو دمویں دسے لہر لہر نوال
 آن من نور کھسار دسے ہر موز دو
 مت میری اس خطا تے بار کرن **مظاہر**
 پر بے صاف دھما تھیں میری ایہ گت تار
 مچواں دچہ سرخرو باگ تک گئی صدا

باہر کے پیر و چند یوں اس دلیر سے لالہ
 ہانگے یا تو ہاں یا بسندی سورا
 شریاں زینت دایاں گوہر تھیں دو چہر
 لوزہر تھی مطلق چہر خوبی سلطان
 سندھ جیل کو لڑی مدتی شہسار
 چال ادویہی اشرفی جیبہ ادویہی خوشگو
 مست جن جسے لٹے دی میکش فوق جمال
 صن و مکلا آفتاب ایہ سر ہر وہی زمین
 تیر طبع خوش وضع وی ظہور کش دل و ذہن
 سال عمر تھیں سو اہل گنت ستار تھیں
 نوش و نوش اچھار سے رنگ لبائے گلان
 رمز و قافا شہر دی ملی ٹی چہ شہرم
 نال کر تھے تو لڑی عقل سب و ابھرم
 تیسو سے جب نازیں و ناک طبع ہر لوزہ
 گلچہر و او کیبیا جاں اکھیں دیدار
 عاشق ہو شاہد بکھ کے صبر سراویں لار
 چکو عمر نے ذہنوں پر سی چہر کنار
 زن نہ وہیں کاوس وی بھی سوتنی بے حد
 پور شد لوی شیر و اس تے پیا دھیمان
 ایہ ننان آدھی مندی اس نے لئی سمحال
 عمر ایسے آتیا پھر تھی و سے کول
ساکھن میں اکھداں لڑہیں کاوس
 آپ جو اہل سانھیماں نال پسندھی

بازو ہاتھوں گنگناں زینت چہر نہال
 سے تان نمن کمر و سندا خوف چہر
 لٹکانیاں و چو گوش سے ڈنڈر کے اچار
 انیوں قہر گزارنی شوخی سے میدان
 پورا پڑ شمشاد و تازک شاخ تار
 پتلا مہنا عطر تھیں جیوں ہافہ خوشبو
 ہر اس وی سروانی لمبی حورماں نال
 انور ماہ اسماندھی یا تے لوزہ زمین
 روز جیسے و چہ روشنی روشن دل افروز
 ہر سے ذرا کھمست وی حد شہر ان تھیں
 پوش و پوش بھار سے جن لئی دی شان
 و دروں کر دھلاوندی ذہری و اول نرم
 اکھ دیاروں شوق وی لاش کر تھی گم
 ڈھی ہن ایسے گراہیہ جہلوہ کر جہا
 دل تھیں لان امیر و سے اول مہر قہر
 گلچہر و سے چہر لوں ہن دوری و شور
 آہنوں دل شوق سے دیکھ لوں دل چہر
 گلچہر ہن حورماں بھنساں نالوں و حد
 تامل اکھیں دیکھیاں پور ہر تھیں
 خاوندہ کھر چھڑکے آجا میرے نال
 ہن لڑہیں وی ڈھی سی پاپا نڈھول
 چھڑی ہر سے اسواری **کھنوں** ڈھی ہوس
 ڈھی ہر سے عرش الہی میرے و لڑ رہی

تاریخ

سنت کھلا دیں

وہ مدلت تانندی کی کیستہ انصاف
 حصہ میرے واسطے دس یا خوب نثار
 آپ جو مال کسختہ کے ہو بیٹھے نثار
 یہاں آپ کواریاں راضی ہوئے تان
 نہیں ت ذی دقتیں دل میر مسرور
 کہہ رہی ہیں کما اہیب دکھانڈی ہند
 گزری سن ایسا س قہیں ورمیاں گئی اگیر
 بدن جس سے وہ چہ نہ بل کو کڑا بولن آپ
 دیبا سے اہل پرتوا خود نوشہ دہا پ
 میر پادشاہ دوم کا ڈورے پیر دھرے
 لکھنہ ضیا احمدی میں ایسہ کران ہوں
 میں ہر اہل ہند فوج پاک نہ سکدا ہوں
 جس سے یار میر کے سن کے مل کا ہم
 کچھ الہا اسپس کن اے عمر حریف
 دن میری دی ماں ہے میری سس میان
 پڑتا ہیں نے ہنہا نوں نال لیا نے لال
 بسناں تانیں نال لے آئے حمزہ پاس
 سینس حال میر نے ہوئی خوشی ہزار
 حضرت عرب میر نے گرہ غنبدی کھول
 فرمایا صدق قہیں پیر نہ جابیں ڈول
 موت تیز جو دشمنی کروا میر سے نال
 کہو کہ جس سے دن ہو گیا اگے گت تیل
 خوب دیا کہ لایا بیٹھ کن کہہ جا

میرے متھے ہا پاسم پانا مساف
 چرنانی وی ٹھٹھیں ہوگ ووی دن چار
 تے میرا گھر ڈو بیارواں دسے وچکار
 چھٹ لٹی میں واسطے چونہ ملکا ندی ماں
 وادی صامے دسوں وی ناں نیوں منظور
 کیوں امیر ہند عذاب دی ری ساڈی ہند
 پٹیلانی وچ زلف سے کھیں وچ اندھیر
 روز کنڈار سے ہو گندی مات چہ نے نت
 نال میرے کر پٹیا کیوں کر دے ہوا پ
 بہت پرست وقت دی وچکل اخت مرے
 تے ایہ ڈھیری دردی بیٹوں ٹھٹھیں قول
 ہلک نظر کر اس ول مول نہ نکدا ہاں
 مسخیاں نہیں کیوں کریں ہڈی ٹوں ہنہام
 اس ہڈی دی جہاں قول تان دیوں کھٹیف
 گھر وچہا پٹی وھی دسے کہ چھانڈے گزان
 تے ترکان دی فوج بھی سی تان ہی نال
 حال نیا آئے کے جہوں جہوں ہوندا اس
 گئے ہمارا سیر ہاں آندا خوب شکار
 میں ٹوہیں کاڈس دی سد بلٹی کول
 ظلم ہو یا عادل ہے سے ہڈی کول
 ہچکے میر سے اہل دسے ورمیاں ہزار سال
 بن قیسے فرزند انہوں حال خندہ
 اگے منکد اچھیاں یہاں سکوں گھا

واہ واہ مثل بہا دلون گئی تے حسین
 نفع چہاں لہو لہو بوجھ گیا
 مردوں دے گھر ٹٹا آپ لگا گیا
 چوری توں گھر دے چور سہا گیا
 دنیا دے بجا یا سودیہ را تا بود
 پت تیرے نے مارا پتھر سے حساب
 دے ہوئی اسٹھ لہو لہو ہے ٹپے ظلمت
 عمل کسے اپنے پر لکھے دکھا
 منگدا ہر تھارسی دینی آئی دن
 سکا سیں منا بیچا تے کتر لکے کن
 شیش محل وچ ٹپکے پیلے سنگ پلا
 کو سنگ تریف دا توڑ گیا گھر بار
 سبتہ نہ لے اوس تے آپ کڑائی دتہ
 مراد عری سبتہ تیرا ظلم نہ کو
 تیری دن نہ ہاؤنا حضرت عرب ابر
 بخشی میرے فرزندوں دست نالینا
 سن کے ہدی آکھدی واہ واپسے جگ
 میں گھبروہ عمر توں بخشی راھی ہو
 چھوڑ پیں دی دن توں کہنا عرب لیر
 اوہ کہندی میں قصا ندی ہاں نہرا تیرا
 پرہی تک عرض ہے اسے عرفی سلطان
 ہاں نہرا تیرا تیں کرا مسرا پوند
 ہاں لکھی جن سوت دا مال جڑیل جڑیل

ہر وہ یاد کرا لکھے کر بیٹا ابن دین
 آؤ چہ میدان دے پشت لک گیا
 تے ابے چہ جان دے چہ سہا گیا
 پنھن مرد دلیر دے پاک نہا گیا
 سر دا دل دیکھ کھاں ہے یا نا ہو
 اثر و جا سہا پنے بدھی کریں و چارا
 رو رو بدھی آکھدی تیں ظلم دو نام
 پت سیکھ خانقاں سبب دا رخ لورا
 جھکا چور کرا یا میساز کے دن
 دن دنی وچ ہر دل دے حسین لک دین
 غالب جگ تریف تیں بھنا تک لہا
 تے دریا تے ہلاک جسے رو تیر گیا پکار
 پڑھے وارے مادی خوب ٹپائی کتب
 ژوہیں ناک وڈھا گیا آپ تک ایل ہو
 دھی تیری تے مراد اول ہو گیا اسرا
 گھبروہ عمر تیں دہوں عقد کرا
 دھی میری ہاں عمر تیں جگ کون مہا گ
 آج ہمارک مات تیں عقد کراوے ہو
 یلعا دی توں من تے سکی ہے نہ سیر
 میںوں تیرے حکم تیں خدا تیں انکار
 میرا عقد بھنا ویاں مال کسے انسان
 ہر ابر فرہ ہو تیا میں نہیں پسند
 میں جا بوس تے مل مراد میں بر تیل

ایک مل سن کے آکھد حضرت عرب امیر
 تھے تو میں کاو سن قہیں آٹا وہ دوسرا
 اوہ کہندی باہر بیوتنا ہے نہیں کھساگ
 حمزہ کنڈا مر وہ ہے سادی بوڈی شان
 نامے اس فون دیوندی رغبت ہے بھگڑ
 کی جاناں کی ہوس با میرے لیکہ جٹے
 میں جموی مر جاندی چند سے بخت بھلے
 عمر نبی نے تہاں لوزں گستا ملان
 عمر شہزادہ پارتے حکم ہو یا اصدار
عمر امیر حکم سن آئیا پاسورا
 بیٹیاں تن سو در سے داہدھا ملان آپ
 کنڑی صہب ہندوی دم جو قہی نال
 جتی ہا شہری بھد کے ذیل ملان یہ
 تھے کرتہ چہ گلے دے جو پا ہا عمار
 ہے اندا سن دے بہت اوٹھوٹے
 چڑھی جمی سر سے تے ہوئی کڑاں شہزاد
 متھو دہر ما سا پلا کے آٹیا و چہ شہزاد
 اندر سا فون فوج دے لاسا مرد کو
 عمر امیر بیہر گیا کر سی اتھے آ
 کے نہ مل بھیا تہاں اسنوں چہ وہا
 بہد کلاچ میر نے دے دیے دینا شہزاد
 ہا شہزاد ہیا رتوں چہ اسنوں عمار
 ہیاں جھال دکھوٹوں قاضی ہیا بھیا

جمن تہاں تہاں بیوت ہے ایہ ہے سہرا ہورا
 تیرے لکھے کھوٹوں اس واقعہ وہ ہے
 اس چور دا حکم سے تہاں کیوں دیوں ہانگ
 اسنوں حکم وڈ ہراوں کی آٹا نقصان
 سن گئی ہر سنگ کے عاجز تے لاہار
 میں ہے طاقت چڑی دے ہا ہیاں گھلے
 تہاں کیوں ضرہاں کھوٹندی اسے حکم تے
 تے تر کلاں وی فوج بھی لے آئی ایمان
 قاضی ہیا نکاح خوش جمیدے لے عمار
 ہوٹل سرخ اشادندا اپنے شمس نگار
 گویا فانی شیخ دا داوا ہے ہا پاپ
 دا شہری دے اتھاں اپنے ایہ لکھتے مل
 رٹیں جی دے سیاہندی ایہہ کیتی تدبیر
 اس دے عرض ہراڑیوں رہیا تہاں کچھ شہزاد
 دو جہا سے گلے راہ و جہاں اتھے
 دا کچوں برج حصار ہے سوئی گنبد ہار
 حمزہ اس ہول دیکھ کے دل چہ کرے دجا
 شاید ایہہ غیب قہیں آئیا سٹل ہو
 نال دوٹاں ہوتے دریاں دا واقعہ کرا
 اس قاضی وی سٹیوں ہرگز خبر ہار
 ملان تہاں تورا نہ مت خوب نڈر
 چھپال لگا تک لونٹی آئیا ہا ہار
 واہ دست ملانیاں لہے خوں دچہ جان

مرد نکمے، دہارو کے بس پہنے پاک ہار
 عمر امیر آؤ نکا اور تیں باہر وار
 یا عادی سو آفرین کہند اسے طیار
 پورا تیں ہر شہر تے کامل ہے ہر کار
 پھر بیٹھے وہ جیش دے غلطی عالیذات
 تے جو تھے دن تر پہنے دل کاؤس حصار
 ذکا لشکر عرب دا شہروں نزدیک
 تے یہ عربی شیر کے کدی ڈارے گا
 گردن توڑ حصار توں ہل کر تیں چور
 بھابھایا جے صلے تیں ہارو سے دخل تمام
 ہدی عربی شیر تیں ہونی شہر جس گذار
 شیر تے گا کو توں تیرے آوندی ہا
 اوویں دے حصار دے تیں بند کرا
 ہوگ لڑائی دتاں تیغ نہ ہوگ حصار
 پہلے تیں لادن دیر ہا توں افتد و لور
 تیں آویں فوج تے توں ہو کے اسرار
 آسانی تیں شہر تے ہاویں دخل تمام
 ایہ تیں دے عرض توں مکرہ کو سے بند
 عمر امیر دوسرا استمال مروان
 تیں آئی مال لے دل کاؤس حصار
 دے صبری شہر تیں تے آئی بند
 تیں لے کو خال توں کر گھلیا پیغام
 تیں تھن دا چہ راہ دے آریا عربی شہر

ہیں

ہرگز دے کو چہ گئی ہے ایہ عمار طیار
 بدل تیں قدیم دا ڈیرا و چہ دہار
 تیرے جیب آدی مال و چہ لکھ تیار
 تے تیرے دل تھیل دا حدوں دودھ شمار
 اندر تیں گذارو کے تن وہاں تن راست
 سی توں تیں کلاس دا خاص جتے گھر ہار
 توں دی مال سو جیدی ہوگ لڑائی ٹیک
 اہل تامل شہر دے پھر پھر تارے گا
 تے کاؤس حصار دا نام کر تیں دور
 خلق پے کی دخل تیں قائم رہیں مقام
 حکم تے مضبوط ہے ایہ کاؤس حصار
 طاقت تیں رکھدا جنگ چھان دی
 سب طرف جمع ہے اندر شہر پیا
 دوتاں و لائل تیں آدی جو کس تامل ہزار
 قبضہ کراں حصار تے خود ہو کے منت
 تے میں تیرے واسطے کھول دیاں حصار
 دوز و لائل تیں مردھی ہون نہ بے کام
 بل تیں واسطے عمر گھلے تیرے زند
 آکر عرب دے پہلین ہو گھلے سردان
 سی تھرو دے آؤں اگے شہر ہار
 شیر عرب دی تیغ تیں ہا تے ساں گزند
 کھول دیکو دہ کوٹ دا آواں و چہ مقام
 اگے ساؤی فوج داراہ کھلا گیا کیر

مست حمزہ وہ چہرہ جسے دلو سے جتنا کھا
 آئے تھے وہ دے دے نال ہیام رسان
 کھول دے در کوٹ کا آن پڑے سران
 ماں تڑپیں کاوس دی آئی اندر وار
 کہہ بی بی ایہہ کون جس مروٹا نوے نال
 بلعا دی نے کو تو ال کیستنا مارخانہ
 اس عاجز کو تو ال دے دے جی چپ کو پال
 اسے جو ب نہ سن گیا نال دیاں اہم
 ناں پیرا کو تو ال کا اس دینا چپ نام
 چشم بھرائی خون تھیں رو نہی جس نہون
 کرن نصرت تھیں نے فکر نہیاب کا
 آن دے دے دے شہر دے عربی مرو سچی
 شاد ہوسا دے دے دے دے دے دے دے
 دے دے دے دے دے دے دے دے دے
 کر دے دے دے دے دے دے دے دے

نور دی ماری شوشی میں راہوں اک دو
 تا ترک تے دو سرا غا ترک مروان
 نہج بردان کو تو ال دیکھ چپان
 لے کے گردن عربیاں دے کاوس حصار
 دیکھ عرب جسے پہلوں عرض کرے کو تو ال
 اسے نہی نے ایس کا کہہ جاوے کا
 ماری کرنا تھانے کے سخت تہاری نال
 سر ہو کے تھریاں دے میاں دہرت نام
 دے دے دے دے دے دے دے دے دے
 نہی نہ نہ دے دے دے دے دے دے
 آپ نہی من عربیاں دے حاصل ہوئی آ
 دے دے دے دے دے دے دے دے
 قہر کیستنا تلو نے حمزہ نے قدرت
 زور دے دے دے دے دے دے دے
 حمزہ جھلستان دا خود مویا سلطان ا

شکاح میں لانا امیر المومنین رضی اللہ تعالیٰ عنہ کا ہنر نگار کو
 اور پیدا ہونا قبا و شہر بار کا ہنر نگار کے لطن سے اور پیدا
 ہونا سعد بن عمر کا گل چہرہ تو وہیں کاوس کی بھین سے

سچ چہرے تن کدنی کد کو ان کام
 شہر عام رسول دار سے جگت چہرے

دے ساتی تھے تہہ جس میں ان کے ہونام
 تھے جہاں دے دے دے دے دے دے

دوست نیت او دیکھ سے پر مضمون کو ہم
 پس اسے دل میں بیٹھیں گت ہاں مندر
 شعر کھلا رکھے تیں مجلس دست و چکا
 سے ہنسا ہنسا ہنسا ہنسا ہنسا ہنسا ہنسا
 خواجہ احمد یار تھیں خبر کروا لیا
 چھوڑو لا دیو اپناں کر مددی گفتہ
 جو نہا تہر گستان دسے تکاں تے سفر
 ماں عزیزان مثل دسے لکے تری ماں
 اتاندر لشکراں مال بیکھے، اللہ مہ
 را تیں جہر بھرا تھیں کیستہ عقدا میر
 حمزہ عیش گزار و اون تے سعادت مدد مہ
 اپنے تھان بہا یا عمر اپنا نفس زند
 عزیز تھے آواز دے سے پند سے نثر
 اک دن اندر جیسے پند سے نثر تمام
 بھر بھر کے اٹھاؤ نڈا ساظر صحت تھے
 آ پو اپنے تھان تے بیٹھے آسی سب
 تھکل و ماطوں ڈو گئی دگی تھے دی وارا
 دیکھ کہیا نہ ضرور تھیں اسے لمحے سید دل
 مولیٰ ہیں کیس پانڈ دی کی تیرا مقدار
 تہ سے تہ سے اسل تھیں گرون گئے تھا
 بیواں ہو لقمہ بریا احسا مولیٰ نہ ہو
 سن کہیا نہ ضرور تھیں خود مالک تان
 یار دی فساد و اندا حمزہ جو نہا کون

وارو وار کندھاں بہت گھنے فیر م
 اسے تھیس بہت ہے جام نشید تہند
 جاں بھاری تھے دست گھاں گھاں
 دیکھ شہزادی شوخ سے کون گئی سہار
 مجلس ہو جو دیکھ لے آو سے پیش بخار
 آسے گنہہ آئیس اوچے کاؤس حصا
 بیٹھا تو مار کے ایچھے پچا قسما
 دیری دی اس درو تھل برونی گئی نکھٹ
 موکس ہا ہی عرب تے ہو گئی غلطی تمام
 ماں عمر نکاح خواں خوش کہندا بھیر
 ر سندا اندھرا تھہر سے ہر صبح ہر شام
 خود مجلس وجہ ہا تان سیستا آبانہ
 آہن تہیر جوان دے اس کے کرن آداب
 پیندا جاندا تھہر دے تیساری بھر جام
 و گدی تھہر شہزادی اس دیو چہ گئے
 تے لیڈا وی شیروں لیا تھے نے دب
 جو موہنہ آ گیا یوں سب کو نہا بھلا
 ساتھیں اپا کیوں میں نہیں تیرا دل چول
 کون کوئی توں پتر نہیں کہا پالی پار
 نے توں آچا اسان تھیں شیوں خوف کوا
 آہن جاں جہاں تھیں جو نہاں تھہر دو
 تے حمزہ دے حکم تھیں چٹھاں اس تھان
 صا تھوں پا کیوں ہے اوہ بھی او کون

کار

فرمایا کہ جو نے توں چہ لوں پر دست
 عمر کے تو کون ہے عا جز بے مقصد
 یہ گل کبر کے کر سیوں تا کھریا سا
 طعاری دی کیوں پس یہ اندھ صر
 ڈٹے ہیں نہیں نے جانے کہ حالات
 کیوں متھی وجہ آئے کے ہووں بے آداب
 بیسادی من آکھلا بول نہ آواگون
 کی کہ ہے توں نہ کیا تیری کیا مجال
 میںوں کون پھیمانوں وودہ وودہ کلام
 میر سے نال برابری کون کرے و پر جاگ
 میں مرادنا باز شاہ توں پاک خدمت کار
 سنی کلام جو ان نے پور شدادی دی
 شخصے دے وجہ نال جو طعاری پر دھا
 دہرت بریا جگر کر سیوں طعاری بیوشن
 کرے نہیں جہاں الٹ کے پیرازیں نے آ
 کاری دکا زخم نے اوزرک پانی ہو شش
 سینیاں شوہر سپر نے وجہ وہ بل پھل
 آئے خواہ جو ہرست سے طعاری سردار
 پچھے دیکھ احوال خوں ایسکی پیا وہاں
 کہا لہذا کیسے ہے رائے ہوا ہی مست
 سن عمر و نہ زیادہ تیری کیا مجال
 عمر کے ایسے کر سیوں پیا اچانک دھا
 کہ تیں تھوڑی سینوں کئی پیر سردار

نیوں نظر نہ آو نہانا بالاناں پست
 جس نے مستی پانی میں کستی اظہار
 گردن وجہ کندھو دے کی مارے جا
 پس میں کر پور شدادی احمد تعدی جو را
 پور شدادی شیرازوں کہندا عالی ذات
 ایگر چانی کدنی پیندوں گشت شرب
 میں کی تنوں جاندا توں ہو ندا ہیں کون ان
 پڑا پچھے وجہ نہ دھا حال کرال بد حال
 میں بیسادی شیراز پور شدادی نام
 کرال فنا اک حملیوں توں عبد رسول وگ
 مست ان ہر اہر بول کے دیکھی تھار نہ پار
 باہر حد مساب نہیں طبع فسادی دی
 گردن وجہ کمان کش لڑے اک اصفا
 جوش نشید سنز نہیں مست ہو خر گوش
 ضرب لگی اپنے سر پیسے پیا سرے نے گی
 شور پیا و چہ بار گاہ ہو شیا جوش خروش
 میں جنت سادوں آئیا لہا ہر وار
 سوز نمی تے فلک چہ لدا حال خور
 پور شدادی خیر و احوال کوں بد حال
 گرداسی ہرستیں کر دھلا پاست
 کر پر تعدی نہ کیا سہ ماں بولوں نال
 بے تفسیر کندھو توں کی گیب ادا
 حضرت اس وجہ دیکھ کے سن دا غلم ہندا

گمزد کہن سہایت فون کون بندھا میں تون
 ہے کیا اندھو سے طیب دی تے چہ
 تون بدے اندھو سے لگوں دین سزا
 یا میر سے ہی اندھا میر سے دل جان
 سخن کے چرخیاں نے کہا یہ شش میر
 کہ جے کو میر سے سامنے جو ہے بے آداب
 سن گمزد جب تھو کے ہو گیا لولال
 جے دل پھراں میروں مندی کریں نگاہ
 عمر کہے اور کون ہے اندھ ک زور آنا
 سن جب جگر میر کے قبروں لاث بی
 اور عمر تھو جان نے کہتے اشک تیار
 دو تان دلاں تھیں رنگدی بیٹی اتھالے صٹ
 ہوا تھوں اس جنگ تھیں دہی رہے سہل
 اندھ ک سارے در جنوں ہیرے لچر
 اندھ و ملی عرب دا پین کھڑ تھیں
 دھیر کلوں صلاوے اپہ سب بیٹی پکار
 تے سنی دی رز تھیں چمک بیٹی تھوار
 گمزد چہ سیدان دے ہوا شیب اصول
 خٹک تے چڑھاو ہوں آس عمر جان
 جان گمزد تون خٹک نے نہ شانال پھیان
 دیکھ مقابل مردان گمانول ایسر
 عمر نگاہ دے کو طرا طرا کے صوادار
 گمزد کہندا عمر تون اسے زکے نادان

کریں سزا سزا تو سب سبیاں پلار تون
 ہار لہ لیندا انہاں ہی تھیں اولف دھور
 کی جو کے تون مارا باطیسادی تون آ
 میر کے دا گھوں ہان لے کمانل جمنادی مشا
 اپہ کی اس بے آداب تون ہی تھی تعزیر
 کون کٹھاں میں اوسدے کر کے حال خوب
 کت کوئی دن عمر تھیں اسے طر کے بیحال
 چا ہاراں دھیر دھیر تے کہ کساں مار فزاہ
 جو میں چا زور تھیں مارے دہرت اٹھا
 اشقر تے نکو لھے کے دھور وارن دی
 پو تھو دھو دھو دھو تھیں کرن لکھے پے کار
 عمرنی نصیری تھیں دہرت دھو لے پٹ
 چرے دھیر سے دھار سے ہندو بے کھار
 دھو لے دھو لے دی فوج تھیں پیاں سفار تیا
 اکھ عمر ضری پہلوان کردا جو شس تھار
 بلعدی دے نفسے نے خوب و جالی تھار
 خلق جو مکی صب دیکھنے مردانے تھو چلو
 کھل صبار زمر پاکر تھو بے پیکار
 لگا کرن قبلہ عمر تھیں سید دان
 دھون لٹائی بہت گیا سرور لیا پھیان
 پو پو پو راکاریوں تھو کھیا دھیر
 خٹک مقابل شیر سے مل جاوے پیکار
 دیکھ دھاتے صدق ہے لٹوا ایس جبران

جو سی ہاں مقبلہ ہے و کچھ آگازی و صوبہ
 کے بعد وہ توں اسب جان جگرہ چہرہ لو
 عمر بیا وہ ہوئے کے بیا فہماری نال
 حمزہ کہنا کھڑاں میں چہرہ ایسے جا
 زور لگایا مہر نے نصیب فریا خون
 ہوا چار جان نے کس کس چھوڑ دیا
 بچو دہا لوں لے گیا حمزہ تر تہ اٹھا
 دیکھے خلق چہرہ یوں کر سے طبع بچار
 حمزہ نے فرزندوں دہرئی لیب آتار
 لے فرزند لکھنے مروں دی پر کفار
 تے و او میں نبویاں شہسوں گوہر یار
 مہر سے دانگ جہانتے کس و ا حال خوار
 بلکہ کوں مہر سے جنگ تے ہوا آتار سوار
 حمزہ نے فرزندوں چھڑیا و چہرہ کنار
 تے کہند میں کس کر نال رو مر خود دار
 پھلی خلاصت ہے لہ اگے ہشیرا
 قدس وین مہرچی کر توبہ لکھ و لہر
 رو کر کے تے ان میں با بچہ تیرے در ہار
 لے میں ہی سبب میں مرفوں پہلے ہار
 تے حمزہ فرسہ و اندازنی خطا گذار
 مڑا تے دم ہار گاہ حمزہ تے سب ہار
 عرفی اندر خوشی دے رہندے لیل نہار
 چھجرو تے دوسری ملک مہر سرنگار

میں جس جگہ ذکر سے کنگا فنگا مقبلہ ہے
 تے تیرے و چہرہ ملان نہیں و فادی ہوا
 دوزا امیر کیردی کسوں پھری و وال
 کول اپنان زور توں سارا نہیں لگا
 حمزہ مول نہ لہیا رہیا و انگ ستون
 لے تے نال ہی چاکے توں بھی تخت نال
 ہوا نکل جرخ کلالہ سے مہر تے پیر سے چہرہ
 عرفی توں سوا فہم رحمت با بچہ شمار
 بچہ پیچھے وچہ نہیں تے دہر یا نال قسور
 عمر اندر شہر مندگی رو یا زار و زار
 ہولی توں پھپت انداز کی کر بھٹا کار
 میں کیوں بیو دی خدشتوں کر غضب انکار
 بھلا ہونا میدان چہرہ بیٹھا بازی ہار
 سر ہونہ چھے اکھاں کر واہست پیار
 آہے انہوں ہو وئی کون مشا دن دار
 زور دارہ انکار تھیں جو فرما تیر دار
 بخشا و گنہار توں سن سن استغفار
 یا حضرت محنت میں رکھ لوں یا ہار
 میری عقل تھی اس تے پردہ پہ سوز
 صلح ہوئی وچہ دہا نغہ سے دل سے گلے بکار
 آئے سارے لوک بھی وچہ اپنے گھر بار
 دھکا اُس جھار سے کہے مہر بہار
 دو توں ہونیاں حاصلہ فضل کیست اغفار

گئے جہوں اس حال میں جس کو جینے ہو
 دو ہاں دے دھمکوں پھری دلاں دھو
 شمس عمرو چہرےوں چلک ذرا خوش دوا
 ہائی خیر امیر نے راضی ہو گیا سو
 ناواری تے مغلی سب دکھلائی دھو
 وہاں توں مشکو او نذا دھو رہا امیر
 پونے دا خود آکھرا سدر کھاؤ نام
 دو جے داو شیریں آپے نام دہرے
 لیر گل کبیر کے گھنیا عمر بدلائ توں
 عمر امیر دوریا گیا سدا کن ول
 امیر پینا چھراہا وا اپنے نقصان
 آیا دھو رہا دے کسے مبارک بلو
 خبر سنی نوشیرواں بن موشا دل شاد
 مال خزانہ و نڈیا باجھ حساب شمار
 کس مبارک شاہ توں کل امیر وزیر
 فرادے نوشیرواں رکھو نام قبساو
 عظمت ولایت عمر فاضل خضر ہر خزار
 گھر محوے دی کس ول عمر گہا دل شاد
 ماور عمر نگار دی سی زینت کیش
 دتا عمر عیب انوں بہت تمام کر لیم
 سے کے چہرہ فیروں دولت باجھ نشاند
 تیجے روز امیر دے آڈر یا دربار
 حمزے نے فرزند او سر با نام قبساو

برج اکرم دے کوشیوں چہرے ستارے صود
 اس تا شیریں وی رہی دماقیں بو
 کھڑی مقابل ہونے کے ناب نہ جھکے کو
 کھول خزانہ و نڈیا گئے گداٹے ڈھو
 مجلس عین لگانے کے بیٹھا خوش دل ہو
 دو ا نڈیا رخ و کھیا ہانگوں بد زبیر
 دس سدا و نڈی فاضل سید تمام
 او مورا نام ہے عوادہ کسکر کے
 جگہ کے اس فرزند دی دیہہ خوشخبری توں
 دن تیجے چہرہ ہار گاہ ہون پینڈا جہاں
 سی باقی دن تیسرا پونتا عمر جان
 گھر وچ ہر نکارے رب کشی اوراد
 کیتھے وچ اس خوشی دے بند یوان آزاد
 وچ بدلائ خوشی دی جی خوشی رہا
 ہم گھن دی عمر نے جی جی تیسر
 اپ امیر سے دے نام تے ہوی عمری نڈا
 عمر ہور تہا لوں خاطر مہر نگار
 جازد سینہ کش توں کسے مبارک بلو
 سن خوشخبری شاد بل ٹوٹی دروں تیش
 زندگوسہرے دی ہونڈی بھر بھر تال تمام
 ول کاؤ کس حصار دے ٹر یا عمر عیار
 خدمت دھیا میر نے کے حقیقت سلہ
 دایاں تالیں سو پندے دولوں علیہ ذات

ہوئے مثل جمال تھیں ایسے دو شان کمال
 اوہ سکھلا دے وہ انہوں سلطانی کتاب
 حاصل کیستاد وہاں نے عقل علوم ہر ہنر
 تا بشر حسن جمال تھیں ہمیک ہر سہی اسلمان
 چمکے ستھے وہاں سے بادشاہی واقعہ

سی کرے وجہ پرورش تان لڈ سے چھ سال
 کیتے عمر مبارک سے پھر سپرد شتاب
 وجہ ہنر سے وہاں توں کیستاد ہر ہنر
 سی اور پیشانیوں دو لڑیں عالی شان
 عقل بلوغت جو وہاں لے پایا سب شعور

خط لکھناڑو میں کاؤس کا نوشیرواں کو اور پھر پرتا
 نوشیرواں کا امیر المومنین حمزہ رضی اللہ تعالیٰ عنہ سے اور
 جانا کو ہستان میں اور خط لکھنا بہمن ارجاسپ کا امیر
 کی طرف اور جانا امیر کا کو ہستان میں اور پکڑ لانا بہمن
 ارجاسپ کو معہ اس کے باپ اور بھائیوں کے

ایہ رسالے سے وجہ نکدے پھر ہونے اظہار
 اس کی گھر باروں جزوہ عربی سلطان
 ہمیں لئی اس مرد نے تیز جہدی تلوار
 دل عیادت اور دلہن جی تھیں بیزار
 پور قبلا امیر دے گھر جو عیب افروزند
 تھے وجہ دلہ سے حسدوی تیز زنی شمشیر
 عربی دے اتھال تھیں آپ ڈٹھا اور بار

جان فرزند امیر تھیں جایا مہر نگار
 سہنہاں تو میں مثل نے بھی وجہ کو ہستان
 تے عورت بھڑے گیا یلادی سپر
 تے کاؤس حصار وہن عربی تخت ار
 کے سنیان ہن بھانجا بو شیا قدم بلند
 سن ہن خیراں مثل لئی ایک ودھیرا
 مشعل کو کل ہو گیا تہب ہو یا انھما را

و ملا محمد نہ آوند اچاں چایا سر ہنگ
 عزت ری نہ آبرو ہم ریمان ننگ
 شیشہ نشہ غرور و پایا ہتھوں چھڑنگ
 دلی مغستان ناہن دنیا وچ تنگ
 چنگا جرم بچر **سید** کر گئے وہم کنگ
 خیر نہیں سی ہتھوں موئی ایہہ نیرنگ
 مصل نصیبان ہار یا رو نہا نادر و زار
 دورو کہندا عربیاں پایا و سیس ہوان
 میں کن ہسر نکار و ناں سی دعویدار
 خاک میرے سر زنگی میرا حال خوار
 ہن مرسان ہار صاں عرقی نوں تلوار
 پاہن بازی ہارنی ہا سہنل میروان
 ایہ کل و لوچ سوچ کے قاصد کسے تیار
 عرض ہندے دی باز شہ تیر پوچھ حضور
 عرقی بندہ تہم دا ویری ہے وہ چہ جنگ
 جنگ ہلانا پاؤ ناں آ اندر میردان
 میں سیناں ہن آکھدا نال بکھر سوت
 انوں ہا پچھتے بنیہ نہ کیستار وچ
 نہیں تیرے ماروں دور گردن سلطان
 تے ہن میں گھر تے نسب کیانی تھیں
 والی ہفت اعظم دا کر ساں مارفتہ
 اندر ہفت اعظم دے راج کران و لخواہ
 جو میں کیتی عرض ہے ایہہ تیرے دربار

قدم ڈنڈا میں آینا اندر کام نہنگ
 ان ہنگرا پائے کے صفت پڑھا نی ہنگ
 توں توں اندر ہی کما تیغ عرب و رنگ
 حمزہ بازی سے گیا مار فریب رنگ
 ناں جہا سے ایہہ دوشنا ہے نہا سے چوگانگ
 ذوب گواشیاں بھیلیاں ہور گاڑی رنگ
 تیر ٹوٹھے دچہ مردی عرقی دے تیسارا
 کدھ گئے لے عورتاں روٹھے لے کھال
 تے عرقی کیوں اسدا روٹ گیا گھر پار
 بچے میرے تار نوں عرقی گیا گھر
 بازی جت لیا و ساں یا مرسان کما لارا
 عرقی نال مقابلہ کر دے بھصاں مسلمان
 عرقی اول تو شیروں لکھ کھلے ہر بار
 مال و چار و چار تانہیں کرم تھیں دورا
 میں سیناں اول آدنوں تیرے سروک
 و سدا میں اجازتاں مروان دے مروان
 اگے اندر کیساں تاج نہ آگ تخت
 میںوں کدوں مہا وندا تخت کیانی تاج
 ہن تک میں نہ ماریا آپ اندر میدان
 اسنوں **رہماں** ہا موز شاہ بھمانی تھیں
 اپنے بہت تباروں و پوہاں تخت پہا
 سے عرقی دی آرزو بہت سدا سے شاہ
 عرقی ہے ایہہ آکھدا کر فرخسہ ہر بار

میرزا

عرقی

بیت

چڑھا دے گا آج کل لیکھ نکال کر
 مقبروں ہر کاراں شہر کی ایہ صاف
 عرضی میری دیکھ کے قدم رنج نہ رہا
 اور جا سہوایت ہے کوستان شیراز
 اور تیرے دربار و احاطہ خدمت کار
 تے کہ صدق نہیں تھیں کروا کے اقرار
 ملوں عزی زادوں تے عزی دے بار
 تے سناہاں میرا چہ نہیں ہی امید
 بہن صاحبہ نہ دی سب حکمانہ و ہم
 گزراں و لنگ پہاڑوں سرے ہلک کرے
 بہن دی پاک گزرتوں مواہر زردے
 کی طاقت ہے سیدی اسدی شہر بھرے
 آوری میدان وچہ ڈر ڈر آپ مرے
 کلیاں دی ایہہ گزرتیں کروا چورے
 گزرتوں شور تارنا کھوٹے مور کھرے
 عزی مودا ہنا مٹھا کھرے کھرے
 تے نہیں دے لہروں تھر تھر کرن پہاڑ
 سن توں میری آندواں میرے سلطان
 عزی مارے جانے اتھے دیر نہیں
 پتہ آجاویں فتح ہے دائم تیرا راج
 مت بے ادبی جان تے میرا کلام
 حق نہک وار کھیاں ایہہ آپ نگاہ
 آگے چوری تھوڑی ہووے آپ رضا

شہر داراں قباں ہا کر سی قسماں
 میوں کسم منات دی اس وچہ منہ خلافت
 اندر کوستان دے جھونڈا آن لگا
 بہن نام دبیرے تے غالب شہر
 دیاں پہنچو غلام ہے تے سہ ماہیہ
 حمزہ دامن لشکر دیوں پورنگار
 کرساں نور جہاں تھیں ایہہ قند پاک بار
 حمزہ عزی زاہدے عین والک ضیہ سد
 بل وچہ نور آدل دی کرے دبیری تم
 موم کرے فوادوں ایوں کیا پرے
 ہذخوت جرنے کے دن وچہ لاش ترے
 اسدے نالی مقابل کس نہیں عزی مرے
 لڑے جہا تھیں جے کدی خونوں نہیں بھرے
 ہرے دبیری ایہہ اتے ایہہ ناں ہے
 دشمن اسدا خلق وچہ کھڑی ہر چوک چرے
 بہن ہے میدان وی طاقت کدوں وچہ
 عزی توں اتھن ماری وچہ میدان ستار
 عرضی میری دیکھ کے آجا کوستان
 سلطان ایہہ وقت ہے دیا پھیر نہیں
 جے کانی تاخیرے تخت گیا تے تاج
 میں ہمدردہ شک و تیرا خاص غلام
 تے عزی دے دئے نہیں کر جھنڈا گاہ
 نہرے توں وچہ اسدے ہوسی عذر نہ لگا

تھوڑے ہوں گا فرس لکھیا نصیب رحل
 جنگ کے فتنور ہوں تے طرفے خاندان
 اور ڈو میں دا لکھیا ایسا چپ و پار
 سن کہند او شیر و اس لہر جو تھی خسریہ
 ہتھیاس ہد ذات کے کدی نہا تے خیر
 جان چکر ہے اسنا تکرہ عربی زانو
 میرا دن تے رات ہے اوہ فرما ہتھیار
 مینوں باپ بچھا نہا تے اسنوں فرزند
 کرنا جنگ امیر فقیریاں ناں مینوں منظور
 تے میں اکھر کھکے تے مل نہ کر ساں ہوں
 جاں سزو نے تیرا سب گھر بار
 آپ دل وقت جتا کرا کھدا عربی ناں
 لہر ہونہ تھی مندی ظاہر ہے بیشک
 میرے نکل لہر تے کدوں اٹھایا ویرا
 نہیں لہارہ جنگ دا عربی دا میں ناں
 امیر گل سن کے اکھدے کھکے خاندان
 رات سوایا بادشاہ تیرا جگ جگ ہو
 خیر سنی اورا میں بھی منبریاں تھیں آپ
 خفیہ تیرے جنگ مار جیسا سامان
 ملی گو ای شاہ لوں انوں چار چوہی سرا
 فریادے تو بیٹیاں ہو ہو کے حیران
 جنگ کہند اشرف مے کدوں گوانا توں
 مٹھیں جنہاں طبعیاں کرا احسان مسترا

جیوں کیوں شاہنشاہ نوں تیں ایسا نکال
 کرتا کدوں لکھیا آو کو مستمان
 کھول لفا خیر تیشیاں دتا راز تار
 دشمن عرب میرا واسا مثل شرمیا
 منض جیل دا مثل ہے دو تھو جہ پاؤ دیر
 میرے تل فساد دی رکھدا نہیں ملو
 حمزہ عرب امیر تے میں لاختیار
 میں تھیں باغی کدوں ہے عربی قدر بلند
 حسدوں رو تھیں پاؤ ندا جہ تھیں تھو
 اسدیاں کھل جہو تھیاں مینوں نہیں قبول
 تاں اس رے تھیں کرا کے مرہار
 نال فریب ملاؤ ندا ساتوں لہوہ بجالا
 چلاں کھکے کھکے تے پے شوہری پیر
 میں تھیں کیوں اپنے تھیں کہ تیرا پیر
 لہر ڈو میں مرہار نے لکھیا جھوٹھا حال
 دارا کے فتنور تھی سارے اکھلیان
 جو کچھ لکھیا مثل نے اسوہ جھوٹ نہ کو
 صلح زبانی تھا ہوں دل عربی دے سپا
 دور نہیں من وقت اورہ جو کرسی میدان
 پر کھڑے تھیں میرے تے زیر کھی نہ تیرا
 اس نے میرے جنگ دا کیوں کیتا سامان
 نگ شاف سے رو تھیں نہیں تھو دا تھوں
 کدی نہ دیر جہاں تے جو دن حق گذرا

صوفیہ

عربی نے احسان تہہ رکھی کہوں نگاہ
 حمزہ عربی زاد و کج نہیں اختیار
 یہ چنگی تہہ میرے جلو کو بہستان بنا
 بہن اس دربار واپسے خسرا بھر وار
 وہ حمزہ نون ماری سے پلاں پاک بار
 عربی جاسی ماریا جاک وچہ بوی خیسر
 انہوں ساڑی آرزو سے ہوسے منظور
 اورک جیوں کیوں کافراں آسے لیکرا
 چڑھ چلیا شیردہں شہر بلان تختیں
 اورک کو بہستان جسے آؤسکے نزدیک
 تریا استقبال توں لے فوجیاں ہسار
 نال لیا شاہ لاون چہ اپنے دربار
 بیٹھا بر تخت رے ولی ہفت اعلیم
 کو بہستانی بادشاہ بہن شیر شکار
 لاریں اس دربار و افاضہ خدمت گارا
 میں سنیاں وچہ ملک رے عربی زاد و لیر
 دل میرے وچہ آند کریں کہی بہس دان
 ہتھ میرے میدان وچہ رکھو گے اک وار
 جے عربی نے ماریا رن وچہ مرد ہزار
 زچین کہندا بہنیاں جو جمل گے ہمار
 عربی توں سن دوستاں مار وچہ میدان
 ایسی کر و بہاوری نام رہے وچہ جنگ
 بہن کہندا اولان لکھ گھلاں مکتوب

جد کہ اورک وکیلا و شامال ہسار
 آج چڑھے یا جملک توں ہنت کرے پیکار
 بہن عربی زاد توں ہمارے کامی ملن
 مرقاں وچہ پرکار ہے غالب وچہ پیکار
 ققت اور کو اسی بہن اسدی تلوار
 پھیر نہ اندر وں اوسے سبے سپلاؤر
 چلو کو بہستان توں ہوسے دور ختور
 صبح ہوندی توں کو چہے دستے طیل و جا
 تریا کو بہستان توں کر کے قصد تیں
 بہن سنیا آگیا بہن شہنشاہ شیک
 تقسیموں آہاں تھیں آگیا وچہ لہ
 خود کری تہہ پر لیب ہوں کے شہز گدار
 ولی ہفت اعلیم دی سب کر کے تقسیم
 ہتھ بھگے شاہ دے ہوشیا و شہنشاہ
 قدم رنجہ فرماؤں میںوں خسرا ہزار
 مرد ظلم تسلیم کردا شور وچہ فیر
 وکیلاں کوں لہجا ہندا عربی ثابت جان
 خوفوں کتوں جاوے نے عربی دے تھیرا
 میں کر چڑو کہدساں عربی دا ہسوار
 دل کاؤں ہس حصار وچہ چڑسو آفہ مار
 دشمن دے گھر ہارتوں پھیر کرو ویران
 ساڑو میں خیمہ ہا وچہ خیمہ دی اک
 چہ آجاوے سدا بہو ہے مظلوم

جسے میں آدھے سب سے پہلے چاروں نصارہ مار
 دن وچہ کران نفیم سے دو کھٹے یا چار
 میں خود شیر شکاروں تیز سیری تلوار
 خط لکھاں تسدیوشیں طرے عرب امیر
 بہن دی تدریروں سارے کرن قبول

ماروں وچہ میدان سے لٹ لوں گھر بار
 ماروں سب یا تو لٹ لوں گھر بار
 تے وری سے جاووں دن وچہ بازی ہار
 خود آدھے یا جا چکے میں خود کران اسیر
 بہن نے خط لکھیں طرے علم سول

مضمون خط بہن ارجاسپ

اول ذات مناتے غری وی تعریف
 سن لے تہرہ عربیا بہن واقف روان
 روئے زیں روئے بادشاہ ویرے پر آ
 والی ہفت نفیم دا بھی میں تہیں بیزار
 تیرے ظلم تعدیوں ورس نے ویران
 میں پر واجب انہاں وی ہن کرنی ادا
 مولکوں دا بادشاہ کروں حکم روکن
 بھلا کیستو عربیا جو ہستہ نقصان
 میں کن تیری جان تے پاواں تہہ
 زوراً وراں دا بادشاہ میں ہاں وچہ شہر
 سٹ تھا سے جنگدی جہاں میں کران بلند
 ناں جہہ ناں کا عرب کر دیوں ویران
 میں ہہ قمع گزاراں تے غالب وچہ جنگ
 گزیری وی عرب تہیں تھر تھر سے پہا
 بہن گرد و لیرول آہن جن حال میں

بت ساڑن تے بتاندی بہت لکھی
 جسدی شوکت شان توں جانے گل جہان
 کرن شکاریت تہرہ وی کیوں سخت جفا
 میں جسوے دربارہ افاضہ خدمت گار
 سب ملاکندے بادشاہ ہوئے سر کران
 جتھہ دکھاواں اپنے دل وی لہر ہراد
 تے شاہاں توں ریں تہیں کیتو سر کران
 غلام ہی توں گھنیا کیتا پر جان
 سلطاناں سے دلاں وی دیواں لگ بھیا
 والی کوستان واصل بہن سہرار
 بھجبت آوے ہوئے اندر گھاں کند
 تینوں سے بہادراں ماہاں چہرہ میدان
 جس قہیں دنیہ ہاوند اندر ندی ہوشنگ
 بہ خواہاں جا بلک وچہ دیواں دس اجاڑ
 شیر شکار جنگ گیسریل لکھن ہاں میں

دشمن شور جنود کش تخلص شکن ہاں میں
 نال تیرے میں غریبا کرنا جنگ ضرور
 جسے جانیں تے گمراہ آجا میں دل چل
 یا تو ہوش آؤنی آتھا و جب گور
 یا وجہ کام بنناک دے اپنے تہم کا
 آمروں دیا ویریا دھمیرے دل پیرا
 دیکھ میرے میدان ہی کیو گمراہی گروا
 میں کتنا بچہ فریوں میں کرساں آرام
 خط مرتب ہوا قاصد توں گل گل
 قاصد نے خط چھاپیا دل کا توں کس حصار
 دوتے عرب امیر سے کروا آن پکار
 حمزہ نے منگوا قاصد اندر دارا
 بہن دا خط دیو ندا کر آداب سہارا
 گمزہ میں بلائے کے کہندا مال زبان
 اسیں تھیرا کہہ رہے تخت ہے سلطان
 ہما سے روچ لیکھ دے دینا وجہ دکھ
 مٹھ مٹھ سے جنگ تے گنناک جیسے شری
 اور بھی میرے قول نہیں جو بسدا بیزار
 بن کر اسکا تاج دیکھ لیس اڑا
 پھیرا ساوے جنگ دی کر بیٹھا نہ پیر
 تے تھکے میں بھی وہ ستور پوں جنگ دکھا
 چاہیوں دیا قاصد اچا کے شیر سنا
 دیکھ رہی میں آئی تیری طرف سدا

وجہ عدو دے کارزار کمال فن ہاں میں ا
 تے تیرا وجہ جنگ دے دینا توں ضرور
 جسے ناہیں لگائیں آواں میں آواں تیرا دل
 یا میں تینوں گور دل آپ لیاواں گورا
 یا تیرے وجہ خون شے تینوں کھڑاں رٹا
 یا لے لشکر تہا رو کر میں تیرے دل سیرا
 دیکھ بلان دے ہو تے جن کیو گمراہ زور
 لکھ تہاں میں خطا جبکہ میرے نام
 اس میرے فریاں توں لے جاتے دل
 منزل منزل پہنچیا حمزہ دے دربار
 دخل دیو دے بار تے ناماں دیواں گند
 ڈی ملی شان امیر دی قاصد پہاں شہر
 پڑھا خطا میرے حال جو نیا اظہار
 سندسے جید سے صلح ہو سی سرگردان
 اسدا ہر ملک دے ہو سی حکم مہمان
 اسنوں بدین نہ دیو دے ویری اندر سکھ
 اس توں ٹھرا کر اوندے کر مکروں زنجیر
 دل کے نال انکار دے بند پھرے خور
 والی ہفت اقلیم دار کھدا نہیں دوس
 تے جن میرے جنگ توں ڈھونڈی فوج کثیر
 دیکھ لو تے نو شیر ماں میرے طبیعت پدا
 کو ہستیانی بہناں پٹھانوں ایک لگا
 سر تیرے لے توں مغزنی کنگ جزا

تیری وجہ میدان دے ویکھ لوں تموارا
 تے بازہ پر تو اسان گرز تیرے دا بھار
 لے بن کو ہستا بنل میری رکھا دوک
 ویکھ لوں میں آسے کے آپ تیرے نزدیک
 فاصد کو ہستان نول سن ہو گیا اروان
 اونوی عرب میرے کر دنا فسر وان
 چل بہن دے لک لوں کر دیو ویران
 حمزے نے وجہ بارگاہ جمع کرا سے یارا
 اسکے میرے خاندان تخت آ آ نہ تاج
 بدخواں نے رکھا میں پر ایسے گمان
 ایدر گل سن نوشیرواں لے آیا اہت بار
 جھوٹو کہا جے انہاں لے جنہاں گوانی رخ
 بن جان خود نوشیرواں لگا کرن فساد
 تخت حکومت ہو کچھ ایسی سنوں بے شک
 والی ہفت اجمہ دا بنے میرے زند
 سارے راضی ہوئے کے کہن چکی تدبیر
 دن جو غیر مہار کاں بیٹھا تخت قساو
 خود کر سی تے بیٹھا حضرت عرب امیر
 پچھے چالی بندوے سب عزلی مروان
 یسادی نے کوچ دے فتنے طبل و جا
 مرد مجاہد عرب دے چڑھ چیلے اسوار
 اسکے نندہ جیتے فوجاں دے سکھ
 سب اٹھائے تازیانہ کچھ چلے ہا

بل بہن سردار میں کیڈک تیغ گذار
 زن وجہ تیرے دیکھتے تالی ہتھیار
 میں لے لشکر تاسرہ اوں تیرے تیک
 لافاں لکھیاں خطہ چھوٹھ لڑی یا فیک
 جا بہن دی بارگاہ کیستا حل بیان
 چڑھ چیلوں عادلو امیر کو ہستان
 ویری وی جز ہزخ نول و خود وجہ میدان
 فرمایا اندر بھلے یا راں وجہ چار
 تاہں آپ ارواں شایہ حاجت
 حمزہ پسر قہاواں کرن لگا سلطان
 کیتا میرے جنگ نول شکر بہت تبار
 کر کے کچھ رکھا اوں دل میرے وجہ اج
 میں جا اں جو تخت و مالک بنے تبار
 ارج لگا نوشیرواں آپ نولون نیک
 تخت کیانی ایسوں لاقن اٹکے پسند
 بیٹھے نول بیٹھا اندر تخت ایسے
 سب سردار امیر نول کہن مہار ک باد
 چالی روز گزارا اندر جشن کسیر
 طرفے دستمان دے لگے ہون مروان
 ڈیرا کدھ حسرت نہیں باہر لیا لگا
 اشقر تے چڑھ چلیا کے داسر وار
 چڑھیا شکر مروان دے سے ہر کار
 شوق جنگا نڈا غازیان جا نڈے داسر وار

شوہر و بیویاں و بچے سے بیاچار چو نہیں
 لینا کوستان **کھڑی ہاک** و چوٹ
 مردان توڑا زادی میدانوں دی خاک
 اندر کوستان سے حمزہ دی تمورا
 خون و گاسی جلاں دے سن دچہندی ندی
 رہہ مردان دے تہ دی جاک چہرے ہی ہول
 شیر عرب دے پلوں گئے منازل کٹ
 حمزہ دلی عرب دا بیونتا کوستان
 دو ہزار سوار لے جا میرے فرزند
 اپر ہاک پھارٹے جیٹھ جمیدرت نال
 پتھر سو سو منان دا توں سار وزیر
 دو ہزار جوان لے جا جیٹھا ہومان
 سر لشکر جو عرب دا یغادی سردار
 آوں سرے پہاڑے دے در حدے سنگ تبار
 تیر لوں لے گولیاں سو سو من دا سنگ
 نال چڑھ سکھ کوہ تے آوں پوندی سار
 کھڑا رہا تیراں ہورا سے دے وچکارا
 بچھوں ساکے تہ دے گئے گھنڈے سب
 یغادی آوں اکھا تر دوں تاہیں کیوں
 تر ت بیارہ ہو گیا حمزہ دا فرزند
 لہرہ استغنا دس بھی ہاتھی تختیں مردان
 ڈھالان پیش گندکے تے غالب شیر
 سنگ چھوڑاں اپر دں کافر نا ہوارا

چڑھیا کوستان تے حمزہ عزنی شیرا
 بہن دی اس دنی تھیں رونی گئی ٹھٹ
 کھاہی زہر حریف نے سر سے تریاک
 بدخواہاں سے گلے تے پاوے کی چھکارا
 یاد کرن گے لوک بھی جاک وچہ کدی کدی
 خلق بھارا پاوسی کدی غلام رسول
 بدخواہاں دے سرسوں تے ہی غنبدی کٹ
 بہن سن کے خبر توں پسر صلے ہومان
 راہ وچہ کوستان دا بیٹھ رہ کر بت
 آگوں عزنی آو سن کر لو مند احوال
 چڑھے ناں پہاڑے تے عزنی نادوسر
 مہار فوج اہیر و آہیا وچہ دھیان
 لگا چڑھن پہاڑے تے ہی چھری دی بار
 کافر پتھر بار دے آوں باجہ ہر شمار
 مرد بہادر عرب تے ہو آکے دل تنگ
 یغادی سردار نے سب دیا کھلیا
 رہت دے آوں اپر دں خیمہ رادوار
 عمر جو پت امیر دا آہیا گھوڑا رب
 حال سنایا ٹھنڈوں پتھر بوندے جیون
 ڈھال لئی موکھ چڑھ گیا اپر کوہ بلند
 تیجا آنا ہوراک اندر انہیں جان
 اپر کوہ بلند دے رہہ چڑھ گئے دلیرا
 ڈھالان نل پٹاوندے زہرہ عزنی طارار

صحیح سلامت چھاڑھے تھے شیر پھاڑ
 لشکر بار اٹوایا کیتی فوج فشاہ:
 بچی شکست کھارتوں نس کیسا ہومان
 سی میں تھپسہ راکے فوج دنی کھلیار
 پر سیاہ ہوئے کے ڈھالیں شیش گندک
 اہتہاں تیرہاں عربیاں کیتی فوج فشاہ
 سن کے بہن کو زنا مار سے بیٹھے لونا
 لا ہی ہراج حرامیاں تیرہ تھیں آئیوں نس
 تیرہ نہ دنیا ندی فوج دی بھیل نہ کیوں وار
 ڈوہیں کہند اہتہاں نہ بیٹھے توں مارا
 عزنی تیرہاں آختاں نال اسدی نصیر
 بہن کہند بھلا چل مینوں دکھلا
 دیکھاں کیو حکم روہے کہ کدک اسدی شان
 جنگوں اول دس راہ بیکہ لوبی دیدار
 لے بہن توں آوند بھنگک ہا سہ وار
 اہ کہہ بہاڑ دے جا بیٹھے وچسہ راہ
 مرد ڈھنگک آوند دوروں پہا گھاہ
 تہج منور سیس تے دا گھوں روکشن ماہ:
 اکھیں لانا بلکہ باں رخ نگیں دل خواہ
 تہچور بھال گزوں دا کھوڑے تا اسوار
 گوڑے شہر ز میں تھیں چھوڑا ہاجہ شمارا
 بھنگک کہند ایہہ ہیں حمزہ دالی عرب
 بچھے اسکے تا دھلا لوکشا ہور جومان

وچ لشکر ہومان دے پتے جون بگھیا
 رکھتے تھیں ہاں ہاں لے دتے آہراہ
 جا بہن تھیں رو نہا کردا حال سیساں
 چھوڑے تھیں تھیں تھیں آسے ہوا سوارا
 آسے اٹے کوہ لے لشکر دتا مارا
 میں زندہ نس آئیہا رکھی جان خدا
 میدانوں نس آئیہا پست نہ میرا توں
 فوجاں نال مقابلہ کوں کر لکھا کا دس
 کہہ کیو شکر لانا تھا پیر دہریں جنگ گاہ
 عزنی اک اک مرد سے دا گھوں ٹھہر
 کی اس قدر مقابلہ لگے عرب ایسہ
 حمزہ عزنی زاودا چل دیدار کرا:
 فوجاں ہاں ہاں کھنیاں کتنے مرد جومان
 عزنی کیندک تیرہ تھیں جدی ایڈ پکار
 عزنی جنوں آوندے آول کیسہ راہ
 آول عرب ایسہ دی آئی نظر سیاہ
 سرور وچسہ ماہ جسے سر سے شان سیاہ:
 شاہ نہ گن پیر بہن سب زینت ماہ وا:
 چمکن دانگ ستاریاں موتی وچ کلاہ
 شکم اسپ دی کاٹھیوں لکھیا ہا سہ وار
 بہن کہند بھنگک موگ عرب سرور
 ایہہ سر لشکر عرب دا عمر مصری بہن کرب
 بچھیا بہن دس گون ہے کیسا ہر حسین

اور تیس پہچھے اور کسے مآئیا اسو شیر
 سدریسانی آئیا سور جو تالی ویرا
 تدرن اورٹ انہاں دسے پہچھے اور سوار
 ست سو بجی طرف تے ست سو کھٹی وا
 آپ نہاندے در میان ہاتھی دا اسوار
 گندہ ج محمد صحر کھرتے لوپ
 دور جھرتے دشمن دسے دہرے دار و زمین
 ز کھڑے دی پوری ذرا موٹیری دسوں
 ز کچھے ہرتے تے انگھیاں سرج
 لتاں طوں درانہوں ذرا کہ وودھ درازا
 دیو ہو سہی بھٹکا تمسزہ عربی زاوا
 بھٹک کہے امیر وایہ اک خدمت گار
 ایہ والی سیدان داندی تیغ گذرا
 مردا ہندی شیر واکر ویکھو دیدارا
 تدرن پہچھے ایہ دے گلے اک سور
 گرد وکر دے مردوے شکر زینت دارا
 بھٹک کہتے دایہناں حمزہ نایں مہل
 و دھیرا دے تدرن لوں مہر دل پتے نکا
 بہن کچھ کون جس ایہ دو لوں خوشتر تک
 نامتونی دے بادشاہ مند ولایت تھیں
 بعد انہاں دسے ہونا ظاہر ہو جوان
 بہن ویکھ بھار دا ایہ سہ عربی مردن
 بھٹک کہتے بہر نہیں کسے داسلطان

ایوں پہچھے دیکھیا ذوالحمرا و لیسر
 بہن ہر لیں ویکھے کے کہندا ہوا کہ ایہ سر
 ست سو ہاتھی آوندا اگے نہو قطار
 ست سو ہاتھی اوکے پہچھے زورازا
 اک سو دیہ زرایب دا آئیا قہ شمار
 کن ووجر ج کمال دسے تک دونالی توپ
 کلبوتی در جھول دہا سدریاں بہن لین
 ہاں دا بھانتاں ساں ساں آوا گون
 سدری سکندری کھینے تھیں بے رنج
 بہن تھر تھر کھین ویکھ اجیسا راز
 جس دی زور جوانیوں خلق کھینے ناشاد
 نامہ سدراند نور بے سر نہری سردارا
 مایہ اسکے حکم وچہ اتھی عشرت سوز
 سیداناں دا پہلوان لشکر داسنکار
 ستر گز واقسد تے قدر موافق زورازا
 حمزہ ایہ بھٹکا بہن کرے پکارا
 حمزادہ اندھورا ایہ بے نام چول
 دسدی بہت دلیر ہے انہاں نال سپاہ
 کہا ایہ دوسر میں نام اورنگ کورنگ
 حمزہ ویکھے انہاں لوں چشم عنایت تھیں
 تے اس لڑی جاندی سب تھیں ذوی شان
 ہوسی والی عرب و احو خاں سب سیدان
 ایہہ لکے رومی پہلوان ناموں داسیدان

خدمت چھا میر دے سے اسدی کرمان
 مدوں بچوں ہو رہی آئیا چپ دیمان
 بچک کے جو آکھدے اسوں استقلال
 ست بھرا زینے مفلاند کے سرور
 لہرا سپ دا اتھاندے جو یہا بعد ظہور
 تیرے ڈھکے دیکھیا خازن رک سرور
 مگروں دیکھ آوند اعلیٰ وا اسوار
 اندر ساری فوج کے سبھیں نیت دار
 بہن بچھا بچک کی سبے اسدا نام
 شیر جوان دلیر دی لنگ سہاویں توں
 اچھے بچک بولیا بول پیا ہومان
 خیر نہیں کی نام ہے مگر کس دیں جبار
 وچ میدانے ماریاں تلواراں کر زور
 خیر نہیں ایہ کون ہے کس تمنا توں اسر
 بہن تائیں دست بچک ہے ناموس
 مردوٹھا پھر ہو رک زب جویں طاقوس
 ہدا استغنا توں دا دیر سا مردان
 ہدا نہاندے آوندے دو شہزادے ہور
 لنگن دوان ترکشاں بہن بچھے نام
 وے جو نال امیر سے ہوئے تالبدار
 بہن سبے ہلاکے کے کے بھار عیان
 نظر پیا پھر مغربی نام چہ ماشمال
 ہورس پانہ شیروان ری جو حمزہ دیکھے نال

تھیر دے وچہ خاندان اس تھیں فخر عیان
 بہن کہہندا بچکاس دا آکھ بیان
 بھائی اقمیستان دا ایہہ رومی مروت
 نال بہا در شکران آکے وار و وار
 دو شہزادے آوندے نظر پئے پھر ہور
 تاز ترک بھی دو سر مغل دلیر سوار
 صورت شکل سہاویں توں رور بے شہار
 دیکھ جوانی مردوی رنگ رے مردار
 بھاتوئیں ایہو جو سی حمزہ عرب امام
 دیکھ بچکان بچکان کے نام سناویں توں
 میں اس مرد جوان توں لیا بچکان عیان
 اک ایہو تے سور جو پڑھنے پتھر
 دو ہزار سوار توں گور گئے ول گورا
 مردوں سے وچہ مرد سے غالب چھینو
 ایہہ یونانی پہلوان ہے استغنا توں
 حال بچھے تے کسا ہے صد ستوس
 خاص مکان جوان دا وچہ یونانی عیان
 تاج سیدہ جو سہاویں تے زینت دآں پور
 آئے ہر نگاروے بچک کے حکم
 خیر دے سلطان سے ایہہ دو توں سرور
 حمزہ کھٹ نہ ہو سی حمیدی ہے ایہ شان
 بچوں مریکاں تجوی آئیا فرخ قبال
 نام ایہی کاؤں جو سرسٹ کر خوش حال

پھر ڈٹا شہر مار بک شہر وانی سحر
 بچوں کو ہستانہاں ڈٹھا ہو جوان
 وگدی مٹا جو انہوں لعل دکھارنگ
 مٹھے تھیں اقبال دی نورورادے نور
 دل دل برد و دلوں سے قبل ہو
 دھر سے دین وچہ زب تھیں موتی آ رہو
 دارھی دے آغا تھیں رخ رکھیانی نو
 خوش ان لاجہاں نوں خوب ڈٹھا خوشرو
 آگھ سنوں بختکا ایہ ہے کون جوان
 بختک کہ نہ عمر سے مہری این میسر
 ہوم دشقی شیر نوں میں دکھلایا میسر
 جس دے تھوں رو دنڈا تیا مثل شہر
 گھر منساں دا شبہا جتنے وچہ میدان
 مراد ویکہ جان وچی پھر جی جوانی نوں
 ترفوں لشکر کھیا ہو پھپھڑی پھیر
 ترفوں شود فہا رہاں گوش پیا بک ہار
 اگھے مراد جو فوج دے ہونے وچہ مقام
 بہن بہنہ آ گیا ہوسی عرب امام
 بختک کہ نہ اوس را ایہ چھوٹا فرزند
 آپے ترفوں تخت بھی ہو نیا آن میدان
 بیضا ہوا تخت نئے ڈٹھا بن میسر
 منہ آئے ہوش ہوش بعد نہاندے پھیر
 بختک کہ نہ آ گیا سلا ایہہ وزیر

میں لکن فولاد تنیر سے زن پر کار
 صورت ایس جوں دی چند جوں آسمان
 اسدی شمع جمال تے دل ہو چلے جنگ
 تیر لکن وچہ گھات دے نہیں خیرے دو
 ہماک پھندے رخ نور تھیں تاب نہ جھلے کو
 بھریاں لہاں ہماں حسن ندی وچہ دھوا
 رخسارے وچہ خویوں نور دلایا کو
 کوسبتانی بادشاہ رہیا تعجب ہو
 ویکہ جوانی ایس دی جان ری قسریان
 شیر دل شان واپاد شاہ زور دیاں ڈا پیر
 جس نئے زون میں منسلک مار گویا اور
 تیری وچہ پناہ دے آ گیا ہو میسر
 گلچہرو نوں لے گیا کر کے بند جوان
 نقشہاں لہاں دیاں رخ نورانی نوں
 سعد عمر والا ڈلا ~~رہا~~ نہاں و لیر
 رنگارنگ آواز و اسبند اسور پکارا
 سن آواز نقاریاں بہدل ہونے تمام
 فوج پیادہ ادب تھیں جونی تداں تمام
 جس نوں تخت بہا یا نام تیا دلپندا
 جسدی زینت زریب واعدوں وچہ میدان
 گرد گرد تخت دے آکا فوج کثیر
 بہن بہنہ ہودی ایہا میسر
 عمر ایسے کھہ ہے مندا مال امیر

ایسے مذہب فساد و لکھ کلا و مولیٰ
 تلوں ظاہر ہو گیا مرد جوان سیاہ
 لون تیزی و نوب و چہ شکنجی ہوئی سیاہ
 بارہ ہزار چاہس دسے گرد بجز و سلام
 درختی لکھ نہ نشان تھیں اسپ پتھر سے
 بہن کنبہ کیوں ڈوں ایسہ ہوندے اسرار
 کیونکہ ایسے لوب ہو دیوں لت رکاب
 بہن سن کے سیاہ واہ واہ پر تظہیر
 پھر عطر دا دور تھیں شور پیادچہ گوش
 بختک کوں بچھا لایسہ بھی کر ظہار
 بختک کنبہ تھیں وہہ سلمہ دشوہ
 سر تے عرب میر دسے عالی شان نشان
 تلوں ایس نشان تے دوروں پیادیمان
 ایسہ تھر دسے سر تے بختک کرے بیان
 قدامتوں گزوں دا سچ گزوں چوٹان
 زلفوں گرد ہمدیاں برہدوں سیاہ
 نور صفو پیشانیوں برق درخشان وانک
 زور کشا وہ بھائیوں موج د کے دریا
 خوش نماز اندم تھیں تازو زور سے
 باہر حد شمار تھیں شیر عرب دی شان
 یاں بھائی نل تقسیم ہزار سوار
 بختک کنبہ تھیں کھول کھیں اکسار
 شاہ سوار دیر دل عزتی تیغ گذار

ہاوشاں دیاں دا بڑیاں لیندا ایچھول
 تیراں گز واقد تے پنج گز سر کلاہ
 تر و چھلان مار داتے نہ صاف کدی
 زریں کرتے موتیاں اندر غرق تھیاں
 اپر تیں سوار کو آون کھنکے کھنکے
 بختک کنبہ انہانا خود پیدل سوار
 صاحب آگے کس طرح ہون بنے آہ سب
 واہ وزیر اسپ راہ جیدی شان عظیم
 بہن دسے سن شہ تلوں گئے داغوں ہوش
 کی بچھا آفت آوندی ایسہ کی شور پکارا
 نفل کوں تھیں شور بے سندا نور و نور
 ایسہ بڑی پکار ہے تیں سن ہو جیرن
 دیکھ عطر دی شان تلوں بہن سر گردان
 سینہ عطر دسے آوند آئنا نظر چوٹان
 چہرہ روشن آفتاب چمکے نہک عیان
 چہرہ زور برہ ستر فل نور تے دل خواہ
 رخ نورنگ رنگ واسل پیشان وانک
 تے عزتی شہباز دسے ہازہ زور ازا
 اشقر جو لال مار دا دودھو دھر دھر سے
 ساری عطر نہ دیکھیا ایسا کدی چوٹان
 دیکھ پیلاہ ہوئے سب آگے سرور
 سید ولی عرب واک مر وادیدار
 غور غور لایا بادشاہ ایسہ غالب پے کار

بہن کنبواری کبھی چھوٹا تدمیر سوار
 بخت کنبواری سیدی کی آکھان تعریف
 پس بہن طر تیسرا دیکھ سے سلمان
 مارنقارہ ہو سال میں بھنگے اسوار
 میں عزتیوں مارناں دیکھو تاشا توں
 تازی سب وجاوسل بھنگے وچ میدان
 تاہیں تدمیر وازباں سے کرناں
 نقیاری عرب راہیہ مروچہ سردیمان
 سیری طوفوں کھنناں بہن توں منوب

مردوڑے بھڑا لیس نے کیتے کیوں اسیر
 اسرا نظر نہ آوندا عالم وچہ حریف
 آگے نوشیروان کردا عرض برسان
 پکڑ لوں یا مارساں سب عزتی سروارا
 یا تے شہ لیا و ساں رن وچہ دشمن توں
 وار واری مارنے غسرتی مروچوان
 ٹھکڑے کران بہاڑ توں گرنہ پھڑاں جت حال
 تے حضرت عباس فوں کروتا فرمان
 تم فنی نے کھیا تدمیر قہر مرغوب

مضمون پرچانہ امیر المؤمنین حمزہ رضی اللہ تعالیٰ عنہ

پہلے پہل در ب دے کھو کھو حمد شادا
 تاں کو بھر او سدا تاں کو بھر سردار
 چاہے جہنوں بادشاہ وچہ زمین کرے
 حاجت بر محتاج دی او جو کرے ردا
 لغت میر خاٹاں سردم وں تے رات
 جنہاں گامبو تھیں کیستہ ہے انجا
 ابراہیم خلیل فوں بہت درد سلام
 کو بستانی بیناں حمزہ وانشروان
 آپے وچہ کوہ قاف سے میں پکڑی تلوار
 سن آدھیں نوشیروان دینا اٹھاراں سال
 جہاں میں آیا مار کے دے سب دورا

وا تم تم حق ہے خالق خلق خدا
 اوہ واحد سب ملک داناک ہے فقار
 نہیں کوئی جو اسدے سکوں خند و ہرے
 دلا سکے محتاج ہے سر سلطان گدا
 جنہاں پچھانہ طیر فوں بھی تاضی صحبت
 اوہ وچہ دوہاں خاٹاں سپ تھیں حال خور
 مسلو تہ لقا دنیا تا میں ہوز تم
 عرب عجم و آختاب مرواں دا سلطان
 دیواں فوں سب سار کے تیس باہنزلہ
 اندر جنگ لڑائیاں لشکر میرے ہل
 خودا گے نوشیروان حاضر ہو رہا جا

اس نے راضی ہونے کے بغیر ہر نگار
 من ٹوچیں تے بچکے اس نول پھیر لیا
 تاہیں وچ نو شیر دل عہد نہ قول و فسا
 ہاں میں چڑسا جنگ توں اج نقارھا
 شیر عرب دی او سنوں مٹھہرے پیکار
 تینوں نازم بہنیاں حاضری کرنا توو
 تہماں تاہیں بچھ کے پاس میرے لے آ
 تالے صدقہ یقینا تہیں ہو جا سمان
 جے توں نہیں صلہ توں کر دیواں سردار
 خط مرتب ہو گیا کنہا عرب امیر
 عمر میرا طے کے حاضر ہو گیا آ
 حمزہ کنہا تہہ توں خط نہ دیوں مول
 میں سیناں جو بادشاہ ایہ بہن سسرور
 توں جاویں جہاں خط لے کدوں گناہیں شیر
 جد میر جاویں پیک جو توں لڑائی ہا
 پھر حمزہ فرماؤندا جسے کوئی مور
 اونیست امیر را عرضی ہو گیا آ
 حمزہ کنہا جہد کر شرط پکی اقرار
 کتنی ابن امیر نے ایہ سب شرط قبول
 سو پ خداؤں توہیا طرفے کو بہستان
 ماہ وچ سر تر یا جاؤندا کردا عمر و حیان
 عمر کے گس ماریا کیوں کر دے ہوزار
 تہہ پاس جو چارے کھوٹے کت مکان

میں بھی دل تے جان تھیں رہا نا بعداً
 ایہ بہن میرے جنگ تے جا تھیر سپا
 کتنی داری پاس نے و بکھ لیا ازما
 تے ۱۰۰ اگے جاؤندا حمزہ دی تلوار :
 کرے و مقابل آن کے نال میرے تہہ چارہ
 ٹوچیں تے نو شیروں من خشک مردود
 تانے ہلا ملک نا مجھدے کر میں ادا
 اہر رب رسول دے لے آویں ایمان
 ماں وچ میدان جسے جے کر میں انکار
 کون کھڑے اس خطوں کرے نکالی دیر
 میں ان کن لے جہانناں تہہ میرے بچا
 جس تہہ خط بجا دین میںوں نہیں قبول
 رکھدا وڈی آبر و عزت قد شہر
 تیرا وچ جہانندے گھر گھر اندر ویرا
 بادشاہ دی آبر و میں مفت گوا
 جھلے اسدا آکھیا ناں و کھلا دے زو
 بہن توں پچھاوسال میں نامہ لے جا
 جا اندر بار دے ناں کنڈھیں تلوار
 بیٹے توں بچا اوئدا نامہ عمر رسول
 چڑسیا اوپر خشک جسے کوئیا عمر روان
 ڈٹھے روندے آوندے عرضی گھ بان
 گھ بان جوان دے پاس کرن انظرار
 بہن دا بہت آ گیا لے شکر ہومان

ایں

گھوڑے کھوڑے اسلحہ تھیں گھوڑوں گیا سدا
 کیہا بن میرے آؤ میرے نال
 گھوڑا گیا دوڑا دنا بن میرے
 عمر کے بن کھڑا ہوا کے جا نہیں
 سن ہومان آواز توں نوح دیو سے گھلنا
 کیہا بن میرے عمر ابھی میں نام
 ابہر گل سن ہومان نے دھولنی تلہیر
 ذہال ریکی سر عمر نے ہوتا زین
 مگر بندوں پھرتوں توں لہا اہل چک
 گھوڑا دس دیو سے تہمے دہرتی جاویا
 عمر کے بن کر گیا آئینوں خاویں
 عرض کنی ہومان نے جسے میں مرخص
 ہوئی اسنوں عمر نے دہرتی لب اندر
 ہیں اتے عمر دے سر رکھے ہومان
 عمر کے میں چلیا باپ تیرے طے پاس
 کر کے نواسو عاجزی عرض کرے ہومان
 عمر کے تاں کہساں گا چلا گیا ہومان
 گھوڑے عمر دوا دنا گل بان گئے
 آئے بن امیر بھی بہن دے در بار
 بہن تہاں دے جا اندر در بان
 بہن نے سدو یا آئیا عمر گیا
 خرد چہر علیک آکھدا پھرتا دھرتی
 بہن کہتا پھرتا پھرتا کی گستاخوں

ابھے اقتدا میں جا دنا حضرت تیرے چھ پٹا
 گل بان جو من دے نال ترے نال
 نے جب اندا ہومان بھی آئیا نظر گیا
 جان کتھے سے جاو سیں کافی ماہ نہیں
 پچھے بن میرے رول ہیں کیترا سردار
 جس نے تیری نوح توں گل کیتا تھام
 اپر بن میرے دے آن چلایا وار
 تے کیسا ہومان توں نکھا ابو ہومان
 گھوڑے تہاں مارا دالت اگان ٹھوک
 سر اسے ہومان توں پھرتا ایسا
 کہہ کا فرقا چکیا بن کی کہت ہیں
 چھوڑ دے واسطے ماہیں نہ انشا
 چھوڑ دتا تے آکھیا جا حبت چلا یا
 حضرت کتھے چلیا ظاہر آکھیا
 آندا خطا میرا ابہر گل جانیں پاس
 جاو تھے اس بیت توں کریں نہ مول ہومان
 جا بہن دی بارگاہ اندر چلیا آن
 نے گھوڑے ول فوج سے پور دان گئے
 در ہائل توں آکھدا خبر کرو انہر
 سے کے خطا میرا آئیا عمر چوان
 سلام علیکم آکھدا جس وجہ دلیر
 کرے پیار حوان تے شفقت لغت خوار
 سندر سے شاہ سلام کیوں کریں در بار توں

عمر کہے جس جانیاں واحد حق خدا
 پھر کہیں توں دیونا در قعر عرب امیر
 میں پر مشرتابی زاد نے لکھیا کیند و با
 عمر کہے میں کی کراں وکس نہ میرے آپ
 ہے ہاں میںوں در جہا باپ میرا سہوا
 رقد میرے باپ واجیر گوانیا توں
 بہن کہ بنددا پکڑے اٹھ چکا ہومان
 اٹھ آیا لاچار ہو کر سی نہیں ہومان
 ہنھس دے کول عمر نے پھڑپھڑا چسہ ہوا
 مان ثنا ہومان داد مہرت پیا بے ہوش
 بھائی بہن شاہوہا زرد بہن تنس لکھنا
 تیغ چلائی عمر سے تے وہ بھی پکڑ لئی
 تہجا بھائی اوسدا کو چاک بہن نامہا
 اہرتے وید ہرتے رلدے حال خوار
 دن امیر جوان وازور میا آزما
 کہہا این امیر سے ہے افسوس ہزار
 تے کول خا فر بہناں وکھو لندول تہجا چار
 تہ تیوں مار گواہ تقاتے تیرے سہوا
 کہ تہجا خون گدا ودا میں مجھاس دچکار
 بہن کہ ہنسدا عربیا تیغ تیرا فرمان
 شاہن تیرے باپ کول جسدا پیرا کول
 بتھیں شعلت عمر کول بہن نے ہنسدا
 عمر گیا دل باپ دے کہے حقیقت جا

اس دے مال سلام کے کا فر مال نہ کا
 تہرہا تے پھر قہر نہیں خط کوا تہا چیرا
 مولیٰ ہے کس بدع دی کر سات ما فرسا
 میںوں منع فرایوں کیتا میرے باپ
 تہاں میں تیرے ہونساں مخڑے کرہ چہار
 جیف غلامی میں ساتے پھر تیج جاویں توں
 ماریں عربی زادوں دیویں ناں مسان
 دل غنڈے تہ تیغ لے وار کر سندا آن
 ماری چسہ رگلاں دے دتا خاک رلا
 تیجی وار جوان نہیں گرم کرا نے گوش
 کر سی نہیں اٹھ آیا کر کے جوش تہام
 کھا کی چسہ حلق سے بھی اس ہوش گئی
 آسب غصہ کھا کیے لیا وہ ہوا غصم
 خالی ہوش حواس نہیں عاجز تے لاچار
 پھر نہ کوئی اٹھیا کنب گئے اسدا
 آہا عہد جو باپ واناں امیر سے آفرار
 کول ہوو چسہ رور ہنڈا میں تہجا با
 اس تیرے در بار کول، کروا تہ تلوار
 خون تیرے نہیں ہوندا شمشیروں زنگار
 کہیں توں ودر میں نہیں مکی مروان
 صدر رحمت میں جاچوں بر خور دا کول
 کہہا کہیں باپوں میں میں تہ چسہ فا
 حمزہ عمر جوان کے کردا اظہن فرسا

جنگی دھوٹا کھڑ کیا حمزہ دسے دربارا
 جنگ نفاہہ دھیا مردان دسے مردان
 آن کھڑ میدان دسے اندر پھرا آسرا
 بیخواباں دسے جنگ لڑا ہوتا کھڑا
 جان مرد دکھائے کے کہ تہنباہ کھڑا
 ہوسے مردان سامنے لے توڑ کھڑا
 رخصت منگے باپ تھلا میں جہاد میدان
 عمر گیا چڑھ جنگ تے کرے آواز بلند
 میرے نال مقابلہ کن کوئے میدان
 ہن نعمت از مالواں چہ میدان جہان
 کدی تے میر اطالع آدے نوڑ ہزار
 چہ میدان بہادری کراں دلاور ہوا
 دیکھ لوں میں پیر مچھی پردہ بخت اگھاڑ
 عسوقی زاد حمان دی دیواں گرواٹھا
 رنگ گواواں شگدا میں ہن کر کے جنگ
 برنامی دسے دارا توں دن دچھ آویں دھو
 دیکھاں فتح شکست تھیں کی کھولے ہرات
 دپے لات منات تے دپے ہے ہدات
 گزوں کن جوان تے خوب چلا یا دارا
 لوک کن ہومان تے یں عسوقوں مارا
 کمر بندوں پھلے گیا کو مکھل
 حضرت عرب میر دسے اگے دہرا جا
 عمر نبی تے رکھیا اسنوں مندی وان

اگلے روز بہا وراں کیتا جنگ تیرا
 طیل لڑا کی نجیا بھی ور کو ہستان
 چڑھیا ہن بادشاہ لے لشکر جہازا
 نو دسروالی عرب داصفاں سنوار کھڑا
 رن وچہ آتقیب بھی کرے بچار کھڑا
 دن وچہ مردو مردو کر و نسا کھڑا
 سن مردان تھیں اٹھیا ہن میر جہان
 سو پ خدا توں توڑیا حمزہ نئے فرزند
 جہن کو بست ایناں حمیدے گل جان
 سن آوازہ اٹھیا لشکر تھیں ہومان
 عزی زادو میر تھیں وار کراں وہ چارا
 اٹھا گاڑی باپ دے کردا عزی کھلوا
 اگے کھنی وار بھی عزی گیا ستار
 حکم کرو میں ایس تے کن مرداں جا
 جیسے اس میرے ہم توں اگے لایا لشکر
 باپ کہے جا چہ شہزادوں دلاور
 مدو تیرے نال ہے عزی لات منات
 رن وچہ رلدے چرن وی نال علم ہرات
 آتیا چہ میدان تے ہومان سوار
 گز لگی سر دھال دسے ہی ملت بچار
 پر کھڑا عزی لڑاں عمر دسے خیال
 لوئے طرح وچہ تیر دسے جا گیا لے ونا
 منہ جان پر پائے کے شہزاد ہومان

مڑ کے اودیں عمر بھی آیا وچہ میدان
 پھر چاچا ہونان وار روہمن سردار
 ہوتا اس دے نون عمر نے پھوڑیا وچہ پورا
 اس نون بھی جاہاپ دے اگے آن دھس
 پھر عمر میدان وچہ آتیا پنجی وار
 تیغ رڈی تے ڈھال تھیں کو پک چکے
 پھر نہ آتیا ہور کو بہمن ہونیا اسوار
 گرزگی وچہ ڈھال دے حمل تیار وان
 شور پیا وچہ شکران حمزہ کرے دعا
 تین سو سٹھ رگ سردی جنبش کھائی
 ہومر دانہ عمر پھر گھوڑا مقابل ہو
 بہمن گنہا عریا ہے نہ ہونیا توں
 عمر کے اس گرز تھیں بیوں خوف کیا
 میں پر فضل خدا نید اڈو ہور تھیں ہار
 دو گزناں توں ہوز مار پورے تن کر گیا
 بہمن گزناں ماراں ہے در پہے دو ہون
 پھر عمر ہتھ پانے نید اڈو گرز اٹھا
 چاہمن توں مارا اڈو بھی حمل گیا
 اینویں ایر دو پیر تک گزناں تال توں
 آتو دو ہاں مٹیاں تلواراں وچہ جنگ
 نیرے ہتھیں دو ہانڈے ٹٹ ہو بے نظر
 بہمن نے کڑھ عمر دے پایا گل کند
 بہمن دے گل پاوندا پھر کند جوان

گھل مہارزہ منڈاں کے پکار جوان
 آن مقابل ہونیا گرز چسلا یا وار
 گرنہوں پھوڑھوڑیوں اودیں یا اٹھا
 بھی حمزہ اس سرد نون اودیں تید کرے
 کوچک بہمن آتیا آمارے تلوار
 دے حمزہ نون عمر مرو نوچ پھیر گیا
 ست سو من دی گرز تھیں آن چلایا وار
 شعلہ آتش ڈھال تھیں اڈو چہ سیا اسمان
 اس کا فر تھیں خالقا میا شیت ہمایا
 تیغ چھٹی سو خٹاک تھیں گرز وہا گئی
 سختی گرز جوان تھیں رنج نہ پائی کو
 میں تے جاتا گرز تھیں پرزے ہونیا لیا
 مارن والا کون جہا کہیں فصول سیا
 میں جیساں دی مار توں سوال نہ اسے وار
 پھر میں وار چلا و ساں سکیں چاچر میں
 جنگ غضبیدی ضرب تھیں کر پھتور اڈو
 بہاری دو سے منادی گھٹ نہ دھوڑا
 ضرب وہی سر ڈھال دے جہیں پھاڑ پیا
 اڈو تک بہمن اک کے ہتھ تلوار پورے
 چا دو نوں ہتھ نیریاں لو دے رہے
 اک دو بے دے وار لوں حمل گور وچہ ہاں
 کھی عمر نے توڑیا بہمن حیرت مند
 بہمن نے بھی توڑیا کر کے ڈواناں

اک دوپے دی دوہاں نے کروں پھوٹی
 اسپ دوہاں سے ڈک پئے دہری جنبش کما
 کیتے زور رعمادساں رہے برابر جو
 ایندیں زور کریندیاں ویلہ ہوئی شام
 فیرے وچ میدان دے کماں لوانی پیر
 جھٹکے کماں مقابلہ پاواں فتح تمام
 عمر کے جے تنگ ہیں مرد جانکروں
 بہن کمندا کیوں موان کوں لوانی تنگ
 پیر آپس وچ پھس پئے کردے جنگ لیر
 عزلی پہ ہنت مرد دا پٹے ٹرے دنوں
 بہن مرد کے ترپیا اپنے طرت مکان
 اگے عرب امیر دے آئیا میس نوا
 توں فرزند پیار یا ہوویں بر خور وار
 دس حقیقت جنگ دی بہن کیڈکے
 بہن کیڈکے دل چا کیڈکے زور کبیر
 بن تیرے جے مرد ہے کوئی وچ جمان
 تے اوہر وچ بلا گاہ بہن گیا سجا
 بہن تے نوشیر داں کردا بہت پیار
 بہن کمندا مسخری تیغیں کردے ہو
 ٹوہیں کمندا آئیوں عزلی تنھیں بچ توں
 ایسو تیری فتح ہے اک دن جھلی جمان
 سارا روز گزاراں ہاں ہونا مقتول
 قدم پہاڑاں ڈولدا عزلی دیو وچ جنگ

پھ اپنی ول کچھ دوہاں توت نال
 پیر پراہہ ہوئی کے جوئے زور آزما
 ہرگز وچوں دوہاں دے غالب نہ آہا کو
 بہن کمندا عربیا رات کرو آرام ،
 ویکھاں میری ضرب نوں جھٹکے کون ولیر
 رات ایہی آرام نوں چھل کرو تمام
 میں پٹے میدان تھیں مول نہ جلاواں چل
 عمر کے جے نہ مویں ملت ساری کر جنگ
 پیر دہائی رات جہاں بہن سوچے پیر
 کیوں میں اسد جنگ پر ہفت مویں مقتول
 پیر پھوں میدان تھیں ترپیا عمر جوان
 حمزہ سر منہ چم کے لیندا گلے لگا
 میں میری وچ فوج دے مرداں دانگار
 کوئی کہ اسنوں ویکھا توں اچ وچ ہر
 عرض گزاری عمر لے اگے عرب امیر
 ایویں بہن مرد ہے صاحب زور جوان
 وچ خدمت نوشیر داں حاضر ہو گیا آ
 دیوے خدمت نافرہ عودہ قیمت دار
 خدمت دیو کا ستے فتح نہ پائی کو
 بیڑا اکوملیوں توڑے فوجاں نوں
 لیر مویں پیر ہوئی کے عزلی زور ستلی
 تیں بن قدر نہ کسیدا ایڈ دیری مول
 تے اسد اک گرز تھیں سر نہ مودے سنگ

توں نے روز گزارا یا اندر جنگ ترم
 بہمن سوچ دچار کے خلعت کرے قبول
 یارب بھلے جنگوں نال ایسے دچو
 سی بہمن نے جھلیاں نہراں آپر ڈہاں
 دن داسخت تانیا رات ریسما بچال
 اودھر عرب امیر نے سہ سے بندہ یوان
 کوں تسانوں عمر نے پھڑیا دچو میدان
 عرضال ادشال گناریاں اسے عربی سلطان
 پکڑ لیا آروز کر تیرا عمر حوال
 حمزہ گنڈا آگھدے عالم ہونے دانا
 ہو فو کو ہستانیوں تھے مسلمان
 اپر رب رسول دے سے آؤ ایمان
 عرض گزار سی انساں نے کہ حضرت تانیہ
 جس راہ بہمن جاوسی تس راہ جاوا گئے
 سن حمزہ فریاد نڈا ہے ہے ایہ عہان
 شاہانہ تن خلعتاں تہماں نوں پمنا
 تے چھٹے قید تھیں کر دے شکر ہزار
 بہمن اگھے انساں نے کیتا حال بیان
 بہمن کنڈا مردے حمزہ دچو جہان
 رات کئی آرام وچ ہو نیا اگلا روز
 کھرے نفا سے جنگدی کرے نقیب دچو
 بہمن دچو میدان دے آن پکار کرے
 اگھے عرب امیر دے کردا عرض اندوز

ہر یہ بھی خلعت فاخرہ تھوڑا ہے انعام
 تے عربی دے جنگ تھیں دلوچھال لولہ
 رنوجہ متاں لٹاڑے کے مینوں پکڑ کھروسے
 راتیں اپر فرش دے صبر یا ہونڈ ہال
 عمر تھیکوواں چاہو دیا گرز غنبد سی نال
 کیسا کواہستانیوں ظاہر کرو ہسیان
 نال دھے یا مردی پائی فوج عسیان
 پھڑ یا سانوں عمر نے مروانہ ت میدان
 ایچھے دھے فریب دانا ہین نام نشان
 مرد ہووے یا مردی خدمت کرے ساک
 منوں اللہ پاک اک ہے جسدا ایہ جہان
 تاں مرواں دی تیغ تھیں نیچے نساڈی جان
 جسدن بہمن شاہ نوں کر میں پکڑا اسپر
 نال اسدے اسلام وچ سارے آواں
 تاں کی حاجت تسانوں رکھیں بندلیان
 کیتے عرب امیر نے بندوں چھوڑ دیا
 آن ورے ہو شاہاں بہمن دے دیا
 جیوں عربی سلطان نے کیتے لطف عیان
 شاہش عرب امیر نوں ہے اوہ صاحبان
 دو ہیں طرہیں جنگدی وچ دلاں دے سوا
 آکرو جنگ نوں کرو تیار سی ساز
 کوئی مردو عربو آپکار کرے !
 اچ بہمن تے جاوساں میں کرحونی طور

سونپ خدا لوں تو رو حضرت علم نبی
 چودہ ہاتھی لند مور نے موہڈے گرز دہن
 ہاتھی تیز چلا جیکے آوڑیا میدان
 ہاتھی تریا آوندا بہمن کرے دہیان
 بہمن کے لڑاکیا کی کچھ تیسرا نام
 آنت میں یا آدمی یا کچھ ہو رکلا
 فرمایا لند جو رنے میں جی انسان
 میں یاں ہندی تاجور سرندی مروان
 دھجرا کر ہندی میسر علم روان
 تکیوں ماناں بہمنان لٹاں کو بہستان
 بہمن کندا ویکھے لے تہنوں کندا ہول
 بہمن مارتے گرز تے رو کرے لند جود
 پھر خواراں پکڑیاں پاسے پھر کند
 فرمایا لند جو رنے توں پیٹے مرد جاہ
 مرد بہمن میدان تھیں آوڑیا دہبار
 حضرت عرب امیر دا آندا ادب بجا
 کیڈک بے وجہ زور دے کو بہستان
 عرض گیتی لند جو رنے جو کچھ مسر کیا
 او دھجرا بہمن جائیکے رات کرے آرام
 رات گواہی ساریاں روشن ہو بارون
 کرن صفایا آراستہ ہوئے مرد تیار
 وچوں گرد غبار دے نظری آئی فوج
 عمر امپ دوڑیا جسر پیاون نوں

جا مردا میں ہو سیا مدو پاک ربی
 نہیں عجیب سنگار یا زینت زیب دلی
 بوجھرت قدم تھیں نیل و جیش کرے تمام
 ایہ کی آفت آوندی سر بے آفتہ آسمان
 گور گیا اندازیوں کیوں تیرا اندام
 کجاستا عقدا یا ہیں توں کی بلا !!
 وجہ دلیر سازاں میرا بے میدان
 شیر سیاہ لند جو رہاں باپ میرا اسدنا
 وجہ تصرف اسان دے عمل اتھے سیلان
 یا بہن میری گرز بے یا بہن تیری جان
 مارن والا اسانوں مر جاویں گا توں
 گرز و گرز می ہون دے عہد تک اس غلو
 بہمن ویٹے رات دے جنگ کے کرہد
 میں پیٹے میدان تھیں تال مو پوسا ہا
 آئیا پاس امیر دے سرندی سردار
 حمزہ نے فرمایا مرد آکھ مشنا،
 کیڈک بے وجہ گرز دے تے اند شیر
 بہمن مرد جوان بے سخت پہاڑ جیا
 سی لند جو رتا ڈیا اسوں روز ترمسم
 علم منور آفتاب ہو آئیا پوسوز !
 اک دھجرا توں آوندا اٹھا دھندلکار
 نال سنگاراں دے اندر شانے اوج
 جا کچھ اک مرد تھیں حال چھاون توں

اودہ کھندا ایہ تانلہ مول نہیں اسے یار
 ہے ایہ لشکر تاسرہ شیر سیماں دا
 والی ہے سرند پ واملکاں دا مختار
 پوتہ ہے سعدان داسرور عالی ذات
 خدمت اندر باپ دے حاضر ہوئی
 ٹھنے آئی باپ نوں بہن ایہ پہلی وار
 آکھندا گندہ پور نوں تدمہ مسب ارکید
 خبر سنی خوش ہووندے سارے عزت نا
 آئی وچہ راہ دے بیٹے نوں اٹھے اہمال
 ادب کریندا باپ داسن لشکر فریاد
 وچہ دربار امیر دے کیتا آن آرام
 تدمہاں وچہ امیر دے دتا کپڑا جھکا
 دیوے خلعت قیمتی شفقت کرے پیار
 مرد لوکا عربو گھو جلد نرسا
 یا حضرت میدان واکرمینوں ارشاد
 دل مہرے دی آرزو جنگ کران فی اعمال
 اے اسادی تدمہ نے ناں دتلا کھنچ
 تینوں اے ناں توراں جنگ لڑائی لونا
 یا حضرت فریاد نوں زخمت کرو ضرور
 کیڈہ ناکت رکھدا وچہ سپاہ گری
 چڑھہ ہاتھی تے آئی رن وچہ علی ذات
 حال اوناندا ویکھہ دا آہائل حصیان
 ملیوں عرب امیر نوں اے ہتے توں آ

کیرے منتاں دوا تانلہ کدھر ہوئی تیار
 تینوں نظر نہ آوندا ساز سپا جیاں دا
 ہندی تیج گزار ہے لشکر داسرور
 بیٹا ہے گندہ پور دا نام اس وافر یاد
 خواہر زاد اورنگ دامرداں داسلطان
 قصہ اٹھا یا ملک تمیں ہو آئی اسوار
 سنیاں حال عیار تے ہو آئی دشا
 آئی تیری خدمت پست تیرا فسر یاد
 راضی ہو گندہ پور بھی آئی استقیال
 ہو پیادہ ہاتھیوں لے دونوں دشا
 مل آئے وچہ بارگاہ لشکر تے تمام
 بیٹے نوں گندہ پور تے وچہ دریا سے آ
 چا حمزہ فریاد نوں پکڑے وچہ کنار
 اوہر وچہ میدان دے کرے نقیب پکا
 سن آواز نقیب دی عرض کرے فریاد
 جاواں وچہ میدان دے لوواں مہاندگ
 سن حمزہ فریادنا اسے فرزند مرید
 کھانا پانی اساندا اے نہ ڈٹھا توں
 کیتی عرض گندہ پور تے ہتہ بندہ وچہ حضور
 دیکھہ لوواں فرزند دی میں بھی زور دلی
 سو پخدا نوں تورا یا حمزہ نے فریاد
 اگے بہن کھد اسی آ اندر میدان
 کھندا ہندی شیر نوں مردا حال سنا

اید شتابی لون نون آئیوں وچ میدان
 کی کہہ تیرا نام تھے کس کونے گھر بار
 فرمایا فرما دے میرا نام خسرو باد
 خادم عرب امیر دے خدمت گاہاں دا
 جہاں کیتا فرما دے حال سجھے اظہار
 جھل بندھی دیا پھیل پامردانہی اک سٹھ
 ڈہانوں اس دے وارنوں روکے فرماو
 بہمن نے بھی ڈہال سے جھلی اسدی جھلی
 گھسٹ نہیں توں باپ تھیں مرزا اندر زین
 لودے رجب دوسرے تیک دو نوں گرفتار
 بعد دوسرے چلا وندا چسا بہمن تنوار
 اینوں دہاں لودیاں دتا روز گزار
 مرد بہمن میدان تھیں تریا ویلے شام
 حضرت عرب امیر لوں کروا آن سنام
 لاضی ہوکے دیوندا خلعت تے انعام
 مرد و خاں فرما دنوں کامل عملی نام
 پیر اگے دن فجر نوں بہمن وچ میدان
 بہمن دی میدان تھیں جسم سنی بیکار
 اگے عرب امیر دے ہونیا عرض گزار
 دیدہ رخصت میں جائیکے کر دیکھاں بیکار
 سو نپ خدا دی مددی توروں وال عراز
 گھوڑے دے اسواروں بہمن کر دے میدان
 کون کوئی ہیں جو برا بچی گل شستا

تاں کیتا آرام توں ساحت وچ مکان
 بیٹا ہیں کس مرد و مراد س نستار
 بیٹا ہاں لند ہور واسن اسے کافر ناد
 سرور ہاں میدان دے تیغ گزاراں دا
 بہمن سرفرا و دے مارے گرز لاد
 آئیوں جان گوانے پئی مصیبت کٹ
 بہمن تاہیں گرز لے مارے عالی زاد
 تے کہیا وچ زور دے رلدوں پھوڈن
 میں بن تیری ضرب لوں مرد جھٹکے کد سود
 دہاں ضرباں جھلیاں اینوں اپر ڈہال
 تیخاں صبی سر ڈہال دے پیال وار و فدا
 نفع نہ ہون کی کسیدی کتے نہ کھنوی ہار
 تے آسا فرما دھیں اپنے وچ مقم نام
 تے کروا فرما دے شفقت عرب امام
 تے اسدی پیکار تھیں عربی شاور تمام
 راحت وچ مہازماں کیتا رات آدم
 اگھوا پکارے عربیو کرو لوائی آن
 نال تیارسی اٹھیا یا عسادی سردار
 یا حضرت میں جاو ناں ہوکے راج سوار
 کیڑک قہر گزاراں ہیں بہمن دے بھتیار
 آسا وچ میدان دے عمر سعدی بن کرب
 صورت سیرت دیکھ کے پچھے نام نشان
 اکوہیں یا تن چار ہیں کی چیسر بلا

یلعادی فرماؤنا حاصل مجھے اظہار
حضرت عرب میں وہی فوجاں دا مختار
سن کے بہمن ہسٹیا نظر کے کلام
تیشول لشکر عرب دا بے کینا ضرور
دسے دیندا سرداریاں سنتاں گھیاں نوں
نام تیرے سر لشکر سی زیبہ دیندی مہلہ
لاون پانی چاہینے تہہ پکاؤن نوں
تیرہ تھاب شہاب دے نشہ اڈاؤن لگ
کاپنوں آئیوں چہرا لشکر کڈن نوں
ناں پڑا کھاروٹیاں حمزہ دے دربار
پیسٹ تیرا ابرو دا گوشہ اک عیان
گزر تیرے ابرو تے جے اک وجھ گئی
ماری دا سر جاہ میں ناں لو میرے نال
توں لشکر دانان پرہ کیوں آہوں میدان
یلعادی سن قہر تھیں ہونیا ناہو نال
جے میں چاہے تان پڑ خود دل کریں لکھ
ڈگر وچھا چانناں اندر کوہستان
توں ناہنق جاہ کس لیاقت نال
ویکھ میرے ہتھ جنگدے کو دیکھ کر لیا
بہمن کہندا عربیا لے ہن دار کراں
بہمن نے سر عمرو دے ماری گرز آشا
اوکھے سوکھے عمر نے فریب جہلی وچ پٹیاں
آپس اندر مار دے گرز وگرز دلیر

ہاں سر لشکر عرب دا یلعادی سردا
پور شدادی شیر ہاں میں غالب پیکار
وہ فوجاں دیا سردا تینوں مست اسلام
حمزہ عربی زاہدی گیا قیاسوں ہار
تیرے جیساں چہراں چہرہ منتاں نوں
توں مختاری خود سی کیتی کوں قبسول
کتک جوہن دیاں کوٹھیاں تیرے کھاؤنیا
دس وید اٹھ کباب کر نقل اڈاؤن نوں
کس نے تینوں گھلپا جنگ چاؤن نوں
نال کسے دے جنگ دسی کی تینوں ونگار
مرداں نال مقابلہ کریں کریں میدان
اندر اوچھ لھال دے پر نہ سے ہون لگا
مرض جلو دھر وایا ٹر جاویں نے اھال
تے عربی دسی فوج دے کہ بھر گئے جھان
تے کسدا توں بہمنیاں ہلی زہراں سنبھال
توں کہر ناہنق دار ہیں اسے بدھال تباہ
ہالی پانی ہوو نال میں جیدان دسی شان
مرداں نال مقابلہ نہ کریں بہ حال
کہاں وچہ میدان دے تیرا حال تباہ
چوٹکڑا اک گرز تھیں ٹکڑے چار کراں
جال ورتی وچہ ڈھال دے جنگل گئی صدا
کوہستانیاں مرد دا ڈٹھا زور کہاں
دارو مار چاؤندے پھیرا تیریں شمشیر

ملدی کا حصے کے لیکہ ہزار ہا باری

پھر دو دن کر تھیں پکڑو میاں کر نورد
گوڑیاں بھرنے دھرت وچہ دھسپا عمر بلیہ
تے جاتاے جاوسی بن ایہ مینوں کھچ
مارے مارے کتیاں کیتس جمل خوار
وار نہ دیوے کیتوں یلعاوسی سردار
جمل کپا کس کھچ گیا تئوں چک نان
یا تے کروں پکڑو کے کھچ بنوں سے پار
تے اس جھی مار تھیں چنگی سے تلوار
وقت نہیں ہتھیار دا جمل کئی دی مار
عمر مقابل ہوئی کے پھر کر سیندا جنگ
نہور آئی پھر کے لیندا جان بچسا
وہاں ولاندی فوج سے ہسدے مرد بگی
بہمن مردیا عمر بگی رات کرن آرام
آؤ مردو عریو کر جسا ڈسپیکار ،
بہمن نال مقابلہ آئی کر سے میدان
شعب وچ خواب گزار دے سار نالی آندا
آوے کر سے مقابلہ کوئی مرد جوان ،
میں بھی نالی جوان دے آواں بیخ و جا
آئیا وچ میدان دے ارجد بے تانیر
کیس ارجد نام ہاں صاحب زور جوان
جمل سکین تے جمل لے کر زبیر دے شہزاد
جے جو راں تھیں بچ دیوےں میں راج کسرتیا
گزر وچی وچہ فرہالے پیا غصہ ما بھار

نیر سے بعد کھن دھی زور کر پتہ ہور
کھچ گیاے عمر نوں اوڑک بہمن شیر
یلعاوسی سردار دا حال ہونیا جان زچہ
وٹ کئی موٹھ بھنیاں بہمن وایک ہار
لب بھینے لک توڑیا لال کیتے رخسار
بہمن سردار تے موٹھ تک ہونیا مان
بہمن کے بوا کپا مار کوئی ہتھیار
مار غصہ دیاں کتیاں بہمن میں رخسار
کندا تالے مار دا یلعاوسی سردار
اوڑک کروں پھلڈ دا ہو بہمن دل تنگ
جاں بہمن مرد پھر بھی چاندا غلبہ پا
دیکھ لو اتی عمر دی حسد ہسداسی
ایہوں وواں لو دیاں ہونیا ویلا شہم
دن وچہ اگے روز نوں بہمن کسے پکار
اٹھ استغنا نوس بھی لے زخصت مردان
سارا روز گزار کے راتیں گئے مقام
بہمن آن پکاریا دن اگے مردان ،
ارجد عرب امیر تھیں زخصت گئے آ
ارجد مرد جوان نوں زخصت کوئے امیر
بہمن پچھے دس لے مردا نام نشان
یلعاوسی دا ویر ہاں باپ میرا بے کرب
تینوں کو ہست تائیاں کرناں ارج فناہ
نندہ نوں بہمن ماردا سر پھر گمرا اوار

ارجد و اہتہ کینا جمل نہ سکیا وار
 گھوڑے دے وچہ گردنے گرز ہی میں
 اسپ پیا جاں دھرت تے ارجد نال پیا
 بھڑ پھیا فوج وچہ سدے سور جو ان
 ڈھانوں رتے تیغ نول بہن پھو ڈول
 سردے اٹے پھر کے مارے دھرت اٹھا
 سعد یمانی آپیا سے نیس نہ طرار
 سعد یمانی شیر نے کر مردانہ جھٹ
 چیر زہہ وچہ پٹ دے کار نکایا چھٹ
 قہ نہ گیا سمع الیا کو ہستانی تھیں ،
 توڑ کھی چا مارا اسنوں لائھی وانگ
 بھڑ پچایا لشکرے آسپا ذوالحمار
 آہار اوسی مکھیا ترس دن ست بھڑ
 رات پئی تے جاوند اکرے نول اوسم
 عمر امیہ آکھدا حضرت حسنہ نول
 ایہی کہہ کے ٹر پیا عمر حیا ر طرار
 ہور لباس وٹائی کے بنیاں چو کیدار
 آہا جان دیکھدا سارا نال دھیان
 تخت اٹے نوشیر واں بیٹھا ہونیا سی
 بہن عرض گزار دا اگے تخت کھلو
 کی ورتا دا ورتنا دس اٹھانڈے نال
 پھر ٹرو میں نواں پھیا توں ہی آکھستا
 تیرے باجوں اٹھانوں پکڑے کون دنیر

ڈی بال دہائی گرز نے دب کھوئی یکبار
 گردن ٹھی اسپ دی دھرت پیا نی اوارا
 چڑھ چھائی تے مرد نے ارجد نہ پیا
 اسو دتیقا مار دا آ اندر مسدان
 تے اسو نول گھوڑوں ماہ کھو پانی کھا
 ارجد وانگول ہتھ کے گھلے لشکر دا
 نیرہ بازی وچہ سی ایہ عربی پرکار
 نیرہ کا دی مار یا بہن دے وچہ پٹ
 کدہ آتیا وچہ قہر دے پشوں لو پٹ
 نیرہ کھو پیا زور کر سعد یمانی تھیں
 سعد یمانی دھرت تے چھو پیا پٹا
 بھی اسنوں پھرو لے گیا بہن مرد سار
 یلعاوسی دے ہتھ کے بہن کھو دے اٹھا
 عمرہ اندر لھے دستہ یاراں سنے تمام
 سستاں نول نے آوساں جوتناک توں
 آتیا اوسی رات نول بہن دے دیبار
 پیریداں وانگ ہور وچہ ریا میہد
 سند اکن لکائی کے سب کام بیان
 ہور امیر وزیر جو حاضر آہے سسی
 سلطاناں میدان تھیں میں پکڑے اچ جو
 سن کندا نوشیر واں تھن کروٹھا مال
 اوہی کندا اٹھانوں چھو دے تھن کر
 حکم کرو گل اٹھانڈے چاواہن شمشیر

ایسے عربی سست آفتاب غلام بیخ گوار
 پیسے پنجے وچہ مارنے لازم تہاں ضرور
 زندہ چھوڑ نہ انہاں نوں مرد مار گوار
 پیر بھونک نوں پچھیا بھونک کے حرام
 خواجہ بزرگہر نوں پیر پیچھے تہ پیر
 پیر پچھیا ہون نوں ناسے بھائیائو
 لا دکھاں وچہ فوج دے گھلو پاس ہم
 کہہمن کنڈا کیتو کھپتے کرو حسیاء
 ہر ہارے نیکی انہاں دے دسو مندا حال
 کیتا بزرگہر نے جیوں مینوں فرما
 چھتر دیاں میں انہاں نوں جادان پاس امیر
 ایس گل کہہ کے مرد نے کیتے شہِ خلاص
 گھلے طرف امیر دے سوسو غدر سنا
 دوراں دے نہیں آکھدا عر کھدا خوشحال
 ہم کنڈا ویکھ کے صورت شکل تمام
 عر کے میں عر ہاں عروں بہ خوردار
 چوہاں دا چوہر ہاں مردانہ مردان
 مرشد ہاں سلطان دائرہ میں دا استاد
 عر امیر چوہر ہاں جانن خاص و عوام
 جس نے بھونک منگل وی داہوی شہن
 پیر انہاں نوں مانگا مرد گوار سی چور
 تینوں جنڈاں جاکھائی اوٹانہ دے سرفرا
 شہریاں وی بین نوں آہا آسیا میں

فوجاں مار گواروندے جاں کر دے پیکار
 ویری وی جڑے بیخ نوں کر دنیا تھیں دہ
 را تو را میں انہاں وی تیغوں گرد اڈا
 سولی چاہر و انہاں نوں پاؤن درد تمام
 کیس بے مردانگی گھلیں پیش امیر
 کھل اتار و انہاں وی کنڈے حال دلہا
 ہیبت تیری انہاں دے دین ہو جاگیر
 دے تسانوں خلعتاں کیتس کوں رہا
 مرداں واگوں مروی کرل انہاں تہاں
 بھی راضی وچہ ایس دے ہے ہو سلطان
 ہے احسان احسان وادہ تے تدبیر
 گھوڑا جوڑا خلعتاں ہراک نوں دے ظہر
 ڈنھا عر عیار نے ایس سب حال صفا
 شایش مرداں بہناں رگیوں مرداں نال
 شایش کئے دایا کی ہے تہرا نام
 پھو کھو یاں داواہر و بند چھداون پار
 بھونک دا داماد ہاں جانے کل بھمان
 میرا پیر استاد ہے حمزہ عربی زاد
 ستیاں بھد لیکھا و تال خاص میراے کام
 اک دن وچہ خراج دے اوہ بھی گئی گئی
 مینوں تداں پچھانسن چھداں دا پڑ چور
 انتشار اٹھ ہوئے اک دن نوں فناک
 مینوں وچہ مردانگی کامل پاسیا میں

ہے توں انماں نہ چھوڑووں میں بیجا کسی
 حال پر زندانیاں لطف کمائے توں
 ایسہ گل کہہ کے آتیا عمر بلانڈے نال
 فخر ہوئی تے آکھرا بہمن وچ میدان
 ہوواں کھل نہ حمزیا آپ میری قول آ
 دیکھ لوں میں عربیا کیڈک ہے توں
 مقبل نوں فرما دنا سن کے علم شی
 حمزہ دے ہتھیار تے ہو رہاں تمام
 اسمعیل پیرا بہن پاوے علم رسول
 زہ نبی دا ووسی موزہ صالح جان
 ہتھ پٹکا اسحاق دا آپر کہ امیر
 ڈھال لئی توارا سہی چرہ عصیا شاہ عرب
 اشقر جولاں ماروا آوڑیا میدان
 فرمایا میں شیر ہاں اوہو عزلی زاوڑ
 میں حمزہ اسے بہمن ہاں ہوڑ میں ہاں کو
 سکے بہمن آکھلا حضرت حمزہ نوں
 کیونکر بھارے پہلوں توں پاکوڑیا
 حمزہ کنرا دیکھ لے بہن توں ہی ہتھ
 بہمن کھنڈا ہوش نہ گز جلاواں میں
 حمزہ رکھی ڈھال تے بہمن کیتا وار
 بہمن کھنڈا حمزیا تیں وچ قوت ڈھیر
 سن حمزہ فرما دندا ہو کہیں دو وار
 بہمن گزراں ماریاں پے وریے دوہوار

رہندوں بیٹھا دیکھدا پیش نہ ہاندی ہی
 حمزہ جیوی مروی کر دکھلائی توں
 اگے عرب امیر دے آن سنایا حال
 کہہ بلن پکار کے سنے امیر جوان
 دیکھ میری مردانگی ہتھ اپنے دکھلا
 مرداں نال مقابلے کو نیکہ کہیں نہرو
 لے آمیر سے مقبل توں ہتھیار سہی
 لے آتیا وچ خدمت مقبل نیکو نام
 آپر اس دے پاوند است حریر قبول
 خود سرتیے ہو ووسی جاں پنے مردان
 سام نہریاں شیر وسی پکڑی گز نہ کہیر
 تے اشقر دیوڑا نوں لہو وچ کھراوڑ
 بہمن کھنڈا کون میں دیس نام نشان
 جنوں وچ میدان دے توں کراسی ہاں
 اوہو ہاں میں جس دی چھتہ کواں وچ ہو
 قد چھو شیرا عربیا تدر موافق توں !
 خادم کیتے پکڑ کے کوں برے سلطان
 تے مرداں وسی مروی دیکھ مقابل ہو
 سن گھوڑے وچ دھرت وار دھلاواں
 حمزہ ڈھالوں روڈیا وار نہ آتیا کار
 گزروں مول نہ لیتوں ہیں توں خوبصیر
 تے میں وار چلا و سال پھر تیرے پر بار
 تے حمزہ نے جھلیاں اک بازو دے زور

مارسی پھر امیر نے آگے گزرا، ٹھہرا
 اوپر چڑھی ہو گیا گھوڑا اسد اترت
 ڈگ ہو گیا پھر ہو مشیاء ہتھ لئی گھوڑا
 پیدل ہو امیر نے دتا اسپ ہتھ
 پیر پیادہ ہو سیکے کرن لگے پیکار
 مات پٹی بھی دو ہاں نے جنگ کیت بند
 تے اندر میدان دے دو ہاں طومر مذکور
 دن ماتیں میدان تھیں دونوں دونوں
 تیراں دن تے مات تک اینویں کیت جنگ
 دن آتیا ہاں چور دجواں کھنڈا عرب امیر
 اہساں دو ہاں میدان دستگب اڑا تے زور
 کھراچا ہو دلی میں کتر تھیں امیر پھروں دلی
 تے توں چک نہ سکیا تینوں چکاں میں
 ریکا ہوتا جاو ندا سسی میں باہر جاو
 لڑھوں کٹھنہ لہجا وندا بچاں سختیاں تھیں
 رکھاں تلوں کدھروں توں پر زور جواں
 حمزہ کھنڈا چک لے جے ایہ ہلکار
 بہمن نے ہتھ پائیکے کر دلی پھردی دوال
 انگلیاں تھیں اوڑھیکے ہو تیا خون روان
 حمزہ مول نہ بلیا تھکا زور لگا
 حمزہ نے چھو کر تھیں ڈٹھا ذرا بلا
 حمزہ کھنڈا تولیا میں سب تیر لہجا
 بہمن کھنڈا عربیاں کدھروں نادان

وہی اُپر ڈال دے بہمن ایسا دیا
 بہمن اُپر دھرت ڈکڑ گیا ہو بے سرت
 چاہیا قدم جو اسپ دستل کرے کرور
 تیغ جھلی وجہ ڈھال دے ضرر نہ ہو یا کا
 دن سارے وجہ دو ہاں تھیں کئے نکھار
 دونوں لڑائی گز دی نیرہ تیغ کھنڈ
 کھا اندر پیکار دے ہوئے زور آتما
 کر دے رہے مقابلہ ہوئے ناں مولوں
 بہمن مول نہ پار یا ناں حمزہ دلی تنگ
 دلی میرے وجہ بہمن آئی اک تدبیر
 غالب تے مطلوب تھیں زور ریکا ہلکار
 جے سکیں تے چک لے تینوں قوت نال
 بہمن کھنڈا حمزیا ایہ کی کیسا تھیں، اور
 پکڑو رخشاں بھاریاں پھدا میں یک پار
 تے توں قومی نہ ہو میں سخت و فقہ تھیں
 تینوں چک زمین تھیں ماداں ہل اسمان
 اٹے تیرے کھرا ہیں دیکھ اڑا سے پار
 کیتا چکن واسطے اس نے زور کمال
 کتوں نکوں چشم تھیں نا لے موہمان
 چھوڑ کے ہن حمزیا لے توں پکڑو آشنا
 بہمن کھنڈا جا چھدا کی ہیں توں فرما :
 کھرا ہو دیں بہمن نلہ کماں پیکار
 جو میں تیرے نعروں ہوواں سرگردان

حمزہ کہتا عرضوں کرو جاں ہشیار
 سے وچہ ہوائیدے ٹوپی عمر عسید
 رول کس وچہ اپنے بیاشتانی پا
 حمزہ نعرہ مار یا کوک گئی اٹلاک
 گنبد چرخ بلند دابھرا نال آواز
 اند دریا کوہ سے پھرے صدائوں سوک
 پیا پیا نہیں نرول دھرت وجا اسمان
 چھوڑ گیاں گھر آتیاں جنگل ہاش تمام
 تلخ بند زمین سے گئے تران تھیں زول
 جنگل بیلا سوکی پھرے غصہ ہی ۱۵
 دریاواں دیباں چھیاں نرول ترف وچہ
 موش منڈاں دی ہوش تے خوفوں پیا چھا
 پر و گئے جنوں سے بیوشاں تھیں پار
 بے عقل دی عقل نوں نگر وچہ ہائی چمک
 ہوشیا کالہ جمان دا ہر جا زیر زیر
 خون جگر وچہ جمیاں سنگ بدوشاں تھیں
 موٹی گیا انگوریں انگوراں تھیں ذوق
 بچے ہوش ٹکا تھیں صفیاں سواراں سے
 سست سوار کفار سے گھوڑے دوڑ گئے
 شیر شکاراں جنگیاں گئے قدم سب ڈول
 زباں کماناں چھیاں ہتھوں تھیں ہتھیار
 تے طاقت چھو ترناں تھیں چلھی کشہ پوئی بار
 بھی ہمن نوں اپنی سدھ بدھ رہی نہ کا

نعرے داہن وقت بےصحت ڈاکٹ ان
 دیکھ عرب دے آدمی ہو بیٹھے ہشیار
 پکڑ لگا سوں گھوڑیاں بیٹھے گوش دبا
 کتنے نہ سنا بھی سندیاں خود پیروں وچہ فکا
 وچہ زمین اسمان دے سوئی شور وراز
 وچہ دماغاں ہوش بھی ہوشی موندھ پھوک
 آکت پکاروں کبیا سانا کوہستان
 شیر پنگاں را کھیاں سرمانا نہ صبر آرام
 جرم فلک دا ڈولیا سن نعرے تھیں شور
 ہوش وماغوں یان ڈو وچہ کھوڑے اڈا
 وچہ تلور و س مستیوں ہوریاں دیتا سب
 رلی ملی وچہ سرگ سے خرگوشاں دی خواب
 تے مستاں دیباں مستیاں ہونیاں بھل خوار
 تے عاقل دی عقل دی چمک رہی نہ دک
 وچہ ہوائی پکھیر واں توڑ چہ ہائے پر
 پوت پھرے وچہ سپاں دردوشاں تھیں
 گلی گھاں تھیں تازگی تے بلبل تھیں ذوق
 ہاند ہازو ایوں تیج گواراں دے
 گھر عیاداں جنگلوں سارے پکڑ گئے
 تے قسمت نے لہنیاں نیر پلائی گھول
 وچوں واناں دیریاں دنوچہ گیاں بار
 بدخواہانہ دے نوا کھیت گئی نگھار
 ناڑاں خوفوں کبیاں سمست پنے اعضا

کو ہستانی شیر دا ہونیا حال ظہیر
 سروں انا ہاں پھیر پاؤنگول چرخ نکلاں
 اندر سنگستان دے دتا دھرت دھسا
 موکے سنڈھے وانگ چاکھو دا کچھ عیار
 بہمن نال اشارتے روک دتے اسوار
 لے آتیا کچھ مردوں عمر عسار طرار
 مگروں عرب امیر بھی آتیا دچہ مقام
 کرسی تے آہر گیا حمزہ آپ جدوں
 تے فرمایا بہمن نال ظاہر کر تقیر
 بہمن کنڈا مردیں توں عزلی سلطان
 توں یقینی اوہ مردی جو کچھ کر دے مرد
 حمزہ کنڈا آکھ دے عالم دتے دانا
 مردا کو ہستانیاں واحد سن خندا
 ہو جا مسلمان تے ہو ثابت ایمان
 بہمن عرض گزار دا اے عزلی سلطان
 پد میری اک عرض ہے تیر پچھ حضور
 ہونیا حکم امیر دا ظاہر آکھ سنا
 بہمن کنڈا شاہ نوں دکھ نہ دیوں مولی
 حمزہ کنڈا آوسن ہے اوہ دچہ اسلام
 تے ہے مسلم ہو ونوں اوہ کرسن انکار
 یکے اذن امیر دا بہمن آتیا مجھ
 ہو و مسلمان تے پاؤتیں ایمان
 سنے چا کافراں ہے کرے انکار

المنڈ اکبر آکھ کے چالے گیا امیر
 پھیر زمین دچہ مار یا کر کے مندا حال
 چڑھ چھاتی تے ہنھیاں زنجیراں دچہ پا
 چاہیا اسدی فوج نے آوسے وگ اندر
 بلوٹاں نکائیوں نال کر نیو پیکار
 مجھب لیا چا سٹیا حمزہ دے دربار
 لشکر دوہاں ولاں دے کھوڑے تپا تلام
 بہمن نوں منگوا لیا اپنے پاس تدوں
 میں تینوں میدان دچہ کیتا کیوں امیر
 تے توں مینوں پکڑا یا مردانہ مردان
 توں مرداندا بادشاہ غالب دچہ نہرو
 مرد ہووے یا مردی خدمت دیوچہ آ
 سچا دین خلیل دا خاک جتاں سر پا
 رہے سلامت آہر و تیری دچہ جمان
 ملے آواں ایمان تے غدر نہ کماں ایمان
 ظاہر کراں اجازتوں ہے ہو دست منظور
 ہے لائق منظور دے ہے منظور رسد
 ترو میں سختک سبحانوں نال کر پستقوں
 تاں میں ہرگز انسانوں نال کرساں نکلام
 تاں گردن ہے انماندی تے میری تلو
 پاس ترو میں نوشیر واں حال ستیا سب
 مجھوں عرب امیر دچے تساؤسی جان
 بہمن چاکھو انھیں اسان گواسی مار

<p>آئے بہمن نال جو حمزہ دسے دربار حمزہ کھنڈا بھنٹاں من لے اک خدا رب نبی نوں ضیاں کر اتسرا تمام من کھڑے اسلام نوں وچہ دلاں آفغان سب تے کر دا شفقتاں عرب امیر حمان تے بھنگ مراد تے کیتا بہت پیار بہمن نوں سن شہرے کیت شاد ضمیر جیں تیرا فرزند ہاں تے توں میرا باپ دل جالوں قریان سہی بہمن وچہ وفا ہر ہر عرب امیر دسے صدق دلوں قریان دن جالی جشن دسے انیویں گئے ودا</p>	<p>ہن اسلام لیا وناں ہے مصلحت کار اگے عرب امیر دسے حاضر ہوئے آ صاف دلوں ہونیاں بہمن نے اسلام بھنگا کر واپس ہاوشاہ کر کے اک آفغان تے کھوئے دلاں تھیں ظاہر مسلمان ثرو میں تائیں لطف تھیں پھیریا وچہ کنار دو ہانوں پتا وندا غلعت عرب امیر شمت اتے سلطان نوں چا بھلا یا آپ آپس اندر سبناں دی ہوئی صلح صفا سارے کوہستانیاں لے آندا ایمان مجلس لائی عیش دی بیٹھے سب امرا</p>
--	--

آنا ایسے المؤمنین حمزہ رضی اللہ تعالیٰ عنہ کا کانس حصاً
میں اور جانا نوشیراں کا مابین میں اور پہنچنا خط
خواجہ عبدالمطلب کا امیر کو، اور جانا امیر اور عمر امیت کا
مکہ میں، اور پھر ٹاناشاد ابوعسر حبشی کو،

<p>عمر عیار طرار وی ہا زسی دا احوال بکھو خواجہ احمدوں جے ناہیں اختیار دیکھیے جدوں سمندر طاق آسدن خوشی بڑا</p>	<p>شمت غلام رسول تھیں کر دے یازو ہن خوش خبری دستو ہا زسی اچ تیار ہو رہا تھا دیکھدے ہن مجلس وچ کار</p>
---	---

جزاں اقل دیاں دیکھ کے نت کیتس نوروز
آبا جدوں امیر نے بسن پکڑ لب
پانیا اندر جشن دے سبحان نے آرام
اک دن پیش امیر دے یسا دے آ
حضرت کو بہستان وچ چارہ ناہیں کا
مورے چلو فوج نوں قل کاؤں حصار
کیتا حکم امیر نے فیرے ترو تسم
حمزہ نوں نوشیرواں سن کر دا فرمان
اپنے پت تباد دے سر تے رکھو تاج
وچ مدائن بیٹھ کے میں کرماں گزبان
اُپر تخت تباد دا ہووے حکم روان
عدل کما دے خلق تے تیرا پت تباد
حمزہ کنہا تسمان دسی بیو گھر رضی ہو
راضی ہو تباد نوں کر کے تخت عطا
یکے یزد گھر نوں تریا طرف مقام
وچ مدائن آیکے خوش کردا گزبان
ثرو ہیں بنک نال تے ہامن سنے عیال
وچ کاؤں حصار دے آنا عرب امیر
ون تے مات گزار دے وچ کاؤں حصار
جنتک بسن مغل بھی حمزہ دے دیا
اک دن قاصد مکتوں آنا طرفت امیر
اول حصار خدائے نوں جسدا ملک عییم
نوں فرزند امیر ہوویں ہر نور دار

ایہ ہاڑی بھی ہوسیا اچ کل وچ فیروز
سن وزرا نوشیرواں مسلم ہو گیا
خدمت وچ امیر دے رہندے شاد نام
حال حقیقت نما برا دتی عرض سنا ،
گھوڑے بیکے مرن گے بن گھاؤں سما
اوتھے چارہ بست ہے ہر یو حسب سوار
ون کاؤں حصار دے چل کر یو آرام
میں من ہدا سہوئیا اسے فرزند جوان
دوستے نوں میں بخشیا تخت حکومت بچ
کراں خلدای جنگی حشر شے ارمان ،
دیہ اجازت جاوساں میں خود وطن مکان
تخت کیاں دا بادشاہ ہووے عربی نداد
میں تیری وچ خدمتے عذر نہ کرماں کو
اٹھ فیرے نوشیرواں گیا مدائن دا
تیسہ ہزاراں ہووے اپنے نال غلام
اودھر والی عرب جا بھی ہو گیا روان
وچ رکاب امیر دے سب آکے خوشحال
وقت کتن وچ شادیاں تے وچ جشن کیر
مدت گزری رہندیاں دل خوشیوں مرشار
عاضر رہندے رات دن تے فرمانیہ وار
وٹس خط امیر نوں تے وچ ایہ تحریر
پیر صلوة سلام ہے آپہ امیر امیر
خواجہ عرب و الطالبوں حل ہواے اظہار

جس دن داتوں جیساں پایا سی آسام
 مارا تیرے غم و اکونان آجیسی
 اب عمر دا پت کن جیسی نام شد لو
 اوہ کئے دے گرد سے بیٹھا گھیسرا پا
 توں فرزند جس گھڑی و جیسیں ایہ کتاب
 پڑھیا خط امیر نے حال ہو گیا اظہار
 عمر میری سدا حمزہ نے خود پاس
 دھکا دس حصار سے شکر بے تمام
 عمر میری اکھدا جھبہ سے ہو اسوار
 بہن پاس میری کیتا سدا بیان
 مل جب بہن حمزہ پالیسیں ہوئی ذیر
 توں میرے دھن منل سے ریزہ ہو کے منشا
 دکھ میری اولاد توں وانگ اپنی اولاد
 میری کسی مل کے ملھے پیار سے توں
 سدا جیہ بہن اکھدا میری طاقت کی
 حضرت عمر جن بے جو تیرا فرزند
 حضرت عرب میری کیا پھر کیلن
 بہن سکوں بہن گیا کسی اتے آ
 دو منزل توں اک کر پہونتیے جا ہوا
 اگے ذرا لھیر یا مکہ جیسی شاہ
 حمزہ کہندہ عمر توں کر مصالحت کو
 گھوڑا اتھے چھوڑ دے پیر سیادہ ہو
 ہو پیادہ آکھدا حمزہ اشقر توں

مکہ کدی کفار نے ناکیتا کلام
 جو آٹھیا تیں پچڑا کے مار گویا سی
 سب لکھے نو مشین آٹیا کرن فساد
 جے ناک جھبہ سے آدوس مگر ہوگ ننا
 مکہ جیب چھڑو تاں کر جیسی فساد
 تے اپنے و ہر دلیدے ٹرے کے کرے دیا
 کجے جیفت کن دھپاپ لکھے جیوں لاس
 توں مل اندازوں کر اٹھے قتل عام
 چڑھا اشقر دیو نادے جیب لو جیل سدا
 باپ میری نے کیا طرف میری زبان
 مل آداں توں باپ توں ملان شتابی پیر
 رکھ دستہ فوج دی نے سالان چھ سدا
 سو سرد دھن لشکر لوں سے نہ کھ فساد
 سا جیوں جیوں میریوں لشکر سارے توں
 عمر نے تھلی تھان سے تان یہاں کدی
 اورہ ساٹھ سرد بے اسدی شان لھند
 بہن کرسی تے بہن ان تل میری فرمان
 حمزہ عمر حصد جس دو توں گئے سدا
 اندر ٹوڑے داندے شہرے ڈرے جا
 گرد گردے شہرے تانزل کل سپاہ
 عرض گذری عمر نے دل دج گندی جو
 حالہ شاہ شاد دار کبھو فرزا کھلو
 جاں میں لڑو مار ساں حاضر ہو توں توں

گھوڑا اندر گھاس سے چکدا چھوڑ گئے
 راہ و چہ تریاں جانندیاں کتنی ہنسناں نچو
 ڈنٹا مٹھیا نے بازی دا سا مان با
 کون کوئی ہو دوستو کتے چیلے ہوا
 اوہ کبندے ایہ دیکھ لے سب ساؤ اسلان
 کھتھیں چلے قصہ کر رزق کس او قس
 عمر میں آگھدا واہ مبارک پاو
 ایہی مہرے مالدا بازی گر بے حس
 ایہی میرا شکر ہے میرا س دا استاد
 میں سنوں وچ ہنر دے کر تھنیاں پھل
 دوروں بنیلں سیں ہی آنا شاہ شہلا
 ساتوں نل رلا لٹو کچھ ہوا افس
 باجہیں ہنر دیکھو کس لٹو طبع نہ ہور
 ایہی گئے مٹھیں بازی کر گواہ
 قلم نظر ہی آوند ہنراں دا استاد
 تے کبندے استاد ہی تو میں آگاری ہو
 ریل طرف مشورے گئے تسلیم جو ان
 عمر میں ہنراں تیں ساڑوے سب کھول
 پاک بوڑھا ڈگھا بھی تھہ دتا پکڑا
 تیں دجا ڈھول تے بازی پاواں میں
 جھول آوازہ مارساں آفواد ہی شیر
 دیکھ عمر دیاں شوخیاں مہدا عرب میر
 جو کچھ کہیا مٹھنے من لیا سر حال

دو نوں طرفے فوج دے کراک چھڑ گئے
 باز کراک جاوندے ڈٹھے طرفے شاہ
 پچھد باز کراک نوں عمر عیب اچوان
 کہو حقیقت اپنی سچ بیان کھلو
 باز کراک کھواندے ہاں ایسین وچہ جہان
 آگے شاہ شہادو دے بازی پاوان نوں
 باز کراک ہاں ایسین ہی بازی دے استاد
 تے میں خود استاد ہاں استادوں ہی وچ
 ہر میں بروہ ایہ مالہ صاحب آنا
 ایہ میرا مقدم ہے تے میں خدمت کار
 آسے بازی پانے دل شاگرد استاد
 حصا میں نہ مٹھے لہناں تیر جسم
 دیکھو ہر شس اسندی تے ہنراں دا زور
 سر پراں دل مہر دے کرن تمام نگاہ
 اپنے نال رلاوندے جو ہو کس دل شا
 ایسین بے شاگرد ہاں ساڈا عہد نہ کو
 کیتا باز کراک نے حاضر سب سلان
 حضرت عرب میر نے گل ہانیا لاک ٹھول
 آدن دتا ہن تیں ہی ڈگا دیو کس مڑکا
 آدیں حضرت سہرا چھول ملاواں میں
 ڈھول ڈگا سب سٹھ آدیں مجھ اکیر
 دب گیا لب ہا سیں دل وچہ کراک
 اگیا ڈھول و جاوندا حمزہ نالونال

کھل اڑائی ڈھول دی چاہنڑو کے دی ہا
 بازی دے سامن توں دیکھن لوک کھڑے
 کھڑے ہوئے سب دیکھدے ایہ سا اعلان
 عمر ایہ ٹپ کے چڑھے اوہرے سب
 کن کر اسمان ول بھوندا گردش گما
 دیکھدے سبھی مسدے سب جہان لیٹ
 حدی کہندے آفریں کردے صفت شہ
 حیرانی دے چہرے کئے سب جی مول
 کرے تعجب دیکھدے عرب امیر جون
 مہر کھنڈنیں سکھ سکھ ہونیا پرکار
 باز بگڑیاں بازیوں رونیاں دین ہسار
 بازی دیکھن واسطے آیا جو سیران
 دیکھدے شہے بہنڑوں سب تعجب ہو
 اوہا دے آسمان ول کھا دے سب چہرے
 شہ مہرے سب دیکھدے شوح مہر دنگ
 جھنڈا کھنڈنیں می برس دے دم اتے دنار
 دنار باز بگڑیاں نون نقدی مہر ترامہ
 مہر کھنڈتا مہر کے کر آداب زیاد
 ظاہر کریں اجازتوں تیرے دے چہرے حضور
 صفت کرے شہ راوی عمر سوانی ہوا
 عرض کیتی منظوریہ جو چاہیں فرما
 تیرے مہر چھپ تے ہان بگر بے دنگ
 اپر تیری بازیوں ول یہ سراسر

لالچھے پوسے نکانیوں ڈگامزراں وار
 اندر فوج کتار دے ایسے حال وڑے
 جیسی دی وچہ فوج دے بہت دانا جوان
 مردان جو فوج تھیں پوسے نظر جاں آ
 سر پائل سر لوں شہ اتے لوے نکا
 تھدا پھرو سرائے تے کھانڈا بہت لیٹ
 عمر چو چھال مار کے چٹوہ سرائے جا
 عمر دیکھناں بازیوں رنگارنگ چہر
 دیکھدے عمر تھیں بازی گریس ران
 پلہیا مالے بیباں مال میرے عیار
 جیسی شاہ شہ راویوں شہر کیندے سب
 سن شہ راوی کھانڈا تخت اندر سیران
 جاں ڈھٹی شہ راویے بازی دم دو
 عمر جو کھاوے گردش نال سرائے سر چہر
 دانی جیش دیار دا دیکھدے سب سو دنگ
 مہر طرفوں سرائے آدے مہی پکار
 بہر بازی تے دیو نڈا شاہ شہ راوی انعام
 جہن عمر نے دیکھیا راضی ہے شہ راوی
 تے کہہا اک عرض ہے جے مہرے منظور
 جاگ بگ چہر ہانڈے سایہ عالی ہوا
 سن کیا شہ راوی نے جہدے اکھ سنا
 دل داضی ہے تھہرتیں جو چاہیں سو دنگ
 تیری عرض قبول ہے میرے دے چہرے حضور

تہجد سے تے عمر بھی گزرا صفت جو میر
 تیرا چہ چہمان دے راج سوا ہوا
 ویری تیرے حضور داییں وانگوں تاوار
 تیری رخ صداتوں علم نسیا را ہوا
 صاف نہ بانوں کھوت دل عمر کے تعریف
 نائے کہند عمر نون سے ہر گچھ مرو
 عمر ایسا آکھدا میرا کہ غلام
 کہے نہ میرے لگدا بھالوں کہاں ہزار
 چنگا بھلا کھنوں ہونوں شہ مار
 مشرق کو تہد ہویا ہوں اس میں تیرے بیزار
 سا لہیرا اس کا لہجہ ہاں کیتا ناست
 جگر میں اس میں کیا کیتا بھین کہاں
 جسے تے حسی کے توں سکرو فی الحال
 چھٹاں ایسے ستاؤ تیں لکھ کر کہیں پاک بار
 عمر میرے تیں بادشاہ نا ہوا میر
 کیتا حکم شہ نے اس توں سدا
 آشیرا فولادیا کردا عمر بکار
 طوحوں ملکوں لادہ شہانے خود گیا ایس
 تنزہ اس شہادے کھڑا آگہ زری تہد
 ہندی گردیا سنہا علیا سیر آکھ ہیان
 تنزہ نے شہادوں کہا ہوا ہوشیار
 سن کے شاہ شہادوں تیں میں گئی
 سیں قمار گردوں اسدا لے تھوار

ایک جاگ عمر حضور ہی تیرے فلک تیں دیر
 سایہ تیرا خلق تے عالی ہا نسیا ہوا
 دشمن ایس دربار داخل وچہ نہ حصول خود
 محرم تیرے ہم تیں علم سارا ہوا
 سن سن راہی ہوندا شہ و شہاد حریف
 آکھکے آجہدہ توں کی کچھ سے دل ورد
 رات دے وجہ آکل کر دا چشم ملام
 کھدو صلاں تے کھنوں ہوندا آکھ تہد
 کم کہاں تے بن بچے چل جس میں
 کدیا کھروں نہ جاندا کردا کھوں شمار
 سب تیں دیر بہیڑا تیں کسی دیرت
 میںوں ایس غلام را دن تے رات صواب
 لہے دھرتی چک کے دیسے جان نکال
 کھے ایسے تھکاؤ تیں آکا میر سار
 حق تیرے دچہ کراں گا دن تے رات دعا
 تیرے فوس غلام توں ماہ دیان گھا پاہ
 لسی بکارا میر نے تے ہویا ہوشیار
 عمر کے اے بادشاہ ہوس فولادی بغیر
 تے شہادایں توں کہندار گرون پک
 کیوں تا میں توں سدا صاحب دافغان
 منہ بازی گولیا توں ہوسرور
 کر کر جوش بکارا ہوا ہوسرور
 بندے بے آواز تے کھڑے کر لیا چار

حمزہ انگوں آدنہا بچتے ہتھہ دلسر اتھہ جواتوں مار پو میٹھا کرے غزوہ شش حمزہ نے لت بچا کے اسنوں کھڑیا چا جان چہاتوں رووندی دعوی گئی انھا دھرتی تے چا مارا گیا قندیہ کربک روح گئی ہو پترا اڈ مواسے لوٹ جان تھلی تن جان تھیں کیا علاقہ قور اور حد کیا شادوسے دلدا جوش تمام چالی حبشی اس طرح مارے وار و وار تیغ نئی ہتھ تخت نہیں پیا اچانک دھا حمزہ نے ہتھ آندا پڑا لیا و چہ ماہ مسوں اتاہں پھیر کے دھرت سٹے پکا پیر دھرتے چا گردنے حمزہ عالی زاد حمزہ نمبرہ مار کے کہے ٹبٹ پچار اج تھانے تنان واماں پوندے وچ کو ہن بج کتھے چا دوسو قتل کرے سان گیسر کس آفت نے غیب تھیں انہوں گیسرے چانا اج کو بلے جسمان علی بر باد بخش رانی سید امیری خطانہ کو ایس بے ادبی واسطے بھیر نہ آداں میں نے کے لشکر تابرہ پہنچی گئے دل میں تھیں فوجاں نال نے آ بے خبر پیا بدلہ کیلئے ہر دم والا لڑک پائیا میں	اک حبشی نے اٹھ کے چا ماری شمشیر ہو یا و کچھ شاد و ابو زیا وہ جوش حبشی تیغ اٹھا کیے جو پیا اک آ پھیر زمین تے مار کے ویا دھرت دہسا جو پیا اک تیغ نے او کھڑیا چا چک جو جان دلیر کے کھادی لہو جوش آیا جو جان تے اوہ بھی لیس لہو انہوں رہیا مارا حضرت عرب امام حضرت عرب تمام نے چک چاکے کیک اڑک جھل نہ سکیا جوش ولید سے دشاہ لہن لک تیغ جان حمزہ فوں برخواہ کر بندن پھرنے گیا حبشی تا میں جہا دھرت نی دھمکا تھیں زندہ ایسے شاد حبشی پٹھان پیر سے عاجز تے لاچار میں حمزہ اسے کافر و مستان پچھانوں جو باز کر عیب اسے غلامیہ شمشیر سن کے نام امیر ردا حبشی دوڑ گئے تہا بہنیں پیر سے پیا رہیا شاد کر داسو سوا جرجی حمزہ اگے رو چھوڑ دھارے واسطے مڑ کھر جاں میں جنگل کے نوشیروان کھیا سہی ہوں کہ شہر مہر ردا جا کے لٹ لیا ککے ماتھی انہاں سے اچھے تھیا میں
---	--

حمزہ کو بند مٹانے کے واسطے حضرت نے
 گردن بٹھانے کے واسطے جیسی لاجپار
 پیرا اٹھایا وہوں نے جیسی حمزہ نے ہوش اور
 لغو سے عرب امیر زوی بی بی بکار جس میں
 تھے حمزہ سے ہاپ نے لغو لیا بچکان
 لے کے دے آدمی آئی اٹھانے سپاہ
 قافلہ کوئی ہاپ دے کر کے شب زینوار
 سر کو ٹھونچنے لگیں اور اپنی پیر
 میںوں چریں وہ نہیں ان سے کسے کار
 نے کے دے نامور آئے کسے میں لگا
 کرے نہ بدش اپنا تھے حضرت تم نبی
 جیسی کریندے شادیاں کے دے وچ آ
 حمزہ نے شادیاں سے حکم دیا فرما
 سن کے حکم امیر حمزہ جیسی دہرے ہنا
 قافلہ ہوش آراستہ حکم زینت وار
 حدت اتنی بھی رہیسا حمزہ کے وچ رہا
 سکے ان امیر حمزہ یا حضرت لاجپار
 کر کے ساز تیاریاں آکاں تیرے پاس
 حمزہ کو بند اجاہ توں رہنا مسلمان
 لے کے ان امیر حمزہ چلا گیا شاد

سچا دین طویل و اخاک جتان سربا
 وحدت حق اسلام و انان کیتا اقرار
 لایا بکڑ پیرا نہیں سینے مال شاد
 اشقر حاسن سو شیا خدمت وچ تہوں
 جانا حمزہ توج تے ہیا اکلا آن
 حمزہ کے ہاپ توں جا ملیا وچ رہا
 عبدالمطلب پت توں بکڑے وچ کنار
 واہ خسر زینت پیرا پیرا وچ زور دار
 دروں جان چھپتا لاتی تے تو دیکر
 آگے عرب امیر دے ادب گزارن آ
 لال کے وال ڈرے نئے شاد وچ بھی
 کتنے روز دیا گئے اندر جیسی جیسا
 شہر کے وچ سنگ و حکم قافلہ بنا
 حکم سنگیں کوششوں دس قافلہ پورا
 لشکر سا صاحبش وار بہا وچ ایسے کار
 بے وطنی وچ پوریا جیسی اور کچہر
 فرخ کران آراستہ وچ وطن دے جا
 اندر تیری خدمتے عمر گناہاں راس
 آئے آئیں ہاں توں پورن چھوڑا ایمان
 تے کے وچ مدت دن حمزہ در منا شاد

جانا شاد ابو عمر کا مکہ سے اور لیجانا نوشیراں کو

اور حبش میں لے جا کر خچے میں بند رکھنا اور
 پھر نا بختک تروپیں بہمن کا اسلام سے کاؤں
 حصار میں اور قدر کرنا گردان عرب سے

جس عمر وقتیں وضع ہو چلا گیا شہداد
 دل وچ کیندا شاہ نے کھچ پچا یا سی
 عمر و عمری زاد و اجس ہاں تدرام غلام
 ماں لکھدا نو شیر و اں جے مینوں مکتوب
 این بدلہ نو خیر و اں گولوں لیسماں جسا
 خط لکھو کے نو شیر و اں دیول و تس گھس
 حکم ہووے تے آوساں تیرے وچ وریا
 حکم ہووے نو شیر و اں بیشک اے آ
 ایشیا وچ وریا وریا آوے آوے آوے
 تیرے نو حکا تخت سے قدریں وچ سے
 تدرامیں اٹھا یکھے مینے نے خط لکھاں
 تخت توں چیک لے گیا جوں چڑی نوں با
 نو کر چا کر شاہ دوسے لے اٹھے طلوار با
 حبشی نرو مار کے کہنہ سدھان پکار
 میں ہاں سلطان نوں دھرتی تے ٹھکا
 تے چڑیاں لکھاں نوں ہاں لکھاں لکھاں

طرف مدائن انیا وچ شہ لکھاں
 تار میں نو جیاں نال لے کے آریسی
 میں وچ سب جہانکے سو چکا بدنام با
 کیوں کے وچ آئے کے میں بند رکنوب
 جیسا مینوں اوکل تے ہاٹیا وچ ہلا
 کے مینوں چلی چلی تے مینوں ملکوں
 قدیم ہوئی کر خدمتے ہو جب اول اسوار
 پانچ اڈوں شہداد نے گیا مدائن وا
 نفاہر کرنا گور نشان تے وچ جگر کہاں
 حبشی نے نو شیر و اں بہت پیار کرے
 بانہی کر شاہ دی کوروں پھرتی وہاں
 تے خیر نو شیر و اں سو چوچ کی ناز
 کھیر پاشا دوتوں کر غلبہ یکے پار
 جے مرد وایمانوں کر دتیں پے کار
 سو کے لکھاں مغرب تیں اسدی جان ہوا
 وچ سب دیا توں کر کسل تہ تہور

من نعرہ شداد و اسبیت بچی تمام
 پکڑ پکڑے وہ شاہ نون لے دیا شاہ داد
 دک تر یا دل حبش کے لشکر نال تمام
 کٹ منازل پھینچا حبشی و چہ تمام
 نس و چہ پاشا شاہ نون رکھے جنگ دم
 کبند تیرے لکھے تیس ہیں ہوشیا بدنام
 جہاں لکھنوں نالماں کیوں مندا یہ کام
 ایہ مہینوں سرد نال فریب کلام
 لکھے تیرے تیس ہوشیا میرا مندا مال
 رو کندا فریادیں ہوشیا حال معلول
 ایہ جنگ واکم سے جنگ لکھیا ہوگ
 ایہ وزیر شہر تیس ہوگ ہوتی تحریک
 حبشی کہندا جب تک جنگ تہ نہ آ
 بھانوں نال نون لکھیا لکھیا ہوگ وزیر
 توں آج ہے وہ ہیں تے جنگ بے نص
 سواں دانتوں پاشا سکن منت خیر ہے چہ پا
 طوطے جانوں بلات دن بیضا پنہر ہلا
 وڈ خیر ہے وچہ فریا بہرہ قسمت توں مو
 کاتان دانتوں لیاں من بھانوس سوہل
 موہر دیتی تیسرا خیر سے دے دیکھا
 پیا پیا جی جانور جہاں خیر سے وچہ آ
 کھٹان چھے کھیاں منت چھٹان لکھا
 گے اندر خیرے چھپوں پرا پہر لکھا

نال کوئی آئیا سامنے ہونے نون تمام
 تے اپنی وچہ فریادے آوڑیا بد نوا
 وچہ منداں لوشہرواں ہر دم بے آرام
 لوہے دا اک پنجرہ کرے تیسرا وچہ تمام
 کرواٹنے پو لیاں ہر دم صبح و شام
 عربی داسد وایا میں وچہ خلق غلام
 میں کے وچہ جانے کے کیوں بھدا وچہ تمام
 لوہر عربی ناونوں کروا تمام
 توں بھی کر میں یا دجو کر اس تیرے نال
 تیرے دل دتہ لکھن دی مینوں شبہ معلول
 اسنوں لکھنا تیرے تیس مکروٹے دل وگ
 میں نال مول لڑا یا تینوں نال ایسر
 تینوں وچہ پنجرے کراں دمول وچہ
 جان بھی اندر پنجرے رہنا پیا ایسر
 نئی مصیبت کئی سرتے بھی منور
 استرا دانتوں نالماں وچہ نفس کرا
 ونگ ٹیرے کئی نال منرے دے کنا
 وڈ تیرا حق توفیہ وچہ نالماں سو
 ونگ چھوٹا ترکا پھر وچہ کھلے پول
 گھڑاں وچہ بیٹے توڑا میں وچہ خیر
 میں بھی چوگا غماں دا چھٹاں منت چھٹا
 چھرا چہ نیروں نرسن فرن آدے پئی ہوا
 رہ نون لکھا وچہ پنجرے کھلے چہ لکھا

دابلہ سے بھر لے کر پانی پکھڑا کر چھوڑ
 رہو دیا دھبہ بھر سے ماری غبار
 دیوں مدنی جوان دی اک ویلے شکو
 پنی پیلا آب دا جھٹے رکھے مکہ
 نت رہے نوشیرواں ہندی وچ مولوں
 کے چہر گنڈرا خود جسوہ دن کو
 رخصت دیو جاو ساں میں لشکروا
 کبیر سے مدت بعد توں آویں سے فرزند
 اووہر کاٹی جنگ نل پور نہیں کجہ کار
 جو کس ماں باپ نے حمزہ من لیا
 دلوجہ جاتس آواں نہیں ست تاب میر
 کجہ فریب بنائے کے نڈرا شوکوں میں
 پھلا ساری عمر دا بدلہ لیا
 دینے گل دن وچ سے سوچے جھوٹے فرمان
 تے اندر فرمان دے تہماں دا ایہ نام

ریزی دیلن مٹھا لیکے مٹھیں گما بوٹ
 پھر توں طرہوں چھینیں ایہی مٹی ویکے پیر
 گری جنیں فی زینہ جگا وچ بچھے رنگ
 کوئی دن دکو کٹ کے منت جھوم جا
 حمزہ تانبہ ساری خبر نہ پوچھی مولوں
 ماں ہوا گئے اک دن کروا عرض کسوں
 لاش اولاد کران گا پھر زیارت آ
 لیکر شترانی ٹورنا ساون نہیں پسند
 پاس سارے خوشی جنیں مدت کجہ گنڈرا
 تھک دے وچ گوشے سے بھی ایہ حال پیا
 دیرا بے ہن وٹے دا چنگی سے تیریسر
 غریبی دی اولاد توں سار گواواں میں
 وچ کاڈس حسار دے گرم کراں پکار
 گویا شہر سردانیوں خود کھیا سلفا
 بہن ٹھہریں تیسرا اپناں نام تمام

مضمون فریب نام نہ سختک نوشیرواں کی طرف سے

صفت لایہی نہ تفت دی جو گیراں دایر
 نہ میں سختک بہناں سلطان فریبان
 حبشی شاہ سادانے مکہ گھیر لیا
 چڑھ لیا شاہ دلوئے وہ ہانوں گزہر

آتش نالے شندی صفت اول تحریر
 وار الملک ایران تھیں بے مروت مہمان
 گمروں سے کے عمر توں حمزہ پوچھی گیا
 گھت تہماں وچ لے کی طرف وٹندی تو

اندیشے میں لے جا کے کر کے بہت سزا
 میں سنیان سے دیکھا تم کتنے روز
 حمزہ عربی مروسی سوہن مار لیا
 بہ عربی دی فوج تیس کی رکنا آفس ق
 تینوں لائق بہناں میں سب عربی مسلا
 جسکے تمل تیا میں پھر میرے دل آ
 اسے نہیں تے جنگا ہے تکیہ رنڈ
 ایفران کھائیجکے کرے لٹا فر بند
 تے فول پاک یکا نوں راز لیا جیسا
 شہ میں بہن مال زر جلی ہواں ایک تھان
 نالے میں ہوا تیں میں آسے ^{پاک} پل
 تے کے تیں جو پیش رو میں ہی جا تھراں
 میں خود اگیں دیکھا ایسب عالی احوال
 بھی کیا اس گل دامت شکو میں مول
 جنگ کے میں یکا نوں بہت تانعام
 ناصر قلع قبول کر لے تر با نیران
 تو میں جنگا جہنڈے ^{دو روز} عربیوں دل دربار
 جنگا شے تھو رکھا ایسہ جمو ٹھا افران
 ظاہر ٹھہرا تھوں میں جنگا مروار
 ظاہر ظاہر روندا نال دے غنڈار
 کی کچر رو فرمانے کھیلا ہے سلطان
 جنگا ترعد دیونا توں میں نوں پکڑا
 ڈر بہا تھیں مثل نے خور سارا نساوان

وہاں سولی چا شہر کے تیس بار فسا
 حمزہ لوں با سال فز وچر د لاندے سوز
 مو شیا مرو جہان نہیں پچھے رمیا کیا
 نال نالائق و کسیاں لائق نہیں حفاق
 دستیری انہاں تیس لے تے تھر تھار
 ہر چہ میرے دربار سے وقت گذار سا
 ہو پو بہن چ شاہ و سے دونوں مدو گلر
 ایسہ جنگا نے ماریا عقل تیا سوں خند
 لایہ رقعے لے لکر مروں میں امما توں آ
 رقعہ دیوں آجیکے تھو اسانڈے کا
 خطا کھینا نوشیر و لیا تے اسڈے دل
 حمزہ عمر شہرا دے سولی چا شہر علیاں
 حمزہ سولی چا شہر پاستخت خوار ی نال
 جو کچر جنگا آکھیا نامہ صر کرے قبول
 دیو سے اسے اشرفی نعلت ملل تہم
 اکدر راہوں ہو کے آسے شہر علیاں
 آلیا تہراہ سے دوہاں نوں مروار
 کہند ا شہر مدائیں اہے کھیلا سلطان
 ٹرہ ٹرہ سیں ملا دنا کردا گر یہ نار!
 زد ہیں پچھے جنگا آکھ بیان اظہر
 کیں رو نڈا میں دیکھ کے اسدا کیا بیان
 ٹرہ کے آپسے کھی لے ہونیا جیر جفا
 تے ٹرہ کے فرماں نوں کھڑا رہیا سیران

اذیک وچ جہان دے نظر نہ آوے کو
 تے جی کی چیز ہے جو بچے کے کندہ
 سچ تلوں بچکا توں دریاں اک جان
 ستاں تیر لکھ ہن سے دل میرے وچ ظن
 جے تے کہہ فرمیکے پہلے آکھ سنا
 قسم عزلی تے لات دی بچک کبھ م
 بچک تہیں جہان دے تے تاصدقوں حال
 بہن تائیں دیوندا تاصدقہ جا کے خطا
 بہن پڑھ کے خطوں رویا نار و زار
 حمزہ والی عرب دا گیا شہادت پا
 جس نظام تے ماریا مرواں دا سلطان
 دل میرے وچ رہ گئی حسرت ہا جہ شہاد
 میرے ~~پہلے~~ ^{پہلے} تے اور غلام جے ایہ بھیت امیر
 میں نظام توں مارا کر غلبہ میدان
 قدام وچا میرے پھر ہوئی جہان خدا
 کیوں تنہا وچ توج دے عرب امیر گیا
 بہن روندا نار نار پڑھ پڑھ کے فرمان
 پھر تاصدقوں کھپدا مورز باقی حال
 حمزہ سولی چا شہادت تے عمر عید
 سن سن بہن مرو وندا کرے نہ صبر قرار
 حمزوی وچ جو کھنکے مرواں دا سلطان
 بہن مظاہرندی نصرت تے وقت گذرن ننگ
 والی صفت نصیم نے جہوں دکھیا فرمان

جو عزلی سلطان تھیں اتڑے مقابن جو
 نہیں دے لکھا اعتبار اس وچ حکمت سہر
 پروہ رکھ نہ اسل تھیں خلاسر کھول بیسان
 مت عزلی تھیں فدا کر ننگ گناہیں کن
 متان نصیبت سرے تے پوسے ہانگ گھر
 نہیں خبر نہ ایسی کی بے حال تمام
 بہن آگے آوندے برنگیں نے اصل
 دکھیا بے نوشیروں تین دل باہت نقط
 واسے دریغ بھلا داپے افسوس منزل
 اندر سوز فراق دے ساموں گیب جلا
 متحدہ آوے اور دے دنیا دہن باطن
 جاندی دارا سیکھے نال کیستہا شہاد
 میں جیشی بوزاد توں کرنا چڑا اسیر
 یا تے کر دکھلا وندا جان لہنی حیران
 بہن میرے دل رہ گیا سوز فراق سدا
 ہوتی سی سو ہو گئی بن تدریب رکیا
 صبر قرار نہ دے توں تے حسرت چہ جہان
 کیس میرے روہو مارے سختی نال
 دنیا تھیں دکھ پائیے دوڑیں گئے سدا
 بچک کہندا رووناں بہن تاپیں دکار
 سو جیشی دے ظلم تھیں رہبانہ وچ جہان
 نال جو نال ہر بیان فخر سے مارو جنگ
 اندر مل لیا وناں لازم لیں کھپان

بہن کے امیر تھیں جان میری تیرا
 مرنے تک نے آکھیا مرنا کہ کھڑا
 ہم تیرے دل تنگ کے ہے تان کر میں جیلا
 شامشاہ دے لکھے نہیں کجہ نہ کرانکار
 سکرہ ہونگا جو ہنار بندوں خادوم ہو
 بن موخا دم کھنساں لازم نہیں مول
 حور مجھی دلچسپ ہے ملکہ ہر رنکار
 والی بنتا، ظلم ہا سدھ اوں دالار
 خود تینوں سلطان کے زلفی ہر رنکار
 سن بہن وچر دھیرے کر داسوچی وچر
 میر ہر رنکار تھیں ہوجا کے پیوند
 واہ داسیرے طالع ہے ایہ کار ہے
 اس لالچ واما را ایہ بہن سردار
 بھنگ کو لوں بھنگا کرے کوں صلاح
 ڈر میں کہندا میں کہوں کہ بھنگا تیار
 دولت کے کہے میں کھر وچر لوں سنگار
 بہن کہندا خوب ہے ایہ تیری تہ تیہ سر
 گر آداب تیار دایہ بیٹھے وچر ہر مقام
 ڈر میں ما کے تخت لے آئیہ سیں فزا
 سو دے توں حضور تھیں دیوں عرض گنگار
 ڈر میں عرض گنگار وچر ہر حضور
 ہے میرے کھر شاہ دے باؤن خرقہ غلام
 آؤں وچر کاب دے سب عرضی سردار

تمزہ دے فرزند ہی میرے بن سلطان
 لطفان با وچر خلق دے تان ہوجو دستگار
 پیش نالائق کو کیاں مول نہ سیں فزا
 تان کر اپنے نام توں دینا وچر ہر
 تینوں وچر چہان دے ہر ان کہنہ کو
 تینوں خرقہ چہان دانا ہیں کو میں قبول
 توں لے آو چھوڑے پاؤں قدر ہر
 چھوڑ دیکھنا دھرو تان ہوں دی وچر شاہ
 توں کیوں نہیں قبول لاکے بہن سردار
 بھنگ وافر ماواں ہے سب جی کار
 عالم اندر میں جیہا ہوگ نہ ظالمند
 ہے میرے وچر عقو دے ہر نگار لے
 کار گیا ایمان تھیں بیٹھا بھنگ تیار
 آوے ہر نگار جو میرے وچر نکل
 اماں گرداں عربیاں چڑاں ہر رنکار
 پھیر جہ فیروں کھیر کے ماناں غلبہ ہا
 آکے وچر دیار دے کر کے تاشو
 حاضر وچر دیار دے آئے ہر مقام
 عرض کرے تجھ نیم کے یا حضرت
 کیا شاہ کھانہ نے کر طلب اللہ
 بھنگ میرے باپ دیں کھر عرض منور
 خرد عالم ہو گیا اس وچر میرے نام
 ہو لے عرض قبول تے جنوں کھر کار

کہ شاہ قباد نے کرو طعام تیار کیا
 جاکے کھانے پکواندا ڈرو میں کانٹا
 سارے عرزی نامور دل شہزادے نال
 غلام شہزاد میں انہا نڈار میا خدمت گلار
 آگے شاہ قباد سے ڈرو میں سیس جھکا
 شہزادہ فرماؤندا عرض تیسری منظور
 عالی سایہ شاہ دامانے سر میں ملام
 میں پانی کن آرزو جو سی و چہ رونے
 جے گھر وہ علم ہے آدے ہمہ نظر
 وہ پہلے ہی آردی آرزو کرے نہاد قبول
 مثل کرنیہ سے گزرو جو ہو علم گنار
 سو سے مار ہر بان جے نام تکلف
 لکھیا شاہ قباد دا پڑیا ہمہ سر نگار
 وجہ ڈرو میں سے گھرنڈے داخل ہوئی جہا
 زن ڈرو میں دی بکھدی آگے تخت سنگار
 وجہ خدمت منقیاں کھڑیاں سب تیار
 گرد بکر سے مورتاں وجہ خوشی خوشحال
 اک دوئی سے کن وجہ ہوئی کنڈری ماز
 ہر گھری تھن ہوئی نہدی وجہ سیر
 کن ناشد سے آپ وجہ ایسبے منوں مال
 جانا گلان کردیاں بیان کنیں بیسین
 گل کنڈرک سیما حبب اپنا فرزند
 سن بیغام کنڈرکوں آسب شاہ قباد

گھر تھر سے وجہ آئے نے جھکے سبیار
 دن دو جے آشریف نے آ گیا شاہ قباد
 سفلا ندی وجہ ہار گاہ آن ڈرے فی الحال
 کھانا کھادا غریبان ہوئے شکر گزار
 کہندا ہوئے لذن نے دیوان عرض سنا
 ڈرو میں پھیر گزار دا عرضی و چہ جنور
 آدم میرا ک شہ تھیں منوں محسب تمام
 کرن متنا بیویاں انیوں شرف نے
 ایسہ خازم وجہ مطلق دے پاس فخر گزار
 لکھ لکھے دل مائل دے ایسہ رقم قبول
 انڈر ساڈے گھرنڈے آدے جہر نگار
 ڈرو میں سے وجہ گھرنڈے لے آڈ شریف
 لے کے نال کنڈرکوں جو آئی اسوار
 تے اسدا منقیاں آندا اب بجا
 پیشی لے تخت دے مکر ہر نگار
 غلام ہر اند خدمتے میاں خدمت گلار
 دیکھے ہر نگار بھی عمل فرامست نال
 ہن دیکھو ہے تخت تے شہزادی وجہ ناز
 لے آئی گھراں سے اج اسوں تقدیر
 ڈھکی ہر نگار نے منقیاں دی چال
 ایسوں نظر میں آندا اچھے نیم نہیں
 فرزند صاحب آئی کے سن جاویں اک بند
 ار سے ہر نگار بھی آئی ناشد !

فرمایا فرزندوں مسامحت ڈیر نہ لا :
 اسے ضیافت مقل دی با بچوں و بر نہیں :
 اور کبھی تبار نے رمیا توجہ حال :
 عرض کرن سب عورتاں کھے چلی ہیں :
 وہیں تھہرے بندیاں منگیاں جیہ سالن :
 بھی فرزند قبا دونوں لے آئی خود مال
 تے لے سب فوجوں کر دنا آگاہ :
 پر جو عربی فوج دے سب سپہ سالار
 شہزادی دے جاؤں پائی تو ہیں سار
 بچک کسند خوف کی جے اوہ چلی گئی
 ساڈے تہو جو جن سب عربی سردار
 پتے پتے میر دے ماراں سنئے تمام
 انہر لٹ کر عرب دے مارے جان چوریا
 سنئے تبار حصار وچ رہی ہر سنگار
 تو میں بچک کھدے پھر بہن توں آ :
 انہاں دو اہاں آکھیا بہن کرے قبول
 بہن لندہ چلے کے بلندہ پکار سلا
 ظلم اتے ناحق ہے تے ظاہر یہ سلا
 والی ہفت آیلو دا ہر مزے خیزند
 عربی زاوہ کون ہے تخت جے کیوں آ :
 عمر جو پت میرا دیکھنے کروا جو شش
 بہن کیسے چلے جے جو فسرہ پایاں با
 سن کیا نہ صورتے اے بہن بد حال :

میںوں وچ حصار دے جھبڈے چل پکا :
 میںوں نظری آوندی ایتھے خیمہ نہیں :
 لاور توں اسوار کرے تریا توجہ حال :
 کہا تھرنگار نے بنے آواں مٹھیں :
 تھرنگار حصار وچ داخل ہوئی آن :
 دو توں لندہ کھدے آہیٹھے خوشحال
 متاں ہٹھے کپڑ شہدہ ہے تیار سپاہ
 بہرہ ہٹھے بے خبر سی تو ہیں دے ہر بار
 ستر لے رو آکھدے افسوس ہزار
 اور کک کھے جاو ہی جاتوں پچو لہی
 ہل وچ مارے جانے کر غلبہ بیکار
 ہو گئے وچ گھڑی دے دیکھ جے حکام
 فوج لڑائی واسطے پھرتے سو کدوا
 تھیدی کر تال دواں دا پھر نہیں دشوار
 اول گل فساد دی تو ہیں کبہرہ :
 ایہ کبہرہ گول عربیوں معلم حال نہ مول
 مرد و منصف ہوئے کس تو میری گنڈ
 ہر مزہ بندے تخت تے بیٹھے عربی زاد
 تخت کیانی واسطے لائق قدر بلند
 جتھداں دے حق تے بندہ ایہ جیسا
 ہول بھد کے بہناں گئے تھناں ہوش
 ہول کیئے عربیا توں کس لائق ہیں :
 کی سوئی دیو پچو لہی زبان سھال

حضرت عرب میر نے کیست آپ جن
 ہضم نہ ہو نہ آدھوں ایہ بلذت مس
 مردار اکس تیغ نہیں مار کر یساں دو
 سن بہن نے آکھیا ہونہ جوانن دھا
 اک نہ جاوے جو نہ ہرزے دیوانا
 سن بہن دے حکم توں اٹھنے لفظ
 جاں ڈھٹا اندھو لے پئی لڑائی پاک
 بہن چھڑا دھرت تے پیا ہیا بیہوش
 بچھوں پئے نہ صورتے جتے کافر دھا
 ہوش جلی ان خودی دیر آئی پیا نڈاں
 تیغ وکی پر کار سے گذر گئی دم کار
 عربی خونوں خون تے کافر ہوا سن
 اک اک عربی مرد تے کافر پیا ہور
 گزناں ور ہیاں مسرور ہیا بچہ حساب شمار
 بہن تائیں تداں نہ ہوش پئی کھ آ
 کر لشکر آسا تہ آسا باسروار
 اک نہ دھن عربیاں زندہ چھوڑو مول
 تیر چھاوون گوہیاں کافر ہیا بچہ شمار
 دھرتی اتے پئے سی سب عربی لاچار
 بہن نسرہ مار کے کہے سواہل توں
 پر ہر دے تن ہر طرف خسر کھلے گلزار
 نظیر کھیرستا کافراں تے ہانی کھار
 بہن وی آس نہن سی نور ہونہ رس نامہ

تینوں کرسی اپنی جو کر گیا عطا
 بولیں قدروں دودھ تے کریں نہ کجہر کھوم
 جسے مٹا نہیں بولیں پیر مسرور دلا ہو
 لے تینوں دھڑے ساتھے عربی کر دینسا
 عسری وی لو لاد دا دیو نامہ گوا
 مغلان دے مٹا نہیں چسل پئی لٹوار
 ماری گزرا ٹھانیکے جین دے دھڑے تاک
 آکو کاری آگئی سرور گیا ہو جوش
 گزراں ہیاں مسرور پیا اندھو رو با
 تے تینوں سب ہیاں دا سو پیا نہ رحل
 کہ نہ رڈو میں مثل دا ہل پیا ہوار
 دشمنی تے مقتول نہیں آونے لفظ چہان
 بیٹھے کجہر دہا لکے کر غلبہ پیکار
 تے دیہا لاد دھڑے تنان دے تینو تے تلوار
 فوج پئے پیکار توں کیتی جین سدا
 چڑھ کے اتے کھوڑیاں کھیر لیس لوبد
 پامارو ہا جنگ چہر مرنا کر ہوجول
 گئے اک اک مرد توں تیر چھوڑو ہار
 ڈھا لک پئیں گھنایاں ناں طاعت پیکار
 مارو مردو غیر کے سب زواراں توں
 اللہ نہ ممکن دھرتوں گندھے ہو خوشوں پار
 آہن جانا جو ہونے تھل پئے سدا
 خولیں دے دھڑے ہا شاہ ہیاں دھڑے نامہ

وارث ملک جمال دی برق چمکدا رو
 قاتل ہمنس زمین تھیں ہر ہیریاں تار و تار
 پہ پتھر لاش آستان و گدیاں دار و ہزار
 عاشق لفظ دہر چاندیاں دھیریاں دتا رو تار
 دم دم تھریں تھریوں پونہریاں چار و چار
 رخ اس وسدی تھریوں گل گل خار و خار
 مجھ پر غم غمب دل گرو سے کڑھ کھڑے
 ناز نظر دی شوخیوں رخ غالب میدان
 ناز کسہن ہر دہنے ناز جو تیرہ نوک
 رنگ بھرے نیا تھے بہت موت مور
 دچنگ سے تھری اندر شوق مستی
 شایں کہستان دی جاں کر دی پرواز
جال چلے سے ہاوندی ہوش بہانہ دی
 جاں خسار نقاب تھیں ساعت کوئے تھوہ
 جاں خنداں لب کو کلے سخن کرے اک ہزار
 صنم ظلم سے کار تھیں دو تن حرفت کیر
 صاحب تاج کار تھی تیغ بہار و جنگ
 عمر جو بہت امیر ہا صاحب حسن جمال
 چہ سے پیرا تھیں ہونے کو میں وصال
 بل بل کے دچہ شہد سے دل ہور یہا آباب
 ہن سیمان اس کا فرار غری لٹے دہا
 مثل زبوندار کما سینے دے دچکار
 تاس سے اج مار یا ہاسی مسرجان

تاز بھری اودہ نازین نے تازوں خوشگو
 دو لوہوں ہا سدریاں نکھیاں کر ویاں ہاروار
 نال کر شے ہر نیاں تھیں سدریاں فار و تار
 چھوڑیاں دی رونہریاں آہیں تار و تار
 مثل جاناں فرق تھیں رنہریاں ہار و تار
 نے اسے سے چنگا تھیں ہر دم ہار و تار
 جاں چمکا آپش مہا آد چہ پشم پشم
 کو تیغ نظر یوں جل تھیل خون روان
 چمک گئی تن گتے گذر چلی بن روک
 شہنشاہ شہیاں ہارنی سندر چال چکورا
 دروازے تھیل دے اس ماکھیاں
 طالب کبک نقاب سے کرے جاں بیک
 قربانی چہ جاوندی جاں جو ناں دی
 چشم نظر نظر لگی چلے مرادوں دور
 مرہ سو سو سال اٹھا تھوہیے مستی
مشان بیان باغ تھوں بے انداز و تیسر
 تیس سدی فوج کچھ اندر زور پلنگ
 بدت دی ایسا تو سے عاشق ہی ہر حال
 کلرخ عمر جوان تھے تھیل و آگ تھیل
 عشق چڑھیاں ستیاں سر خوش با ہجہ شکار
 و چہ عمر جوان دے سر تے ہی بلا
 مالا ستیاں بار و ہونی ہا چہ
 پھر شکل ہے جیوتیاں تھوں و چہ چوں

ہاتھ پیار سے رووندی سر جھانگی میں
 خوب لڑی جو بار تھیں جان کر ان قربان
 دلبر انھیں اپنی دیکھے سردی نوں
 پاساں یا ماراں ویری دلبر دا
 بچھ گل دل وچہ صوبج کے جو پوٹھی اسولہ
 کھوڑا تیز نظر دا تیزی دے دھوا
 سزہ آکھدی پئی کٹا راپھ
 جو ہویا آسمانے چا ماری تلوار
 سچ کر جاتا کافراں حمزہ آن بیبا
 مگرے نھے جانیدیاں کردی قتل لئی
 دیکھ چلا کی شوخ دی ہوئے حیرت مند
 نور بانو نے آوندے نوں ماری تملہ
 زرد ہنسے دیکھیا ماراں اہومان
 نور بانو نے تیخ تھیں کیشا فرزے دو
 نور بانو جی جا پئی اسپ اگاڑی دھو
 اک تھیا چاوردو مارے وچہ میدان
 نور بانو دی شوخیوں ہنس بھی تیرت
 کی اسدے سر عریاں پا چتیا لئی
 آپ نہ نیرھے اوندا دوروں کے پکار
 اسواواں دے دلالوں مہیت گئی بھنگ
 سنے نہ کوئی فوج تھیں آسمان و ہائی توں
 نور بانو نے راہ تھیں دتی فوج ہٹ
 فوج سنے وچہ عریاں آئی اندر وار

بوسلوں دلدی آرزو کند پاواں گی نہیں
 آج دلبر دے صلتنے سراں اندر میدان
 جان فدا وچہ عشق دے صدقوں کردی نوا
 داراں یار سیراں دل غم پروردہ
 باہروں ہو آراستہ آئی حل دربار
 بجلی وانگوں غیب تھیں سئی چانکتے صفا
 آکر دے کفار دے جڑی کھاناں وچہ
 دو ٹکڑے کر سٹیاں سن گھوڑے سوار
 سٹھنے دم ہار کے دنوں قسم رار گیا
 نور بانوں کھار نے سنتہ بچھاں لئی
 تیخ لئی آ پیا ہنس دانس زندہ
 دو ٹکڑے کر سٹیاں سپوں دعوت الہار
 ہو تیا آب متا ہے آندر میمان
 کو چیک ہنس دیکھ کے سب دلا دھو
 کو چیک ہنس نیزیوں سٹھا مارا سپو
 باقی کافر دیکھ کے نھے سسر گردان
 گھر دا پور نگھار یا جی تھیں قربان
 کی منتر پڑھ عشق دا تیخے لائی
 مار گواہے ایس نوں پلا کوئی اسوار
 کوئی نہ آوے سامنے کرنے نوں پیکار
 ہنس روئناہیت نوں ناسے بھائی توں
 شغلان دے دوبار دیکھتا راہ صفا
 آدھما محبوب نوں دو دا دے دھکار

گھوڑے

پرو

گھوڑے

سب سے دھرتی آدم سے جان میری قربان
 کر اچھو جانوں سے عربی سب نال
 آئے وہ چھار دے سب عربی سردار
 نور بانو نے کھردے دے کر اے بند
 تلوں کا فرزند کے آئے گرد مصار
 صحنی سلامت آدمی چوڑھے اندر وار
 باہر چار مصار تھیں کافر کون خوش
 اگے تیر نگار دے ہو یا عرض گزار
 کندہی مادر مہربان اسے فرزند عزیز
 وہ چھ کناراں پہلوان آئے کئی ہزار
 غفلت اسے توں لوگیا نرم تیرے غلام
 کیتی عرض قباد نے میں سنیا سو وار
 میں بھی اوسے خیر داناں اور کفرزند
 کندہی پر نگاروں نور بانو ایت حال
 کیتا فرنگ نے رخصت بیٹے نوں
 ہو گیا فرنگ دے شاہ قباد سو وار
 آندہ میدان دے کرے قباد ونگار
 بسن دل و حق آکھدا چٹکا ہو گیا کم
 اس لڑکے دے پکوانوں آوے تیر نگار
 بسن آٹیا سانسے کندہ وار چٹکا
 بسن دے گزیرے عربی رکنے ڈھال
 اڑوں امیر قباد نے چھل لیا ایہ وار
 تلواروں نو لاد دی ڈھال شانی کٹ

بیتھیں یا رہیاں یا کراں تصدق بسان
 نور بانو وہ نفع دے آن ورتی فی الحال
 جن کھال ہر زخم تھیں بیچوڑتے لاچار
 ہستیں مہر نگار بھی بہت سوئی خورسند
 بیٹے گھرا جائیکے ہر طرف سے سردار
 ہر صوبہ دیوار دے کر دے سسی پیکار
 جانی تخت قباد دے دل نوں آٹیا خوش
 دیکھ رخصت کندہ تھیں جا کراں پیکار
 یوں کی جانے جنگ نوں جنگ مہر آکھیز
 نال انسان میدان وہ کویں کرے پیکار
 گزیراں دی کس طرح جھلیں جمال تام
 باب میرا جاں غفلت مئی کر داسی پیکار
 ہسانی عمر دلیرا جلدی شان بلند
 شہزادے نوں جاننے بس بھی جھلاں
 کئے جو اے رب دے جا فرزند اتوں
 نور بانو خود نال ہو آئی باہر سردار
 آد کوئی کافر و کرنے نوں پیکار
 اس لڑکے نوں پکے لے آواں دچوم
 منت اسادی بیخ تھے چھوڑ جنیں دنگار
 گیا شاہ قباد نے توں ہی پوسل کرا
 شعلہ آتش ہو گیا غا ہر توت نال
 تے بسن سرداروں چا ماری تلوار
 چیر زرد و چہ ہاتھ دے کارنگا پھسٹ

زخم لگا کر تے بسن دوڑ گیا
 گرے گیا تباہی فوجاں گھیر گیا
 نور بانو بھی تیغ سے آن وڑی و جس فوج
 کر دے کہہ مت بلد دل تھے کفار
 پہلی شکست کفاروں سے ہے راموڑ
 چہ نہ کوہاں تک وہاں تھے شکر کھڑا وہ
 دو دنوں میں بچھاڑوں تے وہ چھار
 کر دی وڑوہاں دے نہر نگار پیار
 تے کفار لڑا ایوں نس گئے سو نہ پیر
 شام پہیوں کافروں طرح کیتی تدبیر
 پھر مڑا کرد حصار دے بیٹھے منبو مار

جاہلی دہر فوجد سے ہو بیوسش بیا
 چاکواری قبا دھی وانگوں شیر بیا
 سن دہر نسل کفار میں خون دگانی موج
 تابہ جملی تیغ دی انت گئے کھا پار
 دو نویں گرے دھاپے گئے متانوں تڑ
 بسن توں جانیل تے دوڑ گئے سے صب
 گئے نہر نگار دے ہوئے ادب گزار
 بہت خزانہ و فوجا جالیے نصیص دار
 پہلے عرب امیر دا ڈٹت بہت دلیر
 غلبہ کرو دلیر بو عربی ہون اسیر
 سوزی اندوار تے کافر باسرو دہر

آنا قریب ز سلطان عکہ کا کفار کی مدد کیواسطے
 اور جنگ گردان عرب سے اور مارا جانا سعد بن
 عمر کے ہاتھ اور پونچنا امیر المؤمنین حمزہ و عمر امیر
 کا کاؤس حصار میں اور زیر کرنا امیر
 کا سر کب ترک کو

کافر گرو حصار دے گئے روز رہے | زخمی سارے پہلوان کون جواب گئے

۱۶۴

<p> من موعوا کفاراً ذلک آیت اللہ جو بخش سن سن تپیا کا لیا کہبت دا ہو پیرار جس نے چھے او سدے چھڈیا حق کرند جھوٹے قول قرار دے کھوٹے دلوں نام کیتا نال مقابلہ دن دم صفائیں سر دھان دے فرزند ہاں تن دے چلے قرار چلیے باہر درتے چل کرے پیرکار یا مارو کھنڈروں یا تے آپ سرود صفاں ہو یاں آرمہ صفاں ہو پیرکار سن کے بسن آتھیا کر غلبہ ہو پیرکار حمزہ وجہ جہاں دے زندہ سولہ سن بار یا شد دے عربی دافرزند تے سرداں دی سردری سی اوسیدی شان مردانہ دے وجہ سردری نہیں تساد ہی بیان مردان نال مقابلہ نہیں تساد ہی بیان جہاں نشئی ہیں آساں دی جاؤ کر دہر صفت خلاصی تساد ہی جھگڑا پیرکار مزامی ہوو عہد ہو جدھر سبھی جو ادھی ہو دیوناں دیوناں ہو شاد قدر خلاصی جلی سے مسد درج لوصا پیر تساد ہی جہاں دہائیں مزامی کو یساں زور اپا کیے انت آساں مار جے دیکھو دھن جاوند ادھار دیو لٹا </p>	<p> گز سے کتے روز جہاں ہی عمر نوں پوٹ حال چھے کی گز یاد سے مس رنگار کیت سیرے باپ نے کافروں محار کافر دشمن آساں دے ایہہ پرخواہ حرام نال فریب حرامیاں سانوں یساں دیا لے سن زخمی ہاں آساں تے لہو نوں لپکار جہاں ہندی کیوں بیٹھے ڈر درو چھار شکل باہر قلعے نہیں یار جنگ کرو باہر تے کے فوج نوں آتھیا عمر جوان آن لقب پکار باہر دیو دیو کہے پکار جو جو ہو کرو ضرور تہین بیونہ سم صفت دی عزائی دی سو گند حمزہ عربی سرداں داسلطان تے تہیں طغلی لیا بیوں بے تہین نادان دیو و خیال نہ جنگ دے ہر صومنت قتا کرو تاملے آساں دے ملکہ مہر نگار تہیں مہر نگار بے دیو بیون پیکر ایہہ ہوو اسر تے پیریں ناں کہی داناواں دی تہیں تہیں کسادت یا شہد سوار کرتے زہر نہیں درکار کو پیر نگار تہیں بے بیٹھو ہتھ دھو بے آساں تہیں دیونی تہیں مہر نگار لاپے دی اہد تے رہوند سولہ پیر </p>
---	--

سین عرفی اس غی زوں کر دے جوش کنال
 اگے طرچان دے آئیں سب سب تو
 دو گھڑیاں میدان وچ کھٹان توں و جا
 کسے حواسے رہے سب امیر جوان
 آن و طرفے پھیرا فیصل دلاور نوں
 شیریا آہندیا تیری جان پئی
 میں میں مرفوں مار نوں ڈرنا توں نہیں
 سر پانند گھرنے سردار اکروار
 بسن نے لند پور نوں ماری گرز اگلا
 وار واری دوہاں نے کیئے وار ہزار
 دوہاں دے تن و جیاں جاں ضراں پرکار
 اگے زخم لند پور دے بد نوں پھٹ پٹے
 سو دگے برنائیاں داگوں سٹان تال
 پر سردانہ ویماسی ڈورا روز تسم
 بسن مٹا فوج ول پھر سڑیا سندھو
 جاں پر لھیا دن دوسرا ہویاں صفیاں تیار
 دوہاں وٹوں جاسوس بھی دوڑے وہو دن
 پچھو کھڑا بادشاہ کتول دھما ہے
 کیندے ڈرو پین منل دا خواہر زاد کا شیر
 نام خرمزرا ایس دا حکمہ واسطخان
 صلت سو من دی گرز تھیں ڈو دے میدان
 سن جاسوس دو والوں دے ٹھہرے پھانڈوں
 سن عرفی عناک سی انت ہوئے ہوشیار

ہو شہزاد لند پور داتپ غنے وچ لال
 میں چڑھ جاواں جنگ نوں لے پھیر فرما
 اگ عزرہ شیر مردی کران موہہ بجھا
 اکھیا بندی تا جوڑا معاہدہ میدان
 بسن نے لاکار یا مسلمہ آور نوں
 طرچی پلک وچ ویکھے موت خاک لال
 نے تیرا لاج بندیا عذر قبول نہیں
 شے بازو دالیا جان تیری دم چہر
 رکھی ڈھال لند پور نے ضرب نہ آئی کار
 کسے نہ پائی فتح نے کسے نہ کھادی ہار
 گوشت پوست بدن وچ گرم ہوئے لہار
 توں فورے خون دے سارے چھوٹے
 باقی شاہ لند پور دا ہو شہ لال
 سناں مسان دن گند پانواؤ لک ہوئی شاہ
 مشکل بھاری سراں نے دسدھند ظہر
 اک دھردیکھن آوند اڈاگر دغا ر
 جاسوساں نے آوندی ڈھنسی وای سپاہ
 کس مطلب نوں چلیا کتوں آئیں ہے
 دوڑ وچیں شاہ دی آئیں شاہ دہر
 چنے پستانی گزس دا اسدا قد عین
 میداناں وچ ماروا سب ادھو جاون
 خبر ان آن سائیاں دوہاں سپاہاں نوں
 اکھوڑا ساندی کافی ہے جب تار

سے اچھڑی جائیگے کا فرمایا کہ فرمایا کہ
 کرے قریز آرزو پاس کلاں دے
 رخصت دیو بگ دی میں جاواں بہا
 رخصت کستا کا فرماں گیا قریز دھسا
 ہو پے اتوں آندری کے ہنسہ پکار
 سرے اندر میدان دے داس کرے دچ گوا
 آدولہ وارے آد کستا زور
 مرگ کھڑی سر تان دے آدویکھ لوڈ
 آویلو بہا دو تیجا میسری پر کار
 دنیہ دے دج تان نے کتے در ہزار
 آد اچ پیاریاں مل مل یاراں توں
 گزیری ایبر نپے سر تانے سٹ
 تیجا گزیر دعو بیو جملو میسری تیغ
 کتے شو شری دامر دکر بندے جوش
 چڑھا پرت لہ بودا شہزاد فرما
 کتے فرزند پیل کی تے تیرا نام
 فرمایا فرما دے نام تیرا فرما
 کتے قریز دس کھاں کتے تیرا پ
 فرمایا فرما دے توں مرد آگوان
 ما تیرا ہار داکا کتے تیرا م
 زدا بعد امیر دے ریا اشاراں سال
 تیرے کولوں دہریا کیوں مرانگامیں
 ہیرا مل میں فرما دی کرے قریز جوش

سے آئے عظیم عقین نال قریز نوں
 میں غالب میدان ہاں وجہ سواراں سے
 مل عربی دی فوج دی دھراں نکلتے جہاں
 سنت سو من دی گزروں سے وجہ ہوا
 سرد گھلو کوئی عربی آن کرے پیکار
 آتے ہوز کھاڑیوں دیاں گاڑی توڑ
 اچ نساڈے قتل دی ہتھ میرے دھندور
 نقش کھا تقدیر دا لکھن ایکھ لوڈ
 اک اک عقین دد کر دھیاں دودھیں ہا
 دیکھو اچ بہا پے اس دنیا تیں پار
 میں اچ مار گواناں کئی ہزاراں نوں
 میرے اچ حریف دھانگا چورہ پٹ
 دیکھو رنوج چکدی جیوں جسلی چو بیخ
 اس فرور پید دے کون مرٹے گوش
 کھڑا استہاں ایکے دن وجہ عالی زاد
 بے نادہ صحت عربیا ہوجاویں قتل
 بیٹا ہاں کند ہور دہندہ شہر نزار
 اسدے ہندے آئیوں کیوں نہ نہ توں آپ
 مارن والا کہ مردن آئیہ او آگوان
 ماواں بیٹیاں دے گیا جگڑے وانعام
 چڑیاں بہت غاریاں اک د کستا وال
 جیوں وجہ میدان دے بہت کرنگامیں
 خبر میری نہ ہونوں اسے عربی جوش

دُعاں رکھی فسناد سے کرے قریب
 اس گرزوں فریاد و گانہ کنشاد اول
 تے کیا توں عیا جمل گویں ایسہ وار
 میں سنیاں ہی مرد بہن دل تری سے مرد
 بچے ہاکی ^{خدا} تے گرد قسریزوں
 گرز و گری بووندے دونوں وچ میدان
 خدنگ لگے فریاد سے مڑوگ ترے عام
 خونی ہاتھی شیر دا ہونیا خونوں خون
 کے قریز دیکھ کے فسر ہا دافرما
 نیزہ تیغ نہا یا میں تیسوں سے تن حول
 کیس کینا کافر ان ساڈے نال دُعا
 گلاہ قریز مار دا ہندی نوں تلوار
 ہندے اچے ستائے شمشیر شمشیر
 ہو یا دلا شام دا کے قسریز شیر
 فرمایا فرہاد نے پیلے مڑاں حول
 رنوں قریز مڑ گیا اول سوڑ مکام
 درد من فرہاد سے طاقت دیا ہوش
 پیر قریز فخر نوں ونو تہ گیب جو ان
 مڑے بکار اچھو آن دکھ لا دیا تہ
 شیر فانی ضر بار یک کھڑا دلا دہو
 یا حضرت میدان دار دل میرے وچ تہ
 سوہ نہا نوں عمر نے نصرت کینا شیر
 جو کجہ سرا ایس تھیں کر مکار گیب

گر زوی وچ ڈھال دے جنگل بی بی بکار
 کچھ قریز مردی رہا پرتیاں حال
 مردانینوں آفرین لاکھ ہستہ از ہزار
 جیوں سنیاں تھیں دیکھیا آخردیہ ہزار
 جمل قریز اچھا فریب ^{دلا} توں
 سٹاں بریاں سر و سر ^{میں} تھیں ^{میں} حساب ان
 وگے فرادے خون دے ہوشیا بے تک
 تن دگے دست کپڑے تن من لار گون
 کتوں کیوں چسلا رخم نہ لگا کا
 چون تیر و میں زخم تھیں کیوں ہوشیا متول
 نظر بھیا کے مار یا سانوں گمت ہنسا
 تے ہندی نے دُعاں تے جمال اچھا ہوا
 رہے براہر جنگ وچ دونوں مرد ویر
 بہن مٹھنوں تریلو فرے مڑے پیر
 توں مڑیا میدان تھیں سے ناں جنگ قبول
 مڑا کیوں فریاد ہی آیسا وچ مقام
 مات گئی تے آئی دن اکلا وچ جوش
 تازی سنب و جا با آندر میدان
 سرداں دنگ مقابلہ کر ان تھاڈے ساتھ
 بہن امیر جو ان تھیں گردا عرض کھلو
 دیکھ دھشت میں آوساں پاروں وچ پتیا
 آئیا وچ میدان دے شیر ہا دوسیر
 اکاری ضر لوں جمل کے درد گزار گیب

دن اگے میدان وچ گیس قریز پھیر
 دن سارا وچ جنگ دے رہے برابر
 منت قریز آؤندا ایوں وچ سردان
 غالب تے مغلوب والے نہ دھریا نام
 سکھ نہ دیا سوناں سردانوں وکرات
 چھوڑ غلام رسول بن اس جھگڑے دیات
 تے ایہ فرماؤندا خواجہ مسدھی
 رہن دیاں ہن لین تھان ہی لوانی نوں
 آدے پیک امیر دابین صفائی نوں
 آہانکے وچ سی حضرت مسیح نبی
 ایوں ہند خوشی دے مدت گئی وہا
 اک دن اندر خواب دے ڈٹا ایہ لہو
 غلبہ کن کا فران گھائی ہوئے مرد
 عمر عیار لڑنوں سد پھیرے
 اگے خواہاں تھیاں آزمائیاں ہر دور
 خیریاں وان جائیکے وچ کاوس حصار
 حمزہ امیر دہلیا شہر دن دا ہواہ
 وچ کاوس حصار دے آڈٹھا احوال
 کرا وچ میدان دے شیر قریز جنگ
 گرز گرنی دوا ہندا آہ جنگ پسیا
 جس دم ڈٹھا عمر میان عمر عیار
 دوڑے استقبال تھیں ڈگے آ
 ساتوں دھیرن ماریا دل غداروں نے

شر وانی کاوس نے عبادی شمشیر
 رات جلی مراد نکریں آن وڈے سردو
 جنگ کرنیدے ایس تھیں وار وچ
 دوہاں دلاں دے ملاں تے ہوئی خوشی جوم
 آن زمیں سب پہلوں غرقی عالیذات
 کر دیا کہ سمنداں تہرے دے مملات
 کہ کچھ وہی شاعر حالت تہرہ دی
 سننے کن امیر دے مکر ان دوہائی نوں
 بھٹک دیکھے سامنے سکے جانی نوں
 رہنما اندر شادیاں ناں دل مکر ڈری
 دل تہرے دے فوج دانس کر دیا کا
 پر مرداں عرب دے آن پئے کفار
 ابھڑ داٹیا اٹھیا ہومزہ ہر درد
 جھوٹ نہ صفناں تھان دا عمر کے قریز
 خواب تیری وچ آؤندا مسخدا کفار
 مڑکے وچ حضور دے کہاں حقیقت حصار
 ساحت کتے نہ اٹھیا ہرگز اندر راہ
 صفناں سوہاں دو طرف جنگ تھیں تال
 اس تھیں وچ متابک یونانی گل رنگ
 پیک عمر رسول دا تھنوں پوچھ گیا
 آئے جوڈ ہوئی کے اندر خوشی ہزار
 سر پیری رکھو دے سارے عرض متا
 دغا لگا یا صاں تھیں انساں گھاناں نے

جنوں عرب امیر نے کینا سی مختار
 ناں ضیافت مقل نے سانوں گھر لیجا
 سن کے عمر عیار بھی ہوئیک امیر نمنند
 تہے ڈٹا کا فسراں عمر امیر نوں
 جاں بہن نے دیکھیا آئیک عمر عیار
 ہرگا بکا رہ گیا کیوں میں پائیک ویر
 عقل دماغن اڈا گئی کیا توں یکس دور
 رو شرمندہ بیٹوں عذر ملا جب نڈا پیش
 جیرانی دچھ چشم تھیں موج وہی دست لال
 دلوچہ کندا کہ صردن آئیک عمر عیار
 نکل قبروں اوڑیا اچ بھاویں ایچ پور
 موٹیا ہوشیا اٹھ کے بھاویں آن پسا
 چھٹ تہر دی قید تھیں کیے آجھ لک
 پاتے خواجہ حضرت نے پھرنکی آب حیات
 اڈی اڈائی مرگ دی جوڑے کلام
 فخر فریب کھلا رہا ایچ بھنگ نے پک
 مار فریب لوہا پائیکوں عمر نی مال
 عمر زندہ بھی جو نہا ہوسی عرب امیر
 بسن نے اس گل نون جانا مال تھیں
 اجکل میں اس دنی تھیں گواں پلا لالہ راج
 تپ ٹھنڈے ویر لال جو بسن جس سال زبوں
 بسن مراد اچھک کر لے گلن چہار
 ہندی آئی ٹھہری جو ٹھہرا ڈی رسم

امیر او سے مردار نے کیتے قلم ہزار
 کو اتفاق فریب تھیں دتا جنگ مچا
 مرداراں دے قول دے سب جو ٹھہرے پوند
 حیرت دو چہرہ گئے سارے جان ہوں
 زردی چھنی رنگ نے حیرت دے پھل
 تے ہن مول نہ آؤندا کوا سنوں عمر میر
 خوفن نظر حراؤندا پیادے وچھ چور
 کچھ جاتا کچھ ہو گیا بسن دردوں دلہریش
 ڈر دا تھر تھر کیا حال ہو گیا بد حال
 ایچر سولی دی تکیوں کوں چھٹا طرار
 منکراتے نکیر دا اس تے پانہ زور
 میں پچھنے دا ایس تھیں کر اس علاج کیا
 یا تے لوکاں مار کے ناں دایا ہوگ
 بسن رو پھٹا و نانا ہتھ لے مہمات
 اوڑک دلوچہ جانی ہوٹیا کمر مسام
 تے میرے وچھ قتل داکے ذرا نہ بھنگ
 دلوچہ میرے قتل دا دھو پائیک خیال
 امیر میرا سوا واناں بھنگ دی تہہ سیر
 بسن عربی دی تیغ تھیں بیٹوں تنگ تھیں
 بھنگ فتنہ دوزخی جان مکا لالہ راج
 پھر نوٹوں دوا کھیاں کندا بھنگ نوں
 توں کندا سی مرگے حمزہ عمر عیار
 دیکھ کتھوں ہن آئیادھی تیر پدا تھم

چاہے سرور و عقل دا کھلا بلانی توں
 عمر موٹے دیا سو پڑیا دیکر عمر دانگ
 کیوں کافر دیا پیا جنگ ہوا یا سسی
 کسانوں و مدت و صدیاں ہت گویا کیوں
 دل تیرا جو دوسری سے کجھ سے ناں
 آدے گا ہن حال سن حضرت حمزہ آپ
 اسے دن دوا حرمیاں بڑا ک ایو پاپ
 کیے تیرے میں لگ کے پیا ازار نہ پار
 توں میرا کمر پاڑ کے کینا کھڑے چلے
 نالے جان گوا لئی نالے بوٹیا افوار
 حیلہ کینو دیر یا میسر سے مارن دا
 دل میسر دے پھر دے ہن ہو گیا اتور
 جنگ کھنڈا ہن یوں سمبال زبان
 کہہ میں تمہیں کی پر گئی اس دیو پ خطا
 اٹھیا اک ونگ ہن غصہ کھ
 پھر میرے تھے ہار یا دھرت یہا مرد
 کافر پئے جو فریوں ہن لیب ہٹا
 ہن مرنی دے جنگ تمہیں چھیڑت ہد
 دیر غصہ دے آکھدا ہن مار پکار
 ہن شہنہ جو سال ہن دیری توں حوال
 اور ک رمل کافراں جنگ لیا چھڑا
 باز گشت داکافراں دنا طیل و حیا
 آڈٹھا دے فوجیے ہن روند ازار

جب قبر وہ چھو نہا پکڑ جو اتنی نوں
 نال ہوا پھر باں کون کرے گا جنگ
 کیوں جھوٹا خط لکھ کے آن دکھایا سسی
 لڑسا لوی جان دے غلم کسایا کیوں
 آتھیں مارا و وعدوں نال کروں ایہ سال
 ماں تیری آڑے کی باتے تیرا پاپ
 میرے نال امیر دا ہن ناں ہوگ ٹاپ
 پیرا امیرا ڈو ریلار داں دے وچکار
 کھر دا پھر گھارا یا ہمیں میری نے مار
 توں کتا مردا نہیں میرے تیرے یا تار
 دل دیر متا پکائیو پورنگھسارن دا
 ایہ گل توں ہی جان لے مران شہنوں چھوڑ
 یمنوں یمنوں ساریاں لکھیا سسی سلماں
 دیر نہ یمنوں گا لیاں مت دھی پھٹا
 پھر جنگ توں شہنوں دھرتوں کھڑا پچا
 ایہ بے شرمی ہے میری موٹیا حال خوار
 ہونی سسی سو تو گئی توں ہن تیرے میرا
 لشکر اپنے نال لاناں اک اک کر مار
 چھوڑ دیو تھو کافرو میں ماراں تلوار
 لڑانا نال امیر دے پچوں کراں قبول
 ہن دھرا میہ گیا سسی سعیت آ
 رونی قبریز دے لٹکھوڑا حیا
 تے ناگوں ماں چور دی جنگ چپ خود

اندگریہ نزار دے بھی سارے کف
 بہن رورو اکھ ازندہ عرب امیر
 بہن حمزہ تھیں جائیکے امیر کرسی تقرر
 کہے قمر بنی زوال سن کر وہ گریہ نزار
 ناں رورو اس خوف میں کرساں پیکار
 بہن رورو اکھ کئی نگھار گئے
 تیں میں درگے آسدمے جنگ لپار گئے
 شاہنشاہ نوشیروان جیسے سخت پہاڑ
 کے قمر زور کیسی اکھن دچھ میدان
 کرے قمر زور تھیں فتح ہزاراں دار
 آئے کاغزوہ ندے مجرم حیرت مند
 او دھرانہ بارگاہ آسب عمر عیار
 گھائل ہوئے جلاں دے ڈٹھے جن تمام
 ہر زخمیاں پلاں دے لالائی جب دوا
 پچھلے پیریں مڑیپ اٹیا کے دل
 حمزہ نے ماں باپ تھیں منکے اذن لیا
 آگیا دچھ رکاب دے نائے عمر عیار
 حمزہ نوں دچھ راہ دے کچھ دن گئے وہا
 نت قمر زور آؤندا لڑنے نوں میدان
 اک دن ویٹے فخر دے ہوا جنگ نیار
 جاہا سوساں دیکھیا نظری آئی فوج
 خبر بھی امیر کون ہے کس تھاوس شاہ
 سنبلیاں سرکب ترک ہے فوج اندر دلا

کے قمر زور ہوگی کی ساڑ سے دربار
 دیکھو جو قصا دسا آسب عمر وزیر
 ادہ سانوں میدان وچہ کرسی پکڑا امیر
 بے حمزہ بھی آہی سوان دچھیاں مار
 عربی تیغ لڑا نوں دھرتی دیاں نگھار
 اسنوں دھرت نگھار دے خود ہوا گئے
 لڑ دے نال امیر دے ہتھ تلوار گئے
 عربی زادا امیر نے بل دچھ لکے لستار
 کتول اوڈی حادنی شیر عرب دی شلن
 رنوجہ آگیا دیکھئے گھر کمدے دچھ پار
 ایویں رور گزار یا جنگ کرایا بند
 سنبلیاں سب حقیقتاں جیوں ہوئی پیکار
 غداراں دے دتھ قہیں دو چہ بے آرام
 اندر اکووات دے بھنٹی رب شفا
 تیجے روز امیر نوں آن سستانی گل
 ول کاوس حصار دے ہوا سوار کس
 دن تے راہیں جاوندے حل کلوں حصار
 ایدل جھیلی فوج داہیں کچھ مال سنا
 وارو وار مقابلہ عربی کر دے آن
 دوروں اوڈا آؤندا ڈٹھا گردغبار
 لشکر گل سنگار یا اندر شانے فوج
 کس جاگہ تھیں چلیا تر یا کبوتر سے راہ
 مد توچھن منل دی پسیا دامہ مار

من کے عربی خبروں میں گنیں مٹے تمام
 سرکب ترک جوان داکر دے استقبال
 کون سفرو ایس داسب تھیں بڑا مقام
 کہا سرکب ترک نے جاں میں کلاں تیغ
 پر دسویں فوج وہ حمزہ ہے یا ناں
 پر ایسے تھیں فوج دے سرد جمع تمام
 سرکب ترک جوان نے مرٹ فرمایا بھی
 بلاں عرب دے گزردی کدی رڈھی واہ
 کیسا کہ لڑ دے جنگ تے کبڑا لڑکے شیر
 کوں کہ گزرا لڑ دے کبڑک نیزہ باز
 ایسک کرن چلا کیاں کیسا کہ مارن تیر
 کوں کہ کبڑا دواں تھیں زبوں کھڑے لڑ
 ات کوئی میدان وہ جاوے سرد جوان
 اچ از ماواں مردمی بھلکے جاناں میں
 اٹھ قریر ز مجلسوں کے ہکا سنا
 بے بن رن وہ دیکھ لے مراد کج تہ دو
 ات میرے ہتھ دیکھ لے ہتھ سرداں نال
 امیر گل کہے کہ پند ابدان سبے ہتھیار
 آندر میدان دے کوئے قریر ز شور
 لڑے اسڈے نال تے میرے قابل ہو
 کھانے میری تیغ تے ہونے لکڑیے دو
 میں آٹیا ہاں تساندے مار گواوں نوں
 دیکھے میری مردمی ترک بھاد لاج

کافر کو دے شادیاں تے خوشیاں بدنام
 لے آئے وہ فوج دے عزت جرم نال
 کافر گردیے مرد دے دیکھن شکل تمام
 حمزہ نوں سن لشکر ماواں باہجہ دریغ
 کافر کھندے فوج وہ جاوے نامیں اس تھاں
 کہ سردا ہن مردمی ایسے ہوں قتلام
 ناہیں گرداں عرب دے ڈٹھے ہتھ کدی
 کوں کہ عربی پہلوان لڑا دے وہ سپاہ
 کیا کہ خون گزار دی عربی دی شمشیر
 کوں کہ بھگیاں مار دے شوخ عرب دیکھا
 کیسا کہ نعرے باردا حمزہ عرب امیر
 کوں کہ مار زمین تے دیندا دھرت گھاہ
 جا دکھلاوے انماں تھیں پتھر اندر میدان
 نال عرب جسے بلاں دے تیغ دجاواں میں
 تینوں ترکا سرکب ہتھ دیاں دکھلا
 نال عرب دے بلاں دے لڑاں منڈاں ہو
 بھلکے تیں پر فرض ہے کرنا جنگ جدال
 ست سو من دی گزرتے ہو بیٹھا اسول
 آوے کوئی عربی جاوے اندر گور
 آوے وہ میدان کج جان ووں ہتھ دعو
 ہسد آوے سا سنے مرے جمانوں لڑ
 کھر وہ عرب امیر دے ماتم پاؤنوں
 تیں نہیں ہے آواں آپ پوکیاں ج

سٹی کار حمان دی عرفی شہراں نے
 سعد جو بیٹا عمر دا گئے باب کھلو
 عمر کے توں طعل میں اسے نہ جافر زند
 سعد کے میں جیڈ جو تیرا ویر قبلا
 دیر رخصت نے دیکھ لے تہہ میرا اکوار
 جا حوائے رب دے عمر کے سردان
 لوکا دنیا جنگ نوں سارے کرن دھیان
 کیونکر نالی جوان دے لوکا جنگ کرے
 یس کندا دیکھ لے ترا کا اھیں حال
 اگے جا جا ایں داسی ایسے دا پاں
 سکے سرکب بچھدا کی حمزہ داساک
 تہوں دن وچ سعد نے نعرہ کینا آ
 وقیرے وچ مغز دے مہری کیر دی
 ایہ گل سنی فرزندے تے تیا وچ جوش
 کافر سارے گزرتے سعد بھلے وچ ڈال
 گزلی جیاں ڈھال تے جنگل ہی سد
 سد کے توں کافر کس نوں قتا مار
 سعد چلنی تیغ نے لگ گئی پرکار
 بانہی میدان وچ پیکار سار
 دلور کندا گئی اک دو جی کو میں پیک
 وٹھے جانے معنی تے سعد پیا پھردا
 ترکہ جیسا جھڑکوں ڈٹھا وچ میدان
 پاں وچ میدان دے جد جگہ ہتھار

چاپا بیار نوچہ آوناں مرد دلیراں نے
 میں جاواں میدان نوں کندا عرضی ہو
 میں ہندے میں جاواں ناہی مول پند
 دھلیا چو کافران کو دتے بر باد
 تان فرزند کس طرح ہیں دا پاں تلوار
 سعد گیا میدان تے کھڑا سقا بل آن
 کیسا سرکب ترک نے میں یار و حیران
 طاقت گزیر جوان دی ٹھنک کو میں چیرے
 ایہہ لوکا میں کس طرح کرے فرزند نال
 میںوں زخمی کر گیا آندر میدان
 کیسے پوتا اوسدا ایہہ ترا کا چہر اک
 آسردار فرزند ہتھو ذرا دھلا
 نال دلیراں سردمی میں وچ طاقت کی
 سر چلیوں تک گزرتیں تے تے کوش
 گزروں سعد دلیر دا اک نہ گتیا وکل
 کے قہر گزرتیں کینا طفل فشاہ
 دیکھ زلفہ میں کھڑا پاں لے ہن کر سار
 گزروالی بانہ وٹھکے دتی صاف ہار
 باقی زندگی دوسری تے کے دوڑ گیا
 آن نصیبان اکھیا ایہہ بھی ناں پیک
 دو جی بانہ سردار دی تیغوں کرے جدا
 لاہ لیا عمر مر گیا کافر جموڑ تھان
 دھڑ وچ دھرت تلوار تے سر نٹھار

چنگے سرک ترک نون ہتھ گیا دکھلا
 باہاں سے دکھلا گیا ہتھ دو نویں سردار
 ہتھ دکھلائے ترک نون آپ گیا ہتھ جھاڑ
 کئے کئے رہ گئے جیسرانی وچ لوک
 اسدی لاف او وھارے عربی دئی روک
 عربی دامدان بے تیر غصہ دی نوک
 سرک ترک جوان نے ہتھ ڈٹے میدان
 دیکھ چلا کی ترک دا پاسا بند نہ ہو
 شاہش عربی زادا ترک کے سردان
 لٹل وجائے حزن دے سد گیب فرسیر
 عربی اندر شادیاں وچ دلاں آرام
 ہر مزین نوشیر داں تاہیں تخت بہا
 کرسی اتے لہ گیب خود ہمیں سردار
 جبر جبر جام شراب دے چہ گیبی کفار
 وچ گردہ کھار دے چہ دھی لشہری تار
 وچ وچ کھدے جانوں میں مہرے میوان
 اک کیندا میں ماری مہلکے روچہ تیغ
 سرک ترک جوان نے ہتھ تاشہ وچ مہر
 اکیس بھریاں خون تھیں اسدیاں لالو لال
 چار لایاں دھونوں کرے بلند نگاہ
 وچ غصہ دے ترک کینا جوش تمام
 ہاندر کے ہنڈا کدھر ڈریوں دھا
 اچھا پیش اسان تھیں کی تیرا مقدار

آپے ہتھ دکھاؤندا پیا جسم جا
 بسناں دیکھے ایس دست روچہ ہتھ جلا
 عربی نے ہتھ پیر یا جھگ گیب اجاڑ
 خلک عربی زاد بے کی آفت کی ٹھوک
 کاری آئی سفنوں تیغ نٹے دی جھوک
 سرک یا طفل نے تیغ جگر وچ ٹھوک
 ہسدا ہسدا دیکھے کے ہور یا غلطان
 مویوں مفت قسیرا کار نہ کینو کو
 رحمت مانی پاپ نون توں جد اول شان
 عمر خوشی وچ آئی ڈٹھا پسر دیسر
 اوڑھ کر فرآپ وچ ہونے جس تمام
 ہوتا بل فرمان دے آئے سبب نوا
 بیٹھے اپنے دجیاں اتے سب سردار
 کندھے مہلکے لینے بل عربی سب مار
 نشیوں چڑھیاں تیریاں کردے شور پکار
 دج میدان گوا دئی شیر عرب دی شان
 ویری مار گوا دے سارے باجو دریغ
 بدستی وچ ایسا سب تھیں قدم گیر
 رزماں شیر غرور تھیں دگدیاں ناوتال
 بسن پیٹھا دیکھیا خود تھیں عاقی ہا
 لودھ سب دیا پتر انوں بد زاد حرام
 ڈگ کئی دیا پچھیا اٹھ ہٹھا ہاں آ
 ہونیواں اسد کرسیوں لے مووی سردار

بے ادب ہے اور یوں بیٹھ نہ جان گوا
 بیٹوں اپنے آپ تھیں ہلکا جاتاوں
 بسن کہندا کون میں توں گستاخا ہزار
 چیتو تھرا میاں مگال بھنا دن توں
 ودر ودر گللی بولیاں دوتن کما دتوں
 گرز میری دل دیکھ کے کھنڈ ٹھپا تھوں
 میں سرکب تھیں بھیاں بیا کلاڑا جا
 بسن جوڑ ہو گیا اکھیں چڑھے غبار
 اٹھ سرکب نوں منگروں پکا گیا لے جا
 چرون بھاتی تے ترگ نوں گھوٹوں پڑیا
 بانے کی مار کے تھوں کراں فنباہ
 سرکب ہیر سٹو ٹیکے بیٹھوں لیندا کھچھ
 بسن اندر دسرت دے ہو چھ پھان پیا
 بیٹھاوتے ایسہ ہونڈے ہر سردھ پیا
 وری نال متا بلہ کس کر بسو کی
 لغت دماٹوں دو ہانڈے کی نشیدی تار
 صبح ہوئی تے جنگ نوں ہوسر د تیار
 دوہاں دلاں دے آدی دیکھن نازھیلا
 فیڑے ڈھکے بھتے حال ہوئے انھار
 عربی استقبال نوں لٹھ دوڑے ول راہ
 سینے ناں لگا ہندا سمسز یاراں نوں
 حالت یار سناوندے جو گزری سرور
 بیبت بینی امیر دی وجہ گفلاں دے

توں ظالم بیدار اوہیں جس مٹاں سٹھا
 میں تے سرکب ترگ بان کون بھیا تھوں
 جس تھیں اچھا بیٹھا بسن دے بیدار
 گرز میری دی سٹ تھیں منجھ کٹاوں نوں
 پیر عمل تھیں ڈولیاں کھل بساؤ نوں
 ہال سٹو بیکھیرا ڈب کماؤں نوں
 مار کی وجہ خلق دے دتی ہوش بھلا
 ساعت پھویوں پاؤندا ہوش ڈلا ہر دل
 پیر سر سے تے مار یا دھرت آتے ٹنگا
 کہ کھاں ترگا ظالماں کراں علاج کیا
 یا تے ثابت زمین دے لندھیاں دھسا
 میں بسن سردار دے مار سے چھاتی دچ
 بھاتی اتے اوس دے سرکب چڑھیا جا
 جد لھدا کر دیاں نوں پکا چھرا ایسا
 گھر دچھ دنگا چا بیسا تند شسر اہلانی
 رات گولری ستیاں غفلت دے دچکا
 لکے دلوں دیکھیا اڈ دگاؤد غبار
 اک بیادہ ویکھیا اک سوہ جواں
 آٹیا والی عرب دانانے عمر حبار
 قد میں ڈنگے امیر دے سرور سے سیاہ
 پچھدا حال حقیقتاں سب سرداراؤ نوں
 سزہ ڈٹھا کافراں دیکھوئے بوخ زرد
 سوگ بیا افار دے دچھد باراں دے

طبل دہانے مڑانے کی آواز سن کر
 حمزہ نے کہا فرج دہر دن کی آواز
 دن چل گیا ہے ایک حمزہ دہر میدان
 کے بلند پکار کے اسے بہن سردار
 ہے میں چنگا جب انہوں نگیوں بریار
 آہیں میرے سامنے سردندے مردوں
 ڈھک منڈاں دیر یارن دہر آتھد کھا
 لگ لگ کے سب جیسا لگتا ہے ہوں
 بی بی پکارا میری بہن دیو چہ گوشس
 آگے سر شاہ دے ہو یا عرض گزار
 میری جان امیر دے متھوں لیں بچا
 حمزہ میرے مالوں ہیں نہ کسی فرق
 ہے میں آگے اس بھین بڑا تیرا روز
 جاں بہن جاواں سامنے میں اس میدان
 قوت عرب امیر دی ہے بیٹوں معلوم
 بیٹوں ہوئے آبرو سرنان نہیں قبول
 سر کب ترک جو ان نون حکم دیو فرما
 دیکھو ہتھ امیر دے جانے جنگ سے
 سن ہر سز فرماوند ترک دلا در نون
 جڑا ہر جاو میدان دے لٹھا حمزہ پھینک لیا
 سر کب ترک سوار ہو نو چہ گیا سدا
 دیکھا تیری سردھی کبٹ دلاور میں
 گرد میری دے سینا گھنٹ کرا کے توں

میدانوں میں جنگیاں واگ کیتی معطوف
 رات گزار ی عیش سے عشرت دہر تمام
 شتر نو چہ پھر یا گردھی گئی اسمان
 تیس پر دو چہ رکھا میں چنگا افسار
 ہوگ نہ اندر طلق دے تیس جیبا خدار
 آہنیوں شرمندیاں دیکھاں دہر میدان
 آج وقت قریب ہے دلہی آگ بجھا
 لڑو چہ خوبی تیغ دا کرے زخم قبول
 رو یا بھر بھر جنگیاں سر نیوں خاموش
 میری عرض قبول کرے میرے سردار
 میں حمزہ دے سلٹے مول نہ سکاں جا
 بیٹھوں میری لاش نون کرے سو دن فرق
 تاں ہی میرے قتل تے دل آسدا پر سوز
 دل میرے امید ہے بچے نہ میری جان
 پل دہر بیٹوں مار کے کر دہی معلوم
 میں حمزہ دے سامنے جنگ جاواں نون
 اوہ اندر میدان دے کرے کڑاٹی جا
 مارے عرب امیر نون یا تے آپ مرے
 گھٹ لگام دلاورا اسب تنگا و نون
 تن عربی دار زخم قہیں کر دے لالہ گون
 کہندا حمزہ عربیا بیٹوں ہتھ دھک
 تیری دہر اڈیک دے سی مدت قہیں میں
 گراں فناہ اک ضرب تھیں شیر لڑا کے نون

آئی گزرتیہاں کہ گزرتیہاں کے نوں
 حمزہ کہند اکون میں کی سے تیرا نام
 کہ نوں پھیر کدیروں آپسہ ماجہ و ام
 کہ پتیرے حمزہ میں گئے وچ نام میدان
 ترکے میں ترکہاں سرب میرا نام
 نام میرے داغ غلغلہ اندر دے شام
 حمزہ کہند سرب کب سپہ دار چلا
 گزرتیہاں دے گھوڑا کتب گئی
 پر حمزہ نے مڑ پاتا ہاں اسرار
 بس ناموں زور وچ ہے ایہ کہہ وہ پیر
 ترکہ بندے نے سردار پورے وچ وفا
 پورے سے قول قرار دے منہ ترک تمام
 سن کے گل عیار دی حمزہ کہند اہس
 حمزہ کہند اس کہہ ہور کہیں دو دار
 ایہ بھی سرب میرے حمل اہل و عیال
 ماں حمزہ نے ترکہ نوں ماری گز اٹھا
 سرب حمزہ اہرت نے کڈھ بیاتلوار
 پیرل بریا میری دیسے سرب ہٹا
 فاضل ناہیں بہرت وچ سرب تیا جاہ
 اٹھ ترکھانہاں سرت سرب میر
 اٹھ زمینوں ترکہ نے چب ماری تلوار
 پیر میری ہاں ایہ نے تیغ گئی ہو دو
 پڑ دو اں ایہ دی کرد اندر تمام

دو نوں لشکر سن گئے کھڑک کھڑک نوں
 پیر میں سپہ ایساں کبھارت دے مقام
 بخور ائے اجڑے کدیر گئے حوام
 جے ہنہ و پھرتے ہندوں وچ آرام
 سرت جھگان دے موزوں غلغلہ تمام
 دشمن نے آرام تے اہت بہت کام
 سرب ترکہ میروں ملدے گز اٹھا
 ترک گئی وچ کھل جھل خوریا
 تے فریادوں غزنی وچ پکار
 پیر میرے کھد بسن حمزہ نوں پیر
 جھلوں مار لے لیں تہہ پکڑ چپ
 سادی عمر گزرتی تیرا بے حلام
 دیکھو جو جوئی ہونہی پاک خدا دوس
 پیرے دو ترکہ نے لہاں گزرتیہاں
 یادیاں سوسن اپنی بکڑی گزتے ہاں
 اسپہ بیادھ لکھتے ادا لکھتے ہوا
 اتر دے تم چا سبیا نکل کرے اچار
 سرب دے سردار دوسی گزرتیہاں
 بول گیا ترکہ بلدیوں پوٹا دے پیر
 حمزہ دے تار ترکہ نے غالب جا فکیر
 اندر مال ایہ دے وسیع گلستان چار
 سرب خانی جتھ تھیں سپاہ اور ہو
 اٹھ سرب نوں پکڑا کھوں عرب تمام

نامے کیا عمر توں نعرہ کران بکار
 سنی عمر مبار سے توینی و سحر ہوا
 وچہ پنازاں سنگ بھی کھرتے کھڑک کھڑک
 جنگل جہد سو کیا ساں ساں کرن پہاڑ
 پہا پہا تک زلزلہ وچہ زمین آسمان
 پہاں پہاں بجندے خاک جھپٹی لھااک
 کو نعر شیرد ایک دوں توں گھٹ
 دہاں کھان کسیاں جھپوں کیا پھٹ
 گھڑا ہونہ کھار دے سواراں توں سٹ
 وگ اسٹیل بیٹل کران گہاں شٹ
 شور بہا وچہ کفران توڑن ہٹے جوان
 پاتے سر فیل سے جھوک دی کرنہ
 جنبش ملی زمین توں پہا پہاڑیں شور
 ترک گئے ترک دے تھوں تمام ہور
 حمزہ مرکب ترکوں جیک گیاے شیر
 جھاتی سے چڑھ جھپاں گھٹ دے لفظا
 بازگشت دے طبل سن مڑا عرب امیر
 مرکب لول فداوند ترکہ آکھ بیان
 ترکہ کے توں پکڑ یا مردانہ سے میدان
 حمزہ گھنڈا آکھ دے عالم دے دانا
 کہہ ترکہ رب اک ہے واحدہ شرک
 مرکب ترکہ جوان سے آندہ ایمان
 تن کھنیں آپ امیر کے بند تمام

خبر کروں وچہ فوج دے سہواں ہمشیا
 دیکھ کماں وچہ عریاں پہنہ لیا چڑ ۶
 بند زمین غریب دے ترکے ترانہ ک
 شیر گھیلے آسمان و دے چھوڑا حب ڈ
 ہوم ہوشیا دھل سنگ بھی لڈر کوستان
 تیغاں جھپا دہاں جھپہ بیان وچہ خاک
 سند سارو لفظیاں ہاندی جان کھٹ
 سن کیاں دے کالے لے آوازوں جھپٹ
 بیل ہول جھکاں گئے کڈڑا پٹ
 عیاراں نے جانیگے گھوڑے سے گھٹ
 گویا ہر دہرت آسن میرا آسمان
 کماں دروچہ قہر تھیل جھان گیاں دہا
 سن آوازہ سر گئے پھٹی مور جھک
 خوننی غماخہ دگانہ سے خوف توں پڑن
 دہرتی لڈر جھپا یا گردہ سر ہرے پھیر
 پکڑنتوں کھچھے گیا عمر ہمیر
 آگری سے اپنی جھپا شہر کبیر
 کیونکر تینوں پکڑیا آندہ میدان
 میں توں شیر شکار یا مردانہ سلطان
 مردود سے یا مردی خدمت لڈر
 ابرویم غلیل داسچا ندہ رب جھیک
 اندوہا حد نہیاں ہوئے مسلمان
 تے مرکب توں جھپا غفلت تے تمام

زخم لگانا بہمن کا اپر سر امیر المؤمنین حمزہ کے اور
 شنف پانا امیر کا آسیا بان کے گھر میں اور
 بلانا اپنے پاس سب یاروں کو اور انعام دینا سب
 خیر آسیا بان کو اور جنگ کرنا کفار سے اور مارا
 جانا بہمن کا عمر بن امیر کے ہاتھ سے

ہاں مرگب نوں بیکر کے بیت مسلمان
 تن دن رات امیر نے کیئے جشن تمام
 ہاں پچھے دن جنگ نوں بیکر کفارست
 حمزہ والی عرب دہیز حبیب جلوہ مار
 کے بلند بیکار کے بہمن کھتے بہمن
 نے توہین تے بھنگا بہمن کے حرام
 میں اندر میدان دے لڑاں تھکر نہال
 کین حکم کفار نے فوج دلاور نوں
 کے حکم کیر تے الٹ پیر سب کنگ
 حمزہ نے تیکہاری ہاں آٹھے کفار
 سر جسدے تے ماروا جاشمیر امیر
 کئی صفیاں کر سبیاں و توجہ تہ تلوار

کوئی کافر جنگ نوں ناں آسنا میدان
 معنی اندر خوشی دے کافر بے آرام
 کفار ماں تے من تے لئی لشکر فوج
 آسن کھڑا میدان دے اندر سو سوار
 آسن اندر میدان دے پاتے لڑاں میں
 لشکر تاپیں کدیو جیش کرن تمام
 الٹ پوسے سب فوج تے موگتے فی الحال
 گھیر و دچہ میدان دے فوج دلاور نوں
 خود بہمن میدان تھیں رہیا چھپاڑی کنگ
 آگوں عرب امیر پھی دوسرے تلوار
 سن گھوڑے لہار نوں کھوسے جھڑے چہر
 سبناں دوجہ گھوڑیاں رکھدے سبیں ہزار

تنبہ عرب امیر نے دتی فوج اڈا
 ہونے اندر فوج دے حدود باہر شہت
 حمزہ بہتد اعربان ہوسکے شیر لو
 لشکر پیا امیر **دکھ** گھیر لئے +
 چارج فیرے ہوشا غسرہ مار دہمار
 جان کر کا یا عربان کھنڈ لوچہ میدان
 نظر کھیا بلان سے گرم ہونے پیکار
 تیغ ننگ جو خون دی نت پیا سی
 چو کھن پھر جانندی شیر لندی شمشیر
 بیوز قاتل لکھتیں جگر بر دہس گیا
 مانگوں خانم لند اندر کار کھنڈ
 گزنگل وچہ سر لند سے پت سے زلفوں آس
 ناوک تیر خنڈ کھتیں مار سے مردہ
 بندوقاں دی شک توں شور اندر جگاہ
 پیکامان وچہ جوش دے آوں اپنی نام
 سکے یار امیر دے ہو گئے دل شاد
 حمزہ لند جوش دے ہتھ وچ تیغ کھی
 لے تیغ امیر دے سرد ہڑپے ہنار
 بہن دیکھے نظر کر عسزہ شا مسوار
 سرنگال تے ہتھ دے لند سے تلوار
 کچھ عرب امیر دے عمر پیر شیر
 شہنشاہ تائیں آکھو دیکھ بہن مردار
 فوج مقل دے حکم تھیں پئی عمر **دکا**

لندیاں دگیاں خون تھیں لکھ رہی کس
 کا زو لو گھیر دی پھیرتے سب پشت
 اندراں دی فوج نوں مرد و گھیر لو
 تیغ دگی سب ران وچہ ہنڈ سے نکل پئے
 جنبش دیندی مغز نوں گز لندی دہمکار
 چارے طرحیں خون دی ہون لندی ران
 لند بدن کٹ مچھندی مرد لندی تلوار
 مار کھلا روح بدن تھیں **گڑھ** لندی
 ہ ہ سر نہنوں تان تھیں کر دیکھا دے بر
 جا سینے وچہ جیا پشتوں پار پیا
 او مارے اسو مار نوں کھنڈوں سر بند
 من گھڑے وچہ ہرت دوسرے طالی مساب
 تیز مارے پہلو ان پئے کمانا ہو
 تھوڑے زخمی رووندے ہتھ پئے فنا
 حمزے نغور مارا پیا از نزل عام
 دودھ دھ تیغ مار دے کر دھار چھاو
 قتل کریند اکا فریاں لومہ راست گئی
 تیغ نوں ہون کھڑی گئی جاتوں بار
 مویوں جانندی جھگٹھے کل اندر ستا
 جاندا صفاں گھردا کر دھار و مار
 مارے شیر نعت دا بچہ گودھے گھیر
 دیو ہوشا بچہ عمر نوں میں ماراں تلوار
 کچھوں عرب امیر دے دھن دھن ہوشا

پچھے گیا میر دے بہمن و بیلا باہ
 چار انگل دچہ سر بد سے دس گئی تلوار
 چاہی اے حریت لوں مل مار سے میدان
 ڈھونڈے تیغ گزاروں حضرت عرب میر
 جاکے دور ہیر نقیبں کر دا بڑی پیکار
 نکلے تہو بہا دو ختم ہوئی پیکار
 سرسار سے نوں چیر کے گز گئی تا خلق
 پونتی خیر میوے ایہ سب پیرا نول
 میر میر چاہو بہا حبواں پاس میر
 سن کا فراس تہروں ہونے ستا دنام
 لگا زخم میر نوں تے ہو یا لچسار
 ہوش نہ رہی میر نوں ہو ہوش گیا
 لے کے سپ میر نوں تریا با ہر دار
 مال سماں تے دند ہاں اشقر کرے فنا
 سچ کر جانا کا فران حمزہ ہے بے جان
 لے کے گیا میر نوں گھوڑا طرف اصباڑ
 تہر دے دچہ اس تھاں تسوچہ دڑیا جا
 بی باقی چوہر چیل اسپ پیاڑیں پیر
 جاگا اسی ڈالوں جسے پیا میر
 دہر دا بڑا دہر دے اندر آن پیا
 لے داوچہ ہر دے ہل دنگوں سب آ
 سی اپراں ہر دے اگے اک گھوڑا
 نام ایہی سب پیر شہنشاہ کا کرے

دو چھٹی دچہ سر بد سے ماری تیغ اٹھا
 کھل گیاں ند لکھیاں تے ہو یا پیشہ
 ند نوں گیا پچھا ٹروں نس بہمن شہبان
 کندہ سے تھنڈا آیا لہو نس گیا نسر پر
 فتح میری دچہ جگدے تے دشمن می مار
 ماری ہو بامیر دے سر وچ پین تلوار
 بہمن ہی آواز لوں ونوچہ مندی خلق
 کندہ بیا دچہ دلاندے سب سردارانوں
 جھان سول نہ دیو ندے ہو گئے گونہ
 سرد ہیا دو عرب کسار سے بے آرام
 اشقر لوں فیاوند اے چیل با ہر دار
 سر ہنٹے تے رکھ کے ہو خا موش پیا
 کا فر دیکھین جادنا گھوڑا گھبرن آ
 نو روزور کفار نقیبں با گھب اسدا
 مردے تائیں لے گیا گھوڑا کرے تان
 چوڑا شہدہ فوج قیدیں پیا دچہ پیاڑ
 تر آ پیا سی دیر دا پانی پیر سے آ
 حمزہ سردی پشت تھیں پیا پچھاڑی زیر
 پتھرہ پیروشن سی پتھرہ حال ظہیر
 حمزہ دے تن ہر دا پانی دوک لیا
 وگنوں پانی ہر دا نا سب منشا
 اک غریب گھوڑا شاہ سے لوفت عزت
 آتا پیسے خلق دا روز گزار کرے

سہی حمزہ دسے مہر سے ننگہ زخم کہاں
 تھوڑا پانی گزر کے عائد اول گھواٹ
 فہر سے اٹھ گھوڑا تھا کر ابدال ننگا
 حوال پانی دل دیکھیں اسدا لالو لال
 حوال لگے عباد کچھیا پیرا نہر دھ مرد
 کھڑا سر پانے مرد ڈرنا اسب عجیب
 اہیرت ہنزاہ ہوسا کوئی بزدگ دہر
 کھر لچھا وال ایسوں خدمت کلا ایجا
 اہیر گل دلوچ سوچکے آیتا طرف امیر
 حمزہ مول نہ لیا نعروں بھار ود بہر
 تاں اشقر نے جہاں اہیر نہ سکے حسب
 یعنی کڈھو امیر ذوق اشقر دہر سے لیا
 تے کیتا سب شیر ذوق نال ارتا دیکھا
 جہاں کہوں چک گھوڑا پاد سے پڑیں
 حمزہ ذوق پادرس تے اٹھ نہ ختم نام
 ماں کچھ سب شیر ذوق جو کے جہر تہند
 اہ کہتا اہیر ہوسا امت کوئی نہر
 جے اہیر اچھا ہو گیا دیو سے کا انعام
 بیٹھا پاس گھوڑا اوصاف دلوں مقبول
 اشقر پاس امیر سے رہندا اسی پر حال
 بزم رہندا دیکھدا حمزہ دا احوال
 جاتے عبدال گھوڑا تھا باہر واکا سے
 گھوڑا مول نہ عائد اڑا سے تھیرا چھڑ

نال ہوسے ہو گیا پانی لالو لال
 غول آلودہ سرخ ننگ بند لہر سے گھاٹ
 چکی ہوئی چلدا کلا کچھیا دھ راہ
 آیتا دیکھن واسطے پانی دا احوال
 سو ہنزاہ دل باہر اویچھ پیرا دل دہر
 دلوچ کے گھوڑا تھا پیرے ننگ نصیب
 زخمی ہو کے ایس عقاد آڈ گیا اسچار
 حوال اہیرت صحت پادسی کر سی کیر عطا
 کر بندوں کچھ چلدا کر کے نھر کسیر
 بہر گر چک نہ سکیا ننگ پیرا سب شیر
 اشقر دند دلال ذوق پالے گیا اٹھا
 تے خود ذوق نوایکے ذوق سے بیٹھ گیا
 کچھ میری دہر پشت تے اہیرت ماہ
 گھر اپنے لے آندا اسنوں نال یقین
 آئے ہی مٹھ پائیکے بد مال آرام
 اہیر کسوں لے آیتو لے میرے فرزند
 صاف دلوں ہو لید اہیر و ال خدمت کار
 جے مویا اسباب میں اسدا لوان تمام
 خدمت دھ اہیر دے صفت کیر نکل
 دست دہاری کرے کومت کوہ حمزہ نال
 کھا دن بیون چھوڑا اندر حال لال
 تے چاہے اہیر جا چکے کدہر سے گھاڑے
 آپوند سب شیر ذوق تھی اکی کڈھ

فردا بچے کھرا بیٹا تے کندر اوچھ جی
 گھوڑا سینٹا تک سے ہوسی کچھ بلا
 نیوس پاس امیر دے سی اشقر ہنشاہ
 سندوس روز امیر نوں آئی ہوش ذرا
 اشقر تے سب شے بھی دیکھ اگے دسی آ
 دیکھ اپنے سوال نوں حمزہ سی حیران
 پھر جاننا جو زخم تھیں ہویا سال ہوش
 کا مٹی گھوڑے پر ہن مرد لانا شتاب
 گھوڑا پاس امیر دے سسین لڑا گیا
 آ پیلے دھبہ کھا دندا کھا پانی دلشاد
 کر دھو مٹھ گھوڑا تھنا تھند بھدیش امیر
 جو حاجت ہے سر دھانوں مینوں فرما
 نالے جوں لیا تیا نہروں کڈھو جان
 حمزہ نگہ لائیگے اشقر ہنشاہ مردان
 ہن مینوں کچھ بھکھکے بچے گورشت تے درکار
 میں کھاواں خود ذبح کرتے کچھ ملے توان
 ماں باہمی سب شیر دی اسی ٹیکو کار
 مانی تھیں سب شیر تے کینا آن سوال
 امیر گورشت سب شیر تھیں حمزہ نے پکھو
 پس خود کھ سب شیر نوں گینا سب عطا
 دو جے روز امیر نے پھیر کینا فرمان
 کر دھو مٹھ گھرا تیا اگے عمر رسول
 کل لیا اک بکرا میں خود مانی تھیں

میں گھوڑا تن اکھیا ڈھانناں کدی
 نوت چہا سب شیر نوں پھیر نہ پھیر کے
 سامت تک سر ہنوں کیا نہ باہر وار
 ڈھکا اکھیں کھول کے اشقر پاس کھا
 لگے تم رسول دے دیون سسین ذرا
 میں کس جبا کا پیا بال ہر جا کر دیو میان
 نال مشا رت کھدا مہوں رہیا ہوش
 تان کا مٹی سب شیر نے کھی کر اداب
 لے کے ان امیر دا کھا ون کھا گیب
 حمزہ اندر ہوش دے آیا عالی زاد
 میں اوچھ خدمت تہا ندے در کرا میں تغیر
 طاقت ہندی کراں گا خدمت کچھ ادا
 سارا حال امیر دے لگے کر سے بیان
 فرمایا سب شیر نوں سن لے مرد جوان
 لے کینوں توں بکرا ہیر مینوں آ پیر
 اشقر اللہ موڑ سال میں بدلہ مسان
 پاس اس دے ست بکرا تے پنے تھیا
 لے دتس تک بکرا کرے امیر حلال
 کھا دلتے اوچھ بدن دے طاقت سونی آ
 تے خود تکبیر لائے کے بیسے تسلی پاہ
 ہور لیا اک بکرا سونی بھکھکے عیان
 میں مفسس ہاں سیدا پاس نہیں کچھ سول
 کھول مٹھ لیا وصال کد بکرا تنان تھیں

حمزہ کنبہ ماں نون کے آئیر سے پاس
 نے آندی سب شیر نے مانی ات مقام
 حکم کیا شہزادیا توں جیوں فرما
 گیا تیرے بکرتے کتے میں کر گل
 مانی آکھہ چکا مدا اس نون ہم تھی
 پر پردے دس دیاں گاسنا نکا احسان
 پلھی ہر دن گزار دی نام ت ڈاکی
 جانی عرب ہیر دا پھیر بھی جب یا میں
 عمر زاد امیر داسہ سرداری سے امیر
 رلہا ندا اولدا علیہ حمزہ سے ناں
 سکے نام ہیر دا بند ہی سوئی مشاد
 نت ذبح کر لکھا ونا اک اک عرب علم
 آتے جس شب تو تم کھا فوجوں گیا امیر
رخصت یا امیر دے جد دن نظر سیا
 کھا حال گھر شاہیاں نے مو من گھر سوگ
 گزرتے صبر ذرا تھیں **لورو** کے سب یا
 حوا جیو پیر امیر نون بعد امیر عیب ار
 اک دن او سے نبرہل بعد آ آ گیا
 جہاں اشقر نے دیکھیا عمر امیر نون
 اشقر عمر عیار دے گیا اکا ٹی ہو
 حمزہ ڈٹھ عمر نے آ گیا گل رو
 عرض گزار دی عمر نے چل حضرت دیار
 کچھ نہ ہر نکار دے جو گزار سے سر کھا

آپے سچاں لوسنوں میں کو نال قیاس
 با بھی عرب امیر نون کر دی سن سلام
 تیرا حکم لیا ہاں سر تے سب **پلھی**
 ادہ کنبہ دی سب ست سی آکٹ نکا رو گل
 چھے ای ہی تیں پاس جواد بھی وہیہ ہسی
 وچہ جہا ناں دو آڈتے پاویں کی ایہاں
 سعد شامی میں نام ہاں کنبہ اٹم بی
 زخمی ہون کے جنگ تھیں قول آ یا میں
 لیندا پر دے واسطے اسدا نام امیر
 بھی حکم عمر امیر داسی ایہہ فرما نال
 کہے حوالے کیلے لے جو تدا مراد
 اندر تھو دے دناں دے صحت علی تمام
 دن چڑھاتے جنگ تھیں کن مساندھ
 سچ کر جاتا سا دیاں حمزہ مار لیا
 بارب باجمہ امیر دے حال اسال کی جو
 حالت جہر نکا رو دی کا وکلم تھیں پار
 وچہ زمین پہاڑ دے کھوج تھی لکھا
 لگے اشقر عمر نون چنگ انظر سیا
 آکارن فقہیم دے کیت سیم نکوں
 اندر گھر سب شیر دے لیکے ڈیاسو
 حال سنا دن ایسہ **لورو** کے سز
 تیں بن سارے پار میں اندر کریندار
 پوتے پت فراق تھیں وچہ ماں لاجھار

سن سمنزہ فریادناہ اینوں ملی شفا
 جانہ شخیری دیو بولا کجمن لوں چیار
 آئے مگر سب شیر دے کمرہ دے سب یار
 حمزہ ملیا سامیاں تائیں وار و وار
 داناں سب شیر دے تائیں بہت انوم
 اتنا جا بھی پایا دولت نقدی مال
 نڈے ستر کمرے کیتے ادا ایسر
 پھر ہر اک نے سب شیر لوں دکھ ہزار
 حمزہ کردا دوسنوں اوہ زمین عطا
 سفلیں مرد گھر اتیا ہر گیس امر دار
 بھائی عرب ہیر داسد ایا دے جگ
 عرض کردی عربیاں اگے عرب لیر
 کافر ناں زریب کافر جانہ سے نقصان
 بیٹا عرب ایڑا کیندا حمزہ جو ان
 میں عاناں یا اوہ من ذمہ نساں شول
 شیر سندی شد ہور تے ٹر دیں مل گیا
 سوہن مئی ہا کھیاں کین لہرہ شدار
 سوکے جیج با لہاں آ پو اپنی دند
 فوج ایروا ریدی آن پئی گیسار
 کافر ہوا ہووے کے سارے سن گئے
 اگے نئے حادثہ سے ہند قتل حرام
 بہن تائیں پوچھکے کیندا حمزہ جو ان
 پوچھیا جا کھر دھر مہیا بہن نال جا گئیر

جا سنبھال لوں سد کے پاس کیرے آ
 سن سنبھال کر دے لوں ہونی خوشی ہزار
 نائے شاہ قبادتے نائے مہر نگار
 آریا مہر نگار دے دل لوں مہر گزار
 جی مہر مہر قیمتی دیون پار تمام
 جتنا ترکستان دہلا لا گتھی نال
 کر دی شکر خدا ایڈر ایہہ کچھ لے نون پیر
 دس دس گھوڑے نال دیکھا دھول فاد
 تے کیو جی ایس محفل توں ہی حکم جیاد
 ساری عمر گدا داند اندیش سیر
 دچہ سر داراں اوسدی گتھی آئی بگ
 اسپں جو نالی کفار دے لڑے کچھ تیر
 ونڈ لو کفار لوں مارو جیہ ہمدان
 بہن نال مقابلہ دھر مہر احوان
 جو راں نال مقابلہ کر دتیں تسبول
 سنبھال نال مقابلہ میں سر فرض سپا
 سر زمین نوشیر داں نال کراں پیکار
 گزراں نئے کے سٹیا اپنی دوا لوں لوں چلا
 شیخ دگی میدان دچہ دو گھر باں چار
 عربی سرو زلیہ جادون مگر پئے
 جنگل خون خون تے مہر تی لال تمام
 سردار بہن جابہ نہیں لڑ اند میدان
 ہوساعت بھر سامنے دیکھو میری شمشیر

عربیاں

سیدانوں میں چلیوں کدو پلے پلے
 سو جا کھڑا مٹا بیٹے کدو کوئی سمجھتا
 ہن میں بھی آپ سمجھتے توں دوڑ نہ مول
 سن بہن داکا کچھ گیا سو لارا کھار
 دلوچہ جانا مرگ من سرتے آتی ٹھیک
 مران لگتے مران ٹھیں برسے نکالی کل
 عہدی داری کے ہوں عداواں سمجھو کھیا
 مٹ کے پوندا مہرتے بہن نعرہ مار
 تیغ ہی تے گھوڑیوں بہن سبیں لڑا
 تیغ کی سرسب کدو اپنا پھر مجھ
 جہد سے لٹاں خشک جا گیاں قلماں ہو
 ابن امیر جوان بھی جھڑیا مہرت دلیر
 بہن تائیں ماردا دوہی تیغ اٹھ
 لے کے سر مہر دار مٹا پھر جوان
 سر بہن داد کھیندہ سزہ رویا زار
 تے حسرت وچہ دلہدے خشک ولوں
 تے اوہ لہند سوردی لڑو ہیں دسرست
 لا گئے کفاروں گیسپا پچھاڑ سی دبا
 کو ہاں کئی دوڑ لیجے مڑیا طرف مقام
 پیٹھے اندر سن دے عربی نیب کو کار
 آ سی جدوں امیروں زخم دے پر کار
 از سر سماو ساریاں نے سلاصل کل
 ہوا تیاں کوہ قاف ٹھیں سجے بے آرام

کدو ٹھیں بد عہد یا تیری جان بچے
 کر لے عہدی وادے نال امیر سمجھ چار
 کرنا پیرا حضور توں مرناں اوج قبول
 بیٹی اچانک اجل دی لڈر گوش ندا
 جاواں دیا پھوڑ کے دیلا سے نزدیک
 لہلہ دھچ میدان دے اچھو ڈواہن چل
 کچھ میرے طالع و کچھ لوان از مار
 ابن امیر جوان نے چا مار سی تلوار
 مار پانہ صرف جوان واپس از میں تے آ
 بہن مار سے خشک لوں تیغ دودھی دپ
 کھوڑا ڈھنھا دہرت تے مرکاناں کھنڈو
 قتل گیا ہو خشک تے پیا غضب وچہ شیر
 گیند وائلوں سرگردوں بیاز میں تے آ
 لگے دہرے لہر دے حالت کے بیان
 ہووے ایسا مرد تے صنائع مے خوار
 انساں وہ لہندے حال تعین لٹوس ہزار
 مٹوں داسر قویب اللہ خون پلٹ
 دوڑ گیا میدان ٹھیں لڑو ہیں جان بچا
 کافر نے ملک ٹھیں ہون مٹے مقام
 دتے اندر عیش دے کتھے لڈر گزار
 پر پانہ سے کوہ قاف وچہ کنیں بی پیکار
 قریش قوم لہر لوں عیش کئے سب تھیل
 داکوہ پاس امیر دے کیسا آن مقام

مریاں جو مقام تے شہزوں کت کنار
 سی لگے جہ محلے علم رسول کریم
 دیکھ بری نول ہونیا حمزہ جہ ترساک
 لپنے پاس بہنا و نڈا بری سہا سل نول
 کتے سہا سل فخم دی سائوں خبر گئی
 نال تو ہی لے سائوں تیں دل لے عمر واند
 بھلا سو پیا جو سائوں مولا بنی رب شفا
 اسے بار میر دے بیٹے گردن م
 بری نہ با بھلا میر دے نظری پوسے کے
 باداں پاس امیر نے گیتا حال سہاں
 باداں گیتی آرزو اسان تہ دسد اکا
 تریا لے کے بری نول حضرت عرب الام
 بر باد نڈے و جہ مغان دے آٹیا پانوں
 حال ڈبرے و جہ آٹیا ہا علم رسول کریم
 بیٹے نال گکاندا حمزہ بیٹے نول
 از سر تے امما بھی کر دیاں آن آہ اسب
 حمزہ پر ساریاں کرہ اہست میر
 گزے سے عرض میر غیبیں خبرانی و جہ بار
 جے پریاں سن میں مغان سائوں بھی کہلا
 بریاں نول فرما اندا حضرت عرب میر
 اہہ گل سن اذہ کندیاں ظاہر جو مے مغان
 حمزہ کیے مجال کن کرے دلیری کو
 برماں ظاہر مریاں لایے کل حساب

گئی سہا سل خبر لے حمزہ دے دربار
 سجدہ دے آپہ سے تے کیتی تعظیم
 کتوں ہونیا آکوا وچہ لسا لسی خاک
 چھپدا کتوں چیلوں کند بر آریوں نول
 سن از سر مغان خبر نول موبے خبر گئی
 کت مسافت پینیاں آتیرے دربار
 سے انجیوں دکوہ تے ڈیر لیاں دا
 باداں نول ایہہ خبر نال مندی جہ بر کلام
 دے بری امیر نول ہواں ماں کے
 بریاں میری خبر نول آتیاں میں مقام
 بریاں کتے بیگیاں سائوں بھی دکھا
 دکھا مغان نول لے گیا نڈے بار مقام
 ڈبرے دیو جہ لے گیا سب سر امانوں
 قریش عمیرہ دیکھ کے آکر دا تعظیم
 بر خوردار موشی و جہ جیوں جگہ جگہ نول
 سب بریاں تعظیم نول آتیاں شہ شتاب
 اذہ قدماں وچہ سبیں خبر کر دیاں صفت
 با بھلا میرے کچہ میں مغان نول مندا اظہار
 نول دسد اعلیٰ سائوں اس جگہ انتہا
 عربی کرے تہا نڈے دیکھیں ہی تقریر
 جے ایہہ سائوں دیکھ کے آگل پوسن نال
 مشکل دکھا ڈا اہتا نول گھر کینہ سہرہ
 دیکھ رے سو پہلوں و جہ جہرت مرقاب

تے سہار دل و کچھ کے بہت سے جوان
 اسہ کندی سر ہوا دیکھے تیرے بار
 نے اس سے دیدار و بیوں شوق تمام
 بین خطا توں اسدا دن راہیں مشتاق
 جان تیری نوں جالہ سی لاث دھبڑی کی
 نے سے اس سے نام نوں مہندن اچھ قرار
 قریش محمد نال نے یہاں سب تمام
 بریاں نے تیر جاں آیا اہ اندر دار
 بھری تھیں روشنی دیکھے مہر نگار
 شگلاں اپنے درگیاں ڈھکیاں کئی ہزار
 دھبہ سبناں سما ہے شمع اندر گلزار
 کیتا مہر نگار داہریاں نے دیدار
 نے حمزہ اسہ سے نوں کیند نال پکار
 گہ وہ زلف سہا پھی ٹھیکہ لوہیں ان زیب
 اہناں اگھیں انشا دل کد کرے شکیب
 ڈھنا مہر نگار داہریاں نے دیدار
 قریش محمد ہڈوڑ کے تھیں سیس دہرے
 شہزادی ہی ایس تھیں کڑی بہت پیار
 صورت مہر نگار دی کی بریاں تھیں خوب
 کیوں نہ سناں راہن کرفا یا داہرے
 آہریاں گل ملدیاں شہزادی دیناں
 تھے مہر نگار دے پیش رو کئے اسہ
 بھی جو بریاں پورناں تھے کئی ہزار

جوں آسری مثل فاحندا اندر آسمان
 دل میرے ہے آرزو دیکھناں مہر نگار
 لیند اسی توں جہا کوہ قافاں وچ نام
 دل تیرے دچہ رڈ کڈا اسدا درد فراق
 پا د حقیقت مہر سی طعن تھوڑے سی
 د کبلا کی چیز ہے مکہ مہر نگار
 حضرت حمزہ آئی اپنے وچ تمام
 پر یاں دے رخسار دی چمک کھلی کیا
 رہ یاں نظر میں آہناں سب معش رخسار
 دیکھو ہی جہاں ہر جیسرانی دچکار
 جاتا اچھ نے آہریاں نوں دلدار
 حسن ڈھنا ایہ آپ تھیں مہر نگار
 نے مہر نگار داکر دیدار دچار
 تے اسدا دچہ غمزاں پر تا شہزاد
 کئے خاطر جہدی بہت فزا شیب
 رہیاں پکیاں پکیاں جیر تھوڑے کار
 نہیں تیر ہنڈ تھیاں کد کد بکریاں
 چھے تہر بند اھیاں لطف کرے اظہار
 اسہ کندی خواجہ حمزہ دی محبوب
 ایہ ہے حمزہ بہشت دی زیبا بدوینہ
 جس میں ملیاں سوکناں تے بریاں خوشحال
 آندے اسد لو اسطے کوہ تاخان توں چھا
 جاگندے کوہ قاف تھیں کاہن مہر نگار

اگے مہر نگار دے رکس دیان اور دوار تختے پوریا پیاں پر پیاں ہا پچھتہ سار	شہزادی خوش ہوندی دیکھیا اخص پیار حمزہ لگے دہر دیاں کر آکاب سہزار
کادن بہنن عمر پیاں تختے ہور جددا جھلس لئی پوریاں کر دے خوشی منام	جاں ہوتے دھچ پوریاں سب ہور صفدا تقن دن پاس امیر پوریاں کرن مقام
ترکیاں پھر دوج ہور سرفٹے کوہ قافان	ہاڈریاں کوہ قافان دھچنال تسلی صافان

جانا عمر ابن امیر کا کشمیر میں ساتھ فوج کثیر
کے اور پہنچنا فرخسار میں اور شہادت پانا اپنی
سالی گلگام کے ہاتھ سے اور بعد کو پہنچنا
امیر المومنین حمزہ رضی اللہ عنہ کا فرخسار میں اور
پکڑنا سر شہبان فرخاری کو

مدد

پریاں جدوں امیر تھیں گیاں خصت ہو پلاں نول فریاد ندا حضرت عم رسول	بہنو خوشی دھچ پوریاں ہونگہار سے دو کافر نے جنگ تھیں مال ہوتے مقتول
پچھتہ سار دیاں گیاں تے جہانوس سہزار جے عملے تے تہوں جہر کرو سگاہ	نانق آتے قتل دے پھر تے مزار کدہر گئے کفار تے تے علی بن سہار
دست پورن گدا دے اگے پور پھیر سنیاں لکس پاس من کافر گئے تمام	جعفر دلی ملک نا ہے اند کشمیر دھچ نہا ہے لاسد سے چا پانیا آرام
حرم بیت امیر د اللہ کریند اعراض	نہو لیا ان اپنا ندا میں پر ہوا فرض

حضرت جنوں دن دس کران لڑائی جا
 حمزہ نے فرمایا جا ہیہ سے فرزند
 عمر صدی نسر پادے پر نانی مزان
 لیکے لشکر قاہرہ چلایا ابن امیر ۶
 پانی خبر کھارے ہیہا عمر بنی زید
 خندق آب بھریکے مے کرے بند
 لشکر پھیلایوں بل عربی دادھا
 گورگد حملہ دے عربی عالی زاو
 جنگل تھیں لگ گورخرت کوڑیا جھا
 اندر لشکر بیدے اسن دتھوریا
 عمر گیا اسوار سواں موزی دل دھا
 دیکھ مڑوں گورخر گیا آکاڑی لگ
 اسب دوا ایں مرنے اس بچے سر توڑ
 لڑکے تھروں فوجدی غائب ہو گیا
 سارامہ جوان نے لایا سارامہ
 ہوز جنگل تھیں مرنے کیتا گور شکر
 اندر تھبے دل فوج سے ہویا پھیران
 پھر عمر لگ بندے بچے دہا پیا
 قبر سے لادہ پیر تک مگر سے گہ جان
 ماں سویشے مرنوں خٹک بیا دل یاد
 گیا گواہا گورخر عمر کھڑا حیران
 کہہ مہر جان کی کران کی ہو دستہ میر
 چڑھ اچھے عقاب مرنے کیتا گرد وہ بیان

کر قیدی نے آسمان جا ہے جس خدا
 لہر میری تو جبے تو ہیں نصر مند
 ست بھراڑ لینے کیئے نال روان
 دہانی کیتی راست دن جاوڑیا شمشیر
 ڈر پٹھے وچہ قلعدے ہوسارے شاد
 ست پکڑے آسمان تھیں مرنی دلفر زند
 گھیر لیا شمشیر واکوٹ عمر نے جا
 باہر دل تیر چلاکے کر دے سی بر باد
 مارے گھوڑے آدمی لال خد جھا
 گور خراں ایہہ نذر کی لکھ گور بیا
 ایہہ کو جنگی دیو سے کران پکڑ فنا
 حضرت عمر جو ان بھی سپا بچھا ڈی لگ
 سجدہ نہ آوے گورخر واک نہ کے موڑ
 عمر نہ بچھا چھوڑ دھا بندانگ گریہ
 اسخرا نظروں عمر دی چھپ گیا چھل گور
 کھا کتاب اس عقاب نے لیند رات گور
 رواد چو اوہو گورخر آسیا دل وہ بیان
 طرے کت پہاڑ دے گور سے بیا گیا
 پھر گیا چھپ گورخر و رہا حیران
 خٹک بندے کہ جاوند ایہہ بچیا بد زاد
 کی جہاں کو ایس عقاب سے یا تھیں مکان
 اتھوں کیڈ کر نے شہر رہا شمشیر
 شہر تھا لگ دور تھیں پر رون وچہ شان

بہت طبعہ ہمارا تھا زیادہ تر مرغوب
 زینت زیبے زمان عمرہ نقش نگار
 عمر لہذا دردی طرف سب دورا
 آبی ہندی ایسے معانی میں ہی کہ
 صفائی لہریاں ایساں عقل قیاسوں میں
 جیسے دل دکن کلاباں اس قاتل سے میں
 اور دو تین لہریں سے ولوں جہان چین
 کچھ وہ دی ہمیں اور نام اسدا گلفا سم
 یہ بھی گئے بدقول سے محبت جمال
 دن نے راتیں بھولدی کر سے جانزار
 جلیل کے دھڑکتے سے ہی اللہ ہو
 منظوری دھڑکتی اسدی ہر مرض دعا
 اسدن نال قصا سے پیر اک محل
 گھوڑا گیا دورا و ندا میر جو دل فرخا
 دیکھ لکھا کتبہ حاکم ڈلا یک بار
 قربانی دھڑکتی محفل کے لہو
 عشق دو گادا و حبیب سینے پوچھا
 یہ محبوب لڈکا کون ہے اور جنگ
 پایاں بوسن لذتال کس کواری نے
 نت ملاں لہریاں کس سہا گینوں
 دل کسدا شہدے سے جھڑے ہو گارھا
 صبر قدموں بہر گئی دھڑ دو ان تھو دھو
 کہی اگے عمر عشق جب گروچ مسل

گر وہ میں پر سہریاں سب جوانی دھڑ خوب
 ضرب المثل جمال دھڑ نام اسدا و خیار
 سنیاں جاس شہر دی غول جی حد نہ کا
 گر یا سور العین دی آسے نور العین
 نے اکھیں بیکستہاں دھڑ لہر سے رہن
 ماں مقول غریبی کر سے فر قول رہن
 جھٹ اپنا تک پر دیوں در منزل لہر لین
 کچھ وہ دے ماں دی اندر صفت تمام
 نئے عمر جوان داکھدی شوق کمال
 ہا رہ عمر جوان داکر او میں دیدار
 در فر قول عمر دست نال فرخ دم دو
 لے آسا محبوبوں کو رکھا لہر
 تا کی دھڑ می دیکھدی آسے جنگل دل
 بہر دووں گلفا سم نے دیکھ لیا اسدا
 صورت شکل جوان دی اثر گئی کو کار
 ماہ رخ دار رخ دیکھ کے ہی دیوانی ہو
 زلف ہی سن مغلنی رحمت جھڑی ش کما
 ہو سی کون ہنہ اندھی اس گل رخ دارنگ
 کسوں پوچی تار یا ذوق شمار ہی نے
 گن آئی ہن جو گے ہی کس بہر گنوں
 تن کسدا دھڑ بغداد سے لہے سننی پار
 اور ک دل لغو لہوں کر سے نصیحت
 گھائل ہو میں کیوں دلا میں جسے سداں

خوجے نون زندہ ندی جلکے خیر لیا
 سہو جے نے عمر نون کراد اس سلم
 کہہ رہے نون ہن جیوں گھر ہے کس مقام
 سن فرمایا گھر نے عمر اس نام
 میں آیا کہ تیر نفسی آبیاستہ جگر کار
 مرگے گلفام دے خواجہ کرے بیان
 نام سنے گلفام تے گیا وہ جگر سرد
 قینوں دلا ہا روکی ناں دے یوں دل غیر
 کہ کیا ان کو گویا خوجے تا میں پھیر
 گلچیرہ دی ہمیں کہ سردی ہے گلفام
 جاوے نے عمر نون پھر کیسا پیغام
 پکڑو کاب جو ان نون جو جنال کہہ رہے
 عمر گہ گلفام دے دل نون پیا آرام
 خبر گہی عاقبتاں گلچیرہ دی سکھ
 بعد جو شیا توں دلیر آن دکھا تو مکھ
 لکھنے دکھانے دے سے آتی گلفام
 لکھ لکھ کے خوش مدان عمر کے سو وار
 عمر کٹر کے مور کہا بستام
 تھا کباب شرابے ہو یا عمر دستاد
 کہندی میرے مال توں جو حضرت اکھا
 مں عرضدے عاقبت میریاں ہو گیاں منقولہ
 عمر کے کہہ شرم کر تو لوگو است پھر م
 مرگیا گلفام نے میں ناں بے آطم

امیر شہزادہ کون ہے کہ بہتر سے بند پیا
 حروف گدگدی کون ہیں کی سے تیر تمام
 ہیں مرد کس دین و اسالت آگھ تمام
 باب میل شہور سے حمزہ عربی نام
 بھل بھول دے جنگلوں کو ڈرایا فرخار
 بیٹا عرب امیر ولے امیر عمر جو ان
 جس نے عاشق ندوں آملیا سویا ر
 راج مرادان تیر پال ہے جو یوں دہو پیر
 جا کے حضرت عمر نون سے سبھ گہر
 سالی ہے جو تہاں دی گھر عمر تمام
 چل گلفام ملا نندی نیکوں وچہ مقام
 وچہ لھراں گلفام دے جو جوت دے
 تخت سلور ہا پیا کراد اس تمام
 گلچیرہ ودا عذر نے دل اپنے داد کھ
 کہندی عمر تار یو دل میرے بھی بیکھ
 دانگ کہندی جن حدتال کر دی آپ تمام
 سہو جہ پیش صلہ نندی خدمت کے ہزار
 یا حضرت میں نندی نال ہا بھو غلام
 تے وچہ دل گلفام دے ہو یا شوق نیا د
 مینوں تیر سے عشق وادمت عشق سودا
 حاسم شراب وصال تمہیں کہ مینوں مسوہ
 کمال ز جو م حرام تے ہار نہ اپنا دہرم
 مینوں اس کلام تمہیں میت جا میں بنام

شرم کمال سے عرض تھیں من وہ ہے چہ جان
 من جوہ ہا میر با نال مٹ پر سے پر سے
 حضرت دیوار حمہ ۱۰ احم کہ ایک وار
 مرقہ پایا میر نے بعد نا خوب صلاح
 لک جا مونا تادہ تھیں مینوں ہوا نہیں
 پیر گل سن گلف م دا حال ہونیا بد حال
 میں چہ تیرے عشق و سے جہل ہی سلو
 عرض ہوا تیں مر جا دساں تیں سر سوئی گلف
 نہیں سلی جان لوں دنوں نہیں قرار
 دوسرا دل میر پاں روہ میرے دکھ درد
 عمر کے کچھ ہوش کر بیٹھ نہ غفل گوا
 جہد پوسر آگہ می رود کے گلف م
 عشق تیرو چہ میری مہری جان جلی
 جلی تعمیر دلوں مور جا نہیں ہیں
 لے لہر من حکم کرمت سرکش ہو جا
 زلف پیریشاں حال سے حلیے ہار کچیر
 جان ملی من وصل سے من نہ کرتا تیر
 گت کلا سے روہر جا اندر کھٹا کھٹا
 جان من ڈھانٹنے اسد عشق کمال
 کینا دچہ تیرے سے باپ میرید سے یار
 تیرے دل کشمیر سے میں ہواں اسوار
 سن کہا گلف م نے ابرہ تا میں تدبیر
 تدقا گلف م نے فاسد دل شہیر

عرض کران لاچار ہوں میرے سلطان
 و کچھ میری رت لال تھیں دو بین کچھ جوتے
 میں شوق وصلی اس وصال لول تار
 لکے تیرے جھین لکے میر لپوچھ نکاح
 اہرے ادنی کچھ مڑ مینوں نہ کہیں
 دامن کچھ یا عمر و ایچی خیال کس ل
 تیرے اس لکھ تھیں جوساں جتان فناہ
 یا دچہ تیرے عشق دست مینوں ہوکے جہوں
 میں بندھی دہا کھا اللہ بخش نہا ر
 بلدی لاک فراندی جا دل تھیں کر سرد
 کرنیاں لپڈ لیرواں تینوں نہیں روا
 با جوں تیرے وصل سے ناں مینوں کلام
 شوق الغیہ چکیک اسبے لاک تیلی
 ہر بول وی بیمار دن نہر کھلا نہیں
 داغ فریق قایم کمال وصل دجو جا
 دل میرے الموز لول لول کر سے میر
 آہ میریدی کیوں نہیں دل تیرے تا تیر
 بلدیاں نا مال شوق تھیں سخن و دل حال
 سوچ دے تھیں کدھیا ہوتو ہا زہاں
 انہاں کولوں مصلحت کچھ لولان اکوار
 کچھ انہاں تھیں مصلحت مڑ آواں فرخا
 تیرا تھیں جوا دل تیرے چہ تیر
 لکھا دچہ فرما دے اکون یارا میر

صدا

چہ

عمر بھانہ ہمارے قاصد گیسو صاحبہ
 آج وہ دیکھ کر دے مہی جو سردار
 اسد خانہ زہد سے رستم زال غلام
 داغہ بہت عیب لاسی وہ تو ستم
 گھر وچ آئے سرفرا کے حال بیان
 آہو یا گھر اسماں دے ابن امیر جوان
 دو فوس کو بجا درسی کہ سیرت فرزند
 لیاں در آن ہا نصیاں گئے حرم وچ وہا
 کہندے ہندا کون میں سائے گھر میں
 عورت بگرز بویا سن کے پیر کلام
 لافنی نال جوان نے وار چلا گیا آ
 مار کلی وچ گردے صلیا دہرت مار
 بہ پھر ہی دل بھردے داد بھری س آ
 لافنی عمرتے بکڑی دچہ ہوا
 سکے کی دنیا دی زردوں جوانی دار
 ساعت بچوں دلا متوں آئی کچھ بوش
 جا کے اگے پاپ کو کچھے حال بیان
 سن فرخادی مہیا کیوں نہ ہو سے شیر
 کی لڑکے تھیں جابیکے میں کرسیاں پیکار
 مینوں جنگ نہ رو ہے اس لڑکے خیال
 سن فرزند ان مہر شبان گھر تھیں باہر
 گھاسدے وچ عمر من رہنا راست دے
 دن اگے کئی تھیں بوئے عزنی شیر

آجیاد کچھ کئی فرست کر کے قاصد ہزار
 مہوں ست سوسا لدا تے آہو کار
 کہندے آئے مہر شبان میں بچہ دا نام
 دے داوینا لڈر کہندے نام تمام
 آہو ان مہاں نول مہر شبان سکے فرمان
 ویری دی فرزند نول گھری نہ دیو امان
 ابن امیر جوان نول لے آہو کہند
 لے ابن امیر نول بیٹا کرن نگاہ
 جو جیلا پلوسب ہرگز نہ ڈر میں
 دلو بہر کد آپیا کر کے جوش حسین
 آگول بکڑی عمرتے لافنی وچہ ہوا
 دا زہر چھڑ دہرت تے پیچہ پیا خواہ
 ڈیک لگے دینا زہر لافنی مار سے چا
 کی تھیں دینا زہر دنا دہرت دہسا
 نفع لیا مہاں تھیں آہو تانی دار
 بھار پینڈا لافنی دہرت بھیک کھسک کر خلمو
 غالب سے میدان دا عزنی زاد جوان
 ہا بہ ایہا صنیدا حیدر سخت دلیر
 مینوں شوق امیر تھیں بھکر ال آہو
 میں عمر تھیں لڑا لگا بوسی جت کتال
 جو گھر میں کلام دے اندر ناز بہار
 بھتہ دے تے چہر مڑور جیا ناں کتے
 تعظیوں کلام نے آندے مدلا گیر

کردی بہت خوشامد ان پر جو خدمت گاہ
 خلوت میں بنا دندی ملیا دی نون حال
 ایسے زمانہ ان آندو میں گھر میں آس
 میری آسند عشق نے گھائل گیتی جان
میر کیوں کہ روزندی کسی گزار سے سال
 تکی نہ نگاہ کر عشق جملانی نون
 ہے ایسے زمانہ ہے سحری لب گزنگ
 ایسے گزرتے گھاس میں تے خنداں کل صفت
 ہے ایسے شمع جہاں دی میں ہاں شعل تپنگ
 دیکھو یار شمع جو ہو جس جہاں بات کرے
 ایسے کیوں نہیں قبولدین ہی دیو وصل
 توں کہ پوری سرور آستیر شکاری نون
 ملیا دی نے شوق دی جہاں ایسے سنی حکام
 کہنا ہن امیر نون کر پیشک وصال
 سن سن اسدیاں غاریاں رجم نہ کیتا تیں
 جے اکادی اکبندی میں منسدا سووار
 میں اجنادل کڈھ کے پاواں کسوں دچہ
 کندا امیر جہاں نون ملیا دی سردار
 عمر کے ملیا دیا کیوں پیشوں لہا شرم
 میںوں قسم خدا سیدی ناں کسال ایسے کار
 جس کا دل چیتا وہاں آسٹو لہا چار
 اکواری جس کار داکسروں داغ رسے
 سن شرم نہ ہور بہا ملیا دی سردار

چاہے کویں امیر نون دل کجھ وں یار
 میںوں عمر جوان دا پسا فراق و بال
 عرض میری کیوں منسدا رجم نہ کرے خدا
 وندی دچہ فرخا دے کر چھٹی میر نون
 ایسے نہ نہ گمانا وندا دیکھو میرا احوال
میر جوں باہرے گئی سے برہنہ ہی نون
 خود میں بھی گھاس ہاں ٹھہروں ہم سنگ
 ایسے ہر وہوہ ناز داتے میں نازیر ست
 میں ہاں گئی اندری جے ہے ایسے گلنگ
 رجم میرے تے زلف بھی دن تے ات کرے
 گچھو ہتھیں کم نہیں میں بھی اندر اصل
 مرڈے نہیں وصال نفس میں بچاری نون
 صابنا باجھو وصال دے مر جاسی گھلام
 ایسے بچاری عشق کے کر چھٹی ہی مجال
 تے کندا وچہ دلیدے کہتے مہند میں
 بلکہ آپ مندا نہا کر کر عمر عرض ہزار
 دس نہیں جو عمر نون گھراں فصل وچہ کچھ
 روا نہیں گھروے وصال نون انگار
 حل میرے نون کیوں کہیں بلگا دی شرم
 صبر بھلا دکھ درد تہیں اس کار دل سووار
 کیوں پہلے ناں صبر میں لیساں وقت گزار
 گوانا اس کار دا کرنا روا کہے
 کجھ کہیں شہزادیا لغو میری گفتار

وچہ

میر

میر

مے بچے گھٹام تے مینوں تہا امش کی
 سڑیل دل گھٹام دا لیا جو ہو کیا س
 مات ہی سب سوں گئے آپو اپنے گھٹان
 اپر بستر تڑے گئی تدرول گھٹام
 تال خرت دی خواب تھیں عمر ہو یا بیدار
 جاو و دار سے اسال تھیں دست تہا زہو
 من جب تا گھٹام تے مٹی نہیں مراد
 ہنت ذرا قول مران کی میں جلیل چہ حد
 ہراں عمر جان تول مینوں مارن تور
 تے میں ہاں فریق تھیں جھانڑ کھو کھل
 پکھو بھی جو رہے میں دا گول پڑ غم
 آئی کیا واری بستر تے مران
 جا گھٹام مین ان تھیں کچھ کدھی تلوار
 سیں مہارک نظر تھیں سپ بچدا
 دیکھو دست لال تھیں خاک چین درنگ
 بے عشرت و چہ شاخ گل روز دے جیاک
 عجب نہیں بے خاک تھیں گل کدھی سہا
 مت باجن اس خاک نا مینوں ڈانگ تاک
 مے جیہ پنا جنت دے مئے تھیں گھٹام
 گھٹام مے من حد سہ حاصل بھرت نہ کا
 اسد رشت عیش تھیں مے دم کرے کلام
 آتے حال گھٹام تے جب وای تھار
 جیہ مٹاں تھیں ایہ مے شکل کار

سن گھٹام گھٹام تول اندر در و جسی
 لبتے جہاں زچہ وڑ دی کسے سوال جواب
 نامے ابن میر بھی ستا ستا جہاں
 ہتھ چلایا بدن تے مستی و چہ نامہ
 اک طماچہ مار یا جب اسدے کھار
 ایہ گل مول نہ کراں کھانہ با بیٹھ کھلو
 رحم نہیں پر کسے گھا ظالم عربی زاد
 مشکل لہر فراق ہے حلق غنجدی کرے
 شاندرل جو سب تھیں وصل کر لوجہ گو
 گچھہ و جو ایس تھیں کوے مراد حصول
 عشرت کرنی بوسدی با نہیں میرے کم
 دیا رات سبھاہ دا بندہ و چہ جہاں
 مادی اندر حلق دے گز گئی ہو پار
 پر خوبی بستر سے گیا شہا دست پار
 دئے دھرنک پلنگ سے نوز صبح شہک
 خون جگر غنچوں شب بہر من چاک
 گلرے شوخ ہزار اس وچہ گئے سہا
 ایہ غنوں ٹنگ بے سالی دل ت خاک
 خاک مے تہا تہا سے تہا دینام
 ایہل دنیا حد سے لول تھیں ہوتے جا
 صدی مران و چہ مای رہن لہا س سہا
 اوہ مریم دا لہا لاکس جہاں پار
 بھوس کرے بیخ تھیں شکل کرے لہا

کہ جلیا مینا اوصیاء الیہ

شیر بوبک فعلی بالستر لا لولال
 ہن کلف مہرام نون بیست گئی گھار
 پر کینے اپنے روئی زارو زار
 مرد عظمت سنیو جوب بود بیدار
 کوک سنی ک جریبان ڈڑے کئے کل
 صبر جینے سب دال تھیں دور و برت جھوٹے
 یکو لب کلف م نون کمنند سے ناریا نون
 او کمنند ہی میں ہریا اسوچ جھوٹے کو
 عرونی رو دکھایے جو ہو بقیہ رار
 دچہ بدلے کی مارے عورت نون تلوار
 بھلیا کلف م نون ہو مردان حیران
 نون مردا سے ناریا مردان واسطہ ان
 لیر سے سارے عور بہاں لئے لکھیا
 دشب لیا لال گھوڑیا نون میں سنن کٹ
 عورت نون نیند سے اندر جہاں گیا
 اکھوڑا دیا اکھیا خواہوں بیست کھا
 میں لارا وچ خواہ سے عمر و بھلا زند
 عمر امیر خواہ سن کمنند احادان میں
 انہ کا اس جھار تھیں نریا و ابوواہ
 حال پیچھے اتوج تھیں یاد کو رویان
 کہن سب جہاں گیا ہے او اندر فرخار
 جی سرداران بعضیاں پاس بلا لب
 عمر امیر دوڑیا آڈیا نسر فر

لو تقدیر وچ مفرق تھیں خون بھنے فرحال
 دچہ دے کھینا دندی کی میں کہتا کار
 چیک جھاؤ کھنبا کر کے لڑی پکار
 کوئی دشمن غلہ تھیں گیا عمر نون مار
 قتل ڈھبا آسمر نون دور و کر دے غل
 جو شہی مرادون سے نال دل صبر کسے
 ایہہ کی کینہ ظالمیں نون بد بخت نون
 نال جوان عزیز دے مینوں قتل کرو
 مارن تینوں عورتاں لے عورت مرزار
 تیغ و گاد ن عورتاں تیں پر اسے بدکار
 زنجیراں دچہ بھکے رکھی بند یوان
 نال بدل اس خون دیتس ارکی مکھ جان
 ماتم اسامان کر سرد م کر دے کہ
 کر دے گریہ زاریاں ظلم بھاری برسرٹ
 عمر ترے دچہ خون سے خولے نظر پیا
 عمر ایہہ سڈیا دتی خواہ سنا
 اندر دویا خون سے تروا جہر قنند
 تیرے عمر عزیز دی خبر لب وال میں
 آسینا دل کشمیر دے اڈو دانک ہوا
 پیا دادالی عوب دانکے عمر جوان
 سالی دامہاں ہے کر دے اعیش بہار
 ڈیرا دچہ فرخار دے جھاگٹا لب
 دوروں گریہ زار دی کینیں جی پکار

ہاتھان میں خیر سے گیا آگے راجہ ان
 حال سے گھٹا مہر اکبر و آیا جوں
 پھیلے پیر میں مرزا امیر عبدال
 حبیب نے کبھی میر تقی میر سے کوشش
 زخم لگے تو ہرگز سے کھوڑا ہے نقصان
 اور فرس حمزہ ہو گیا اشقر نے اسوار
 آئے جہ فرخندہ سے دو نویں واہو واہ
 کیتی عمر حیار سے دل اندر تندر پیر
 پستانوں میں انتقال ہوا ان طعام کھا
 کند حضرت گھڑی بھرا بھی کر نام
 اچھو جوں کیسے عمر سب ایب دو
 ناگہ پٹی باغ دچر کینا دو ہاں کباب
 ملی آگھنی اتنا ندی دھواں گیا بلند
 پہنکی جبکہ دیکھ سکدی وچہ میری گلزار
 پتاں توں نسر ماوند اجا ہو دیو سوزا
 دو نویں بیٹے اوس سے اندر باغ گئے
 وار چلایا دو ہاں نے ابرو رب امیر
 چکس زمین نے تاریا دو ہاں توں کیا ر
 رہوئی حال پیراں ناں آئے مٹھ پیر
 آڈھے بہت دہرت تے پنے ہونے ہوویں
 ہو کوں جو کیسے میر سے ذبح کرو
 نال دو ہاں توں میں کران باغی نال خاہ
 آجہ باغی امیر دی ست سوسن دیکھی

دیکھ عمر توں عربیاں میں لیا آن
 شہوت بھری پیدہ نے ناز کویش چوہا
 سہیا یا سن امیر دستے دچہ کا مہر حصار
 خاطر کھیں جمع توں کینا اندر کوشش
 نال میر سے فرخندوں ہو جیل حبیب ان
 سے نال عباد توں آہیا دل حصار
 فرخندی سے باغ سے پاس جو پٹھے آ
 نکھلا آلا دروا حضرت عرب سیر
 بھجوں قتل جو ان ہی سے حقیقت جا
 نے ہیں کھانا کھانے چلنے لہاں مقام
 ذبح کران نے باغ وچہ ٹوٹے دھو ہو
 کھا دھلاں بیٹے کے نے پیتار ج آب
 دیکھ دھو میں توں سرشاں ہوا جہر تند
 ایہہ دلاور کون ہے جس کھانی نار
 جو ہو دے تھراں کے ہرنی دیو دہسا
 کھانا سے مرہ کباب و لگے نظریے
 دو ہاں تائیں پکڑ کے حمزہ کسٹا سیر
 عشق ہی دچہ دہرت سے دو نویں حال نوار
 فرخندی خود جلا وندا طرفے باغ دلیر
 دیکھ دو ہاں توں سرشاں کر ابو ش خوں
 آگ لگا باغ توں لے سے نہول ڈرو
 ہن کھئے سج حلا سو دیو ان دہرت دہسا
 حمزہ کچھ عمر توں سے بل کون کوئی

ٹرکے کو دوسری چھن تھیں کی کار
 پکو مردو مارا کے وجہ زمین دہسا
 فزاری آندائوں دوزیب فی الحال
 دوارا کے کھیناتے لائبرستان
 جاں ایسہ تھکا نور کر نفع نہ پائیا کا
 نعرہ مار پکا رہا پاک خدا ادا نام
 پھر کچھ اٹھ سرشت ہاں دھوا کے سوال
 کیسے سب ایساں کہیں کیوں نہ ہو
 میں کہتے وہ خلق سے خون ہزاراں نشت
 اندرست سو سال دسے مردو ملھا کو
 حمزہ سے نہ پڑا شاہ خسرو خاص نہیں
 مذہب میں خلیل نامو کفریوں بیزار
 فزاری سن پتراں جو یا مسلمان
 نے کے تو بار سرشت ہاں حمزہ نزل ہاں بھر
 عوامی چھہ کہے کہے امتارت نال
 گئے گا دنی سے جہاد سے گھوڑے سے بے نگاہ
 چن چریت امیر خانسہ چھٹ گیا
 داہ فرزند پیا رہا چھوڑ گویں تنہا
 ملدی مڑ سیر دے دھوٹا دلے
 حال تمام سادہ سے جیوں ہو یا قتلام
 حاضر ہوئی قتالہ جاں حمزہ کھنیں آ
 روہ حمزہ آگدا سے بد بخت حرام
 سنگ شمشب تھیں لوہو لعل سیرا خوشترنگ

میں کی جان کون ہے نہیں میر کچھ یار
 چرمو چھپاتی تے کچھ لے جہاد کن بلا
 حضرت میری مکرں بھڑی دو ال
 حمزہ مول نہ ملیا فسر فزاری حیران
 حمزہ نے پھر مکر تھیں اسوں لیا اٹھا
 حضرت کا یا سرشت ہاں حرمینا ک نام
 یہ حضرت توں کون بہن دس حقیقت حال
 بن تیرے وجہ پر تھی مردانہ دسوا کو
 یس بن میری کہے تے کہی زلائی پشت
 کج میوں میں خدمتی رہماں بردہ ہو
 واحد خالق من لے اس اک باری توں
 لغدہ وائل عالم با دین صفد سزار
 امیر رب رسول سے لے آندا ایمان
 چا سبیا کہے امیر تھیں جو نڈ کچھ تیر
 ناں دسین زناں یا بے خدا کج حال
 کو کی نشانی ہو یس خود حمزہ آگاہ
 اے دریغ بکار کے بوہوش سبیا
 گل نازہ گلزار تھیں کتوں گویوں سدھا
 تدرنوں عمری پیلواں رندے سن لے
 حاضر کرن لیا تھیکے زن قاتل گلفام
 کا فر زاد سی قاسرہ شہوت بھری ملاہ
 خواہش نفس ملید ہی کڑھڈیوں حرام
 تیغ غضب تھیں مارو تیغ بہادر جنک

کی آپا ہتھ مار کے لے ظالم مردار
 سن کے ایہہ گلفام بھی مندی لدا ہزار
 چاہن مو میر دے چا مارن تلوار
 کیا لو بامیر نے مارو تا میں مٹوں
 میر نہ مرنی اوسدی چاہے لکھیا من
 پکڑو جان تا نڈیوں زنجیراں وجہ پار
 سوہنلی وجہ سنگھان ایہہ پد زاو بلا
 تن پیاں زنجیریاں وجہ عذاب سولم
 چہرہ بھی گلف مٹے گلفامی اندام
 میر پکچھے کون بے اہر زورت بد نام
 سن مر گیا اس گل بند کے دلوں کاکہ
 لکڑا سی گلفام نہیں حال نہ پکچہ بہا
 دسی جگر تیز کون گچھوڑوں جسا
 سن گچھوڑو خبروں خاک جھڑی غش کھا
 کڈی تیخ نہیں آئی دل گلفام
 جلد گلفام حرام میں ہی جہنم جیا
 قتل عمر دی پھر گئی چپا رچو پیر کھا
 وجہ کاؤس حصار دے ماتر پیا لکام
 پد پد وجہ فرخار دے کے واسرار
 اوڑک وجہ تابوت دے لوٹو مڑی کا پا
 حمزہ نے فرایا بدے لوال متام
 پیا چا پڑی اہنا ندے جاں میرا فرزند
 کھا گلف لہو پیاں چہرہ شیر امیر

کھلیں پائیو روٹاں لے خود کام خوار
 چہرہ ہوں رخ زرقین در بند درو ہزار
 ظلمن اس مرداروں وجہ چہرہ ناز
 یاں عمر دی پاس تن کر گھوٹو من لوک
 سے مرنی ہو اوسدی اسنوں کے غلام
 دل کاؤس حصار دے دنی حرمت پکچا
 سریم لگے ایسوں حاضر کرن لہیا
 نام جہد گلفام نے رکوں بھی گلفام
 ایہہ گلفام عذاب تقین لہندی کے نام
 خبرتی جو عمر نوں جس کیتی تن کام
 اندر رحم فرزند دے ڈگ بو گئی فنا
 جلی گئی لک آہ کہ جہرہ سرت گیا
 بھین تیر ہی گلف مٹے لیتا عمر ف
 گیوں سر سے تقین جاندا درو چھوڑا پیا
 گردن تیغا مار کے چا کیتی تن کام
 گچھوڑو بھی دنی تقین گئی کٹ مار کھا
 زور پا نوک آہ تقین بھی ہو گئی فنا
 سن سن عورت مردی سر سر بے آرام
 ماتر اندر طردے کروا کر یہ زار
 دل کاؤس حصار دے کرن نہ انہ چا
 سن بد زاو کفاروں کر سماں تن کام
 تاں آو چہ فرخار دے قتل ہو پاں لبند
 نوڑ تلہ گھٹ کا فر اں لٹ لیا کشمیر

من علیہ السلام تے خادم رہیا سدا
نئے مغلان دا بادشاہ تزد پین نال لیا

جغرشاہ کشمیر دا تہ میں ڈگیا آ
سن امر شکت کھی ہر مزد ڈگیا

لے فوجاں مڑ تریپ حضرت عرب تہیر
دجہ کاؤس حصہ اردے آئیدے تاجہر

جانا امیر کا حبش میں نوشیرواں کے لانے کیو واسطے اور
ریگستان میں پڑنا اور پہونچنا شہاد ابو عمر کا بمعہ نوشیرواں
کاؤس حصار میں اور جنگ کرنا گردان عرب سے اور مارنا
گلگیم پوش کا قبہ دشہر یا ابن امیر کو عیار ہی سے اور ناقم
رکھنا نوشیرواں کا اور پہونچنا عمر ایہہ زمیری کا حبش میں اور لانا
امیر کو ریگستان سے۔

دجہ مدائن آسینا جو کے حالت لپت
جمہ حبش نول لے گیا حبشی شہ شہاد
کہند ایزد عمر نول کجہ اندیشہ حال
کہیں باجی امیر دے کون چلے اس راہ
باجی امیر شہاد لے فتح تہ بادے کو
خواجہ بزرگ تہرے خبر مانی تدبیر

ہاں ہر کشمیر پھیں لٹا کھا شکت
آسیناں نوشیرواں تاپیس نال عناد
سن ہر مزد پان مور بہا شکتہ حال
قیدوں شاہ شہاد ہی کو بس چھٹے بادشاہ
بن حمزہ سلطان نول نال لیا دے کو
ہر مزد کے زحماد ہی ہر سے بے امیر

کہو زینہ کیش نقیص حمزہ نول فرمان
 کھے تیری ماں نقیص جو ہے اس کی سس
 ہرگز آئیماں نقیص حال کہے قہار
 سن گل عرب کیر کھے زینہ کیش
 سن فرزند امیر یا ہو دین بر خور دار
 کد لازم تمیں ہووندے اس دیکھانے کو
 قاصد خط پنپیا دچہ کاوس حصار
 قاصد نول فرمایا جو طرفت مقام
 نے میں تیرے حکم نقیص ہو جلیب اسوار
 برس تیرے کے نقیص نالی کینا نکار
 قاصد طرفت دنانے سن ہو گیا دھوان
 یہ گوئیے فرماندہ امیر نول
 عمر یہ آکھا حضرت عادیں کیوں
 لازم تان میں عادیں لین فسادمی نول
 مران لگانے مران دے ساڈا کیا گیا
 جے حضرت نول عادیں اسنوں لین منظور
 نینوں نال عیاد نول کر چھب ڈو منظور
 حمزہ کہندے جے نہیں نول جانا میں نال
 مقبل نول فروادند نال مرے چل نول
 مقبل نال میرے ہو با ترست تیار
 مرڈ کے دکان یکروہ امیر یار طسار
 سن دشمن د لین نول جے لچ عادیں گا
 آپہ تمھیں گل اپنے قرضہ پاویں گا

نے سوے سلطان نول حبشوں جلمردان
 حمزہ ذہل نہ کر گیا جہاں ناک اسد لاس
 کھو حمزہ نول حبش دل ہووے جھب تار
 حمدنا خدا بندھی کھے کلاموں پیش
 بچو گیلے شاہ نول حبشی **بوسہ کنگو**
 نے آسنوں حبش نقیص جب طمانہ ہو
 بڑھو حکم کھو بنوں ہو تیار ترست تیار
 جانر زینہ کیش نول میرا کہیں سلام
 کہا نول ظالم بادشاہ سی دشمن خدار
 لین حبش دل چلیا رکھو دین ترسار
 حمزہ نے بھی ترن وا کیتا سب سامان
 نے آپے سلطان نول نال میرے چل نول
 ویری اپنی جان دا آسب لہا دیں کیوں
 گیاں سویاں آستان مرڈ گل پاؤں نول
 سگول قرضہ اسال دے سر نقیص دور پیا
 نے اسد لے سوتماں نینوں نہیں منظور
 میں جہاں ہو ایس نقیص مرڈ مرہاں
 میں ہوووں نال عیاد اولت کت حال
 حبش دچوں نے آپے چلنا ہمشہ نول
 دو دوں ابر کھو ریاں ہو بیٹھے اسوار
 حضرت تیرا عادیں نال بھلا نہیں سوار
 نے آدیں کا انت نول خود چھب ویرگا
 مرڈاوس گاؤنچ نول جہاں نے آدینگا

اس دشمن غدار تھیں بھلا کہا میں گا
 کہ مسداہلو میں لین ڈال داند آسوں گا
 حمزہ کہند اسس دانہ دل توڑاں گا
 مقبل حمزہ ہو گئے طرفے حبش روان
 پینڈے کیے رات دن کے جھلی مٹوش
 حبشی دے دچہ ہارغ دے رہیں لٹھے آ
 مقبل تاہیں کہند حضرت عرب امیر
 حبشی شاہ شد اردو ہی سینوں خبر نہ کو
 بندہ ہے فرمان دایا ہے دشمن جان
 میں سنگاں نو تیرواں ہے وہ دیو سے ناں
 بھلا یہی چہنے جا کدھ لبیاں ہیں
 مقبل کہند آساں دی جو کچھ مرعنی ہو
 پہاں تہنا تر سپہ حمزہ ول در بار
 جنے حکم داندے س در دا سے بند
 نال کندے حضرتے لٹکے گیا دیوار
 آڈ معاد چہ خواب کے پیا سو یا شد
 گے لٹکے پچرہ او سو دچہ جس کو
 بہراں دیو چہ بیڑیاں زحمتی حال زبلیں
 تے عمرہ نے دیکھا کتر دم اک سیاہ
 حمزہ نے اہ مار یا پچیا شاہ شد
 نظری آیا اوس تھاں میرہ آس تیار
 کھا حمزہ نے خاک نے کھیا انگلی نال
 بیس یا سلطان ڈوں گھر تیرو چہ لین

سو سو دو مصیبتاں بد لیا دیں گا
 جان مبارک اپنی نقت ستا دیں گا
 حکم زہرہ کیش و امول نہ موڑاں گا
 تین چلے خود اپنے جنگاں داسامان
 کت مسافرت حقباں آں دے دچہ پیش
 اکت کتا سے جہاں توں کیے مسپہ آ
 دل میرے دچہ تھلا گندی اک تدبیر
 کی جانان سے تابع یا ہن یا حنی ہو
 مدت تھیں کچھ لہدا ناہیں حال عیان
 جنگ کراں میں اوس تھیں دست گے ناں
 چو دی جانو تیرواں ڈوں کے آقاں میں
 ایوں کر توں سید امیر اہل نہ کو
 اگے دٹھے داندے سے چو کیدار
 حمزہ جا دیار تے چو پیا گھت کمند
 حبشی دے در بار دے آسا اہل دار
 اندر بھی نیند دے تخت اتے لٹا د
 والی سبقت اعلیٰ د احمد سے وانگوں بود
 سوراں وانگوں مہور دا دیکھ دو پیر توں
 قصد پیا کر جنگ دا طرفے حبشی شاہ
 نہیں تے اسدی جان توں کر جاندا یاد
 کھوسے کو تھے بلیندے کے داسر دار
 حمزہ تھیں شد اتے واقع ہوسے حال
 تیوں ستا تخت نے میں دلفعلہ چہ عین

کین نہیں جگائیکے تیغوں بے آرام
 کڑوہم تیرا لیا سی ڈنگ جلاہوں لوں
 سن پھرے نو شیرداں لے چلے ہیں جا
 کھ اتنی گل خیزہ حمزے لایا
 آن نکا بانچوہ حمزہ نے اس جا
 کر تیساری مقبلہ سوہمجب روان
 لین گیا اٹھ کھڑیاں نوں مقبلہ روان
 مقبلہ پاس پیر کے کر کے بیان
 رکھ پھر وہ جا ہندے ایسے وچ سلطان
 ادھڑ پٹاں دل صحت ایہہ نوں پشیمار
 بندھنی تھیں جا گیا حبشی وچ ہر بار
 پئی نگاہ دل خاکدے بڑھی سے پھر
 لکھا پلے حد شادوئے کیا نضرہ مار
 حمزہ عربی آئیے راتیں گیس سدا
 جا گیا لے پھرہ چوری چلا گیا
 مار گواڈ پکڑ کے تھے جا ہی نس
 کے مینوں بکڑیا اس نے جا ہونا
 حبشی نال سوارے پین گیا ہتھیار
 وچ پھرے نو شیرداں او نوں بند پان
 وچہ ولدے کر مصلحت اسپوں آیانہ پر
 توہ قرض سلطان نوں آندا ہر وار
 کر کے سو سو جا جزی روڈا حال تباہ
 ساری دار کجیاں میں آسا لاجبہ ر

پر میں حاضر ہو کے کھا و آب طعام
 میں اس ناہیں ماریا ناں پچھ رہا توں
 وچہ مدائن جا کے دبولل تخت بہا
 جیوں آیا سی بارخ ول لے کے نوں گیا
 ذما مقبلہ بار نوں سارا حال سنا
 سہا نہیں حق اسان درہن ایس مکان
 اسہاں دا اس تھاں لے ہایا ناں نشان
 دو نوں گھوڑے اسان کے تھے نیر معان
 لیسن اسپان سٹے دو نوں گئے ۳۴ ان
 تڈوں صادق مسیح دی چمکائی اڈار
 نظر نکر پھر پیر اندر وار
 کڑوہم پٹا مار باکھیب جویں امیر
 اٹھ مرد بہا دروہوہ وچ ہر تیار
 ایسے دراقا ناں گیا پلوہ شتابی دہا
 کر پوہمب ولادری جانوں پکڑ لیا
 من چھے وچہ اسان دآپ گیا آ پھس
 اج جاہو گریب نوں کرمان پکڑ وصال
 لکری آتیا پھرہ باخوں اندر وار
 گورگروہ امیر داناہن نام نشان
 سر نہویں دل پچھے آیا آب دلیر
 قہاں مئے سر رکھے کڑا پھر ہزار
 میں بھلا لے بادشاہ میر بخش گناہ
 تداں تسانوں پڑھیا تھیں ایہہ آزار

بن میں کیے جو ہم نہیں چاہاں استغفار
 میں تو بے لے بادشاہ بن بچتا یا آپ
 میںوں عربی زادے تھیں لب لڑا
 نیز لطمہ کی یاہینوں کرہ مہم
 راضی ہو تو شیواں دہوے بخش خطا
 حبشی سے سلطان دا کر آد اب ہزار
 تے پچھا میں گیلے حمزہ شہبے دس
 فداے نوشیرواں مقبل سے اس ناں
 حبشی گئے تو تینوں لہو لب ز جب
 پے سپاہی حبش سے ما جو فیہ دے
 حمزہ ملہا ہل نہ لہو نکلے اہ سب
 حکم کیتا شہ داد نے لے ہو ز بخیر
 کماں سے بھینیاں قبیل صلی شیر
 متروکے نہ بھیاں کافر کو سے زور
 کیونکہ کچھ شیر داس سے قابو دھیر
 اشقر تائیں مست سو پائیا گرد کمنہ
 حبشی کیند ابا پیا حمزہ ریگستان
 سرگز ریگستان تھیں ناں ہیچ آدے گا
 جو کوئی اس بیگ سے اندر آن بیبا
 خود لگے نوشیرواں مہو نہا عرض گزار
 چل کے عربی زادے سے ماراں سارے یا
 وگدی دیو میداں دکھ میری تلوار
 خود حمزہ دچہر بیت دے ہر سی ناں بیاس

ہے میں اپنی جان تے ظلم کیا یا بھار
 میں خیرا فرزند آں تے توں میرا باپ
 اسمن رمل عوب دی لے خاک ڈا
 دشمن عوب امیر نون مارڈکھاواں صاف
 نیز کیتا حبشہ بخش دتا دل لا
 پاٹا نہ کپڑے چاکیتا اسوار
 بھانوس ذرا اسان تھیں گیا کتول نس
 گھوڑے دوڑے ہوتا سے تھیں فی الحال
 دیواں تائیں کپڑے دیواں قتل کرا
 مقبل گھوڑے لہو لے لگے پیا
 مقبل نون سن گھوڑیاں بگڑا یا حبیب
 مقبل نون سن گھوڑیاں رکھو بگڑا میر
 نا لے گھوڑا اور سا کیتا قید لیر
 اشقر بارے حشماں لشکر پائیا شور
 اشقر شور مجاہد کافر ہو سے زچہ
 نہ را کیتا کافراں ناں آسب دچہ بند
 بھانوس کیڈو لیرے جمای نکل جان
 غلب جوش پیاں فصل جل مرہیچا
 آتش دے طوفان تھیں نمدہ نہ گیا
 دچہ کاؤس حصار دے ہو چلو اسوار
 شیر عربی فوج دایدواں پور گھار
 کراں فن جہاں تھیں دشمن دا گھر بار
 تے ادا ہر گھر بارہا میں کر سال کم راس

اہر گلی کہہ شہزاد نے کیتی فوج تیار
 منقل نول سن گھوڑیاں جو گیک مردار
 لے کے لشکر قاہرہ چڑھیا شہزاد
 وہ منزل نول اک کر دایا واہو واہ
 آتے حمزہ راست نول گیا جہد نول تنہا
 اندر گیسٹن دے داخل ہونیا جہا
 جاجہ فیست ہوا راہ نہ لھب سول
 دہس جس جھانڈا ریت وہی زانو کیکے پیر
 واہ نظر تک دسدی ہر جا ریت صفا
 بیلی عقل بہر دی طسرفاں گیاں گم
 قد نول پہلے اوزہ امور سج ہویا تیر
 نگ رہی اہمان دی ریت ہونی تپاں ل
 دل چڑے دکھنیا گلی بہت پیاس
 خون تان وجہ تپ ریایت جلا یا ماس
 اک دنات گذار یا کھر پھر کے ہرزا
 ڈھنڈا میر عیار نے اس دن اندر خواب
 اٹھ یا مان بتیں عمر نے کیتی خواب بیان
 بارو خیر نہ بیوسہی میں دل فسر کیا
 دانگ ہوانی چلیا عمر عیار طرار
 ماہ وہی دھنی جیش دی آکے نوج جلی
 ہر امیہ بھدا مردو کرہ بیسان
 وہ کہندے شہزاد ہے والی جیش جو ان
 مرکاڈس جھادو کچھ ہی غضبیدی نوج

کیسا جیسا اپنا تخت لے تختار
 خودے آبا شاہ نول کاڈوس جھاد
 نال عرب دی فوج دے تریا کران فساد
 جھانڈی دہرت ہلا دندی کچھ انت سپاہ
 لھبدا کھر دا گھوڑیاں تپہ نہ پایا کار
 پھر دے نے دھج راہ دے دنہاہ گوا
 ریک ہونوں بہر نول ٹھاٹھ پڑا ہے پہل
 صبح جکی ہر طرف ڈھنڈا نال ظہیر
 نام نشان نراہ دا گھاہ دخت نہ کار
 ٹھکا مانڈ ہویا عیار چو فیست گھم
 آتش جھاڑی آفتاب ہویا آنت ریز
 دانگول دیے حشر دے نظری اسی حال
 سایہ نظر نہ آدندا ہور نہ کافی آس
 حمزہ دنار کنگلی ہونیا باجو حواس
 دن لکھے دھج ریت دھج دیار گوش کھا
 حمزہ اندر ریت دے لٹھا ہے بیتاب
 ہنیں حمزہ نول دیکھا ریت اندر سلطان
 اہر گلی کہندو جیش دی طرفے دور گیا
 دانگول تیر می ہرق دے تیر گڈی رتار
 سنبان نال عراقیاں گرد آسمان رنی
 کتول قصدا انٹھانیا کہہ پھر اس سلطان
 نال ایسی لوشیرواں جہدی عالیستان
 دھج میدان دا گھوڑیاں نول نوج

لشکر بامیرداد کرستان تمام
 اک بازی کر شوشے سے عمر امیر نام
 والی ہفت لقمہ ڈاکر داسے اقرار
 والی حبش ولید الکا سون و یا ہ
 سنب و بے شہر ناک ااجکل چہ میدان
 عمر امیر حال سن مور بہا حبیر ان
 بین سنہاں سی حبش اول عرب امیر گیا
 ادہ کند اس شاہ نول نے آنداسی کڈ
 ڈریا ریگستان چہ سوریا ہوگ فنا
 سن کینا لوشیر وال حبشی تھیں اتفاق
 امیر گل سن حبیر بھی نت و ابو داہ
 کچھ بچا مال اپجال سدے حمزہ نول
 پنج دن راست امیر نول سی تکر گئے
 قد ن لوا کڈھ کے سی پہ پوشن سیا
 ٹے سوئے بدن تھیں لہ باہر تھیں
 کرے پکاراں اپچیاں ہر جا عمر عیار
 نا طاقت آرازی موہنوں لکھ اول
 دروں ڈٹھے عمر نے حمزہ دسے متھیا
 کڈھ شہر ست زنجیل تھیں لکھ پال کھر
 لکھ پال عمر نے سور پلانیسا پھیر
 مل دیاں نے آپ وچہ حال سنایا کل
 پھر دونوں دل شہر سے لودیں گئے سیا
 اشقر لیا امیر نے آندا اشکر بجا

ہا عرب کے شیر دے کرنے قتل تمام
 اسول روچہ ولیناں بازی الف نام
 پھر زندہ شد ادولوں دینی ہر نکار
 ہر نکار رہا موئی کر بڑواہ فنا ہ
 سن عزل دے بلاں نے جانا چہ جہان
 پھر امینا نول پھر اد سو سور بہا ان
 لین شہنشاہ واسطے اسدی خبر کیا
 اسپ گیا خود لیجھا سنبیلاہ وچہ چھڈ
 ہار ادہ سن گھوڑیاں پکھلیب وچہ رواہ
 مارن چلے امینا نول چہ اسدے مستحق
 لودیں ریگستان دے اندر ڈیا آ
 بول کئے لے بہا کجے سند اپن نول
 نول تو ان سیا سن نے سدے کچھ لئے
 سر نے دل رکھیا ہوا خوش سیا
 تہ نول عمر عیار دے کینیں پئی پیکار
 سند اکو کان اصیاں تھے دہمزار
 عمر امیر تہاں نول بھی آپوتسا کول
 آئیا نول دوڑیا حال ڈٹھا احبار
 پاش خلق امیر درگان ہویاں تنس تر
 ناں آئیا وچہ پوشن دے حضرت حمزہ شہر
 کھو کہت حضرت سی جان کوئی بھیل
 سنبیل نول سن گھوڑیاں بدیا ڈٹھا آ
 نئے قبل نول صپ سن کیا پھر رہا

آپہانت شد ادا ابو عمر تس نام
 خبر سنی تس آئینا حضرت سرب امیر
 آندر میدان دے دنی فوج جیسا
 ڈور امیر سے باب عقین آگے دھڑکیوں
 جھٹ گپیں پیچہ پچوں کٹ لٹے دن چار
 سنی پکا رہیر نے پین لے تھیب اس
 ابو عمر نے لکھیا حضرت حمزہ نوں
 نال غے دے پکڑ یا سی نوں جاد نال
 حمزہ کند اتداں میں سحر لیا سدا
 پکڑ مکے جیہ مار دے اس کا فر نوں
 انشاء اللہ لے عبی کرساں مارنفا
 لعنت جادو گراں لے بر دم لکھ لکھ وار
 لہو عمر نے ندان نوں وار چلا یا آ
 کمر بنوں پھر زین تھیں لیا اتا ناں جا
 چھا تی پکڑو ہر بہ گیب حمزہ فرخ قال
 ابو عمر نے لکھیا میں فر ما بنر وار
 سی تینوں لڑا قال میں اندر میدان
 میں بن سادی عمر ناں تیر لکھ دستگار
 حمزہ نے فرمایا دیواں تداں امان
 ابو عمر نے صدق عقین من لیا اسلام
 پیریں پیا امیر دی ابو عمر سردار
 حمزہ کیسے نہ جادساں طراں ظن نوں جیب
 ابو عمر سردم لے دبر داسو سو دور

جو دے پچھے اوسرا تحت لے حکم دوان
 لے کٹ کر شہر عقین تریا کت امیر
 کہنا حمزہ عربی آجا متھ دگھ
 سن دچھام پلانڈے آ پے آن پچوں
 اچ لغار سے موت دے دسن کی پکار
 ابو عمر دے ساسے ہو آئینا السوار
 مکے میر سے باب نے سحر کیا توں
 سن جادو گیر پیا تینوں کراں حلال
 تیر سے باب پلید نوں لمانہ لیا جب
 نال جا جو کر آکھو دن اچ اسنوں نوں
 سن مکے دچھ جش دے لندو آکر آ
 دیکھ اندر میدان دے مرادکے تھیا
 حمزہ نے تھو آندا پھڑ یا وچہ ہوا
 پھیر تیرتے مارا یا پر دہرست اٹھ
 بھٹن لگا پکڑو کے اسنوں سے نال
 تھو نہ عینوں سپدا میں ناں خد متگار
 آڑا نش وچہ آئیوں مردانہ سلطان
 غرض زمینوں باب عقین لکھ لکھ لوڑیا نار
 جے نوں نال عقین کٹے آدیں البیان
 حمزہ ہتر چھا تہوں عشقت کرے تمام
 چل حضرت دچھ شہر سے میں ہاں قہر شکار
 جا کا دس حصہ عقین دشمن ماراں سب
 قدم و تھو فرما نیسے چل خادوم نوں تار

صدقوں اندر مردی جاں ڈھنی تائیر
 ابو عمر وچ خدمتے رہیب خطہ متکار
 تن و نرات گذار کے حمزہ اسے پاس
 وخصت کر کے مریا حبشی آگے پاس
 من حالت شدادی لے دل آگے سنا
 اندر ماہ نو شیر ماں کرتد بہر چار
 لکھا میں شہادے ہو یا نال رسیق
 حمزہ مویا بہت وچہ سو کے حال تیار
 لے بہر زنتے کھنکا و نیو میر انسر مان
 رمل کے سب عودی کیسے قتل سپاہ
 ایہ خط لکھو شیر ماں و تاپیک بچا
 وچہ دامن انسران بڑھی بھی بھری
 لے کے فوجا ساریا لے ہوئے سب سوار
 آن ملے وچہ بہت جاں اندر ماہ حرام
 کہ کے مغان مقابلے آن ڈیکے کفار
 خود ہمیشی اسوار ہوا آٹیا وچہ میدان
 آٹیا بہر شہاد داسی گھوڑا شہرنگ
 بجلی و گلوں شوخ نئے بدل ہانگ آواز
 اک کہ اسد نعل نول کئی اٹھا ون مز
 سنیوں دہرتی پاڑا جیاں وڑا میدان
 وگدا وچہ بہاڑا دے جاں ایہ پتہ شل ہوا
 جا کہ اولتہ اولی تملہ آورد نول
 من اندر بدلن دے آسن وچا یا سنب

آٹیا اندر شہر دے باراں نے میر
 کہ اصدق لیٹین تھیں ادب نزلان
 باراں سے سوار ہو تریا مواد اس
 ول کاؤس حصار دے آٹیا عرب نام
 پچھے عرب میر دے کی کچھ لیب بسا
 خط لکھ طرف داسے قاصد کے تیار
 من کاؤس حصار ول چلے ہاں حلقین
 من جاسار سے فرمایاں تینیں کر لیاں قبا
 لے کے فوجاں ساریاں بہر چھب میدان
 بہون در جہان تھیں من سانسے بڑا
 وچہ دامن خط لے قبا صد وڑا پاس
 معلوم ہو گیا حال جو میرا عرب لیس
 ول کاؤس حصار دے ہواں بو کفار
 وچہ کاؤس حصار دے لے گئے تمام
 دیکھو عید سے ہلاں نے کئی جنگ تیار
 رنو چہ گھوڑا پھیرا گر دگی آسمان
 دیو جیہا وچہ نذر دے نورا وچہ جنگ
 اک سو وین اسد جڑت لہا وچہ سار
 وچہ منہ لے جنگ دے رنگ کر نیا گرا
 دہرت سنبان چلے ہادی سنبان میدان
 نعل سنگا نول توڑ کے ٹانڈی لاٹ پڑا
 پہوشوں مار مہا دند اسیر دلا نول
 جیل بنیہ میدان دی خاک وچا کی سنب

نے حبشی میدان سے نند کر کے ندا
 بل مرغی وچ حبش سے جھوڑا نند
 میں اندر صد ان دے پچھو گواشا مار
 تیجے بہادر عرب و اما گواشا میں
 بل مرغی زور سے غلبہ پایا میں
 دشمن ت ہنشاہ و انک و لایا میں
 سلطاناں دے مہراں تھیں شہزادیاں میں
 میں میں تھیں پنج جواں نہیں ستا زور
 آوے وچ میداند سے ہے جھدی جگہ
 آکر مرگ لنگدی مرو چھو دکھو
 مٹو نہ میرے جنگ تھیں تال پینوں نامور
 بہر وچ اپنی بارگہ بھون آہیں سرد
 وہاں سے میں جنگدان کر پونا خیر
 شیر سیاہ لندہ ہرنے اسدی سنی پکار
 آندر میدان دے کھڑا سقا بل پور
 حبشی نے شہزادگی لگے بگرد چن
 پور ڈال مہالیا شیر ہندی نے وار
 گزرو گزری ہندیوں ورتا گئی
 تیجے فرق شہزاد ہی وچ سلطان شہزور
 تاہیں لسنوں آکھدا تیجے بہادر جنگ
 ماری تیجے لندہ ہرنوں حبشی نے کر زور
 شیر دلاو مردوں زلمہ لگا یا کار
 زخم و گے لندہ ہرنوں نوار سے گنگ

سنیوں کو کو مرغیوں تھیں خشک و کجا
 لیں ^{کھلی} سلطان نول تہہ پوتا میں نول
 سب لندی علم وادید کہ لیس آثار
 کوہ قاناں و اقمند بہرست و مہدی میں
 مارن والا بلوں و اما دکھایا میں
 قاتل کسم شہر دان وچ دہلایا میں
 مرفوجاں و اعزیز تو رو دکھایا میں
 کھا کھا مہراں مہراں رو و وچ گد
 تے دنیا تھیں جہاں ساز کنگا برگ
 دے ایس جہاں نول جھیر پلو تھن زور
 مرد جو تے مرد تھیں لاج جھوڑا گرد
 کسے سرور الیہ آؤ وچ سرور
 اتول تو ماں تال نول قبول گیا امیر
 ہاتھی نول سنگا کسے بو سیٹا اسوار
 میں مردار اختیار نول قسمت نول روز
 جیاری لندہ ہرنوں کاری گزرا اٹھا
 سرور زاد حریف دے ماری گزرا لار
 کھا خضر خداد سے تہہ وچ تیجے تیجے
 وچ بہتر تلوار دے سی استاد مرفور
 لندی حریف نہ لندی جیوں گیا لار
 بلان کھلی تلوار نے قدر بدن تھیں مہور
 مشکل حال لندہ ہرنوں لہریں لگا لندہ
 موج کی وچ مرد دے مہر پارتے گنگ

شام سنی تے مڑ کئے دونوں طرف مکان
 ساری رات نہ اپنی سرست سمہاں رہی
 سن کدیا پھر نون حبشی تے شہرنگ
 حبشی وچ میدان دے کے پکڑ جیان
 سینھ سماں شہرنگ سے جان کھوڑیاں
 سنی جواناں پوریاں کافر ہی فریاد
 لڑیا وچ میدان دے دو گھڑیاں یا چھار
 زخم کھانڑا دھکے ہوئے آسام
 جوں کیوں دھک کڈا رہا بو باویلا شام
 دن لگے میدان وچ آکر یا شہداد
 جبر شاکر تے مقابلہ آدے زخمی ہو
 سماں فرخادی سر شہاں دے بنا پوجال
 لائمی سٹ سوسان ہی آمارے چھ لک
 تیغ بہادر مارا تیغ بہادر نوں
 ایہہ والی فرخادی خالص دھرم
 آپ رہیا تیغ زخم تھیل لہدے تھیل
 شام جوئی لڑو لڑیا حبشی سماں کھا
 اگلی فجر سے ہوئے پھیر شداد سوار
 سنی پکار جوان دی جیاں فرخادی تے
 ہوئے سن مختلفے چالائمی فی الحال
 توں میدانوں پھیر جی مڑ جانرف مقام
 تینوں کون ملا دندا لوں آدیں کیوں
 لائمی مادی سر شہاں زر کھسی کرے

بیخود ہو کے فرشتے پہا لند ہو رہیاں
 اندر کاری زخم دے درد کمال رہی
 رات وچ سم شہرنگ تھیں پکڑ کھوئے سنگ
 یل عرفی دے چا بکوا آدے وچ میدان
 تیغ میر پدے زخم تھیں انچھڑا جویان
 پڑیا ہت لند مہر دانام جہاں فریاد
 حبشی کڈھ جیان تھیں چا وادی تلوار
 تن من قبیلہ لیر داخون خون تمام
 مڑ دو لڑ جیان تھیں آتے چھ مقام
 داروہادی جنگ توں آکھن عربی زاد
 تیغ بہادر عرب دے جگر پڑد
 جویا لک مقابلہ تیغ بہادر نال
 تیغ بہادر جیش کھٹے پڑ تھاک
 کادی آئی مول نہ شہر ہلاہ نوں
 ایہی حبشی مژور دا دم ہو گیا شور
 حبشی مڑو آکھرا جاہ مردا من چھڑ
 ایہی فرخادی سر شہاں جڑا لکھرا
 آگیا وچ میدان دے کھسی آن پکار
 دلجو جیوں مارا یا شہر شکاری تے
 حبشی گھندا پڑھیا کون رٹے تھیں نال
 میں تھیں نال لڑا تنکا تیغ مست تمام
 میں نال لڑاں تھیں جھگڑا لڑا لکھرا
 جے لڑناں تھیں لڑناں سماں مژور

جان لگ بڑے نہ کر قنوق چہ میدان
 کیتا وار شد دوتے لوزک بولا چار
 حبشی نے کھالائیاں بچہ نہ لیا گذار
 جان لگے دن آسپا حبشی وجہ میدان
 بابا لامٹی والیا تینوں قسم خدا
 کھل کرنی لہج تیغ من جو مار سے نوار
 بلو جو انوں عزیزو اسپ کرو بیکار
 قسم نہیں کیوں قسا توں کیا تادی شان
 صباں جانان ہندیاں بڑے سے کرن ہرد
 لے بابا کل والیا دیکھ متا شہ توں
 آئے آہیں جنگ توں دیکھ میرے بھیا
 سن یونانی شیر و سے دنوں جو ش پیا
 نے فرمایا حبشیا دیکھ جو انان توں
 سن استقامتوں سے حبشی واو کرے
 لڑے لڑو سے داندے دوزو لیا
 پر یونانی مردوں نہ کر سکیا زہر
 یونانی وجہ تہر سے آہیں ایسے تمام
 حبشی توں پھٹے سٹیا اہہ تو یا ل چار
 جاؤ گیا جب جو جد سے لیا سیا میاں جا
 بیژد و بیاز خم تھیں لوزک بائی ہوش
 رہیا علاج کو اندادن کتنے مردار
 لشکر ہاں وہ ندے فارغ رہے تمام
 آہا نام ظہیر گوشش لگ عیار شہریر

میں میدانوں میں لے حبشی جوان
 نے فرخاری شیر تے ڈراڈ آسپا کار
 شہرینی مزدور دیا کھا جس کھل پر کار
 ہا ہلکی کر لکھدا وجہ میدان حسان
 توں آہیں ایچ جنگ توں یا میں طرں بتا
 لاشی دی بیکار تھیں دل مرلہ سزار
 بڑے توں وجہ جنگ نہ کھلو سوار
 بڑے آہیں جنگ توں بیٹھے دین جوان
 تہ مرن وجہ شہر سے یہ جوان نہرو
 ماراں وجہ میدان دے کوں چو لائون
 گوں دلاہریلانندی گردن لوں اتار
 کھڑے تے اسوار ہو وجہ میدان گیا
 مردان دی تلوار تھیں بچیا ماہ نہ توں
 یونانی اس لڑکے تیغ گزار کرے
 اسو حبشی جوش کر ہو کے شیر پیا
 سٹ دھی سر ڈال دے داندی شیر پیا
 ماری تیغ اٹھا لیکے جنگی آئی کام
 دوڑ گیا میدان تھیں ہو کے حال خوار
 تے پایا چا فرس تے لائی زخم دوا
 غالب دی تلوار نے چھوڑا پاجوش
 اچھا ہوئے زخم تک بند رہی بیکار
 دن دن حبشی باوند امت تے آرام
 اظ لگے لوشرواں لکھدا افسریر

حکم کر رہے بادشاہ راتیں جبا و لوں میں
 جس بولتی، اکہیں توں میں لیا داں کٹ
 سن کہند انوشیرواں ولہ مراد اوہ واہ
 راست بنی دچھو بیباں کافر گیا سہ ہار
 شیخے گرد قباد دے ایہہ آگے مردار
 نامہ لوک عہد اک دو جب فتح عیار
 لے فیروز دچھ متھ دے بنیاں جو کسیدار
 جیوں جیوں گرتے ہر گاہ اوہ دچھو کرسی
 بنیاں اندر اماندے تیجا پیریدار
 تہنہ لہو چہ وڑ گیا کافر فرست پا
 آہاری مردار نے گل دچھ تیخ اٹھا
 چو کیدار ایں دی خبر نہ پائی کا
 عمر ممدی بن کرب ہوں راہ دچھ لے عیار
 سر ڈٹھا ہنہ اس دے دیکھن مار کیا
 عیار اں دے دیکھ کے نعرے چھبت گئے
 سن پختے آ ایں قتال آڈٹھا احوال
 قاتل تائیں کلا کے کیستا ذرا ذرا
 سنیہاں ہر نگار نے سوئیا قتل قباد
 توں فرزند لالائیا کیوں شہادت پا
 لمن نہیں توں آوگاں مڑ دنیا چہ پھیر
 جبرستی لو شیر داں ہریشا قتل قباد
 سن بویا نوشیرواں پچھتسا یا صووار
 ہرا لے پچھتاوند ارونڈا زارو زار

جہدا اکھیں وڑھ کے سرے آو اں میں
 میں حیا روار اں دیکھ میرا ہی جھٹ
 جس نے لگدی واہے جاہ اسدا سر لہ
 مار گا لیاں سب دیکھیاں جاگن چو کیدار
 سی گردے اس مبارگاہ دونوں پیریدار
 ایہہ بھی اندر اماندے آوڑیا بدگاہ
 جاتا انہاں جو سو وی امان چوں کو بار
 ادوس پچھے بھو اندر ایہہ نیرہ لے بھی
 اوہناں ناں مٹا نیا جانا چو کسیدار
 ابر سخت قبادوں سننا ڈٹھا
 لہ لیا لہر بدن تھیں باہر گیا سہ پا
 باہر گیا کلیم گوش میں مبارک چا
 مرد سیکانڈ دیکھ کے پکڑ لیا مردار
 دیکھ عیار اں میں نوں حرت بچان لیا
 سکے غوغا اماندا عرفی جاگ پئے
 شور بیا دچھو بیباں روندے حال ہلال
 سو حسرت دچھ دلا نعرے دچھ گھٹ کہا
 غش کھا جھڑی زمین تے ہوش ہوئی برباد
 دل میرے دچھ پیر دا ایہی داغ سدا
 کیوں میں دو فرق نہیں ہاں مر گئی لہیر
 دائیں گیا کلیم گوش گھرتا برباد
 تے کیا میں جان تے کیا ظلم ہزار
 اسدا نام رکھیا دن کتنے دربار

س ماجا اشد عریبان درد اں دہر فریاد - آہ میر تقی میر کے اہلیہ

انہاں دلاں دے لشکر میں ماتم پہل نام
ہوئے قتل قبائے نے جی جی بے آرام

آنا امیر المومنین حمزہ کا اور مار ڈالنا شاد
کو اور مارنا تڑپیں کا مہر نگار اور مارنا امیر کا تڑپیں
کو اور دیوانہ ہونا امیر کا اور مجاور سی کرنا
مہر نگار کی قبر پر

چراغ حبشی شہر نگ سے روچہاں کھڑا

تیغ بہری دے زخم تھیں مجھ دوسرے چھوٹے

کھڑا مقابل تہمت کے کرنے نون پیکار

بہرہ الیٰٰ فرخار سے وارہ آئیں کار

ڈھٹا دوڑوں آؤندا الودا اگر غضب

عربی تیغ گراتے مقبل عمر عیار

ننگے پیرس دوڑ کے ڈگے تڑپیں آن

کانر و کچھ امیر نون کہنے حال نون

تے حبشی سے و کچھ آئیں ملک سحر امام

جنگل دیوں دوڑ یا کوں کے اچ جان

مجھ تو گیا سب نون نون ہی تمہیں بیت

ماتم بعد کھانے دتے طبل و جا

آوے کوئی عزیز جو میں نال لڑے

سن فرخاری سر سہماں ہو گیا اسوار

فل منڈ سے شدادے اس نئے کینا دار

ہوئیاں مٹاں لڑویاں دھگکریاں باخوار

ہوئے دھول غبار تھیں مرد سے الظہار

دوڑوں عرب امیر نون بلان لبیا جان

دوڑوں سنا دے عربی حمزہ نون

بھی فرخاری سر سہماں کرنے گیا امام

وقت ظہیرت جھانکے چھو و س میدان

تن تبا و چ حبش دے تریا ناگ انٹا

حمزہ نے فرمایا اے والی فرخندہ
 فرخندہ کی فراوانی میرے سلطان
 حمزہ کو نہ اذیت دے لئے جاننے توں
 نس جلیاقل جیش دے کھا ہیت مردار
 ایہ گل کبول آدسہ اشقر گیا دول
 حمزہ بیونتا جانے کے حال حبشی دے پاس
 حمزہ لغو باریا حبہ نہیں مردار
 موت کے دی نال مرین مڑ کر لے پیکار
 خاہر کر لے مردی دیکھ میرے ہتھیار
 دیکھ کیاں تیرہاں ہو چکیاں اب ایس
 بہدان سن چلیاں کتل نس وڑیں
 سن لغو بل عرب نامر جگلاشہ او
 پیانہ دلچہ سو صلہ مڑ کے لڑے
 بھانہ لک دیکھیا نس وچہ ڈر پا خواہ
 گھٹ کند زمین تے سٹ لیا مردار
 گلے کند پلید دے توفے باجمہ قسار
 کتا عرب امیر نے حبشی نوں وچہ بند
 بی ہتھیار تک لندہ نوں کسے پیرھا
 حمزہ نے فرمایا اے سہندی مردار
 کچھ پرا محمد اے گیا بڑ کندہ نوں مرد
 گھس گھس کے وچہ تیراں حمزہ چڑھے
 پادھے دیکھ پٹے نوں کلا جھوڑے گئے
 اڈک حبشی مر گیا جان دکی توچہ پا

آٹیوں کئے جھوڑے کے اوہ حبشی مردار
 ہیں آسپا تقیمر نوں اوہ ہے وچہ میدان
 دھڑ گیا اوہ وقت پاجان سہٹ آباتوں
 نس جان بڑ دیو سال ماناں کر پیکار
 مگرے یار امیر دے ستر گئے سہٹا
 سن حبشی نوں پچھندی رہی نہ کافی آسن
 جان نہ دی ان جیو انی اگلے کافر پیکار
 تیر وقت اخیرا جھکڑوں کلا کھ بیکار
 اوہ متحد وچہ میدان دے کر لے جانہ ہار
 آن ڈسکا میں دیکھ لے توں میں حال نس
 سن میری تولا تھیں کئے جان کھڑیں
 ہوش دماغوں اڈ گئی زور توں برادر
 اوہ جیے بھانے دیکھیا اتھال لکڑے
 مگرے والی عرب داوڑیا اندر وار
 جیے پے جھڑ بند تھیں حمزہ کی ہتھیار
 سوہوں لہلی نہ سکا روٹھا ہار و زار
 سہند و تانہ بھور دے گلچہ پا کند
 کرے دعا امیر نوں سہندی ہتھیار
 کچھ داس مردار لوں لے داغ ادا
 تن حبشی ناڈ گیا سہند دے وچہ گرد
 توں جھاس پیر دے جھکڑا توڑ گئے
 عن دے ساج تو ان تھیں پوہٹو گئے
 جاں دکھاں وچہ وندی تن اڈیا وچہ جا

چھندہ

میرے

کرتو بہتر جان تمہیں اول گیا رہا
 سراسر اچھا لے توں اتار لیا
 چار چو فرسے پھر یا سرتیرے نے ٹنگ
 آسے حمزہ اس کھڑی جھٹی مگر گیا
 ترو میں تائیں آٹھ داناں بنگناک ٹھکان
 میں خود ہے یا با بلدیال حاضر مردن کو
 شہزادی تھو آندھی میں باجوں بیکار
 آگے اسے آؤں کر مردانچہ کار
 فانیں لایاں عمر مگر کسی نہ ملی سراد
 لاپچھا لسی لے گیا دشمن تیرے سون
 نے چل ہر نگار توں پڑو حصہ اول
 شہزادی توں مال لے وطن قدیمی چھوڑ
 ابہر گل سن کے جا پسا تڑپیں چھوڑ
 مارے خود ہے ماندیاں باجوہ سرت شہار
 ترو میں گیا دلیر سو طس نے ہر نگار
 دکھ کس نے مارا ایک اہمیا تیر
 ترو میں زخمی سو کے مور بیا اچھا
 گھر تیرے دھ سوناں کد کر سی منتظر
 ہوئی زخمی ہوئے مغل شہسے دھ لال
 ملدی ہر نگار توں سو ذمی بے تلوار
 زخم نہ دو جا مارا اہے لا مغل نے مول
 مغل حمزہ دین چلیا تریا دھ حشر اس
 ملدی تیغ اٹھا جیسے ترو میں چو پسا دو

روح پگھی بھین جھیرہ ڈپٹی دھ نار
 تے تیرے دے سرتیرے کر اسوار لیا
 حقدی رو پڑو گایا پھر تارنگ
 لشکر بھیروانگرے اٹھ گیا
 میں نامہیں کو ایس تھاں باجوں ہر نگار
 وہاں ہے کر مردی پوئی ہے دلاور سو
 میں لشکر میں جیش توں گیا امیر سوار
 نام رہے دھ جگدے پادیں مگر ہزار
 اچھا مول دے گیا تھو تیرے شہاد
 کہ لے لاکر داجو کھبہ کرناں توں
 لوگ لگے شرمندگی ہر دینے دھ بڈ
 پاشیوہ چل سو تھاں شہی چھوڑا گڈ
 تے مغل دی فوج لے ڈڑیا اندوار
 ہو گیا دھ حصہ دسے شور بیکار ہزار
 شہزادی خود جنگ توں ہوئی اٹھ تیار
 لگا بازو مغل دے صاف گیا تن چیر
 جا تا میری جان دی دشمن قبر نگار
اول حصے کو زخم تھیں جان چلی جو دور
 دھو شمشیر دلیر جو پسا قبہ ملی
 زخم لگا پر نگار تے دہرت بھڑی لاچار
 تونوں دھ حصہ دسے پوتا عمر مول
 حضرت عوب امیر نے ڈٹھا حال تمام
 بھڑیا صاف زمین تے مغل دھ ہڑے ہو

مریا بدلہ پائیے نور دس گانے دا
 ژدیہیں تاہیں مار کے حمزہ گیا آگیر
 حضرت عرب پیر دے دلدا گیا قرار
 اکھیں خون چلانیاں مولو کرے پکار
 مینوں اندر خماں دے چھوڑ نہ جانیں پکار
 دل میرا تاش دتے گھر میرا ریاد
 ڈمخا نہ نکارنے اکھیں کھول دلدار
 بھر دعوتیں مہر شگ خنیں کندی ہر نگار
 لندو شق سدستی جان میری قسربان
 چھوڑو پیا حمزہ آخسر دا دیدار
 میرا حاندی ہار دا ایہی غیر سلام
 دوع کے گئے والیاہیں کر توف چسلی
 دوع پیاسے ہر روز خصمت دا سلام
 دوع حراتی والیاہیں باج چھوڑ چسلی
 دوع عرب دے سر و تری جہانوں میں
 میرا باج دوع سے حبندی ہار دوع
 میں ہونا چو تیر دے باجھ تیرے دیدار
 میں ایہ اکلیم ہر چلیاں جد ہر گیا تباد
 کر سنبول غریب دی اس قربانی توں
 کیوں جاواں رووندی اس ویرانی توں
 کھوونادے دتہیں جان نشانی توں
 توں ماں روٹیں رچکے پنا تھیرا رو
 ناں کر اکھیں گہریاں چارٹڑ میں ہر بھار

دفتر زوب سد مار یا اور پر لے دا
 ڈمخا نہ نگار توں حال نزع خنیں ہر
 شہزادی وی حل دیکھ کے رہیا زانو نزار
 کی ویں ایہہ آئیہیں بر لے دلدار
 تیس بن میرا جیوناں دچہ دنیا دشوار
 دل دی میرے سینویوں درد اندی ٹیڈ
 کھڑا سر ہانے درد خنیں ہونا زانو نزار
 جگ جگ میں جہان نے توں خنیاں چھپا
 درد کھرا یاں اکھیاں اج چلیاں جہان
 میں قدیاں دچہ تیرا کیتی جان نشار
 راضی رہتا ہر دورا ایہہ ایس غلام
 تاکے سے دچہ تیر دے تیں من جلی جلی
 میں جہ جڑتے لطف دی کر تہ نظر سلام
 کچھ پائیاں کچھ پاؤندی آسمان توڑ چلی
 تے جاساں خود رووندی توں کیوں ہونداں
 دیکھ کے اج آخری مرا وقت نزع
 آن چندی تیر توں مٹ دیکھیں اکوڑ
 تے تیرے دیدار دی ستموں کئی مراد
 میں سے علی حجب دے زلم نہانی توں
 جاساں رخصت کر چلیاں توں سف تانی توں
 باسجھ دنگوں دیکھیاں دنیساں فی توں
 توں میرا ہیرا پونچھ اکھیں چپ چو
 ہونی سی ہو موگنی ماں کر گر یہ زار

شے شے حضرت جویاں جوڑنے نال
 ڈٹا سبہ نگار اہماں مہو تے حال
 بود کے ذرا نڈا امر ایسہ نون
 عاہ لگے جے اوسدی آن علاج کرے
 عمر ایسا دوڑیا باہجہ قسرار
 شے بڑ بھر بھی جو آئیا اسوار
 جردم ہنر نگار دے جان گئے دم ہار
 لغزہ ہار زمین تے جھڑیا جو پوسش
 رسوت کچھے ہو گیا دیوانہ وجہ غم
 خاک گھٹے جاسریتے بدن دلا گیا گرد
 ہر شاہانگ دیوانیاں طور طریق تمام
 نڈوں بڑ بھر نون لے آئیا اعیار
 تے اندر دیوانگی مکے داسر دار
 اہماں بڑ بھر نے جان ایہہ جمل تمام
 اکی روز ایسہ دارسی ایہو حال
 ایہہ گل کہہ کے مٹ گیا بڑ بھر شتاب
 بیڑے سروریاں ایہہ کہنتی تدبیر
 صفت کھنڈ فریب تھیں نڈ جگاؤں چور
 کر کے ایہہ مصلحت کیتا کوچ مقام
 تے لاشاں جکیان تابوں وجہ پار
 کٹ منڈل جاوندی عربی فوج تمام
 خیراں ہاٹاں مکیاں رور و آن لے
 دقتیاں وجہ لیس تھاں لاشاں بھی

بچے ذوق معانی سولیاں مڑنے نال
 اس غور شہید جمال آیا نظر زوال
 لے آ بڑ بھر نون دوز شتابی نون
 مریم نقل قیاس دے جہاں غم دہستے
 لگے بڑ بھر ہر حال کرے اظہار
 لگے اسدے سکھوں مونی ہنر نگار
 درد فراق امیر دے دنوں گیا ٹھہار
 دل اندر خاک دے پیو دے خشموش
 بالو بدن تھیں کپڑے آہ کہہ کس غم
 جس پوسے بھر رو پوسے نون نون غم
 باہر اندر دوڑا اسد دے آرا م
 آن ڈھلی جو مگنی مکہ نبر نگار
 خالی ہوش جو اس تھیں مونی تیغ گزار
 دیا تی وجہ عربیاں ظاہر ایہہ کلام
 گزراں وجہ دیوانگی ایہہ دن حال
 فاروقی رو نڈے حمزہ دے صاحب
 بے اندر دیوانگی حضرت عربیہ
 نیکے دیول لے چلے سب لکھنوں توہ
 نیکے عرب امیر نون عربی ترے تمام
 ہنر نگار قیادتے عمر ماہ لقب
 چوہنہ کوٹاں تے مکین کیتا آن مقام
 دیکھ احوال امیر دایندی ہاٹ لے
 تے ایہو امیرواں دن گنتی وجہ سہی

رات ہی دیر غماں سے سخی فرج تمام
 سکتے دیوچہ دیکھیا پات گیا اسان
 صورت خاص پہلونی رخ پر برسے نور
 بر شربت ہفتہ پر سے اک پیالہ سی
 حمزہ سے شربت بی لیا کیستہ پیر الی
 کہ شفقت فرزند ادا وہ مقبول ملی
 آسما تیرے پاس کل عقل سکھاتوں
 تیرن فرزند چاہا ایسا من نصیحت توں
 کا نثار جان دے ادوڑیں ہوشیار
 کیوں کہ صورت اسطے ہوش گوالی توں
 بر مقام تھے عورتاں دنیا دہر ہزار
 اس صورت سے عشق وچہ توں مہرنگ
 دیسگ کہہ کے تخت لے ہو گیا پیر روان
 سہی ہوش میرنوں چچے حال احوال
 حمزہ کند انوار دچہ ہوئے لطف عظیم
 تے بیوں فرمایا بہت محبت نال
 جو میں نصیحت کر گیا کیستہ نقل بیان
 گیاں من مبارکوں موعود باقی ہوش
 پر ماں لے میر دے دلورچہ بقرار
 میرا ہر نگار دے نال ایسی بیسان
 عمر میرا کھدا کہ حضرت کہ ہوش
 چغیر دے حکم تھیں جو کچہ رو غلاف
 حمزہ نے نایا لاماں حوال کہیں

بھی آسما چچو اسے حضرت عرب الہم
 پیر منور چہ راہویرک تخت عہان
 اتریاں امیر دے لایا نور ظہور
 حمزہ نوں فرزند ادا نے فرزند باجی
 کہ حضرت توں کون ہیں صاحب کمال
 حیدر تیرا لہاں حمزہ ابراہیم بی بی
 بیٹوں میر فرار راہ دکھا اون دن
 چھوڑ دلوں دیو اگی ناں جو حال نہیوں
 مید میناں دے دین دی کوٹھ کو سملہ
 خاک بدن تے عمر یا کہہ کیوں لائی توں
 دہر نگاروں سو سنیان ہند لقتش نگار
 امیر داتوں رنگ سے منت نہ نقل گوار
 حمزہ خواہوں اٹھ کے کہے چہ فریہاں
 عمر امیر دستا جو گداری اس نال
 تخت تھا اسان تھیں آئے ابراہیم
 توں فرزند امیر لے بن سرست کمال
 بی شربت بھی دسیا ہوش ہی چچان
 دعوان تھیں صبغہ جاہویریاں ہوش
 چچے کھتے دفن سے کیتی ہوسنگار
 بہاں محاورہ قبر تے کر کے ترک جہان
 پیر میر دے حکم نوں کر لے اندر گوش
 گی جان کی سرہیتے پوسے قد صیانت
 کر لوراد کھلا دساں گیتا عہد جو میں

گوش

مدد عرض گزار دے دو فوجی رووار
 حمزہ جس انادلوں بازو آئیس مول
 لہو کے فراتھانے کر کے آ۰
 نکس تیرت لہ باب داتوں اس طرف سنا
 راہ میرا جہاد چھوڑ کے عمر کٹھولیت و
 میں لٹ نامیں کے داتے میرا ناں کو
 ناں میں رہنے کے داسرا رہا نہ کو
 اندر در فراق سے عمر کشاں دم دو
 صیانت سے نہ میرا جس ننگ میری لٹ جو
 سر میرے پر دے ننگ لیا تے جو
 یاد کر بندے عاجزی کر کر گریہ زار
 چھوڑنا سنا سن سپہا است نہ تھیں نہ تار
 دندا ایسویں گونے سن سعد جوان
 تے حمزہ فرادنا سب از سب ہا
 کس مشورہ دی خبر تھیں ناں اٹھ جاواں میں
 قرآن میں زندگی کر چھڑاں قرآن
 روح کرن لاچار ہوا ڈک پار قلم
 جانندی وادی رونے سے سارے وارو وار
 کس غمیں دے پہواں میں سدا لگے
 کون کر گیا شفقناں پرچمال اسان
 سبھے کو خاتم پیر کے کٹھے جو ناں توں
 پرچمالن سنا ہیاں نظر ان کون کرے
 جے ہواں گے سروا دچہ غماں تاں تاد

موتی مہر نگارتے اپنا آب نہ مار
 سرتے پوتے سعد لوں پاس اپنے قبول
 کیلے فوجاں ساریاں توں دن تھر جہاد
 تے دچہ نکلے مہر دے بیجا حکم چلا
 تے لٹ گردش اختروں کھر میرا بر باد
 میں سب اہل خیال تھیں بیجا سمجھ دھو
 میرے گئے شمار تھیں بی معیبت جو
 دچہ ماتم غمور سے دے دواں وقت لہ
 کافی سے میں واسطے زخم جگر دی لو
 من دلہری قیاسے پتے کہاں جاوے
 تیرے باجوں سپہا سنا سن نہیں تار
 جان نڈالت اسان دی تیرے دچہ حضور
 بین انجودی سوچ تھیں ناگوں ندی سلطان
 آ پو اپنے ملک تے کرو حکومت جا
 ناں کیدے جگو چہ جنگ نہ پہواں میں
 محبو بہ دی قبر تے وار دکھاواں جان
 راندے کوڑے نرا ہواں چلے چھوڑنا قلم
 تیں سن سانا ہوسی من کینا اسرار
 لندہ کس دی بارگاہ جشن اڈاواں گے
 کپڑا ساڑھے حال داسے قریا درساں
 بندوں کون چھڑاوسی بندیا ناں توں
 پر تھیاں داندے مر تم کون دہرے
 کون سینگا اسان دے داندی فریاد

پھر کون مرہٹاں داد کیجھاں گئے دیوار
 لہو میں کر دے زامیاں جو ہو گئے لاجپار
 تیغ بہادر ملک دے ہوو گئے سردار
 سعد گہا لے تنگ لال مصطفیٰ منگ
 خدمت دیا میر دے مقبل عمر عیار
 حمزہ کتبہ امیر لڑا توں بھی حمزہ لے یار
 لگا بند اسیں دیا حضرت پیر سیال
 حاد سے میری زندگی خیر ماں تو تھاں وچ
 کڑھ نہیں مرگاہ تھیں رکھ بند شیوں نال
 تیر بن کھنھے ہا لگا کون میلو خوار
 لہو قندیاں تیریاں میں ہو ہاں فرار
 سن حمزہ زیاد تھا توں ملک ان وچ حباب
 ظالم و سزاں جو ہو پیر شرع مردار
 جو ہو دشمن حق دا اسنوں کر میں قنار
 عمر کرین ان جری خدمت وچ دلاں
 ناں حمزہ نے منیاں عمر گیب لاجپار
 بدلیں خدمت خستی لے لہ امیر
 ہر دم دلوں وگا وندا آسیں پر تا تیر
 وال منہاں سے سر پیر سے توجہ تار لیا
 باجمہ براتی کسلی کہیتے دور لیا بس
 جھانڈ لہر فرودے کردار سے مدام
 لہر گزارے بیٹھ کے گریہ زار کو سے
 کرے دلہ رنج مرگ تھیں لیو لکھاب چو ہا

سائیں خلعت میگی بن کر دے مبار
 ہونڈے چلے فوج لے سب حمزہ یار
 گئے دھن گل اپنے سر سردار و وار
 دل ریاں تن قندیاں دو اکھیں منگ
 بندے دو فوس بانڈن غلام لے ظنوار
 عمر امیر روٹیکے کردا حال بچار
 آسوں شیوں کٹھنوں لہر سوز دہاں
 جھوڑھیال جے بھیر مڑول لے آوے مچھ
 نال تیرے وچ پرورش میں دیہاں حال
 کڑھ نہ مینوں سبتا میں ہاں خدمتگار
 تے توں مینوں قدیم تھیں نہ کر کمل جدا
 با حمزہ وچ سمندر ان جنوں دلدارہ
 نال انہاں بیکا وکر ہو قالس تلوار
 ہر ذریعہ سمیت ہا دسین جنت عالیجاہ
 نال حمزہ جو بیگے اپر تیر بہاں
 رہیا پاس امیر دے اک مقبل حمزوار
 لئی براتی کسلی تیریک حال فقیر
 مددگار بند رات دن لہر نماں امیر
 ظہر ماہن فقر و حال سوار لیا
 موت اڈیلے ہر دم ویند مات اناس
 قبر مقام سوز دہا وقت صبح لے شام
 بیٹھ کر آئے تیر دے حال بچار کو سے
 میں جیسے ظنوار توں گھوں جھوڑھیال

میں میرا دل ہار یا عقل اُدھی دھچکوا
 آسینوں دھچکوا ہے جاوےں ہسپد کما
 میرے سے دھچکوا دھچکوا لنگھ بٹا
 آئیک سول نہ دیکھیا سوز فراق کئے
 سمر ہندی دل قہر سے لہندا لہندا تاب
 مرگ لڑکے بن دھچکوا جان نہ چین کرے
 اہو بھیاں جان جہان نے کھ کھ وار طول

لہندا لہندا تیریاں جب گر کھلائے گھا
 میں دھچکوا دھچکوا تیریاں تیریاں ہور ہسپا فقاہ
 دل میرے سے دھچکوا دھچکوا خیر نہ کار
 حسرت تیریاں تیریاں کراہتا دے دے
 دل دھچکوا دے دے دے دے دے دے
 ہوم لہندا دے دے دے دے دے دے
 دل ہیریاں دھچکوا دھچکوا دھچکوا

حمزہ دے دھچکوا دھچکوا دھچکوا
 دھچکوا دھچکوا دھچکوا دھچکوا

چڑھائی کرتا قارن لہندا لہندا لہندا
 بن گلچم گوش کا لہندا لہندا لہندا
 کو سخت عذاب میں رکھنا اور مارنا کلپات کا امیہ
 زرمی کو اور مارنا امیہ کا کلپات کو اور جنگ کرنا
 قارن اور نوشیر دال کا گردان ہوسے اور مارنا امیر المومنین
 حمزہ کا قارن ابن قریر کو اور بھگانا نوشیروان کا

چکڑے جھانچنے کی سے بیٹھا چوڑا میر
 اندر ملکان ساریاں خبر موئی مست سوز
 چھڑے جنگ مقابلے لئی تفسیری علی
 خبریں سنیاں دشمنان سن ہوئے لشکار
 بہت قزیر شاہ قہار نام حرام
 سنیاں تھمڑہ خترتے رہیا محاور ہو
 دھول مار چیاں پاس نہیں میں کو
 اسد سے بے سعد نے لہریا میر باب
 کہو دیر و میر لہریا ایہہ تدمیر
 سن کے گل پیو دی کرد سے عرض فری
 سخی مال حضور دی ہاں نسر مانرو
 تان جرمینوئی لے سپ دما میر
 لے کے لشکر قاسرہ تر با دامو واہ
 منزل تزل آوند اسکے ان مردار
 آک دق لہز راہ دے کتیا کن مقام
 دیکھے طرفے راہ دی آڈی آو سے گرد
 فتن سدے مرو نوں بچھے حال تمام
 کیند امر وید ہاں نام میر کلپات
 میر باب کلیم گمشدن دچہ کلوس جسد
 میں سنیاں میں کو یک حمزہ حال فقیر
 مال فری لہریاں مار کو ان
 سکے تان آکھ راہ کن ساڈے مال
 جو میں کو ب لہریا تہر میںا تہرت مار

رہیا محاور بفرتے ہو کے حال تفسیر
 جنگ لہرائی خلق تھیں حمزہ کیتے دور
 سب یا اتناں کو رو یا وطن قدیمی ول
 چوڑی مگر جانیاں میں ہو یا برباد
 سکے خبر سداہند پاس ڈر بہرنتام
 دل میر لے جامو بند ایوان دور ہو
 مار لوں میں وقت سے مگر ڈال پیچہ جو
 بدل لیاں جھانچے میں حمزہ تھیں آب
 اندر تزل میر سے تھیں کو و تفسیر
 جلفز باں دچہ جھمتے سارے سے تاخیر
 خدمت دہو طرسانوں عذر نہیں جکار
 لائے جنو کو کھ کر شہروں باہر وار
 بھوسی تھیں فوج دے سکے نہیں آ
 کیند اندر کو اماں سکے داسر وار
 بیٹھاسی دچہ خوشی دے ایہہ بدلا حکم
 تے ڈھنڈا دچہ گرد دے آک لہو مرد
 سروا کتے چلیوں کی بے تیرا نام
 میں سکے ان چلیا نقد کر ان دھرات
 پرتے کے کپا لہریاں تیغ غضب کیند مار
 قبرے جہر شکار دے رہنوار داسیر
 بدلہ اپنے باپ داسروں کارواں
 اپنا آکھ سداہند ایہہ بھی حال امواں
 باپ میر بھی بوسیاں نکڑے کیتا چار

چوڑی

کافر ہوئے جمع تے دہسے مکے ہچو آ
 لگے تارن شاہ دے وطن کرے گلپات
 جے ہواں توں فوج لے حمزہ دل اسوار
 توں ڈیڑا کرکے لیس عثمان لگے جادالیں
 عوف مئے کھپات دی تارن ہر دشت
 دانگ فقراں بدن تے پین لباس لیا
 لگے کبے قبر تے مقبل اتے ایسر
 حمزہ پنے نامیا ہر محبت نال
 حاجت دوی کپڑا پئی جے نقد مام
 نالے کہہ توں آئیں کعبوں نقد امش
 کیس حضرت آسیا میں دیا سیں زمین
 نور اخص حقیقتوں میں وجہ حکم پیا
 میں جے میری آمدو اندا میں خفا م
 رات دے میں ساندے ہر داں پر نام
 برکت پاک افغانس دی میں وجہ ترکے
 ایہہ آئینہ باطنی ستا لہ حکم ہے
 ممکن ہے حال نقد سے واجب یاد طے
 لمانہ دی منزلتس واجب لوان بجان
 موت کد تارن امرت توں پوریا حضرت نال
 جان حق امر کردے جا پھر جان در بار
 کران نفاص خودی توں قائم طے بقا
 جو کج میری آرزو آ کہ سسغانی میں
 سن سن گھان اسداں حمزہ کرے جبار

تھوڑی دورا میر تقی میرا دین لگا
 حکمت جنگی بادشاہ سن میری مک بات
 ادھ سن لگے ظہروں ہو جاسی ہشت جبار
 کراں ذریب میر تقی میر جیجاواں میں
 لکھ گلپات ایہر دل تریا کافر ناز
 بن حدیش سپاہ وہ حمزہ پاس گیا
 جا حمزہ دے قدم تے دھر یا سیں شریہ
 دو دیشا کی کم سے کر ظاہر نے الحال
 جو سنگیں مشکوٹیکے دواں الین تمام
 لگے کتول جاواں خفا ہر کرکے سنا
 پھر دوا بنیاد امید مقدر تقی
 سوچیا میں لکھو نڈا امر واج ڈھونڈ لیا
 پھر گراواں تیریاں قدمائیں شوق م
 ایہ میری آرزو ہوو نہ کافی کام
 شانہ دل جانفس دی گردن ہر دہرے
 دل عرفانی نور دانش لہ حکم پورے
 حسن حقیقی یاد دایکے وجہ دلے
 نے جیفی الہام تقی پواں اطمینان
 تے اے حافی لذتوں وجد طے نے الحال
 وحدانیت حق تقی توں لوں کرے پکار
 نور و جوں اخص دے مقصد طے حیا
 تھے نیادے مال تقی لوان دکھانی میں
 منہ چھوٹا اس گل ہے بڑی ہزار انوار

ہیر کا فی سکھ جیوڑا علیہ ذوق کنسار
 ہوا تھان شہر یوں کنہا عم بنی
 دہس کا فی روز ہے کر لے جا بہار
 دینا ہے پیچھاں دے مزے افواہن لون
 مشکل کرن فقیر پاں نظر کسے کلن
 تکبیر ہی بہر دی نقد کر لے کون
 سجدہ ہے کلیات نے الکلیات کرے
 مانڈھیں مستمہ نہیں ناں انماؤں گا
 حزمہ نے فرمایا جاہ سنا نہیں
 اوہ کہند توں بہر ہی مول نہ ہو بیزار
 پیر ہوا وچ جگہ سے صوفیہ اٹھا کو
 کہ نہ نہ پاک صورتھیں میری دیکھ و فنا
 حرم شی شاہ نداد بہت نہ کر تکرار
 میری خدمت واسطے ہے آگے قبیل پار
 توں کدھر سے جاہور تھاں ایسی گنڈران
 عرض کیتی کلیات نے روو کے سو وار
 بے مرد خدا ایسا جیکو ہے جہان
 حال یمن من جاواں نہیں سے حال
 جاں کلیات پلیدہ اوڑھا صادق کمال
 اچھا ہے تہہ جہاوند اگر ایسی گنڈران
 رات پچی تیا رکر قبیل کھڑے طعام
 جاں حزمہ توں خویش کھا لگی آپسی تھہ
 بہر کوڑہ اکسب داوارو وچہ ر

کھار بہر ہوں جاہر تے کوں آنا سے پار
 چھوڑو سوس ویاں ہاڑیاں طہنت پیاجی
 وچہ غماں دے زندگی سکین گنڈار
 محبوبانندے نازتے دناک کارڈن لوں
 اوہ حماندی زندگی ختم کر لے کون
 دیکھیں جان غیر فیض جاکر طہن کون
 سر رکھے چا قدم تے رووہ بات کرے
 میں وچہ قدم تیر پاں جان رلاؤ نکا
 نال کسیدے دے لے توں کچھیر چاہیں
 بیرون چہ خدمت کساندی دینی عمر گزار
 ہا مرد خد توں مرد میں توں میر دکھ دہو
 خدمت اندر لکھ لے مینوں نال دھنا
 میر گنڈرت کسیدی نہ مینوں درکار
 توں سہاٹی مرد میں مرینی دا اسوار
 مشکل کچھہ مقابلے درواندے میدان
 مدت دی میں آڈو سی البو درکار
 خدمت اندر اوسدے کچھہ کلن گنڈان
 میوں جا لے چول رکھ لے تھہ مینوں نال
 ہوا لجا رہیر نے کہیا شفقت نال
 واضی سو کلیات نے کیتا یا من مکان
 تنے بیٹے کھوئے رگے آگے مقام
 دیا کلیات نون بھریاتی میں بہر
 حزمہ توں کلیات نے دتا ترست چا

گوئی

نہیں دلوں ہاں منکے دوہے مقبل نزل
 باقی دلوں پلانیکے چلا گیا کھجاست
 قادن یکے فوج نول آیس داہوداہ
 مقبل حمزہ و مکیو کے مور سے حیران
 قادن طرف امیر دے لے آسا تلوار
 دارو کینا ترے دہر فی سپا تر واک
 جانان دل امیر تے کینتا دغا فقیر
 ایہہ دوش شتر پردے مکران دی تائیر
 قادن گیا آگیر تے جنبش کرے امیر
 ڈکیا اپر دہر ت دے ہوش ت زمین کا
 بھی مقبل نول بھیاں جال آتا بہوش
 پاسر کہ دھاک ت سے دونوں لے جکا
 لے سونا دچہ متحدے کھڑا سرتے آ
 کبائے غلٹس عہد بیا کیوں پایا سی شتر
 تیرے ظلم تعدیوں خصلت سے دلیریش
 قندہ تیرا کر کیا ملکان دیوچہ عم
 دسے کما سے تہو نے بادشاہ نوزال
 نول ملکان دے بادشاہ مار گولے کول
 شاہانہ دیوچہ گھرانہ دے دھماں پایاں کول
 والی جنت دہر زوروں داماد
 دوم ہر نول نول لٹ لیاندوں کول
 ہوم دستقی شتر نول کیوں نول مار لیا
 تیخ بہا دھنل نول مار گولے کیوں

پیا سٹرو کلیہا موذی تے افسوں
 قادن اگے جائیکے آکھستانی بات
 گرد مگر دے قہر دے پیٹھا گھرا پا
 ایہہ پنجبہ آسا کون کون کوئی سلطان
 مقبل لٹے جوش کر کرنے نول پیکار
 پیو سخی وچہ آیس رلدا اندر خاک
 من میرے چھو تخی اللہ دی تقدیر
 مرخ نول سن بالکے لکے کرن اسیر
 ہارو دی تائیر تے کینتا حال تھیر
 بھد لیا کفار تے زنجیر لوز جہ پا
 قابو کینتا دوا نول مردانوں کو خوش
 قادن پیا امیر تے بچہ حملہ کر دیا
 قل اکھیں کہ تہو قہر تھیں غلام کے سنا
 کئی ملکان دے بادشاہ نول لٹال گول
 لٹ کما بیال تیریاں آبیال تیرے پیش
 تے تیرے اعمال داپیا قہر متام
 چا میاں ایہہ خواریاں پائیدیں بال
 اہل لوراں دوم وچہ شور بھلے کیوں
 مار شہاں سرداریاں خاک لیاں کیوں
 کتنے صاحب سلج دے کیوں کیتے برباد
 جھڈا کوستان ڈپٹ لیا ندول کیوں
 تے نول کپڑے نھرتے ہوش پیا پیا
 باپ میر نول عربیا نقل کر لیا کیوں

کیوں ملکاں چھکتی خورشاد عناد
 کھٹے فوجاں تیریاں پرچہاں گمان
 کھٹے فوجت جتن دی مرتبے پر شور
 کنگ کھٹے اچ مرتبے نال بہناں غور
 اچ کھٹے لوہ قوتان جو اندر میدان
 کدو حوت دیریاں چھوڑ گیاں تنہا
 میداناں دیا خال غلجی چھلی گئی
 مارے کھٹے پہلو ان لوں اندر میدان
 میں لوہ قوتان شیر پاں حکمہ داباد ستاہ
 توں سوریاں توں ماریا تینوں ماراں میں
 بدست سے پھچھیاں کے میں لیاں روح
 نور لوریاں تیریاں توڑ دکھ وانگیا
 پتو اچھا عسریا کہ بہسا لوان
 ماراں تینوں چھریا جان لگ چاہے جی
 سر تیرا لہ بدن تھیں پرستے یاں اڈا
 ناراں مارا ڈاساں بہت دیاں ایذا
 کہہ میں حمزہ عرب کدہر زور گیتلم
 حمزہ کندا کا فر اللہ دئی حبان
 چاہے رکھے کینوں چاہے کہہ فنا
 توں مردار کون میں لیدک کہیں غرور
 جے تے میرے رب توں تینوں توں منا
 جے جے جے دکھنا مارنہ سکے کو
 لیئے دیوں کا فر مارے شاہ جہان

نام وراں دے نام توں کیوں کیتو بر باد
 کھٹے تیرے پہلو ان اچ خالی میدان
 حمزہ امر تھیں چھریا کتول دلو توڑ
 نور لوریاں تیریاں اچ گیاں ہو دور
 مردانوں لیا ندیاں تینوں اول اسان
 تیری اچ دھوری کتول گئی سدھا
 غلجی کیتنی اپنے مزدوچہ گلے جی
 میں تیری من حمزہ کدو دکھ وال جان
 جہمی کو کر تھیں ہون پہاڑ سواہ
 تے دنیا دے رہہ تھیں پار اتاراں جی
 جی جاہے سو کر لوان نال تیرے میں اچ
 میداناں دیاں قوتان کدو دکھ لیاں انگیا
 کینے دی لگ سینوں اچ کھچا لوان
 پوری لکں ہمہ میں ویر پرانے دی
 باب اپنے دی روح توں دیاں تیرے چا
 دے تھریوں چھیکاراں جواداں جان مگا
 جگھ لگے سٹو تھیں چاہے سو رکیا
 لوہ مانگے جہان واحد اکل جہان
 والی جان جہان دوا وحید پاک خدا
 توں میں سمٹاں جہا دئی دنیا چھوڑ غرور
 میں من مارے تیر لوں پوساں زرت فنا
 باجوں کیتے رہدے سر گز کہ نہ سو
 آجی کرتے جنگ نول لوہ آکے میدان

کر ظلم تعسیر بان آپ گئے وچو گور
 تیرے ہنگزب نال کیتا عمر م
 دادورہ کھلائی کیتے قتل جوان
 حضرت عرب امیر نول مارے ضرب مزار
 حمزہ مول نہ اکھدا قتل کر ایبا چھوڑ
 جتنا جھینس کس بجی آخر اسے مردار
 مینوں جس نے غافل اسدا نام سنا
 تے تیرے اس درد دی کئے نہ بھرنی یاد
 دہجھے کو آپیکے خود ہوسی بر یاد
 نئے لہہ شاں میرپال کرین تیروچہ یاد
 پھر کھڑے بھرنوں تھیں تسوچہ یا بیباچا
 حمزہ صبر گزاردا اندر صبر مبار
 کل باندھی ایس دی ویہہ گز وچہ شمار
 سقبل تاپیں بیدو تس نال ڈانا لٹکا
 منت انار امیر نول کرے سزا حرام
 حمزہ ایہو اکھدا جم جھلسیں سولہ
 حضرت عرب امیر تے ظلم کرے تے زور
 بعضے مارے خود تے آپ نے کھڑے
 اندر مارے شہر دے پنج مھینت آ
 حالت دیکھ لہیر دی روئے حال ملال
 ہندی وچا امیر نول میں کیتا مغلوب
 لے آ تشریف لے اھیں دیکھو آ
 ہر طرفوں امداد تھیں بے لوح نامید

ک میرے مارن واسطے کیتے بھناں زور
 کس جن ظالم ملک خیر میں کیتے قلام
 ک مارے نال ببادی جائے کل جہان
 ہتھ سونا چا آپ اسن کافر مردار
 سوئے بوندے مردہ تے زخمی سب چڑ
 پر کھدا توں قاتل مینوں اتنا مار
 قاتل کھدا مار کے تینوں کراں نسا
 ماویہ امر جا ویاں نول لے عمری زاد
 ک نال کو تیری سنے گاوردانندی فریاد
 ک نول میں جاسی دودن ابدے چنگڑ ساد
 قاتل مارا میرا دلو سے ماس لٹا
 پیا ٹک بڑھم تے بہت ملی ایذا
 جھب عقاب میں چب تھیل نال کے تیار
 اس تے حمزہ کشیا کھڑو دیو جیہ پا
 کئے اندر اپنا کافر کرے قلام
 اتوں سوئے ماردا تے دیندا ایذا
 ہن ویرے ماردا پتھر کلا سور
 بہت تے دے آدی پھر نول دے کلا
 بعضے بڑ بلیدے دے قتل کرا
 دیکھیں لکھیں ہانے مردکے دے حال
 قاتل نے ڈیرواں نول کھیا کتوب
 جگھ لہی وچہ دیندا خوب سزا
 دشمن نہ حق تویم داسن میری وچہ قید

منت ہیں میں ماردا گردا

جاں نظر گیا ملتے پڑھی بھی تھسیر پر
 تنگ تھے حال سن خوش ہوئے سو دار
 شاہ چھ ایچ سلامت سب وزیاں نوں
 کی دزدان اوریتے ہیں عربی دے نال
 دیکھو اچھیں اپنے دری داد کو درد
 کرو سزائیں سامنے برسے لذت افال
 ہٹ کڈ عویبان تعین کری دی جڑھ بیخ
 ایچ گل سن نوشیرواں جو بیٹھ اسوار
 کٹ مسافت ڈوری پونسا کے ولی
 جاں ملیا نوشیرواں شفقت کرنے ہزار
 توں فرزند یار پسا ہویوں مرد
 دل کے وج آوازے کر دے جڑھ قسم
 تخت سے نوشیرواں قرارن دھرا
 مارن طے ہو یاں تے درد اندی مار
 خلقت اجر دیکھوں بہتی چلی گئی
 آ پیا ر امیر داعر عیب رطسار
 خاکت اجر دیکھوں جاں اس طرف گئی
 دعائی گیتی عدن تھیں ناں ڈنڈا و نرات
 تھا پد سنہوں کر کے قصد تمام
 ادھر باب امیر دا کے داسر دار
 پوری نائے گھم کے دل سے گل چھیر
 وقت مدد او ستواؤ ناگ اشا
 دھ عذاب عتاب دے اچ امیر فرزند

خبر سنی سب و پریاں ہو سب اید امیر
 بھلا ہو سب جو پکڑ پامنی بیخ گزار
 تنگ ورتے دیریاں پڑھے شیریاں نوں
 اور کہندے سب جڑھ جڑھ فرسے فی الحال
 تے اندر شرمندگی لہج اسرارخ زند
 پھر نوں ن و سر لو تو سترت دی نال
 اور م سنی اچھری دی ویر سترت سے ہی بیخ
 لے کے شکر تہا ہر جہاں دہا ہر جاہ
 قافلان استقبال نوں گیا اگاڑی چسل
 قمارن تائیں دیوندا خلعت تے تھوار
 سو پوراں دے سردی تہا ہر نگرد
 دھ خوشیاں نوشیرواں تھسیر تہا دم
 ات اندر امیر نوں کر دے ر سے سزا
 تے حمزہ دھ صبر دے لیندا وقت گزار
 عرب امیر امیر دی ویسیں دھم بھی
 او نہیں دہیں دھ عدن دے لہجہ غوار
 خبر امیر امیر دی اس دے کن بھی
 وا ہوا ہ بھی چلیا روندا عالی ذات
 کے دی دل چلدا دل دھ لہجہ آرام
 حمزہ دے دھ دیکھ کے روندا ہر ہزار
 صدے یار امیر دے ہر ملکاں تھیں شیر
 حمزہ تائیں و پریاں بہت رنی ایچھا
 کوہ قافلان دا فتنہ اچ پسا و پند

انھیں دیکھو آئیے ہر دو دکھاں دار از
 حال دیکھو امیر دارین انھیں پر غم
 جان کھینے وہ چہ ہے شہزاد دل ز حیرت
 پوچھو ہر دو من وقت سے جان لےوے وچرتن
 ایسے ز مری باب جو مگر امیر دا
 دیکھو کلیات نے ابر جاندا وچہ راہ
 قادن لگے لے گیا پکار امیر نول
 یہ اللہ کے گاموئے خط عیبیاں
 حال ہو گیا اظہار نے ہوئے مخفانام
 جنگ نے کلیات توں کیا لے مزار
 خبر کی جو مودی باب عمر دا ایسے
 قاسم اندر کیسے ہی ایسے بلا م
 پر لکھو لفظ الماں بن گیتی نول رو
 باب مزار مرد دانا گواہو کیوں
 اتھوں عمر عیار دے شکل ہوگ خلاص
 تے بدلے اس خون دے کی جانان کی کو
 سن کیا کلیات نے عمر سند لےکان
 جنگ کہند ب تھیں ایسے جنگ عا
 عمر امیر تہاں نول کے دو یا ۳
 بھی ستیا کلیات نے آئیا عمر عیار
 مات پئی کفار نول بیبیت گئی دبا
 ر دے مارے جاگدے سے جوئے آلام
 آلا اندر ہر دے سے ایک عمر عیار

وہ تہہ عقاباں مجھ سے لےن عربی تہباز
 اڑے عقاب بان کے دھنک لےنوں مجھ غم
 بیاباں جانان لایاں ہر دو دکھاں دے وچہ
 بند یوان چیراہ تاں نال عقل دے فن
 ایسے ناسے لے تہہ تھیں باہر گیا سدا
 جھٹنا ایسے عیار سے کو ساڈا بد خواہ
 آندہ پکار عیار میں کہندہ حال نول
 قاسم نے نوٹیر واں پر مہیا سب بیان
 قاصدوں کلیات نے چال کیا قتلام
 بے فکر اس پر یک نول نول کیوں نامار
 عمر امیر پاوسی سر نہر سے پر کھبہ
 باب عمر دامودی ایسے امیر نام
 انت عمر نے آکان عمر تیری دن دو
 سر سمجھاں ڈکھریا ایسے دکھ پائو کیوں
 اک بدلے سو ماری سدا ایسے قصاص
 قوی من جالے لپتے خون نندی وچہ دہو
 جے میرے تھہ آئیا لہو دکھاواں دہو ن
 اسدے نال مقابلہ بر گز لوئے ۳
 سن کافر اس خبر نول بیبیت جہاند کھا
 ایسے بھی اسدے کھڑن نول من لہو تھہ
 عمر امیر ستیاں سمت لیجاوے جا
 چو کدار کفار دے رکھدے سے خبر تمام
 سن دکھا ندیاں حال نال دلا گیا ہزار

بھی سنیا کھجات نے ماریا اسد باپ
 نوح اندر کھار دے رائیں ڈر یا آ
 بھی اگے کھیات سی لکھا اندر گھات
 تیغ لئی کھیات نے سپا عمر نے دہا
 جس کچھے کھیات بھی اگلے سسر لوڑ
 لمبہ جاندا خود حال سر تے لسا کھیات
 جتنا عمر عیار نے ایہہ کانسر بدنام
 گھر نیک اپنے ایس توں لہجہ دکھا لوں
 آپہ پھل گلاب کسمیرا بسمیرا
 ترے عاوندے ناہ وچہ دتے پھل گھنار
 جاں کھیات پلیدی بھی سپونت اس جا
 چک بھٹاں توں شکھیا آئی چک بھٹوں
 جاں بوہ و گیا بہرت تے مڑیا عمر عیار
 تے نوزی دے بدن تھیں میں اتار لیا
 شیر عرب نوں مار دھار یا آپ گیا
 تے سدا عمر محمد وچہ مڑیا عمر عیار
 سبھ عقابیں آئی کے ڈھٹا مقبل نوں
 ڈھٹا گڈوڑی اکھا مقبل توں چوکن
 مقبل راضی ہوئی کے کہے علیک پھل
 ساڈے حال خواب تے خبر نہ پائی کیوں
 سپاں ساں صیبتناں کیوں نہ خبر لئی
 یہ حال پائی وہ گیا سو رہے سب عمر
 ایس اٹھائیں تختیاں توں نہ داد بھری

عمر امیریا توں کرے تیار سی آپ
 رات آہی تہ جانی کئے نہ گدا دا
 عمر امیر آؤندا وکھ لو سے کھیات
 ڈر داسر خروشتن تھیں گیا کئی کترا
 اینوں دشمن میر یا کدی نہ آکاں چھوڑ
 تے اودہ سمجھ نہ آؤندا ایہہ گھٹکا بڑات
 بیٹے نہ پھول میر یوں بن کیتے قتل نام
 کسر سداے نوں وڈھ کے خاک لالوں
 دارو اندر اتنا ندے پادے نال قیاس
 اگر سے لسا آؤندا وہ آہا مر دار
 اٹھے پھل زمین تے خوشبو رنگ صفا
 دہرتی اپر جا پیا جو بہوش تہ دوں
 وچہ گڑن مردار دے آماری تلوار
 مارن لالا اس نے اپنا مار لیا
 اقول توہ یا عمر نے جنوں باپ گیا
 بس امیرا سیر دے ایسا جو ہشیار
 زنجیراں وچہ بھجیا آہل حال نہوں
 مقبل جو راضیا سدا علیک کم سن
 توں کتے سی تختیاں تک چوکر کھار
 عمر امیر زہر یاد رہ گئی کسوں
 سالوں وچہ عذاب کدنت گند گئی
 تیرے باجوں سادے وگڑے سب کم
 داریا سائوں ظالماں دیا نہ مان ڈری

حضرت عرب امیر نے اندر حال سنا
 امیر گل کہہ کے رو یا مقبل زار روزار
 اندر دہر لگا دے میری خطا نہ کو
 سنے پھرتے ڈر یا پوست آن بیٹے
 لوح کئے وہ کیسے سنی حقیقت سدا
 بہن ناں روہوں درد میں اسے فحوار ضرور
 متقبل جھٹا بند مقبیل مسزہ اسے امیر
 لوستے تھاں کھیاں داسر تھے عیار
 ہی سرے غدار سے الٹ دغدی میں
 ٹھکرے سمت اہروں حمزہ نوں عیار
 ٹھکروں دا اتت نوں ظاہر شور پوسے
 ہوی ہوی ہمیاں سارے جرسا نوں
 خبر نہ پائی کسے نے پڑھیا عمر قبول
 حمزہ سن آواز نوں کردا غوشی تکم
 کھڑک پوسے مت ٹھکر و پاوے خبر سیاہ
 بن تیرے فرماوے کر چھڈی تدبیر
 میں میں لہ لے چلیا بنوں اسے مقبول
 ادہ ناں ڈھا عمر لے اوستے جھٹا چور
 بل جرس تدھ کھو گیا فوج میں ہی مسدا
 گھر غنا میں سارباں دھو لئی تلوار
 طرف عقاب میں دیکھیا آئی نظر عیار
 بند نہیں کچھ کھولیا اوویں اچے اسیر
 تے قارن حیران مسی دیکھ عمر دی کار

عرب عجم دا پہنوں شیر و شان دشاہ
 ناں توں اس دے حال دی گن لئی کھسار
 عمر امیر اکھدا غمخوار است رو
 میں آپا وچ عدن دے ناں امیر حال سنے
 میں منیاں دکھ تیاں دا میرا گیا فرار
 درد کے دکھ تیاں آج سرول پور و دار
 امیر گل کہہ عیار نے کھول دتے پیر
 بدھا ہو گیا جس تھاں آپا متقبل یار
 سر تھے مردار دا جیوں کہ وچ وچ وچ
 ناں غنا میں ٹھکر و بدھے سی کھنڈر
 جدوں ناران واسطے راتیں چور پوسے
 پاس اپنے سی لے گیا عمر امیر روں
 ردقی دتی وچ ٹھکیاں کھڑک ہو گیا مول
 کبسا کن امیر دے حضرت بہن سلام
 آکھ عینک پکارا یا راز کھ لگا ہ
 عمر امیر اکھدا میں اسے عرب امیر
 روں دتا وچ ٹھکیاں کھڑک ہوئے مقبول
 آپا گل امیر دے مہی سر تے الٹے چور
 جاں زخمی امیر دی لگا کرن جسدا
 کافر سارے جاگ کے آن پے مردار
 بال مشعلان آئی بھی تھا رن بدکار
 ڈھن نوب دھیاں کر طرف نے عرب امیر
 پاس امیر امیر دے اچے عیار طرار

گھر جو طرفوں کا فراں بہت چھلٹے تیر
 مشکل وینا گیا مگر سو نیا دنگیر
 سونڈیاں پر امیر دے منوں پہ چھٹکا
 پھر دے پھر دے رہ گئے سب کا خیر جان
 دیکھو لاکھ عمر دے دی دنگ سے کفار
 علم امیر سنیا اپرا د ہی بچہ
 نے کہندے اس مردوں کوں کچھ انسان
 پہاڑ چہ انوس دے قہر حال تیرا
 ڈھنسا سر چھپات دا شکے تو دی دنگ
 جتا بد سے ہاپ دے اپہ کر گیا فنا
 تے ڈھنسا چھپتیاں دتا سو باروں
 چو رہیا رطرا رہے تیر ٹھنڈی دی ہار
 خوف میر پوجہ دلیدے غالب ہو گیا
 دل پہلے چھپو نہ اماں جگڑوں
 جگڑک کند قارناں خوف تیرا ہے پچ
 راتیں سٹھیاں نول لہا دے گا چا
 حال لگ حمزہ جو نہ لے منیوں اعتبار
 ہے حمزہ نول قارناں نول دیوں مروا
 خرابہ جی سلطان تے کرسی تھجھیا
 منیوں بڑے پھرنوں جاسی مار ضرور
 شکے بڑے پھرنے کیا اسے سردار
 تیں جو دیری اوسدے مدد تیری ہو
 قہر نائیں آگہد اچھ جگڑک سردار

رکھے عیار نول فضلوں اب تقدیر
 لے امیر المؤمنین حمزہ رہیا اسیر
 چھال لگانی عمر نے پیرا زمین تے آ
 سٹھ نہ آیا کیسے دور گیا مردان
 صلے سے تھجھ دریغ تھیں حیرت دبو چکار
 من آزما یاد کھیا اپرا دسوں ہی دودھ
 ہرگ ذرہ تھیک مجال دلو بری بھوتان
 پاس دغا میں آئی کے سر جا کر سے نگاہ
 حالت دیکھ کفار دی دگے گلے سا ننگ
 تے تھیل نول لیڈیا کھول کھتیاں چا
 حیرانی وجہ آگہد اقا من کھٹک نول
 دیکھ کوس کلپات لہل گیا نول مار
 مت دنگوں کلپات دے منیوں کرنا
 بچوں عمر عیار دا کرساں حال نول
 اس ظالم سے مگر تھیں جو پکڑیں لنگ
 دائلوں عرب امیر دے دبو لگا ایذا
 جاتوں بول نہ کینوں مار لگا عیار
 پہلی راتیں کر لگا تیرا سیس جدا
 چھٹی راتیں کر لگا اسان تھیں تے دار
 اندر لکھاں ساراں کرسی کھڑا فتور
 عمر تانوں مارسی کر کے حال خوار
 تے میں نال عیار دے منیوں لڑانی کو
 لے در مارا میر نول ہے صلہ حیرت کا

اول پڑھیا راتوں میں کیوں سکیں توں
 پکڑ لوں جہاں مٹوں تیری فتح مت م
 حال ایہ مارے حاد سن حمزہ عمر عیار
 جے توں عرب امیر توں اول کریں فنا
 پیٹے مارے عیار توں خوف دے لے لالہ
 ہونے چھاں جے سق نفیس کریں ستون جدا
 زیر کریں جے سق توں اول نال تھاس
 عمر امیر رات توں آسارہ ڈکھیا
 روم صحر لوانان وجہ خبر بچانی جا
 تھہ نالیں سلہیاں جا کیت آس گاہ
 ماہ اندر نہ مور دے خبری دھجے گوشش
 کینا عمر عیار نے ایہ سب پورا کار
 آجے آگے شاہ دے قارن کوڑا عرض
 بھی سب یار امیر دے میں کرے قتل نام
 پرکروں عیار دے میں لال بے آرام
 حمزہ نالیں رات توں مٹ کھٹے صنت ماہ
 کرسن آن مقابلہ پوسے پوڑا جنگ
 کوئلہ صنت ماساں تھیں لین امیر تھیرا
 کی جاناں میں گیا ہے کد سر عمر عیار
 متاں بھانگ فوج لے سکے آن دے
 صنت لدر میدان دے سے میری شان چھوے
 ہر وہی حکم لپیٹ کر سان سیس جدا
 جے حمزہ دے مار توں کافی روز تلو

پیٹے اسنوں مار کے ماریں حمزہ نوں
 دشمن پنجہ چہ ہے اچھے نہ کر قتل نام
 مشکل تاپیں مارنا بھر حمزہ دے یار
 عمر تیرے دھچھلق دے جاسی کر دو گاہ
 ماریں عرب امیر توں بھر بھجوں د لخواہ
 سق نف پوسے سر تہہ دے بریں صنت فنا
 ڈھکھا ستون فساد امان میں بھر براس
 چھوڑ کھول دو ستاں خیرے کو پیا
 اندر بلکاں ساریاں اپنوں گیا ستا
 سن سن یار امیر دے کھٹے مکے دل دیا
 مٹ کے دل دھڑ بایے لشکر کوشش
 مکے دیول فوج لے اٹھ پے سب یار
 حمزہ نالیں مارنا میں کر جب تا فرض
 سرکش عزنی زاو دارے نشان زمانم
 نے میر بوجھ دے دے صبرت ہی تمام
 یا لے آوے حج کر عمر زنی کل سپاہ
 دہری ہو دل جمع نے کرن اسانوں تنگ
 صنت حمزہ توں مارو اچا توں اٹھنگ چھوڑا
 بھر داوہ چہ کس دل میں دے ہے اندر کس کار
 کٹک لیا دے بلا نداسا دے نال لے
 تے حمزہ توں نذر کر س تھیں کھوہ کھڑے
 عمری اکوں جنگ توں بلا مر سن بچھا
 تاں اول میرے مگدے فوجے چلے چلو

اوتھے عرب امیر نزل جبل کرے قتل عام
 سن کند انوشیروان سے فراق دانہ
 بے توں بنے امیر نزل توت گو اوس مار
 مار و پیر امیر توں سے ایہو تند بیر
 امیر ذلیخشاہ واقف ان کرے قبول
 بندوی دچ امیر توں سے کہ گیا سدا
 گرد حکے دے کا نراں تنبوئے لگا
 حمزہ کنڈا قارناں جتنی جھلیں مجال
 تے بعد بس مس آگھدا حمزہ نول بیچون
 حمزہ صبر گزاند امار پوسے سر سنت
 اور ہر پارا امیر سے پئے سکے دل دیا
 لگے سنیاں لشبیا قارن طرف دظن
 سنہاں سب حقیقتیاں جیوں پانی ایفا
 طرف مکے دی آوند سے سولی دار وار
 لشکر گرو حصار دے گئے فرامہ ہو
 بیجا دی واکد ہرے لشکر انصاف
 دہر بردار امیر دے لشکر دے ارکان
 آاند نہر دے باغ قریز ردا
 اس مقاموں وچہ دیکھیا حمزہ نول وچہ درد
 چو کیدار تیز آمد گرد محافظ فوج
 نال جواناں عربیاں کرے طراقی نت
 نال پو گیا معلوم تے نال غالب ہزار
 سکے دیوچہ جبل دیکو اون اسد سے یار

دار و واری ماریے س دے یار تمام
 ایجے امیر کیمیر نول اتاں ہرگز مروا
 تینوں بیوں ماری بد لے عمر عیار
 وچہ اس بڑی بند دے ایجے امیر امیر
 شہر کے تھیں جلیا لے فوجاں جمول
 نضد اٹھایا کافراں وڈے سکے وچہ آ
 حضرت عرب امیر نول دیوں منت لینا
 اتا بیوں مار لے دو چہ رکھ خیال
 میں ہن بیوں ملد ا بنوں اسے کون
 تے کا فوجہ خوشی دے نال نماندنت
 فوجاں دہو نیاں عربیاں ککے لاجہ آ
 حمزہ نالیں لے گیا پاسنگل وچہ تن
 بیلاں جہاں مزیایاں وڈے سکے وچہ آ
 سن جہراں چڑھ مکیوں جلن سکے دل یار
 جوش اٹھائے بیان لے فوج غنبدہ فوجی
 اک طرف لند ہور تے مقبولے لگا
 سکے دیوچہ آئی سکے ہوئے جمع جوان
 کھڑن جھانپیں اس حال کا کہ حسب الحقا
 آسے ادوئیں مار دے نت کا فوج بیہود
 بے ترم قارن را تندن خود رندا وچہ صبح
 لشکر می فوج امیر دی نہ اسوں کچھ جیت
 سجدہ آئی اہل لہد سے مول کوئی ہر ہزار
 دار و واری ساریاں کیڑو سے حیاں

تے غزوہ نول کا فرس دن بہت غذاب
 نڈن پوتانوج نے صوں معجون
 قادن کے شاہ دے عرض کرے سردار
 قاتل میرے باپ آئیں سعد دیر
 چو درچہ حصار دے من ایو تدریسر
 کا زوچہ حصار دے آئے اندر دار
 عمر عیار طرارے بھیس دنا لیا
 بنیاں صہرت ہانیاں دچہ حصار کے
 اک دلا با بنیاں شہری سہتے دار
 بچھہ انجرا میر دی پوست چہ ہر جا
 صبر صوری کرد بہانت تلاش کرے
 تادن دی اک بھین سی سٹخ تھا چہ خواب
 کہد انال پیار دے سن آئی بی نول
 اتھیں کریں بھگتے سب کہ فرزند
 جاہ مبارک سندھ نول مجھ دے بند بھڑا
 بی بی امی خواب تھیں جان پائی خوشبو
 لے کے مال کتیز کان آئی با ہر دار
 آہو بلارات داس بکھے بیدار
 حضرت جو کیر کھول دیو زنجیر
 داکھے مدے طبع دے سن گئے تدبیر
 تے زنجیر میر دے تنوں اتا ہلے
 تے قادن دی بھین پو ڈٹھا نال نگاہ
 صل بکھے پست اینوں ہن چیکار داک

دیون گئی جو اندی اک سیال آب
 یونتا عوب میر دا جو غالب میدان
 غالب لشکر ب داہو آئیں اسوار
 جمع گئے جو جنگوں سندھ عونی شیر
 غالب بھیر نہ ہو دی میں پر فوج میر
 بند کرن در کوٹ دا بھی کر دے پیکار
 چو حصار کفار دے اندر وار گیا
 سو دا پتا پائی کے پیٹھا ہٹ لگا
 اندر وار حصار دے رند لوچہ حصار
 کھڑے چہ بند دے تہ نہ پائیا کا
 اپنا گئے کسے دے بھیت نہ فاش کرے
 دروہیم خلیل بے آس پاک جناب
 بندی وچوں کڈھ لے حضرت حمزہ نول
 حمزہ تھیں جو حدی خواب تیرا پوند
 بھیر پیغمبر دگیا اتنی گل سنا
 جانا پی خواب سے سوچ بھوٹ نہ کو
 جسے اند بند دے سی عونی سردار
 زرد تا کجہ انہا نتوں حال کیا اظہار
 جہا لغاتے تساتوں دیوان مال کثیر
 ہم سب نول لاہیا اتوں بے تاخیر
 سب داکھے آداب تھیں تہیوں کن پنے
 رخ عونی دلو بکھیا بندر منور ماہ
 اکھیں نافر تیریاں لیندیاں لڑ لنگ

امیر امیر بہار و گھٹ کالی ۱۸۵۱ء
 ولہذا بہار کشیوں کو سے جو انی ہو
 نوک شہرہ دی قتل تے نیز یوں آگے
 فرق دو اہل و چہ لہندے فاروقی تریاق
 بیٹی نشان بلدی حدوں تک دو بہر
 چہ بہن دے سرکے صدان دی چمکار
 سرستہ زنی و بلندی کسک گھان و چہ داغ
 رخ زینا محبوب دادوں جلا سے صبر
 سوزنی اندام دی کر سے دلین تاثیر
 بی بی ویکہ جمال نول بری فریفتہ تو
 اپہ حال سنا ہندی سننے دی نفس
 آندہ چہ عمل دے حمزہ نول خود مال
 تے خود و انگوں باندیاں خدمت کرتے تار
 کئے دیو چہ نول سارے شور چہا
 قارن پا جانی خبر تے سن ہو بسا دلگیر
 اوہ پنی و چہ فوج دے نامیں آجے گیا
 جے جاندا و چہ فوج دے عربی صاحب
 آجے میرے و چہ شہر دے حمزہ ہوگے حضور
 اندہ علم کو ہم دے توں کو سوچ و چہا
 فرعون کے وزیر تے ابہہ کہتی تفسیر
 جبرانی و چہ لو گیا سن قس و ن مردار
 پاس کتیزاں بھین نول کہہ کھلے مذہم
 بھین اسدی تے کھلیا قارن نول چہا

دو توین یمن لڈ کرے کرن جگر چہ گماہ
 بعد وصل چہرہ دے جان بری دم دو
 تے حنا جا بلدی پو سو چہ گانا چہے
 دو اکھیں لہن دیر باں لعل حب سے جھلق
 زلف سیاہ رخ سرخ تے ویکو کیڈ اند میر
 نور فلک دے باہ نول یوسے بربے ہار
 وزن نرغ برترب داسید ہر اوچہ باغ
 موئی نرغ فر قادی لہن چہندی چہ قبر
 یوسف ثانی ویکیا حضرت عرب امیر
 تے سینیاں محبوب بھین حال دلہانہ دو
 عرب امیر میر دی بھی لای زنجیر
 چہ اپنی و چہ کو کھڑی دیر بالو ز حال
 بہت لذت طعام بھی دوسے پیش گزار
 مانیں قید عقاب بھین حمزہ چہٹ گیا
 کبند اسد زیر نول کتینوں لیمو میر
 طبل خوشی واکشروں لہے نہ شور میا
 طبل خوشی داوہد اعوانی دی و چہ فوج
 پکڑ بندی و چہ پوساں لہے نہیں کھنڈور
 منت جہا سے و چہ فوج سے کھٹے پیکار
 گھر و چہ تیری بہن دے تے اچ عرب میر
 دہری میر بھین تے کیوں نہسایا پار
 حمزہ تیرے پاس ہے ڈنڈا و چہ کو ہم
 کیا ایں وزیر و احابن محبوب نام

گل اس نے کہ بھیجا قاعدہ پاس چلا
 میں اسدی امید آرزو کینتی ر دقت نام
 میں پرلاوے تہناں وری خواہ کرے
 توں بھی بھائی میر بادلو چہ کریں قیاس
 حمزہ کی تے میں کیا اتھیں بہت کی
 جان قارن توں سو بہت امید سدا پیغام
 مار وزیر شہر دے وجہ گردن تلوار
 چنگا پتر امیر دالاشب دیکھ نجوم
 اودر حمزہ پچھدا بی بی نوں احوال
 عمر امیر اسانڈے شکر ہے یا ناں
 بی بی گندی خلق تھیں ہا کی عام پکار
 عربی بعد سے ادسون بعد اسول نہیں
 حمزہ کین ہے نہیں فوج اندر عیار
 بیٹوں امیر تھیں ہے ہوسی وجہ بزر
 طہیر عیار داحمزہ کرے بیان
 بی بی گھلیاں بانڈیاں آئیاں وجہ بڑا
 بانڈیاں کہہ کر اے جل مقہان دکھا
 ایس ہمانے عمر نوں اودھے آسیاں نکل
 بانڈی تھیں گھنت دوہاں نے تل بل دھک دلاخ
 صبر بیا وجہ دلانڈے پائی ہوش دلاخ
 کس تھیں ڈردا ڈرکھوں وجہ گوشے لے باز
 چوواں وانگوں کاسنوں بکیوں اندر ہار
 سکے جسد سے نام نوں شکر کھان شکست

کیتا اپنے عقد دامیر سے ناں مل
 اس غصے دامار یا کردا ویر حرام
 بیٹوں تیر سے دلے تھیں بے اعتبار کرے
 حمزہ عربی موسیٰ کیونکر میر سے پاس
 میں کی جانا اوسنوں ڈنکشا ناں کدی
 تپ غصے وجہ ہو گیا لال لال تمام
 سین تون لہا سٹیا وجہ دھرتی مراد
 تے کیوں اپنی زندگی ناں کیتی معلوم
 دس خبر ہے تدمحونوں ہے معلم کھیل
 ہر ملک سنیاں ہے ناں دیکھاں کچھ کچھ تھیں
 انہ شکر طرب دے نامیں عمر عیار
 اندر شکر کہنے اودہ مقبول نہیں
 تاں اودہ ایسے شہر دے ہوسی ہندوہ
 اندر کے دکان دے سوداگر طہر
 گھل کوئی جو عمر نوں لیا دے لیم کھیاں
 وجہ دوکان پھیاں عمر عیار طہر
 بی بی ساڈی سدیوں ناں اساطیے آ
 خدمت وجہ امیر دے لے کونانی گھل
 گل گل ہونے خوشی تھیں ہر دہا غول غ
 کسدا عرب امیر نوں عمر عیار طہر
 اٹھ چڑیاں دے جسد تے کر غلبہ پر ہار
 قوں اودہ تیغ گزار نہیں عربی شہیر شکار
 تے جسد سے اک عربوں ہوں دلا دہریت

نہم جہد سے دہی پیتوں مر مر جان دلبر
 کیوں وہ بیٹھوں سردا کھیاں پوچھوں
 دیر نہ لگوں سہا کھ چل پیر پیر
 حمزہ کبدا کھڑیں گا توں بیٹھوں کس نقال
 حمزہ نے فرمایا میں جی رہی وجہ ہر سٹ
 خالی پاں تھیا رتھیں دہری ملے جے کو
 وجہ دوکان لوہار دے چل بیٹھوں بھلا
 لے کے نال امیر نوں آسنا مہر عیار
 اوہ ہر قافل سردا پور بجومی نوں
 کہہ بجومی تندہ دے حمزہ وجہ بازار
 قافل خود اسوار سو وجہ ہزار گیا
 بیٹھا وجہ دوکان دے ڈھنسا عرب امیر
 کتے جادیں جو سبار فشاہ کران
 حمزہ کبدا کا فکا لہ لہیوں ڈھنڈاں میں
 حمزہ لغزہ مار یا کتب گیا بازار
 حمل چھتے سن حملان غش کھ بھرتے لوہار
 آہرن پکڑ امیر نے ماری عبدون انھن
 چھاتی تے چوہہ بھیا حمزہ نے مردار
 لغزہ جہدوں امیر دا سنیاں باہر وار
 گزراں نالی بیادراں توڑھ صبار لیا
 حال ڈھنڈا نوشہرہ وال نے ایہہ حال ملان
 قافل پیچہ ہار گاہ آسنا عرب امیر
 وجہ دال دے سنا دال سب بیٹھے دلشاہ

وگے نہ وجہ عقبے دشمن دہی شمشیر
 چل جلوہ دیدار دیر دست دشمن نوں
 گزری دے خون تھیں دھار کھنڈ پدی ل
 اوہ کبدا میں کھرا لگا اپنی وجہ دوکان
 کس جی رہی نوں باہر انھن لٹھے دھت
 کیوں نہ کرین بھیا رتھ لڑاں مقابل ہو
 آہرن مارا لرھت نوں کرساں پکڑ فنا
 وجہ دوکان لوہار دے آسٹھے بازار
 کتے عرب امیر تے اکھ سنا دین نوں
 لہجہ نہ شہروں تھروں آسٹ باہر وار
 سب دوکاناں وکھدا پاس لوہار گیا
 حمزہ تائیں آکھ دا لغزہ مار شہر پر
 چھٹ کیوں تھجہ آسٹوں پکڑ تباہ لڑاں
 رب سبب بنایا آخو ملیا میں
 جنیش کھادی شہر نے تھر تھر کھ حصا
 اپہر کی وجہ دوکان دے پی بلا یکبار
 قافل بھی غش کھا نیکی سنا میں نے آ
 کرے حملے عمر دے کہے حال خوار
 حملہ کیتا مریاں دنا توڑھ صبار
 کھچے قافل نوں قلعہ تھیں نے عیار گیا
 نکل دھوے پاسیدل دھو گیا فی الحال
 پارے خوش ہو یکے کین افضل قدیر
 دشمن جان امیر دے سب رتے بر باد

تے قدروں سنیامزہ نے، وچہ دہرت
 لے سونا وچہ سہو دے تن من کھتا چور
 قادن کان کیتاں جھلے درد ہزار
 بیٹھے ہر دہرت دے ذہن پھرتے میں
 نالے سوئے ماردا نالے کے امیر
 آناں بیٹوں مار توں جتنا سکین جھل
 ملدے کے مرزا داد تا بدن اڈا
 مذہب پاک خلیل دادو چہ سج کر جان
 قدر ان پیش امیر دے ہو نیاسر شکذار
 جے میں ہو نیاسر مسلمان وچہ تیرے ہر بار
 حمزہ نے ونگا پور شدہ اسی توں
 عمر معدی بن کر بنے ماری گز انھا
 مہرا سے نون و وہ کے ہرے تا گنگ
 گلے دیو چہ بیٹھ کے کردا جنن امیر
 آئے حیاں نوشیروان قلبیوں دور گیا
 اکے ان تریاں جاندا یاں ڈھٹا گرو خیار
 خبر دتی سرکاریاں اگے شاہ کھلو
 اک پوانہ نام سے اک ہر چندہ سر
 خدمت وچہ حضور دے آئے اک انھا
 امیر گل سن نوشیروان شکر کرے سو وار
 بلے تہستی تداں توں آ اندر دو بار
 شفقت کر دادو ہاں نال بادشاہ پیسار
 جنگ اگے شاہ دے ہو نیاسر شکذار

لگا شہر دیکھا دلے یا غنڈہ مقیم پرت
 گوشت پوست حذب نہیں گیا تون ہودہ
 پردہ دل دا بھلنا من مشکل سو وار
 توبہ توب بیکار دالے امان نہیں
 کبیر رہا میں تدمو نوں لے بدزا دشہر پر
 جھل ایہی تے صبر کر پورن کا فی گل
 اوڑک حمزہ آکھدا من لے اک خدا
 تہنوں دیاں امان میں سو جا مسلمان
 حضرت یزید مارناں بہتر سے سو وار
 کرن میری بیعتی امیر تیرے سب یار
 مار گوا اک گرز نہیں میں شاہی توں
 گلی وچہ کو پال دے سوئی جان سپا
 کافر کو فی نال رہیا ختم گیا جو جنگ
 شفقت مسلم ہو گئی مارے گئے شہر پر
 جاندا طرف عدائے راسے راہ پیسا
 فوجاں خدمت لڑاکیاں ہو آکیاں ظہار
 ایہہ تہستی بادشاہ من رو بنے تن دو
 ایہہ توں میں کھلے دو نوں دور آواز
 حمزہ عربی مارنا لوجہ حکمت و فنا
 سن حمزہ کوئی عمر دے توڑ سے دوچار
 قذباں تے سلطان دے سر رکھ رہے شہر
 دو ہاں تاملین شفقتاں دیوے حکیت دار
 ایہہ حمزہ نوں مار سن رو میں تن سر دار

کر مغلوب دکھا دی اہنا دی تلوار
شیر پریدے جاں نون دہرئی دین گھا
کک وچ حضور دے سبب میں تھیں
نے سبب مست لوسدے پادک تھیں
ہن عربی دے جنگ نون جو یا پھیر

عہا نون غالب جنگ ہے عربی پھیر
حمزہ نون من مرد اہل مارن کر پیکر
یہی ہر کیلین جیل نون خط دتے میں کسل
اندھ غلیبے جنگ دی عربی ہوگ اسیر
شاہ جو یا نون غیریواں سکے لاف ہزار

نکاح میں لانا امیر المؤمنین حمزہ کا فارن کی

بھین کو اور جنگ کرناں تبتیوں سے

اگر تیر نکاح دی کہبتنا جشن کبیر
اس زمان دی بھین تھیں کہبت تیر نکاح
درولے دکھ دلال نے ہن پانیا آرام
خیر کہبت غیر تبتیاں بروم بدل گرم
ہو تیا عرب امیر و امیر حضرت شہاد
خبر کہبتو شیرواں کہبت چلا گیا
دلیا مال تبتیاں شامستہ وچہ راد
حمزہ دل نو شیرواں چو تبتیاں بلن وچہ
چلے دل نو شیرواں اسدا کرن علاج
دو نوں نو جمال آپ وچہ کھلناں وچہ راہ
دوالاں دے جلال نے کہبتنا شیرواں
رفوج شیر سبھا جو جہاد مستند دھ

ہاں تان دے جنگ تھیں فارغ ہو گیا
مندر کھڑی سو کہبتی کر کے خوب صلاح
کہبت دے پار سار کاں ہوئی خوشی تمام
چالی روز گزارا حمزہ وچہ حرم
عربی وچہ حضور دے ہر دینے دل
پچھو تبتیاں نون سوب امیر ملار
عز امیر کہبتاں میں سنیاسے شاہ
سکے نوح تبتیاں کر کوڑوں پھلر آ
نقت بہا تبتیاں سول سرے دہر یا تبت
حمزہ جو تبتیاں ایب ہروں نے اسطر نون شاہ
کرید نون آلاستہ ہوئے کھڑے تیار
کہبتی ان تبتیاں نے وچہ میدان ندا

سن اندر میدان دے گیب برہنہ سر
 کیوں بڑھا من موت تھیں جسے برحق
 آدھو چھ میدان دے سے یہ سٹال لڑو
 میں لڑنے والے ایسا اعلیٰ مرگ حضور
 ہندو ملو کدھ پانیکے دینے چھوڑ چلو
 ڈر ڈر کے من مرگ تھیں نہ بیٹھتے گھست
 مل ہر اک فارسی لینی دلچے گیب وجہ
 آدھو میرے جنگ نون ماراں چھ میدان
 ہندی خیر سپاہ دے کنیں بی بیگار
 دیوہا جازت جنگ دی ہن صفال میدان
 ہندو اوپر شہانگ دے کدھ کے خوبی طور
 دیکھ برہنہ سر کے لے لے حید
 آگوشیں لڑو رو مال تیرے پوند
 کہہ کل لڑا نام سے سلامت اکھنٹ م
 بالوں عزا آپ تیرے ہاتھ سے دا ہار
 آئی گزر دھیمان کر کے گلاں چار
 فرمایا ہندو نے میں ہندی سردار
 میں ہندی سرداروں غالب تیغ گڈار
 جسے تھی لپیاں کر کے کافی وار
 لڑا لڑا ہندو نے تو میں دار حید
 کر کے غشی گزر تھی شیر ہندی نے وار
 پوند اگر اتھائے کے ہندی زور کار
 تے کتہاے سرینے کو لندہ ہورا وار

کر سے ہو کارا چوں سو کرونہ ڈر
 اوج تہاڑے ہوئے تن نڈک افشق
 چھوڑ پریشاں جھالیاں بھر تہاڑے
 خواہ خواہ اوج تہاڑے تنوں مرنا سپہ ہند
 دارفنادی بزم کھیں واکاں موڑ چلو
 انیسویں وار واریاں گیا جہن میدان
 نے ایدھاری تہاڑے دی چلی لہس و پا
 چلو تھیں بھی لادہ سے چھو ہر گیا جہان
 لگے جہاں میرے سو یا غرض گڈار
 سو پ خداؤں تو ریا چھو نے مردان
 آسیا جوں مادا دھ میدان لند سو
 تیرا صدوں و دھ گیا کیوں بیہودہ قد
 تلخ کدھ دی و بل تھیں لہد دھ گوں بند
 نے مت ہا جوں لہد سے ہو چا دیں تہا نام
 یا توں جن پہاڑا آسوں وجہ پیکار
 تیرا دیلا من دا دواں دے و چکار
 حضرت عرب لہر دا حقہ خد متکار
 لہا پورے تابع افغی عشر ہزار
 آسٹ مار گولوں ہاں میں تینوں یکبار
 اسب ہاں اول سینوں آدھ لال ایذا
 لیا ہندی نے ڈال تہا دار سہا بار
 کر دے گزر دے جسے برہنہ سر
 دیکھاں تیرا زور بھی تے غالب پیکار

فریاد مند ہوئے موش جسے کہیں ٹھکانہ
 گزرتی رہی ضرب قہقہوں سے نہ بچ سکے
 ایسے گزرتے تھے توں کوئی ٹھکانہ
 نہ آئی یہاں تک کہ وہ پھر دس مرآت
 وہ کہتا توں ہمارے ایسے میری ڈھول
 پھر گل سن کے لایا وہ چہ جہت لندہ ہو
 گزرتی وہ چہ سہ پہلے سے ہی لندہ ہو
 نے لگے سر موہ سے ضرب نہ آئی نگار
 لاوارڈ ہا میدان وہ گزرتاں ناں لڑے
 اسد اہر سہا یا ہندی سے وہ چہ ڈال
 تیغ جی سر موہ سے زخمیں بہا نہ نام
 لیا ہواں نے زد دیاں اینوں رو نگار
 حمزہ نے لندہ توں کہیا آگہ سنا
 کہیہ ہندی کی ایسے داحال کراں اہلدار
 تیغ تیراں تلوار دی سر وہ چہ جھلے جلال
 کہیا جس مہر نے ہے اوہ رو نہیں تن
 حال وہ جسے جن جگہ می رنو چہ بی پکار
 تے جہڑ آہا اید ہروں لیوا دی مزار
 واہے نغور و زور بھی میرہ نے تلوار
 پور شاد می دیکھ کے جہت وہ چہ پیا
 اندر اسد کے کینے کلاموڑے کون
 دلہری نہ آئی آفت ہے کجہ ہو ر
 آہے اک دھڑلے قہقہوں اڈیا گزرتار

سر ٹھکانا گزرتے تھے توں جیکھا چور
 دست بٹے کہ ضرب قہقہوں ساڑھے تن
 سر ٹھکانے توں وحشت باکوں جھلے گاہار
 گزرتے سے مست دھشتا سر توں برسے متا
 میں وہ جہ جگان سا یاں سہے جھلے جہاں
 مارے گزرتے توں کر غلبہ مہر لہور
 اپنے جھان جھان توں جس پوسے نہیں آ
 پھر وہاں نے ہار یاں گزرتاں واو و دار
 پھر تہی تہی قہقہوں چا سہت تیغ پھر سے
 تے ہندی ہی تیغ توں اوہ دگہ سر ناں
 نے ہندی ہی تیغ توں دندے سے لگے لگم
 دو توں ویلے شام سے چھوڑ گئے کاکار
 ایسے تہی سر توں کیوں ڈھٹا تھا
 اہر نہ دی پوتلا جگان وا جھیلار
 اسد کار سی زخم قہقہوں گئے کھتے وال
 رو میں تھان سے ہووندے سہا جہت پنا
 رو میں تن میدان وہ چہ ہوا سب اسوار
 زردوں ناں جوان سے لڑیا وادوار
 رو میں تن دستے سر سے زخم آگہا کاکار
 لکڑا لہے کاکوں اس رنو چہ رٹ گیا
 ایہ بہا ز حدید دا گزرتے توڑے کون
 تن لہے داہدن وہ چہ رواں جہتا زور
 لے کر ظاہر ہو گیا کئی ہزار سوار

تے جاسوسوں کو لاندے ملے گاڑی جا
 تے تھہڑا وہ بربری کبند سے صاحب نوح
 والی سخت عقیم دے آیا وہ حضور
 خیر سنی نوشیروان کلب تھلے امرار
 خدمت لندرشاہ دے کہیں آن سلام
 ابرہہ شہزادہ بربری آقا نوست مند
 گزرا کھانہ صومناں دی اندر اسکے کار
 حال اندر میدان دے جاندا ہو اسوار
 مڑوا ہو یا مارو المت پیئے دھچک آ
 بیٹھا نظری آند اکری تے اس حال
 لوہیں تین نول دیکھو ابلیس دی دے نال
 کوہیں نہ کوہیں گزرا یا بلعب دی تے لعل
 دن اگلے چڑھ آئیسا پھیر برہمنہ سر
 لوح اندر میدان دے کرنے نول تھ چار
 پہل تال بل مسریا مواند تھو دیکھ
 عمر سنی من موکب اشقر تے اسوار
 دیکھو برہمنہ سرکے حمزہ تو میں میں
 عرب امیر کبیر تے کرے جینی وار
 حمزہ نے فرمایا فار کریں دو سو ر
 پھیر جینی شیر تے سپ امیر کبیر
 حمزہ گزراں مارا پے در پے ہر حال
 نیزہ تیغ کند بھی دھکاں دھکاں تے میر
 پھیر دواں کچہ پیاں دھکاں لگا یا نور

یہ کچھ کہتا بادشاہ چڑھیا کبھی سا
 نام جو شش گزری سے اندر شاہ لوح
 تے حمزہ نول مارنا وہ سپ میدان منظور
 استقبالوں کو سنوں لہا لہا سے جا
 کرسی دوسے بدشاہ شفقت نال تمام
 نین لہا آورا لہا استر گزراں بلند
 جس مقبلیں وہ سپ میدان دے کراسی بکار
 اک سو بہ گز مار دیا جال امی بزار
 کر وہ لہا حریف نول کر دما رہا
 اگلے تے جیل دیکھوں پڑا ہال اچھا
 کر دیا شیر صفت بل اندر جوش کمال
 رات ہی مڑ لکریں آن وڑے ہر سو ز
 لوح جو لال مار کے کہہ آوازہ کر
 آ جا حمزہ امیر سپ خود جو کے اسوار
 لوح کیا لہا تھو تھو دو روزی وہ سپیکہ
 گیا اندر میدان دے بہن کے تنبیہ
 حمزہ نے فرمایا حمزہ و مرفا میں
 تے حمزہ نے ڈال تے حمل لیا سہار
 سوڑ جینی ماریاں لگ گزراں پڑ نور
 یا داراں سوسن دن دی ماری گزرا امیر
 رو میں تین نے سر تے سپ سپ جلی اچھا
 حال تے مغلوب نول لے تے نکلتا زہر
 عات حاضر دایاں ویری ماھر گور

حمزہ کہتا ہے کہ انہوں نے کوئی شہرت نہ
 حاصل کی ہے اور وہ اپنی وجہ سے ہوا
 منترہ لغو ماریا لکھے بول ہیٹھا
 جاگے پائے بلانڈے سب سے چھوڑ گئے
 پھر جیسی مردوں نے نہیں لیا انہیں
 علم امیر نے کیا بن گندوں چا
 رسول ننگا رو لیکھ لڑن طالع دیو چہ ہار
 شہرتی دو سو دیو از نام
 چوڑے کے سب امیر نے آئی انہوں ہار
 پھر سریتے ہار یا زنا دہرست دہسا
 پھر نہ آئی جنگ لڑن مرد ہار کو
 ٹر حمزہ میدان تمہیں آئی ہے چہ تمام
 روپیں تال دلا ہاں سد بلایا باس
 کوئی تہ توں بکریا میں اندر میدان
 کہے امیر ہے جو آکھدے وانا چہ جہان
 شواک تہ تیو خالق مالک رب
 کہ از تربت سیاں لے آندا ایمان
 دلے کنیں دو ایاں دے علم سید ہار
 دہیں تن دلش دہ سوب کہہ کرن قبول
 زوہیں کہسی دواں توں کہے سیر عطا
 دواں اپنی فوج توں کہے بلیغ م
 روپیں تن وچہ خد متے نالی ہندے
 اچہ غلام رسول توں ہار گئے فرمایا

میں نے لغو ہاں توں سے ترزل نام
 چہ ہار یا ہاں ہاں ہاں کتاں دیو چہ چا
 جنگل وچوں آتال گیاں چھوڑا ہٹھا
 اسوا ہاں لول سٹ کے ٹھوڑے ہٹھے
 پھر سریتے ہار یا دہرستی لے پھکا
 ہیٹھے علم دے رکھ کے ہیٹھے کھٹھے
 من لوں سدا ہے جت لے سوا
 دیکھ آسہر جو ہر لڑن ہار یا کرام
 حمزہ کپڑا دل لختیں چک کھڑے کپڑ
 خداسوں بھی لے گیا علم سید چا
 ایہ کہدے دہی تو مسد تھہ کہدے دو
 بیٹھا جلس لکھے کہہ دا خوشی تمام
 لے فرمایا دو ہاتھوں کو حقیقت ہاں
 لو کہندے توں پکڑنا ہاندے دھن
 مرد بنے یا مرد جسے زیر کے دھان
 سچا دین خلیل داکھو زبا توں مجھب
 خداسن وچہ امیر دے سوئے مسلمان
 دوپیں تن شہزادیاں لوئے خادم بنا
 خدمت دہہ امیر دے عطا نہ کہے ہول
 دہہ در ہار امیر دے علی مسلکی جا
 طاو راتیں آئے مرد اسوا و تمام
 ساری حمزہ امیر تمہیں ہوں ہار ہے
 حضرت سوب امیر دے کئے ویاہ کہہ

خواہد احمد یاروں جا بجاں دھج جڑا	آسیا زقت نکاح دارمیں سبق پڑا
از چیل سمت طائیاں ہوا نگہ پڑیدی	اشوع قلم دی نوک تے مشقوں است پڑا

اس وقت سے عروسی اندر مشق آغاز

اس وقت سے بھرا اندر جو سخن اللہ

خوشیاں دھج سمندر خاں دیکھ لو میں جن چار

اس وقت سے عروسی اندر جو سخن اللہ

پکڑنا امیر المومنین حمزہ کا قندار ستر شہان کو اور جانا
 خرمین میں اور نکاح میں لانا رابعہ پلاس شاہ فخر نس کی
 لڑکی کو پیچھے شکست دینے شاہ فرنگ کے

چراغ الجوشش گزی بھی نوجہ آباد ہا
 مڑ کاظمی تے آرسے کرہ جوش کمال
 مردان دستہ تھوہ لیکھے آپ جئے تھوہ
 وہہ رخصت میں جا لیکے تھوہ دکھائی
 تے جوشش گزی تے کھڑا مقابلی آن
 رکھتے تے پیر دو گیا دھجہ سما
 مڑو جھپاتی ترک دستہ پیر جڑے فی الحال
 مڑو جھوڑے اپنے سہو نیا سوار
 لودھ جوں مڑ زمین نہیں گیا ہو اتنی ہو
 آسب اللہ تھوہ سے کہے نہ جہاں توں
 جوشش سے تداں توں چھال گئی پھر

دن دو جے ہو شکران دے ٹیل و جا
 اک سو وہہ گڑ گھوڑوں گیا ہر لا چھالی
 گھل کوئی بل عسیر بیا لڑے برابر ہو
 سرب ترک پیر نہیں کر دامن گھلو
 دتا اذن بہر نے ترک گیا سیدان
 الجوشش تے نہ کھو کے کڑھ رکابوں پاہ
 اک سو وہہ ایس دی گئی اتا ناں چھالی
 لودھ لے کرہ دار حمزہ آسب کار
 سرب پکڑن واسے تھوہ چلا دے دو
 سرب ترک چھال دی دیکھ چھال کی توں
 اکہ اپنی تھوہ گڑھتے مارن گگا شیر

او توں مزدے ہوئے نے چھاتی اری تے
 اچو شش دے جنگ توں بے دکھو تیا
 ہارزدے ترک توں چو شش وچ جنگ
 تے لدر بیولڈے جنگ کریدے شیر
 تلوں لکھ طرف تھیں ڈھنجا ہور غبار
 جاھا سوساں کھیا کون ایہی سردار
 سیناں ہامن کوہ دستا بہتر زادے کار
 مددے سلطان دی ایہ چارے بدنام
 عادی اک شو دینے دجا بیسیان
 لے آئے سب دیاں تانیں کر تعظیم
 تلوں لکھ دھریاں نہ گور پیا
 ہونی تیرا مردن پیا غضب تھیں جا
 چوہا مشق لے اوسدے تلہ نگریا
 ہنہ نہ آئے گورخو اتقرہ ڈر پیا
 طرے نہ پکھ چھوڑ کے پیا یکھا ڈی دہا
 رات پئی تے گورخو گم سوئیا جمبول
 اختر دہ چہ کھاندے کیا تھب دہا
 گوشت پانی کھانیکے رات گزارنی
 جان فخر سل نو جدے لکھ ہون ان
 حمزہ دل دچہ آکھدا ہے افسوس پزار
 اختر پھیر ڈر اندا اسدے مگر امیر
 بیہوش تھے جان دیاں روزو آئے دہ
 حکم کرے نو خیراں کر کے استقبال

مرکب گئے پھڑن تے کچھ تآوت تھہ
 لاکھ چھوکی جنگ دی ختم اوسدے نام
 ترک بہار دیکھئے جو رہیا دلتنگ
 اتاں کھندا مو تھیں دہیا ترک دلیر
 بیل دنگول آفدا مشکر باجھ تھب ر
 کسدی مدد آئیا کس تھیں سے پیکار
 نال امیر کیر دے کن جڑھے پیکار
 اسی سزاں اٹھاندا جنگی مرو نام
 ہنجا سارم ہندیں جو لھامرو جو ان
 آندے پاس نو خیراں کر حرمت کلم
 لکھ لکھوڑے آدی نکتہ شکر پیا
 حمزہ تالیس گورخو پکھ گیا تھب دہا
 لاکھ ڈی گورخو لے اک طرف لیا
 آفت ہوگ امیر نے دل یو چہ کھیا
 ہور ولایت گورخو ڈا یا پکھ لاکھ
 ہنریا لاکھار ہوک عقال عمر رسول
 خود آگ گورخو لکھ کر کے کباب بنا
 کرے سوادی صبح توں جان چمک پئی
 لوں او ہو گورخو بنیا آن عیان
 جاوے تھیں چو نند الجھ آفت مردار
 لغز سن امیر دے لگہ پیش شہر پر
 اشقر والاں لایاں لفع نہ یا بار کہ
 لے آجھا عادیان تانیں حرمت نال

تعلیم

آگے آگے گورنر پچھے عرب چہراغ
 مگر سے ڈرنا اوسد سے اندر باغ امیر
 تھا کہ بعد امیر بس نظر نہ آئیہ مول
 حوصلہ تھا وہی باغد سے امیر مثل نظیر
 لگی بھگد امیر نون چاہئے نئے طعام
 دوز و چل لگ کر بکڑ حاصل کرے
 میں لگ نون دیا لگا اسرا مل بچیا
 آقا قدر سر مشہا نہ نامی اک جوان
 تے اوید سے کرے چر دے سی سما
 اس نے دھون دیکھیا دھواں اندر باغ
 امیر جگر کون سے سپا دلاور ہو
 چچی بکڑ کد سکد سے اس جا کد چیل
 اظہر تریاوں باغ دے کردا مار مار
 آن دغا جو کھاوند ایشیا مرد کباب
 حمزہ پونی کھاوند اتے لس قطر سیا
 بونی لک سنگھ تقیس بی زمین نے جاہ
 پچھے مر کے دیکھ کھڑا دلیر جو ان
 کد قدر نون فنگریوں کو نون لیا انھا
 دیاں ڈب بکڑ بیان تے زر کاسے ہڈ
 قدر سیا زمین تے آہاسی بیکوش
 پیریں بیامیر دے کہ حضرت ہیں کون
 آ آہد داہو یا میں دچہ زمین درشت
 کہنے نون باز نکاوا بچر بادا نک جیسی

تے دڑیا امیر گورنر حباب اندر کٹ باغ
 نظروں خائب ہو گیا اولوں گورنر
 حیرانی وجہ گویا حضرت عم رسول
 دیکھ کتا دے حوصلہ دے ازیا امیر
 نڈ نون ڈھنے بکرے چر دے این مقام
 لئے اندر دل اپنے امیر تدبیر دوسرے
 بال انگلیسی باغ دچہ لیا کباب بنا
 اوہ مانک اس باغ دار کھدا عایشان
 حمزہ نے اک جنباں عقیں لیا کباب لینا
 کھندا امیر سے باغ نون کئے لایا داغ
 بڑیا امیر سے باغ وچہ جان دلوں جھد ہو
 امیر کس مرد دلیر تے کیتی مرگ قبول
 لاشی چھ سو سناں دی جانی جو ہشیار
 ہوں ہوں آسنا بچلی طرف شتاب
 قدر نے وجہ دھون دے لاشی آن چری
 مرکا دھون امیر دھیاں داہش کھا
 انڈیا وچہ چر دے شیر پور سلطان
 لے دیا دچہ حوصلہ دے اندر آب صفا
 دس و بیہ غوطے دیکے باس مار سے کد
 ہوش مئی تے الید ادم ہوئی جمل
 آتینوں میں چھپیا یا اینوں آد آگون
 میری ہا ہندین دے کئے نہ لانی پشت
 بچے دچہ مرد یا ہندوں درد چھڑی

نام مبارک اپنا کر میں پر لکھا و
 حمزہ نے فرمایا سعد شامی آیا ہیں
 قندز عرف گدار دہرہ یاہ میں کیوں
 باہوں عرب میرے مانی جلائے کون
 قندز پھیر میرے ہر یں سیں دہرے
 فرمایا میں دیکھاں عرب بہا دروا
 بن حمزہ سے ہو ندا میں ہر غا لکے کن
 کدہ میں میرے لیستنا مسلمان
 یا حضرت میں نسا دساری مگر غلام
 کھڑوں میرے نال لکے کے بعد مقبول
 وہ صفائی مرد سے فرق نہ ڈھانول
 خاطر کرے امیر دی قندز جو خوشحال
 حمزہ نے فرمایا اسے قندز فرما
 اوہ کہندے تختوس اس ہرتی دچشاہ
 ایسے لائیت اوسا جاری سے زمان
 حضرت چنگا بادشاہ صدی ابولین
 سے مرے پر زلف کے حسرت گو چلے
 میں خیر دباں دلا ریاں لڑ لکے پر سے
 دن ناچیں اوہ چند ہے چند ناک داور
 دو چہیں پر چہیاں مشوق گئے گل جمال
 کہے جہاں نہ جاؤں کرتے کدی کرے
 واپس میں گمیاں دودھ و دکر ن ہاک
 نظر کرے ہے کدی نہ جلاے چہ
 کوں دچوں کس خاندان کے ایسے ہزار
 پھیرے جا یا سرب داویر نامی ان میں
 حمزہ تو نہیں ہو میں نام لو کلا میں کیوں
 ہر ہر امیر کی سن کے پکا ازاو سے ہون
 ایسے گھرنے بن کدوں ایسی سو کرے
 بھی میرے وہ نہ سے ویر برابر وا
 دلہریاں کی آپ میں کدہ مردان ہون
 قندز راضی ہوئے آریا ایساں
 بیٹھان قدماں تیریاں کشاں عمر تمام
 قدم مبارک سچم کے کواں مراد حصول
 نال گیا گھراوسد سے حضرت عمر رسول
 حاضر لکھڑے تھے جہاں تھے نال
 اس دہرتی تے بادشاہ کبیرا حکم روا
 جو رہندا چہ شہر سے رکھا بڑا سپاہ
 چنگا عدل کہ ہوندا سنی تھوں سلطان
 دھری چہری دی کے تھیں بندہ صفت میں
 گور جیلے جل بکھ رہے ہے نہ دودھ لکے
 کرے نگاہ نظر اس دھیریاں کادہ ہرے
 زور برہوں کے مار تھیں جہاں شہر دودھ
 رشے روشن دیکھکدی نظر نہ جیلے جہاں
 جیلے ہواؤں جہر سے بود چہ قدم کر
 واہ نظر سے تیروی خاکوں بود چہ ہاک
 ناں مٹتے ہے جے مٹتے ہوئے تریا توڑ

نام مبارک اپنا کر میں پر لکھا و
 حمزہ نے فرمایا سعد شامی آیا ہیں
 قندز عرف گدار دہرہ یاہ میں کیوں
 باہوں عرب میرے مانی جلائے کون
 قندز پھیر میرے ہر یں سیں دہرے
 فرمایا میں دیکھاں عرب بہا دروا
 بن حمزہ سے ہو ندا میں ہر غا لکے کن
 کدہ میں میرے لیستنا مسلمان
 یا حضرت میں نسا دساری مگر غلام
 کھڑوں میرے نال لکے کے بعد مقبول
 وہ صفائی مرد سے فرق نہ ڈھانول
 خاطر کرے امیر دی قندز جو خوشحال
 حمزہ نے فرمایا اسے قندز فرما
 اوہ کہندے تختوس اس ہرتی دچشاہ
 ایسے لائیت اوسا جاری سے زمان
 حضرت چنگا بادشاہ صدی ابولین
 سے مرے پر زلف کے حسرت گو چلے
 میں خیر دباں دلا ریاں لڑ لکے پر سے
 دن ناچیں اوہ چند ہے چند ناک داور
 دو چہیں پر چہیاں مشوق گئے گل جمال
 کہے جہاں نہ جاؤں کرتے کدی کرے
 واپس میں گمیاں دودھ و دکر ن ہاک
 نظر کرے ہے کدی نہ جلاے چہ

حضرت امیر علیؑ نے فرمایا کہ میں نے یہ شعر سنا ہے کہ ہر کس کو جو اپنے آپ کو خدا سمجھے وہ اپنے آپ کو خدا سمجھے

کرتے نہ انھیں لنگھایا کرتے آئے
 دہرے انگشت نہ بناں تے دہرے ٹکڑے
 چلے نہ باہر خانہ یوں چلے تے آگہاں کی
 پہل جاوے وقتا رخصتیں پال جواندی
 چلے جن وچہ دیکھ کے گل گل ڈول پوسے
 دہرے قد ہونچا جو سی دہری ڈو چنگار
 مڑگاں نیزے داریاں دو ابرو تلوار
 پٹ پوسے خمشادوں چھبہ لٹ پوسے
 خشک لیا دے غفل ذوں لہر و میر کھڑے
 جھد لقاہ مارو پوسے کتے دل دگ
 رہائیں لندہ خواب دے تارے تارے
 لئی مدد تے عاریت ہونہ مڑ سکوں جو
 اسدیاں دو ذوں اکھیاں سدیاں پے براد
 تے جے ذوں نقاب ذوں کدی اٹھا پوسے
 ناز جبری دی اکھیاں پوں تھکت پون
 پو شرفی تے پھر گیا رنگ جوانی دا
 خواباں دیو چھ خوب سے بریاں وچہ پری
 لبان تھکت لڑتیں دے زخم پرانے ذوں
 خطفہ بازنق ہرقی دا دگے تبسم نالی
 نیز شروہی نیز پوں ہنس پالو پال
 ناز نکاسوں جے جھڑے مراد سے میدان
 ریزاں قافل اسدیاں کڑیاں بیٹوں کار
 یا حضرت جے اوسدا دیکھو پوں توں رنگ

ویکھ جھکت پوندی منت خود توف مرس
 منت قہیر ہی بنا ہندی نال انگشت کھڑے
 قریا تی اک قدم تے جان لگا کھال کی
 لکھ پوسے وچہ عیبیاں حال چکورا ہندی
 گل رخ دا رخ دیکھ کے بیل پوں پوسے
 متاں متا تی خاکت اہودے جگر دکار
 بین لہرے ترک دو کردے مارو مار
 کرے نگاہ دل تاریاں سار لٹ پوسے
 دل ہر جوں دالیا تے غم قہر وڑے
 ڈوب مرن مرغا میاں جیلے سمندر راگ
 زندگیاں دل اندا مرق پھوڑ پوسے
 ملی ختن دے برن نون لطف سیاد ہی پو
 چا ہر نشانی لکھیاں ہمدیاں اہود و خواہ
 رمزوں انداطوں دی عقل اڈا لوسے
 چھٹ پون دو تیر تے جگا پٹ پون
 لغو ڈاسنوں مو مٹا محنت کیا تی دا
 اسد سے جہا ناز ناں بریاں وچہ ذری
 لطف و لڑن حال چا پڑی ناگ ابائے ذوں
 لبان و ذوں وچہ خود سے دہر پال لوال
 در تعمیر سہاوند جی زینت و لوال
 اک نظر بر کار تھیں کھلا دے جوان
 تیرے ویر امیر دی جیوں مگھیں تلوار
 دانگ تیرنگ میں جمع تے کچھ نہیں دلنگ

نہیں دیا، کہراوند ہی بہت ٹھکے لاوا
 حمزہ کہند اقتدار توں چل میرے نال
 قندز کہند انال ہاں تاہیں عذر کدی
 لے قندز دس بکرے ذبح کرے موان
 ماہیے جو پھرتے گئے جو غوری ڈور
 حضرت مینوں بھکھ پے اچھے کرو مقام
 ہوئی ہوئی کھا دندا حمزہ جالی ذات
 ثابت ماناں سنگھ تھیں پلوچہ کیا قنار
 آہیا یاد امیر پانی تانی بلعاد ہی شیر
 کھا طعام سوار جو پھر سو گئے روان
 حضرت مینوں بھکھ لے کر دنا لاچار
 حمزہ نے قربا صبروں دست گزار
 جیوں کیوں قندز صبر کرنا نال کب
 لگے ڈھلے ماہرے وجہ اثرے کزان
 لے کروا توں کر دیو حاضری کھد طعام
 صورت سردی دیکھ کے ڈرے سجھ کزان
 کروا مان مئے دیکھیا حضرت حمزہ رسول
 لے تاش طعام دست لے کر ان
 نال اشار امیر دے قندز اٹھ پیس
 کروا تاں توں پھد حمزہ حال تمام
 کروا تاں لے کھیا رسول محب یا مال
 راہول سفیان بلہن میناے راہ مل
 قید دی شاہ دار بہن نام غلام

اسدی ابرک بیدے عاند ہی نہیں گجاہ
 خصوص دی بھی داخل دکھا مجال
 خبرے کے تیا دیاں حضرت عمر بنی
 بھن گوشت پاتو برسے ہو گیا نال روان
 قندز عرض گزار داعجزوں وجہ حضور
 اترھ توں پس میں مغان لے کھاں طعام
 جاندا مینوں نکل دا قندز کھت پرات
 مھب لے کھ کھرتے ہو گیا کجہ اولار
 ایسے وانگوں سینوں بھکھ کرندی نذر
 بقور اپنڈا جان لے قندز کے جوان
 پاس نہیں کجہ کھاں توں شکر دست گزار
 نال کجہ مہر واپس مقال لے کھ مینوں شکار
 نے غلبے تھیں بھکھ دے ہو پھال گیا
 کرک اہتا توں حیا پیا قندز در جوان
 یا ادھن دیاں لوریاں جان کل تمام
 یاد اس جوان نہیں رکھیں وجہ امان
 جاتا صاحب دہر بہ اللہ دا مقبول
 کر آہ اب امیر دے لگے رکھتے آن
 سدا آب طعام بھی مل وجہ نکل لیا
 کھرتے تھا ذرتے ہو جانا کس مقام
 چلے اکل خر سے مال بخدست نال
 راہ صد کھیا ترے اکل وگتے دست نال
 نام احمد اولاد گر فولادی اندام

دوہوں نکل دوڑا ہوا صاحب مقیم عاقی
 نای پھر جو سو ستر بڑا بھارت گاہ
 دہلی شاہی کارواں آکون کئی ہزار
 سن حمزہ فریادند اچھا ساڑھے تال
 سن لک بے کافروں مارگو او ان سے
 کروانی نے آکھیا کی حضرت تین نام
 کیا وزیر امیر داسد شاہی مردان
 سن سو اگر موٹیا راضی تے تو شمال
 توں میرا فرزند میں اسوچہ نامیں شک
 لے چل میںوں شہر سے اندر تال امان
 حمزہ نے فرمایا جہاں توں میرا باپ
 لینا حصہ مال دایمیں روانہ سوئل
 سب چاہئے تے لے چلاں مھی سلامت تال
 تے قند شہر کر کیند لا حمزہ توں
 تال مال جو سفت والیوں جان نہ دہ
 تے توں نہ دنداؤ میں لینا ونداوا
 حمزہ تے ستیا سو کے مجیر روان
 جہاں وہ چہ جاگر جردی ہوٹیا انہاں گکار
 جہاں ٹاٹا مسووا آلوں تودے گئے کھلو
 قند شہر میں بند دے ٹھوڑا گیا دوڑا
 وہنر دی اک فوج تھیں نکل گیا جوں
 ہوہر باک جوش کر قند زتے اسوار
 قند دے تھہ کچھ کے باقی دے جہاں

فوج دچھ حکم سے تال سردے تقانی
 تا میں لوہ من شہر وائل کھلو تارہ
 مار سے زور پایا کیے لوٹ ہوئے عیار
 کی طاقت سے جو ردی ظلم کرے نہ حال
 بال تیراٹ لئے گا جے مر جاوا گئے
 آکھ زبان سبار کوں اپنا حال ت م
 میں عربی دے خاندان وچوں آگ ان
 میری بھی ہے دوستی عبدالمطلب تال
 خاص پیارا یاد داپار سدا دے پک
 دہراں حمتہ جواں تھے وچوں مردان
 تیرا کم سوار ماں میں پر لازم آب
 تا میں صاحبت مال دی میںوں پتول
 میں تیرا فرزند تال کو میں ونداواں تال
 سعد شاہی بقیل میں ہوش نہیانی توں
 حمت یعنی اپنی ظلم نہیں کو لہیہ
 چہاں حمزہ ونداواں ملکہ ادھ گنوا
 حضرت عرب امیر دے تال تے مردان
 لے لشکر لادگر دآن سپہ کیا ر
 قند حمزہ جاوندے صاحب لگا دی جو
 لغزہ پٹھان مکارا جو رہے تھہ رکھا
 قند دہلی مار کے ابہر دکھیا میدان
 آکو لٹھی کھامے کے ابہر مھی گیا سہار
 تال لڑے توں آکھیا کوئی وچہ میدان

گھوڑے تے فولد گزوتے نیب آپ مار
 قندز لاشی ماردا سا را زور لگا
 کچھ لاشی تھیں چاہے لہے کھوہ
 جان قندز نے جانیل لاشی طرکی کچھ
 سدھرتی من آواں ناں کرنی تاخیر
 حمزہ لغو مانو کے آن سپا سردان
 لاشی ہتھوں سے تھرتے پھرتے پھرتے
 دہنن سپا لہے آمارسی نکوار
 دو جا تھو وہاٹیکے مگر دن پھر فیصل
 پھر سرینے سبیا دہرتی تھیں پنگا
 سوچو چور دیر دے لاشی ماری چا
 حمزہ گنہدا دشتیا لہے کیستہ تون
 کرنا ہی میں پیز کے لاشوں سلمان
 قندز کے ہر لاشی لو کال دامال
 تانیں پرا لیس دے میں بن دیا پیا
 چنگا ہر نیب مایا میں اس خالم نون
 حمزے نے فرمایا اندرتا میں پھیر
 حمزہ قندز دشتیں کر چا شمشیر پٹے
 حمزہ کے سوہ اگر ان تانیں حکم کتاب
 تیجا حصہ رکھو لہے پاس کتیں
 ملک مال جو مل پو سے پنا لہے سہال
 کرواناں نے جائیکے ڈھٹا وچہ حصار
 تیجا حصہ اتانوں کر کے سہا بہر عطا

قندز شیر دلہرتے آئیب لغو مار
 اس نے لاشی آوندی کی کلاوی چھ ہوا
 قندز کھلے او دھروں مول تھرتے لہے
 لغو مار نکار یا سوہ کے دل زچہ
 لاشی کھوہ لے چلیا تھیں چار شہر
 لغو ہوس کے ہوں دے تے تون لوان
 چھریا در مردی نکل چیک گئی
 راہ وچہ تھو لہے پکڑ لیا کھلار
 گھوڑے تھیں چا لیکیا اسنوں تو تال
 قندز لغو مار کے لکڑوں پیا سدا
 پات گیا سر لاشیوں جان اڈی وچہ وا
 کیوں میرے بن حکم دے لہا را بنزن
 سبیا تیرے مال را خدمت وچہ جو ان
 نے میری کھو وندا لاشی بد حال
 لاشی پانی کھو ہندا بدلہ لہ لسیا
 تے اسدے مر جا د نون لہے نہ ہوں
 پھیر نہ پیا ہوں حکم دے ہو دیں اندر لہ
 نکل پوٹے کھو را بنزن دہندے دے
 جا را بنزن دے تھو تھیں کڈھ لو لہا
 اوچہ فرمایا وڈنتے جتے دوا سہیں
 باقی دا سب تھیں مکیناں دامال
 سوتا چاندی دیکھیا لہے پٹے لہا
 اوں بوٹے دل خرٹے باقی والووا

ہوتے اندر سے وہ جان نام
 تھا جانوں دینا اور دولت نے مال
 مروٹی ایک عرب آئین عالی شان
 میں سن خیر آئندے سے ہر کوئی تیار
 مسکینا ہی غلی کر دکھلائی دور
 دخترت و خوشی ہی جو خواہاں وہ چہ چند
 آہل ہمدان کچھ ہم نہ نزل منظور
 عاشق عرب میر تے ہی بہت دی
 رات دن سے وہ عرب دی خواہش چہ جملے
 جان اسدی اس عشق نے جان کو اتنی سی
 ہر دم اس نفسی نزل رکھدی وہ چہ نگاہ
 میل خدایا بار دی کراں زیارت میں
 عشرت عشق جہان سے سارے چہ چند
 اہل لباس جہاں دالا آں گی میں تان
 اندر عشق سلامتی یا مہرباں گی
 با صبا میر نہ ہو رہیں مول دیاہ کراں
 آہے کر کے آندو لگی ہزاراں شاہ
 تانیں مارا آپ سی دینا اوصاف چو باب
 والی ملک فرنگ داہ کر کے تمانت
 پھدی سہ سچو میاں ظاہر کرو بیان
 کیا دیکھ جو میاں خاطر جمع رکھی
 ایسے خاطر والہ کو ششش کیسے تمام
 حال تحقیقت پھدی سب مقاموں نام

بیجا اندر خوشی سے حضرت عرب امام
 حمزہ دی وہ چہ حکمت شہرت پٹی کمال
 دولت دینا افسان کردا ہے اس جان
 حمزہ دینا اہل تون دولت با چہ شمار
 گھر گھر خیر میر دی باہر ہوئی مشہور
 راجہ نام پلاس پوس جہدی صفت بلند
 خاطر جہدی دیکھے آسپا ایک دور
 سن سن صفت جو اہل لای عاشق جہدی سی
 با جہاں سال میر سے دل سے جگہ بے
 تان تصور میر دی مکہ منگوانی سی
 سبب عشق جہاں پارسہم کردی آہ
 جہاں جہاں با عشق دی وہ حرارت میں
 پین لباس پوس داری جگر نون ڈھ
 حضرت عرب میر عقین وصل کرا لکی جان
 باتے یا عزیز نزل سے تن لادان گی
 اپنی جان مغرب نزل مارنا لکن
 تان کراو سے راجہ ہوز سے مال آیاہ
 سوز جہوں عقین راجہ جلیل ہی کتاب
 راجہ ہرگز اوسنوں تان نیباہ چہت
 حمزہ مینوں ملے گا یہ جہاں سے گی جان
 حمزہ تیرے شہر وہ چہ تینوں مجلسی ہم
 جہاں کو طرزی شہر وہ کردا آن مقام
 کردی خدمت خاطر تان آہای نام

کون کوئی کس شہر تعیین نام مبارک کی
 نالے گل کتیز کاں علیہ سے تمام
 تس دن سنیا آیت عربی اک جوان
 دے تصور کتیز کاں رابع کرے دوان
 دوڑیاں ول رابع کین شرت جیا
 سے بن بی بی رابع کرے شکر سزار
 شوق جہد سے نے مدتوں کھچڑی مطلقان
 رابع جہد سے مطلق دے سوریوں جیار
 جہدی وجہ اذیک دے مدت گئی دہا
 جہد سے دہیں پھینوں بدن جہد پاس
 سکے بی بی رابع جو جہدی شریان
 نالوں اندر طے غرقا جیسا تمام
 گھلیا سی مرزوق سے ابیر وڈا فخرند
 آپ سے مرزوق نے جیسا کتسی وار
 کے لشکر قابرو جیسا فرنگی زاد
 جان پست شاد فرنگ داڈ تھا تو مند
 گردے شہر فرنگیاں دہ سے لے لگا
 پانی خیر میرے قندز نوں خسرما
 چیل چھڑاواں غر سہ لراں فرنگی مار
 قندز کا مٹی پادنا اپن لے بھنسیار
 ادہ جہا شایخہ زاپیش جواناں نوں
 امیں فرنگی زاد نوں مار قند کران
 ادہ کتہدے دیو تو مفت گواصو جان

کی کچھ جہد آیت لیدر آون دی
 حدوں دست نہ آدنا کردی شہر تمام
 کردا ابر عجزاں شفقت نے حسان
 نقشہ میل کتیز کاں صورت لئی کچھان
 اچ تیرے عجیب دی لئی زیارت پا
 بھلے نفعیہاں ولنے جو گول اچ پار
 سوادہ والی عرب دا آیتا شا جھان
 دید تیری ادہ درد دا آیتا اندر وار
 لیکہ تیرا اچ جا گیا سو گھر دنیا آپن
 جہد اداسی آگئی آس تیری اچ پاس
 شوٹی کے لکھنا دیان لئی بدو جہ جان
 بیت مرزوق فرنگ دا آیتا بدنام
 مار لوں جہا سو سنہ تھو سے کر بند
 ساک شے ادہ رابع ہا کہ سے نکار
 نو جان آیتاں خستے کہنے نوں بر باد
 فضلوس نے شہر دے دے کیے بند
 کمین سجے بن خور ساج کل ہوگ کتا
 اشقر نے اٹھ قندز اچ جہدے کا مٹی پا
 گردے گردان یلانہ سے بیغ غضب لئی
 حمزہ قندز ہو گئے اسپاں لے احوار
 در کھو نو فریا جہا در بااں نوں
 نوح فرنگستان دی پار تیاہ کراں
 جہ سزاراں جہا ناں کہا تھان امکان

قندز نے دو بانوں کیلئے بھید کھول
 حمزہ بھی سن کہہ لیا بانٹنے اور بان
 حمزہ کہتا دشتیا توں بے عقل حروں
 قندز کہے امیروں امیر کج برانہ مول
 اس نے تیرا سر دیا کین حکم عدول
 قندز چندا صمن کے تختی سرک الار
 دربانوں نے شہ نون خبر علی فی الحال
 دو فوس نال فرنگیاں کرن چلے پیکار
 قندز دشتی نے ناریا ساؤ الاک رفیق
 امیر گل کے خنوس ایسا باہر دار
 ناں جا میں خنزاو یا کیند احمد زہ نون
 تہتا تیرے جاہوں فتح نہ رہی ہوں
 دانا با فی اسماں دا ایسے نہ کھا دا توں
 میں بھی جیکے فوج نون جلد ابتر نیال
 حمزہ نے فرمایا جا جنت فوج نہیں
 فصل لادوں فوج دجہ جے جاہ لگان کی
 میرا دیکھ مقابلہ بدخواہاں دین سال
 پھر پڑھ صا روستوں میرے ہنہد دیکھ
 جاں میں شہ فرنگ جاہو مرڈ دیاں
 لے کے فوج بچاڑ پوں پوں شتانی آ
 امیر گل کہد کے حزبیب قندز نال امیر
 جلاہ دو ار حصار تے جا بیجا سلطان
 ڈٹے مرد فرنگیاں رسل کر پھچار

جموں لاکھ حکم نون پور صحن مست بول
 قندز لاکھنی جاہ کے کدھ دکھا فی حبان
 کیوں عاجز نون ماریا امیر کی کیا توں
 ظلم نہیں لیر حق ہے جے ہو یا مقتول
 امیر بے لذنی سامنے بیٹوں کدوں قبول
 لے کے نال امیر نون آسے باہر وار
 اک پر ویسی مرد ہے پور دشتی انٹال
 مشد سے نہیں مندا توں میں نکلے گھلیا
 من امیر دو توں جا نیکے اور سرس کفیق
 حمزہ نون گھلیا ویا سو کے سر صنگدار
 فوجاں نال مقابلہ کوس کر نیگا توں
 حضرت سائے واسطے ناں ہوں قتل
 سرتے جاہو کاسنوں سخت لڑائی توں
 پریں جاساں ماریا بھجدا بے سوال
 کافی میرا واسطے واحد رب تمہیں
 خون دگے بدخواہ دارن دجہ ندی ندی
 تیغ دگیندی دیکھ لے لندرجنگ جلال
 کیونکہ مارے جاوے برسے جہا نہدے کچھ
 حفسل کفار دی دیکھ جو نوڑ دیاں
 دیہا مال کفار دیوں جس جمع کرا
 تے مرآ آئی تختی من نال امیر وزیر
 مرزا تاپیں دیکھدا اجاندہ علی سلطان
 جاووں کرے صلح نون آتے دد اسوار

یہاں شاد مرزوق داد ابن بن بیہ تیار
 بد افعال فرنگیوں بد کار و بد نژاد
 کھو کوئی آدمی سڑے نال سے
 سے فرنگی گالیوں کبداٹھے ہو
 جوں فوج فرنگیان اک گیا اسوا
 چنگی طرح لٹا بیٹے لیے کھو نیاسی
 اہو نہایت دیکھ کے ہر گیسوا سوار
 جو گر گیا آک دیکھ کے کردا شور بیکار
 ڈٹا حال فرنگیان کہتے جوشن نزار
 اسدی اک لک لہٹیوں مردے گئے گفار
 قنوس بھی دیکھ کے جو رہا پسران
 کردانان نے دسہا مسد شامی سے شیر
 دقتی والدہ سرافندہ اسد نام
 ریزن دا احوال میں کہتا ادہناں بیسیان
 کھانی عروب ایڑا کیوں نہ ایسا ہو
 سے لغوس جو خبر نہ لگے باقی میں
 ہے جواناں سے عروب بد اھانی فرخ نال
 ہے زندہ مگر کسی خدمت کریں سزار
 تانوں پور جوان اک قندز پاس کیا
 آسے دیکھ کتاب دے ملوئی کرے بریا
 پھیرد کوئی آکھنڈا کرے نون پر بکار
 آگیاں انگوں ایس تے قندز وار کرے
 قندز کوں کھو ہنڈا لھنی کر کے زور

تدروں لغوسہ مار کے قندز کے پکار
 تھی حسرا می ما ترو کئے دی ولاد
 مغرب پوسے سر قردی قندز چل اٹھے
 سر دہاں دا چھانے دڈا لیا وے کو
 شور کرے جہاں کیاں کردا مار و مار
 قندز لھنی مار کے دسرت مہا پاسی
 ایہ بھی لھنی کھانیکے لیا جہانوں پار
 قندز نے اک لہٹیوں دنا دسرت کھانے
 آدن لغوسے مار کے فار و وار اسوار
 پھیرد شامی دے جنگ آگرم ہو نیا بازار
 پھیرے کو جاندا ہن مہر کون جوان
 کھانی عروب امیر دھن صاحب نے راکیر
 مسد شامی دے نال دھن لہٹا لگے مس
 لکے حالت قنوس پور لیا پسران
 ناں سو سے تھو لیا کھانی کے زکو
 کیتی مول نہا نہا ندی خدمت کانی میں
 خدمت ایس جوان دی میں کردا ہر حال
 کھانی عروب ایڑا ساڈا سے سزار
 قندز لھنی مار کے ادھمی مار لیا
 ندرے چالی آدمی قندز نے میدان
 آپ فرنگی آسنا سخر سو لا چسار
 کھیلے فرنگی ایس دی لھٹیر سے ہے
 قندز اوکھا ہو بیٹے کرنے لگا شور

سعد شامی کل دیکھ کر لاکھڑا ہوا
 حمزہ فخر مار کے پوڑ پیر مردان
 جنبش گئی زمین لگی بلندی میان
 لاکھی ہتھول چھینا ندے چھٹ چھڑ گئی ان
 حمزہ تاپیں مار دا تیغ کسر لگی آ
 ماری تیغ امیر نے موڑتے لگی جب
 چھوڑا سیدان فون کا ڈھب ان بجا
 پھر سر پتے ماریا پر دہرست الار
 اگرو بویا دیکھ کے کسر دک تری سپاہ
 ماں تھیان پھر دھپے اندر فوج دلیر
 بہت دھچ بزار تھیں وہ لال سہاراندی
 لشکر کے خنوسس آہنسا بار بار
 قندہ حمزہ لے گئے دو فوج فوج دباہر
 کبند مال غنیمت ان دیکھ لکت مقام
 قندہ حمزہ فوج فون باریں کو میں تب
 قندہیں عرب امیر دے آڈ گیا سلطان
 عرض گزاری خنوسس حضرت پیر پیر مال
 حمزہ کبند اسان فون جا جنت نہیں کا
 قندہ کبند است میاں منتقل ہوئی کیوں قندہ
 خاطر ایسے مالدی مارے اسیں کفار
 سن قندہ فون آگے عرب امیر حوار
 قندہ پیر نے بولیا پیر رہیا ہر حال
 لاڈلہ احوست امیر تھیں مار نہ سکے دم

کافر کھولے چلنا بیعتیں لاکھی لال
 خاک اڑی سیدان دی اڈ بونئی آسمان
 جان دی لال جہان ندے ڈٹے تڑو تڑوان
 کھڑا لال امیر تے پیرا غنڈ تھیں آن
 حمزہ نے تھکا آندا پھیرا یا دھچ مہا
 تیغ والی مار تھک لاسدی پئی زمین نے آ
 پکڑو والوں نے گیا سورب امیر انسا
 پرزے ہوئے بدل دے جان لگی پیر تاد
 حمزہ قندہ اناندے ٹے کجاڑی دھسا
 قتل ہوئے کنارے د گیا خون جو فر
 آگے لگی جاوندی فوج کفار ان دی
 دھچ جناب خدا میدی کروا سکر ہزار
 پکے لہند اھنوسس لٹان سمیع کرا
 سعد شامی مردان دا ہے ایہ مال تمام
 شرے پیرا لال شادا ہو تیغ دو لالی رب
 جا قندہوں کل لاؤنا اشیر عرب مردان
 آلا ملک حضور دی قبض کرنی احوال
 دندو بیرو دھچ فوج دے سا مانا پھر خدا
 استا مال گووا مال کیوں تھنوں منظور
 مال لسا واسق ہے آپ اسیں مختار
 جے نون شر کے بولیں کلا سے کرسا پھل
 صبر مسوری کر رہا گیا از اٹیں مال
 دیکھ تھنیت جاوندی ریماد لیوچہ علم

نال لیا یسا بادشاہ دو ہاتھوں دربار
 میں ہند سے میں تخت نے یہاں انمول
 حمزہ کبشاہ ہاں سن لے عالی تخت
 جیوں بہناں تخت سے کہ نکر جانو
 پلاہتوں خود شاہ ہاں تخت لے بھلا
 کھانا حاضر ہو یسا کھا دلوجہ دربار
 غالب نشہ شراب دہو میا قند زوں
 قندوس دایہاں آہا آگ امیر
 قندوساں دیکھ کے کہند لے موطر
 میداں کہ غلام ہیں توں ستامی دابند
 سن قند وچہ جوشد سے اٹھ پیا مردان
 چھاتی تے جڑوہ بگیا قند زھیال لگا
 پند قند ز میدان دے جہوں توں گئے
 پرغو ہیضال اوسد سے پیار میا سی جیت
 قند زوی کیسا دی نکل چیک گئی
 اپ پیا اڑاوند قند ز نور آدر
 مردو اس ملیہ تھیں اٹھ چھڑاوسے کو
 مینوں قند واسطے جھب جھڑاود
 اٹھ حمزہ میدان دے زرم چھڑاوسے
 میدان خلیے چھوڑا د اٹھ زندہ خاموش
 میداں ہنڈا اٹھاڑ کے پھر کہند لہجہ
 چھڑے اوسد سے ہاوسے عرب نام
 قند ز پیا اڑاوند اکر ترس امیر

کہند لاق تخت دے توں مرلی سردار
 لو کبیر تخت دے لے ربد سے مقبول
 حمزہ دہلی عرب واکدی نہ بیجا تخت
 کر سی جا کہ کساوی دیوہاں اتوں سو
 خود کر سی لے بہر گیا حمزہ نال رضا
 پیتی پھر شراب بھی موہاں با بھہ شمار
 مویوں لگا بولنے گھاں ناموز دن
 نام جگت وچہ او سردا میداں پھر گیر
 اچا بیٹھیں اسال تھیں کی تیرا قندار
 مینوں تیرے صاحبوں لاق نہیں بلند
 پکرتوں میدان توں ہارے چھ میدان
 میداں چھیر گیدی جوش ڈوی وچہ وا
 بیٹھوں ہی تخت کدھ کے خلیے پکرتے
 تخت پتا او اس دے سٹے پکرتے
 دو جھہ پامیسا ان کے کلا روڈ لئی
 مینوں اس مردار نے سختی سٹیا کر
 گھیاں وچہ پتا لو ان گیاں چھڑے ہو
 اس بے اوس پیدہ زوں پوریشا نوڈ
 جھہ پتا لو کتیا کاسنوں ہتھ پھڑے
 قند ز چھاتی پروں با اٹھ سمبائے جوش
 سد شمی جے مرد میں پانچ میں نال
 کہند امین توں کر لے اپنا زور مست
 سو رو دیسے کھندا میداں چھیر گیر

اینا کرے

میدان زور لگا گیا کہ یہیں حال بلول
 میدان زور لگاؤ نہ اگمڑہ مہسدا سنی
 اک جنگ کے اس آگیا بلول من نور لگا
 خوب سرو مارا کے دنا و جسر زمین
 چھوڑا خدا دیو اسطے میدان کر سے بیکار
 چھوڑا امیر مقام تے بیٹھا نگینہ شمار
 لک دن کردہ گفتگو کس پاس وزیر بیان
 رابعہ دیوان مسنون سے منگور کرے
 کہنی سخن پھیرنے امیر جنگی تدبیر
 رابعہ تعین پھر شاہ نے بھی کاپ صلاح
 ایہ تینوں منظور ہے یا ناہیں منظور
 رابعہ کے مشق تعین ہے جسلی بی
 ایہ دل لینے ماندی لیو عرب امیر
 مرضی بھی ہارے ایہ کہندی خوش ہو
 جو کچھ مرضی اتندی سو مینوں منظور
 عرض گزار سے آئیے اگے علم رسوا
 آسے کیا امیر نے پر موموں اکوار
 سن کیہ گفتگوں سے نا دی ولسان
 مجلس لانی سرواں کر کے نیک صلح
 حمزہ دیوچہ آکھد الے نسوس ہزار
 ہر وہی راج اسان دا کردہ عقد نام
 آسے حمزہ سعید تے جان لایا سسی
 شہر قندھار سے پہنچا لہذا لہذا امیر

بچو عرب امیر دا بگے ناہیں سولی
 میدان اس زور تعین مینوں معلوم کی
 زور لگا امیر نے میدان قیلا لہذا
 باغ سے جھوٹا گیا جانتی نال تعین
 یعنی میری توڑ کے کر لیں بے کار
 مجلس دیوچہ رات دن کردہ ہمیشہ بہار
 بھائی عرب امیر واسعد شامی مردان
 نذر دو عالم اسان تے آن تلو کرے
 تے کہنے اس کار سے دوا نہیں تاخیر
 سعد شامی تعین ترعدہ دہا لال لال صلح
 ظاہر مرضی اپنی مینوں دمس ضرور
 ہونی سکندہ سحر سن وانگہ بل کلی
 نوز مقابل مل گئی اور زیا مقصور
 تیرنوں سیریاں مرضیاں ہرگز ناہیں دو
 امیر گل سن کے بادشاہ مٹیا بومسور
 دل مہیے دچہ آرزو رابعہ کو قبول
 تے کہیا دچہ دلید سے کئی سیروان ار
 حضرت عرب امیر نے دل عاقل قربان
 رابعہ نال امیر دا لگا ہون نکاح
 جا سیدا سنی ایس مقال اچ میار طرار
 جیل دچہ دین خلیل دستے عاقل لکام
 حمزہ نگینہ امیر نوں بھون آسسی
 سفیاں طرفے خرمنے ایہوں تے آگیر

پھر نامہ اور اسرا سعد شامی مزان
 کے بھی لکھنے لگی حقیقت جان
 سو زیادہ پھر سے عسرا میر دھان
 بھی سنیں من وقت ہے عقد کروان دا
 دو تین جھال کے نیکی سن شاہی دی گل
 صورت سیرت دیکھ کے سن روتے جان
 سعد شامی اکھرا آٹاں والی میں
 میں سنیاں ایج لوسرا لگے کرن دیاہ
 جا آگہ بادشاہ نون میراف کر کے
 نقد دم کجاساں دے پلے پا لوسے
 دھاناں نے بھی نام تیر لے کی
 جس میں گئے اکھرا شاہ آگہ ربان
 رنگ سیاہ تے قد ہے تیراں گراں تمام
 بھیرا سر سے لاس سے سج گڑو پ بند
 سر پہ ڈبہ بلوی خوب بنایا رنگ
 وجہ قبل اک تو پراستی بنو گمان
 ڈاں ای میرا ک کاغذی اسد سے گرجی
 سعد شامی نون اکھرا میرا وہ غلام
 دھان سے دل دھڑکے آیا تم رسواں
 دیکھ میرا میر نون پیر میں حسابیا
 باہوں پر صبر تھیں آند اچھ دربار
 سب سمد سے سب تھیں قند کجہ دوسر
 گھوڑی دھوٹے بھجوا اسول عمر جوان

سی قند زون کے گیا اپنے نال جوان
 کہ سی کہ سی بن میٹھرا سعد شامی مزان
 سنیاں صعب حقیقتاں دھیر تیرے آ
 واپلا ایہہ نکاح دے صورت پڑ پادان نا
 دربار سے سلطان سے جا بیٹھا درمل
 پچھتے مراد کون میں چلوں کس مکان
 میرا وہ غلام ہے نہیں پلا لی میں
 لگا عقد بھانوی دخترا بادشاہ
 نال زندان عقدہ اچھوں ذکر کو سے
 پھر دفتر دلا اس تھیں عقد بھانوی سے
 اکھرا اور نام سے کجہ بندھا سی ای
 اک عجب آپ آدمی کھرا دیتے آں
 نظری کو سے سخر اور دانا میں نام
 نون پیر دی دم نوپ پڑے کھجڑی بند
 جو دیکھوں اسرا دیکھو رے دلستاں
 جیر تھکے دھڑب دے کھی نہ نامشان
 پیر پرانے کجہ سڑے لگے گندھ کنی
 جانان میر پیر نے من کے حال نام
 لگے ڈاکھ دیتے عمر کجہ ڈاکھ قبول
 چاک عمر تھے قدم تھیں چھانی لایا
 جس پے سب دیکھ کے اسدا تار سنگا
 صورت دیکھو میرا دی میں سن پنداشیر
 جس زینتا دھیا سنت گلوں جان

کیا

کھجڑی

اپنے کرسی اپنے حمزہ لے سے بٹھا
 اس مجلس نوں کاسنوں پارسن چلایا
 شاہ پچھے ایسے کون ہے زیادہ نصیر
 مینوں سن کے آگیا قول میرے پاس
 حمزہ امیر داناؤں امیر امیر
 عمر امیر علم تقیوں باہر گیب سدا
 کرود کھڈا پائینا گل وچہرہ شہین
 گندہ رنگ سیت دے سر پہ چچ ستار
 بد چہرہ پیش سفید چوچ گز دچہرہ شمار
 آن کھنڈ پٹا پائینا مجلس دے وچہرہ کار
 تے قاضیوں شاہانے دنا کھا ہزار
 تندر کندہ قاضیاں تہ نہیں در کار
 عمر امیر چاکے لیندا اجنسل چھپسا
 عا سا اک اٹھاپیئے تندر دے سر کار
 تندر لہی وچہرہ جوش دے اچھپا مت کھا
 جانندی ہاری کاسنوں ٹوڑ ٹھوڑ گیوں
 تندر کے پکار کے لے قاضی بد خو
 تول سماک لٹیا میں لہواں دو چہرہ
 عمر امیر آکھدا ایساں بیچ ہزار
 باہر چل دہبار تقیوں گرتے آواں میں
 حمزہ کٹوں پچھدا فقنوسس مزان
 حضرت حمزہ آکھدا بس بس راضی ہو
 لہو آکھے جے غریب تقیوں امیر ہو یا میرا

وکیہ رے حیران ہو مجلس دے اطر
 سعد شامی نے کدہروں ہار بنایا
 بادشاہ اندا سفر اے ایسے کہے امیر
 سیت ہا جوں الیہ اداں نت دے لہ اس
 قاضی کوئی نکاح خواں سدا لیا لہواں
 بھیس دنا یا اپنا گوشے دل وچہرہ جا
 ثابت ہنڈہ جو جاہرت وچہرہ کئی تہیں
 گیا شمار داناڑیوں ہو سی گزراں ہزار
 پچھ وچہرہ آسا پکڑ کے آئینا دل در ہار
 جاو پوئے مساکل گل ہون پکار
 دہ سے ٹکانہ لوان گا کئی سیت دو کار
 امیر مینوں در کاکھے کر میریوں ہار
 مت امیر وحشی پکڑ کے لے تفرہ پار
 ٹکل گیا دہار دے وچہرہ چھپاں لگا
 داہلاں دیاں شوخیاں اڈ گیا وچہرہ وا
 قاضی ہیں کیوں دڑ کے وٹھوں چوڑگیوں
 آپے ویر سیمڑیوں ہن رب کے سو ہو
 تے لول بینی جان تے کیتا ظلم ہزار
 دہ سے ٹکانہ لوان گا کئی میرے دکار
 تیرے مکے نکاح دے کھوہ لہواں میں
 امیر ملانا کون سی حضرت کرو بیان
 امیر غریبہ غریب تقدیر کیا قاضی ہو
 کھٹے بے ادھ سفر اچھپا امین گیا

بے مزہ کراہ سفر آگے گا اس حد
 ملاں سخت مزاج ذرا سدلیا یا کیوں
 تہ ذرا ہمیں ڈانا ہے تمہیں ار طرار
 پڑ گیا ہچال لگا لیکے سر قند دے جا
 سر پنے ذرا یا سر لہد دینا ل
 بس بس کے چیم جلیے لوگ جو ہمیش
 عملی پیر سادگی ڈھونڈ نکالی رلا
 وجہ یاد چھلے سن موزوں کلام
 تندر کھے ہمیں ذرا یہ تیرا عیسا ر
 ست دن قدر عیش دے اپنیوں کی گھٹیل
 جاہ توں اندر فوج دے میری خبر پچا
 عزامیہ حکم تھیں جلا گول فوج
 واللہ بھوتی حاملہ سفر ہوئی ستاد

دل میرا ہے چاہوں نا اسنوں کر لیں تمہارا
 ایسا قاضی لالچی اوسن ملا یا کیوں
 باسروں وچہ دربار دے پڑنے یا دربار
 اسراستے رکھا ایسا ہمیں نکال
 بخوندار صبا اوس نے انگوں پرست کھل
 دیکھو مرد باں حرکتاں سپا چو طرف خوش
 گادیں لے جاؤ ادتہ رنگ جما
 دیکھو مردی ساسری بوٹے رنگ تمام
 آفت ہے یا آدمی باسے کی اسرار
 حمزہ کردہ عمر توں دن اٹھو سن فرمان
 انشاء اللہ آساں جھبہ بھجادی دہا
 حمزہ دفت گزار دہا چو خوشیدی موج
 دہ بند اندر شرتاں ہر دم عالیہ زاد

کندا جاں لگ و کیمتاں نہ اکیس فرزند
 دیکھوں مول نہ جاؤ ساں مینوں سے ہو گند

جانا امیر المؤمنین بن حمزہ کا فتنوس کے بھائی کے
 گھر میں اور اس نواح میں مارنا اثر دہا اور پیدا ہونا فرزند
 ارجمند کار البعہ پلاس پوس سے اور آنا امیر کا اپنے لشکر میں

صی بھائی ختنوں میں دھڑسنہ سے نزدیکی
 ایسے بھائی تھیں بدقول منگدا آپہراک
 اس نے اولیائیاں ناگھریا الفقی
 سعد شامی گرتے تھے شیر و بھار
 ایسے گل سن اس کیہا نام بھائی دل
 دل میرے دلچہ آوند میں دیکھاں دیدار
 ریشہ نامہ فخر سے کیا سوزہ نول
 گھر اپنے سد لعلیوں جہاں ہے جہاں ہے
 ایسے گل سن کے ہو نیا ترست میر تیار
 اس نے سنیا آئیا یعنی فرخ حال
 جہزہ نامہ لے لے گوت تھیں دربار
 ریشہ نامی آگ لڑے نامہ سوزہ نول
 ایسے گل سن دم کھچو سب کچھ کھچو
 ناگھریا آدمی سوت لوتے بھراہ
 گودھاری ہوندی دیتن کوہ نامہ
 ہفتے چھ لوسدن باہر تیب سی
 باہروں میں لیس کوئی خلقت اندر
 جہزہ کتنا شہر چہ شہر ایسا کیوں
 میں کھچو چہ خر سے کتنا دم بی
 ایسے گل کہ تلوار لے ہو پیادہ شیر
 خلقت دیکھیں فاسطہ باہر گئی سد
 دیکھو جانی مرد دی جہزہ ملک سب لوک
 دیکھیں دھروں کھر سے ہو سب ظاہر جوان

حکم اور چہ ملک سے عادل عاقل جھیک
 راجہ اسد سے پتہ دہا نام سے خٹاک
 میں اس خبر میں بائیسال جہزہ جہزہ
 جھل گئی میرا سینوں راجہ ماہ مشیر
 سعد شامی مرد ان نول کھر میر نول گھل
 جہزہ میر کبیر دیکھو کبے سروار
 دیکھو میر سے لے لیا میں دل ایسے مضمون
 آکھ سنا میں سرو ما جیری مرفعی کی
 قند تان میں مال لے ہو آئیا اسوار
 اسراہاں نول نال لے آئیا استقبال
 خدمت خوب گزارا ہو کے خد گھار
 ہفتے چھ ہمار تھیں باہر آوے خٹیک
 جہزہ اسد سے چہ جہزہ جہزہ کھچو
 جہزہ نول طاہر ہو وند اور اول سنگ سیاہ
 جہاں چھو کے آگ گدی اندر اس مقام
 چار چو فیر سے خلق نے شور مچایا سی
 شور پیا چہ شہر سے خند کرن دربار
 دے بھائی شاہ دھارست آئی جہزہ
 کیوں لگ اس گل دی جہزہ گھل سی
 شہر نول باہر آئی کے نول گیا گیسہ
 نے لند سے سب ہو سی باہر جان فسا
 بد کوئی کچھ جانیکے مول نہ سکیا لوک
 جہزہ تر یا ہوندا تیغ لے جہزہ وصال

۳۰

دیا

کھیا اور ہمارے سوش پر
 حمزہ بھلی کشتیں گیا اور صلہ نش
 پاس گیا جہاں موہنہ دے جہاڑی تلوار
 آہا موشیا آڑا دھواں باہر آ
 دھواں جہوں مہا نے دنا سب کھلا ر
 آکھیا جو آڑا دھما ر گو آئی میں
 خانہ کردی اہتبار زندہ ہوگ گیا
 بعضے مرد و لادراں حب اوطا احوال
 خوشی ہوئی دچہ شہر دے کنہدی خلق بکار
 حال آئیہا دچہ شہر دے حضرت امام
 کھیا نئے فتنوس نون کچھ کھلیا کتوب
 سی جو کھلا اور ہا س ڈاے شہر ملار
 سن خوشخبری فتنوس کو اچشن تیار
 کچھ کتنے روز دے آئیہا بھیلر سپر
 مدت گذری راجہ نے حبایا فرزند
 حمزہ راہنی ہوئیہا کروا پیش مت م
 خوشیاں کرے فتنوس جمع کرے فقر او
 جاے مال کا فتنو بہت کرے خیرات
 دن چالی و چہ جشن دے سور امیر گزار
 کنبدا اگے شاہدے ہواں راج لوان
 کا فر ہوتے جمع سی مت کچھ کرن دفا
 حال امیر لڑکا ہوئی صاحب ملر جو ان
 عرض گزار سی فتنوس دل میر سے اعتبار

سب کو ہونہاں بوسدے کشتیں جھانگیا
 تے حمزہ نے تیغ بھی کچھ تری تہہ کس
 تیغ لگی دچہ سر پد سے گزرتی ہو پار
 دچہ تار بلی ہو گیا حمزہ ناہ پیدا
 عمر سنی تاریکیوں آئیہا باہر دار
 کر کے فتح ہم نون ہیں مر آئیہا میں
 ہو ہی آئیہا آڑا کئیہا کرا لیب
 ہوئیہا آہا آڑا ہوتی خوشی کسل
 بھائی عرب امیر دے غالب بکار
 سارے لوگ آہا کھیں یوں یوں کتنے
 اس تہرے دلائے کہ کتنے مرفوب
 اس نے تہہ تیغ تھیں کتیا بار فدا
 دتے اندر خوشی دے کتنے روز گزار
 رہندا اندر غرتے کردا جشن کبیر
 صورت اس فرزند بھی روشن انگوں جہ
 حلس روی بہت دآپ رکھیند نام
 مال خزانہ دند یا اندر راہ خدرا
 ہوتے غنی فقیر بھی لے لے کے صدقات
 طرفے اپنی فریح دے ہوئیہا پھر تیار
 میں بن فوجاں میر ہاں تو دن سر گزاراں
 جا کے ماراں لوتنا تنوں کر کے پتے فا
 لنگر طرف امیر دے اسنوں کروا جان
 حمزہ تو میں ہو میں کے واسر دار

کیوں بن رہے ہاوند آگوجھار میں نہیں
 کے جسم بات سن شاہ عرب مردان
 قذیر ڈیکھا کھڑے ہو سہلی خوشی و دبیر
 قذیر کے بچپا کردا خوشی ہزار
 سی ہیں آگے آکھرا مانی جابا کون
 قذیر قدم میر نے آگیا ہوش و
 نالے سن کے راہمہ کردی خوشی ہزار
 حمزہ رخصت ہوئیے تریا لشکر و ل
 آپے لگے خوشی کے لڑے سے ہمدان
 اک ن دچہ میدان سے ہونیاں مغان تیار
 جاں جاسوس ہاوند سے لگے گئے مد با
 حضرت حمزہ آئیں پتی تمام پکار
 کارن استقبال دے لے آگاری ہو
 قذیروں مل ہووند سے سوزنی شاد تمام
 سکی جو شش آبا لگے چہ میدان
 دبیر رخصت میں ہونوں پہ لیاواں جا
 سوپ خداوں نوریا حمزہ نے مغان
 اچھی طرح نہ آئے کے جسے کھلایا سی
 ابو شش نے مچال لاکارہ ہتھو چہ کچھ
 قذیر پیر ڈارہ گیا ہتھوں چشما مور
 قذیر رہیا تو کر اوہ نہ آئیں ہاتھ
 بنوس ہونگر اور قذیر نے آرم
 ابو شش دن دوسرے آن کھڑ میدان

میر سے پاس امیر جی کیوں کھکیں نہیں
 حمزہ عرضی میں ہاں کیت حال عیان
 باجول عرب میر سے ایسا کون دبیر
 بن حمزہ میں ہو رہا میں خدمت کار
 میری باجھ میر کے جو پیر قذیر سے ہون
 میر ابھی سردار سے حمزہ علی زاد
 سی ہیں آگے عا ندی ایہ لو ہو دلدار
 قذیر نال امیر سے دو نویں پستے چل
 نال ابو شش مغان کرے جنگ جوان
 گردانی باک پاسیوں دھڑے مردوار
 حمزہ قذیر دہاں لوں لے آگاری آ
 اندر لشکر عرب سے خوشی ہوئی ہزار
 اپر قدم امیر سے میں دبیرن رو رو
 شدہ پائے کھواندے آئے چہ مقام
 قذیر عرض گزارہ ابیش امیر جوان
 میں ہاں ہاں اس چڑھی لے رو چہ لوں آ
 قذیر شور مچا ہند آوڑ یا میدان
 سخن جواب سوال کچھ اچھے نہ جو نیاسی
 زخم کر کر مار یا لبتاں چھانی دچہ
 ابو شش نے تدرتوں مت جڑی آہو
 قذیر کے مقابلہ مشکل م سے ساقہ
 چلے گئے میدان تھیں دونوں چیلے شام
 کچھ ملہ پکار کے لے عمر زنی سلطان

آہا آپ مقابلے کھیل نہ پور تھیں
 میں بھی تینوں اپنے متحد کھساواں کا
 سن تھڑہ فرزند اے مقبل غنوار
 نے آتیا بھیجا سب مقبل تیکو کار
 آتیا چھ میدان دے اشقر جلال مار
 نوزوں آفتاب حمرہ خورشید فال
 چھال لگا بوششے سینے ماریست
 دو جی دار جو ان جو سپا بوانی ہو
 لسان مقبل پھڑ ماریا دسرتی تے یکبار
 چھاتی وچا میر دے دست لگاتی ہو
 موٹے عرب میر دے نغم گیا اک لگ
 لگے وانگوں پھیر مڑ سپا سباز شیر
 بوشش وچ پتھرتے کھتے تجیر بوش
 دو تن دتیاں گروتاں سروں لاناں چا
 دسیا دھڑ زمیند اسدا بدن تمام
 بوش گیا بوش بھی ستا بوش بوش
 بدایا عمر حیارے ایہ حکم کر میر
 حان عمر حیارے کھیا ما ایہ جو ان
 عمر کئے بوشش اٹھ چل میرین ل
 بوشش نے کھیا میں نہھاواں بول
 عمر ایہ کھدا جے تینوں ابکار
 دکھیاں کیو نکرا ساں دانہ شیرا شاو
 ناں حادیں توں سن میں آپ لیجا انگا

جے تیرے دھ مروی روچے آہ میں
 کیو کہ صاحب ذر میں لای ازمانو انگا
 کراں چہ پانی جنگ دی ایسا کیر سنجیا
 چہن بدن تے ہونیا علم رسول سوار
 خاک اڑی میدان مقبل اندر گرد غبار
 لہجے نہ ہونیا کھڑا سی اپنا آپ سہال
 تھڑہ رہا دیکھدا ناں چھلیا بھتھ
 جھپتے کاپکڑیاں آہ ندیاں سرد
 بوشش اٹھ اڈ گیا زینوں ڈگدے سار
 زخم گیا کر کرد مقبل بھی اک نور زور
 حمرہ بھی وچ جوش دے تہیا وانگوں لگ
 دو لائن مقبل پکڑیا مڑنی تے پھیر
 کاں پھڑیا سوں منگروں سپرینوں خورش
 آسخر مارو گانیا دسرتی تے چکار
 بوشش دے رنگ لہریا ناں نہ نام
 مدت رہا زمین تے بھڑو تے بوشش
 بوشش پے بوششے خود نوں مقاید
 کوں کھڑاں وچ فوج دے چا وچ حان
 جھنڈے سیدھے لہیر دے تینوں پانپیل
 حکم تیرا میں ویریا کیو نکراں قبول
 میں تینوں لیجاواں کر فرما سبر دار
 لیجاواں دانہ ساں توں چکھتے قل یاد
 توں خود حاسین وڑیا حیدر دھڑا انگا

جو شمش نے آکھیا دیکھیاں کوس کھڑی
 اور گل ملنے سوا اٹھا ہتھ پھینکے
 عمر کھالی جھڑیا اٹھا جو بے سو
 مین کیوں سوانامیوں تریاں جان دیاں
 سزا جھاڑو یا اجوش شمش بھر رو
 چنڈے سیٹھ ایردے جاو تا کھیلد
 اھہ ہر مال ایردے بند لہانہ کو
 خیل و جاڑ شیشواں جنگ مٹا یا سی
 کرے تے ہیر سدا یا جو شمش اول کول
 ابو شمش نے آکھیا اے عزلی سلطان
 عمر کنہ اس نے واحد اندہ پاک
 سپا دین خلیل داند میرب پاک پھجان
 ابو شمش اسلام تے لے آسنا ایمان
 باوالا چو کن دے لب غلام بنا

کوس لہڑاویں دیکھے کی کوکھا پھریں
 گزن دھچھیا مٹیا و کعباں کوس آسے
 دکھ لگاتس ترڈ فیادو رو کردا شور
 کیوں مین دکھ کھانا بھجے جان دیاں
 سس مس فوج اپہر دی زندی ماضی سو
 ابو شمش بھی بہہ گیا آسنا پیر قبیلہ
 عمر دھچھ میدان دے تندرہ بہا کھلو
 عمر بھی میدان نقیسن مڑا آسنا سی
 پھچھیا مین ابو شمش کیو تکر پھیر یا بول
 نھوا کر کے کیز یا توں اندر سیردان
 بت کوشش دالیاں دھ پاندے سرھاک
 کر دوارا جو شمش سوا سوا مسلمان
 مین توں اٹھ کھو لدا عمر پیر جان
 ابو شمش بھی صدق نقیسن خدمت و چہ دیا

سوار جیسا... نیر لکھو... سید
 اور ابھیہ شمش دور با قوت لکھو...

نوٹ: - لکھو دستخط پیر کے کتاب مشرور وقت تصور ہوگی میر سے
 قلمی دستخط یہ ہیں۔

بقلم
 حضرت امجد و خاکسار

(نوٹ: لکھو دستخط پیر کے کتاب مشرور وقت تصور ہوگی میر سے قلمی دستخط یہ ہیں۔)